

F

Filosofický ústav AV ČR

Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.

IČ: 67985955

Sídlo: Jilská 361/I, 110 00 Praha I

Zpracovala: Julie Černá

Grafická úprava: Markéta Jelenová

Sazba: Martin Pokorný

Jazyková korektura: Pavla Toráčová

Fotografie: archiv FLÚ

Radou pracoviště projednána dne:
31. 5. 2024

Dozorčí radou pracoviště schválena dne:
5. 6. 2024

**Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
za rok 2023**

Slovo úvodem / 17

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a případných změnách

19

1.1 Výchozí složení orgánů pracoviště / 21

1.2 Změny ve složení orgánů / 27

II. Vědecká činnost pracoviště

29

2.1 Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků / 31

2.2 Představení činnosti jednotlivých útvarů FLÚ / 33

2.2.1 Oddělení analytické filosofie / 33

2.2.2 Oddělení aplikované filosofie a etiky / 37

2.2.3 Oddělení logiky / 41

2.2.4 Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace / 44

2.2.5 Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku / 48

2.2.6 Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení / 54

2.2.7 Oddělení pro studium moderní české filosofie / 59

2.2.8 Oddělení pro studium novověké racionality / 64

2.2.9 Oddělení současné kontinentální filosofie / 68

2.2.10 Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti / 74

2.2.11 Kabinet pro klasická studia / 80

2.3 Společná pracoviště s vysokými školami / 85

2.3.1 Centrum pro teoretická studia - Archiv Jana Patočky / 85

2.3.2 Centrum mediévistických studií / 88

2.3.3 Centrum biblických studií / 93

- 2.4 Zapojení FLÚ do Strategie AV21 / 95
- Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace / 95
 - Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita / 97
 - Město jako laboratoř změny. Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život / 99
 - Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie / 100
 - Společnost v pohybu a veřejné politiky / 101
- 2.5 Domácí a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ / 119

137

III. Mezinárodní vědecká spolupráce

- 3.1 Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce / 139
- 3.2 Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupořádané FLÚ / 162
- 3.3 Aktuální meziústavní dvoustranné dohody / 176

179

IV. Vzdělávací činnost a popularizace vědy

- 4.1 Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání / 181
- 4.2 Účast pracoviště na terciárním vzdělávání / 186
- 4.3 Popularizační činnost / 187

201

V. Spolupráce se státní, veřejnou a politickou správou, neziskovým sektorem a odborné expertizy a vědecké poradenství

- 5.1 Spolupráce se státní, veřejnou, politickou správou a neziskovým sektorem / 203
- 5.1.1 Vybrané informace o pracovnících, kteří zastávali funkce v řídicích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací / 204
- 5.2 Vybrané odborné expertizy a vědecké poradenství / 206

VI. Výzkumné infrastruktury a odborné služby

- 6.1 Knihovnicko-informační služby / 211
 - 6.1.1 Knihovna Filosofického ústavu / 211
 - 6.1.2 Knihovna Kabinetu pro klasická studia / 215
- 6.2 Elektronické databáze / 216
- 6.3 Nakladatelství Filosofie / 221
- 6.4 Ediční oddělení OIKOYMENH / 224
- 6.5 Odborná periodika / 226

VII. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

- 7.1 Údaje o majetku / 235
 - 7.1.1 Informace o vybavení v. v. i. nemovitým majetkem / 235
 - 7.1.2 Využití nemovitého majetku / 236
 - 7.1.3 Účetní metoda odpisování / 236
 - 7.1.4 Věcná břemena spojená s nemovitostmi / 236
 - 7.1.5 Pohledávky a závazky / 236
- 7.2 Hodnocení a analýza dalších údajů o hospodaření FLÚ / 237
 - 7.2.1 Výnosy / 237
 - 7.2.2 Náklady / 240
 - 7.2.3 Rozbor čerpání mzdových prostředků / 241
- 7.3 Náklady na zahraniční spolupráci / 244
 - 7.3.1 Přehled o čerpání finančních prostředků na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU a ostatních zemí / 244
 - 7.3.2 Výdaje na účast na mezinárodních konferencích a obdobných akcích / 244
 - 7.3.3 Náklady na zahraniční služební cesty a zhodnocení jejich přínosů pro činnost / 244
- 7.4 Informace o projektech / 245
- 7.5 Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště / 246

VIII. Další informace

8.1 Informace o činnosti orgánů / 253

8.1.1 Ředitel / 253

8.1.2 Rada pracoviště / 257

8.1.3 Dozorčí rada / 261

8.2 Informace o změnách zřizovací listiny / 262

8.3 Další činnosti / 262

8.4 Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce / 262

8.5 Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí / 263

8.6 Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů / 263

8.7 Zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím / 263

IX. Přílohy

Příloha č. 1: Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2023 (podle databáze ASEP – uváděny jsou pouze výsledky odesílané z této databáze do RIV) / 267

Příloha č. 2: Projekty a granty řešené či spolurešené FLÚ v roce 2023 / 269

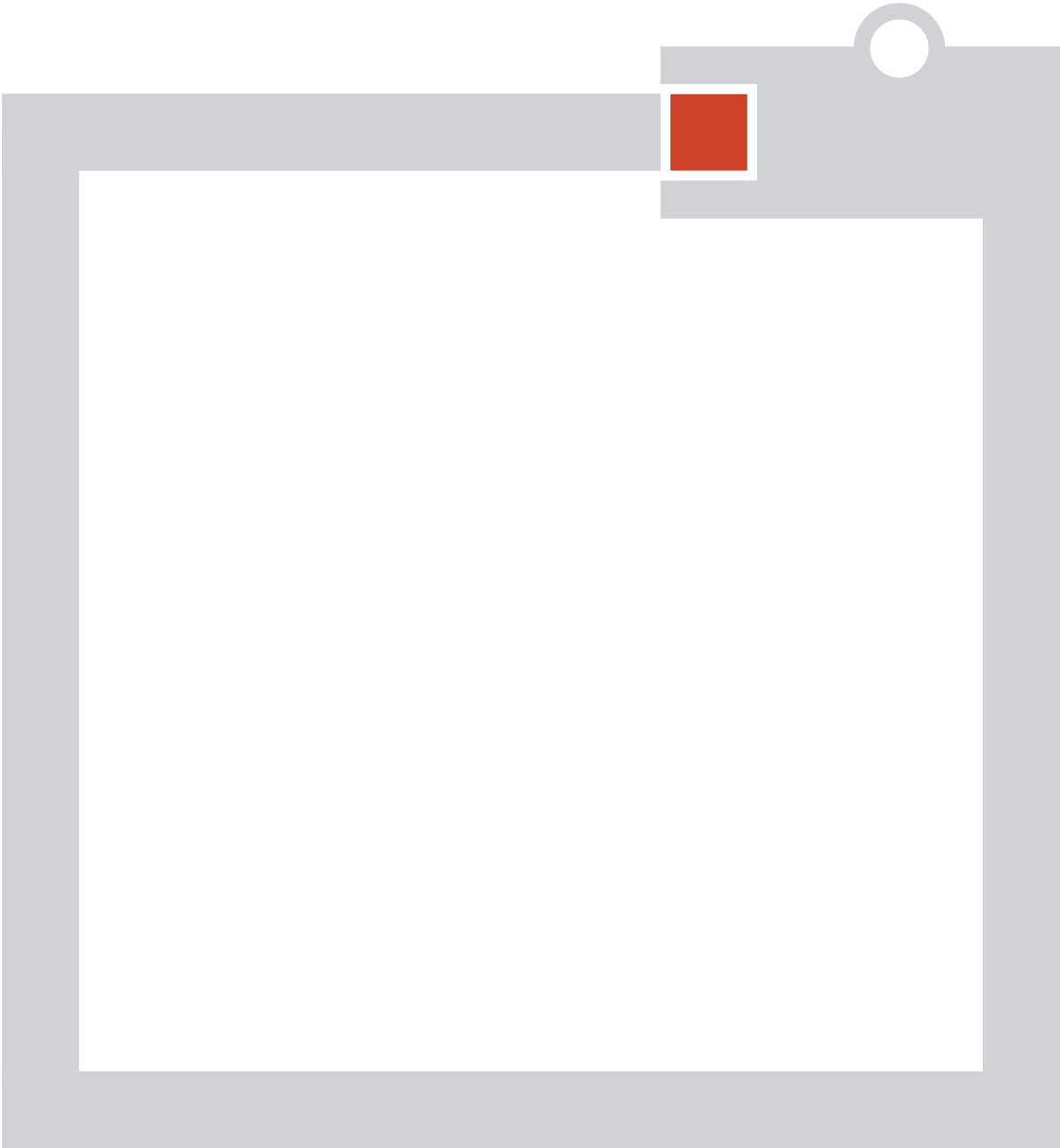
Příloha č. 3: Tabulkový přehled mzdových prostředků / 305

Příloha č. 4: Základní personální údaje / 308

Příloha č. 5: Použité zkratky / 310

...y vnitřní politiku
...střední třída a
...
...ne pro strategicky *

Cykly jsou jednou z nejpřirozenějších kulís, v nichž se odehrává naše realita a které zasahují téměř vše, co jsme schopni vnímat a obsáhnout. Pravidelným cyklům podléhá i život institucí, Filosofický ústav AV ČR nevyjímaje: a nemám teď na mysli jen pravidelně se opakující intervaly, v nichž je činnost každého z ústavů Akademie věd hodnocena mezinárodní expertní komisí, jak tomu bude i v roce 2025. Na mysli mám i pracovní a funkční cykly těch, kdo tyto instituce řídí a kdo se setrvale snaží podporovat jejich stabilitu a věst je k rozvoji a úspěchům bez ohledu na to, zda jsou vnější okolnosti právě dočasně či dlouhodobě příznivé a vědě nakloněné, nebo jsou často příznivé jen málo či vůbec, nebo se v nejlepším případě vyznačují zdvořilou nezúčastněností a nezájmem.

Konec jednoho takového cyklu, který je ovšem logicky rovněž začátkem cyklu nového, prožil v roce 2023 i Filosofický ústav: po dvou mimořádně úspěšných obdobích skončil ve funkci ředitele Ondřej Ševeček, jehož stručná shrnutí nejvýznamnějších vědeckých událostí v životě Filosofického ústavu a jeho zaměstnanců a zaměstnankyň v daném roce mohli čtenáři a čtenářky výroční zprávy pravidelně číst na tomto místě. O jejich významu a množství svědčily právě strany výroční zprávy: Filosofický ústav AV ČR se za dobu působení Ondřeje Ševečka v pozici ředitele vyprofiloval v jednu z nejprestižnějších tuzemských výzkumných institucí v oboru filosofie a příbuzných humanitních věd, jež si díky kvalitě vědeckých výsledků svých vědců a vědkyň a množství, šíři a prestiži řešených projektů a grantů vydobyla rovněž nezpochybnitelné mezinárodní uznání. Úkolem nového vedení ústavu bude na tuto záslužnou práci navázat a zajišťovat svým badatelkám a badatelům i nadále takové podmínky, aby jejich špičkový výzkum mohl přispívat k posunu hranic poznání v mezinárodním měřítku i k řešení celospolečenských problémů, k čemuž je filosofické uvažování a náhled potřebnější, než se při povrchním pohledu zdá. S ohledem na celkovou společenskou i hospodářskou situaci to bude výzva obtížná, ale nikoli snad nemožná. Slovy Blixy Bargelda z berlínské skupiny Einstürzende Neubauten: „Co je, je; co není, je možné; jen to, co není, je možné.“

Srdečně vás všechny zdraví

Petr Kitzler
ředitel Filosofického ústavu AV ČR

V Praze, 23. dubna 2024

I.
Informace o složení orgánů veřejné výzkumné
instituce, o jejich činnosti a případných změnách

Ředitel pracoviště

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D.

(od 1. 10. 2013 a od 1. 10. 2018 do 30. 9. 2023)

PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc.

(od 1. 10. 2023)

Rada pracoviště zvolená dne 23. 11. 2021 ve složení
předseda

PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D., FLÚ

místopředseda

Mgr. Petr Urban, Ph.D., FLÚ

členové a členky

PhDr. Pavel Baran, CSc., FLÚ

Dr. Phil. Pavel Blažek, FLÚ

Mgr. Pavlína Cermanová, Ph.D., FLÚ

Mgr. Ludmila Dostálová, Ph.D., ZČU v Plzni

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc., FLÚ

doc. Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D., UK

PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., FLÚ

Mgr. Jan Maršálek, Ph.D., FLÚ

prof. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D., UPOL

Mgr. Kamila Pacovská, Ph.D., UP

doc. PhDr. Dagmar Pichová, Ph.D., MUNI

PhDr. Lucie Storchová, Ph.D., FLÚ

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D., FLÚ

Dozorčí rada jmenovaná k 1. 5. 2017 a 1. 5. 2022
ve složení

předseda

Ing. Pavel Janáček, Ph.D., ÚČL AV ČR

(od 1. 5. 2022)

místopředseda

RNDr. Ondřej Majer, CSc., FLÚ

členové a členky

Ing. Petr Bobák, CSc., ÚŽFG AV ČR

(do 31. 1. 2023)

prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., VŠE v Praze

PhDr. Jiří Padevět, Nakladatelství Academia

prof. Ing. Emil Pelikán, CSc., ÚI AV ČR

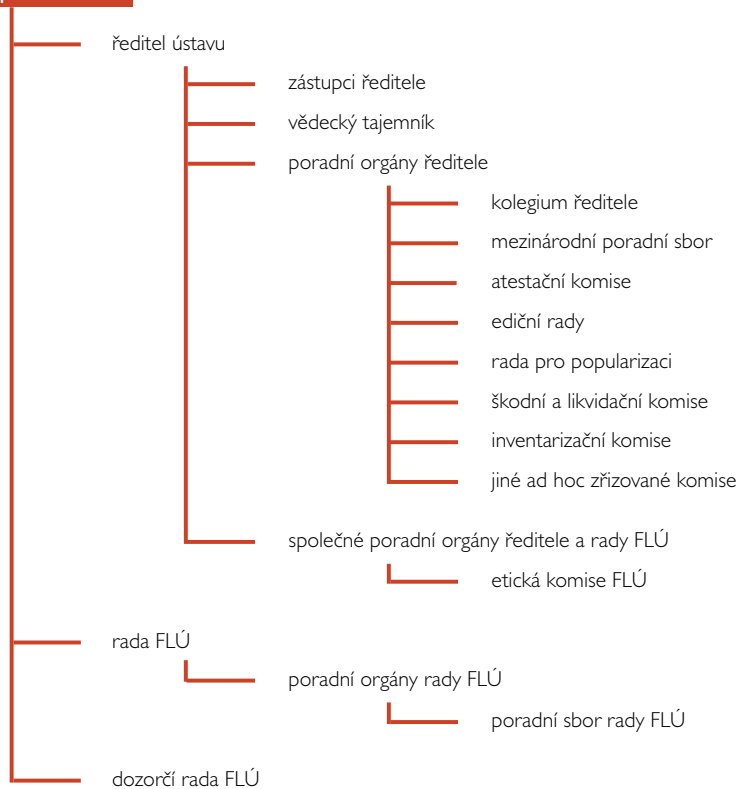
(od 8. 2. 2023)

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., HÚ AV ČR

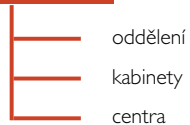
PhDr. Luboš Velek, Ph.D., MÚA AV ČR

(od 1. 2. 2019)

Orgány pracoviště

Vědecké útvary

Oddělení

- Oddělení analytické filosofie
- Oddělení aplikované filosofie a etiky
 - Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P)
 - Interdisciplinary Research Lab for Bioethics (IRLab)
- Oddělení logiky
 - Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for Type Theory
- Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace
- Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku
 - dílčí knihovna kmenologických studií
 - redakce časopisu Acta Comeniana
- Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení
 - badatelská skupina pro studium antické filosofie
 - badatelská skupina pro překlady a edice středověkých filosofických a teologických textů (TRANSED)
 - badatelská skupina pro studium pozdní scholastiky
 - Collegium Europaeum
 - Group for Transdisciplinary Investigation of Philosophical, Textual and Intellectual Culture in the Early Universities (TRIPTIC-EU)
- Oddělení pro studium moderní české filosofie
 - redakce časopisu Kontradikce
- Oddělení pro studium novověké racionality
- Oddělení současné kontinentální filosofie

Kabinety

- Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti
 - redakce časopisu Teorie vědy / Theory of Science
- Kabinet pro klasická studia
 - Oddělení antické kultury a její recepce
 - Oddělení biblických studií
 - Oddělení středolatinšské lexikografie
 - Oddělení novolatinšských studií
 - knihovna Kabinetu pro klasická studia
 - redakce časopisu Listy filologické
 - redakce časopisu Eirene. Studia Graeca et Latina

Centra

Centrum pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky (FLÚ AV ČR a UK)

dílčí knihovna Centra pro teoretická studia

Centrum mediévistických studií (společné pracoviště AV ČR a UK)

dílčí knihovna mediévistických studií

redakce časopisu *Studia Mediaevalia Bohemica*

Centrum biblických studií (Kabinet pro klasická studia FLÚ AV ČR a ETF UK)

Ediční činnost

nakladatelství *Filosofia*

ediční rada nakladatelství

ediční oddělení OIKOYMENH

ediční rada nakladatelství

redakce časopisů

Veřejné knihovny

Knihovna Filosofického ústavu

Knihovna Kabinetu pro klasická studia

E-infrastruktura – elektronické databáze

- Antická inspirace ve výtvarném umění
- Antika v nápisné kultuře
- Bibliografie Jana Patočky
- Bohuslai Balbini Bohemia docta
- Czech medieval sources online
- Černý klíč (Clavis nigra)
- Fontes rerum Regni Bohemiae
- Hymnorum thesaurus Bohemicus
- Inscenace antického dramatu
- J. P. Cerroni: Scriptorum Regni Bohemiae
- Kartotéka Slovníku středověké latiny v českých zemích
- Knihopis Digital
- Korespondence Jana Amose Komenského a dalších raně novověkých učenců
- Korespondence Milady Blekastad
- LIMUP. Databáze obsahu liturgických rukopisů utrakvistické provenience 15.–16. století
- Repertorium jazykově českých prvotisků
- Repertorium operum antihussiticorum (Repertorium protihusitských děl)
- Slovník českých a slovenských knihtiskařů
- Slovník středověké latiny v českých zemích

Sekretariát FLÚ

- personalistika, HR
- grantové oddělení
- agenda PR
- IT servis
- autoprovaz

Hospodářská správa

- ekonomické oddělení
 - financování a rozpočet
- správa budov
 - účetnictví
 - mzdové účetnictví

Statutem z 18. 10. 2018 byl zřízen Mezinárodní poradní sbor FLÚ (MPS) jako stálý poradní orgán ředitele pracoviště. Mezi úkoly MPS patří zejména kontinuální poradenství týkající se výzkumných aktivit ústavu, například při vytváření a naplňování koncepce výzkumu, navazování mezinárodní spolupráce či rozvíjení vědních oborů. Sbor také poskytuje průběžné hodnocení činnosti pracoviště a dává doporučení k jejímu zlepšení.

Členové a členky Mezinárodního poradního sboru:

prof. Mark Coeckelbergh (Institut für Philosophie, Universität Wien, Rakousko / FLÚ AV ČR)

(od 22. září 2023)

prof. Howard Hotson (St Anne's College, University of Oxford, Velká Británie)

prof. Lorna Hughes (School of Humanities, University of Glasgow, Velká Británie)

prof. Katarzyna Paprzycka-Hausman (Instytut Filozofii, Uniwersytet Warszawski, Polsko)

prof. Bernd Roling (Institut für Griechische und Lateinische Philologie, Freie Universität Berlin, Německo)

prof. Andreas Speer (Thomas-Institut, Universität zu Köln, Německo)

prof. Dan Zahavi (Institut for Kommunikation, Københavns Universitet, Dánsko)

Čtvrté zasedání MPS se konalo hybridní formou 26. 9. 2023, jeho program měl tři hlavní části:

- Ondřej Ševeček, Petr Kitzler a Martin Ritter podali aktuální informace z vedení ústavu, zejm. o volbě ředitele FLÚ, strategii dalšího směřování ústavu, rozpočtové situaci a účasti ústavu na projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK).

- Jiří Krejčík představil Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace (prezentoval novou koncepci oddělení, aktualizaci výzkumného plánu, účast na projektech „The National Institute for Research on Socio-economic Impacts of Diseases and Systemic Risks (SYRI)“ a OP JAK *CoRe*; Leonardo Fiorespino představil svůj postdoktorandský projekt PPPLZ zaměřený na teorii demokracie a její proměny.

- Jan Balon představil Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti (prezentoval aktuální výzkumné plány, mezinárodní spolupráci a aktuálně řešené granty); Vanda Černošková představila projekt *TIMED: TIME Experience in Europe's Digital Age*, Elías Fuentes Guillén *Normalisation and Emergence: Rethinking the Dynamics of Mathematics The Case of Prague in the First Half of the 19th Century (PRAGMATIKA)*, Davide Crippa projekt *Unlocking Mathematics: Teaching and Learning Practices in the 18th Century Habsburg Lands* a Jan Maršálek projekt *Vědecká gramotnost pro odolnou společnost 21. století (ScioPolisCZ)*.

I.2 Změny ve složení orgánů

V roce 2023 došlo k výměně člena Dozorčí rady FLÚ; k 31. 1. 2023 rezignoval na členství Petr Bobák, od 8. 2. 2023 jej nahradil Emil Pelikán.

II.

Vědecká činnost pracoviště

2.1 Vědecká činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

Filosofický ústav AV ČR je prestižním výzkumným pracovištěm v humanitních vědách v České republice. Badatelské programy Filosofického ústavu sledují několik základních cílů. Hlavním cílem je přispět k rozvoji aktuálního bádání v oblasti filosofie a příbuzných vědních oborů. Další cíle se vztahují ke kulturním potřebám současné české společnosti. Patří k nim vytváření a prohlubování předpokladů pro recepci výsledků světového bádání v českém prostředí, a tím i k tomu, aby filosofie a příbuzné humanitní disciplíny v České republice udržovaly trvalý kontakt s evropskou a světovou vědou a aktivně se podílely na jejím utváření. Filosofický ústav rovněž přispívá k posilování vědomí národní identity a kulturního dědictví, a to kritickým zkoumáním dějin českých zemí a středoevropského prostoru, se zřetelem k dějinnému přínosu významných myslitelů v tomto prostoru působících.

Řešené úkoly lze rozdělit do tří tematických celků: (1) aktuální problémy současné filosofie a filosofické aspekty příbuzných vědních disciplín, (2) dějiny evropského a českého filosofického myšlení, (3) vybrané problémy příbuzných humanitních disciplín (zejména klasická a mediévistická studia). Těmto úkolům odpovídá organizační struktura Filosofického ústavu. Na každém z tematických celků pracuje vždy několik specializovaných útvarů, jejichž činnost se vzájemně doplňuje. V oblasti (1) je věnována soustavná badatelská pozornost především aktuálním problémům těch filosofických směrů, které v moderní době nejvýrazněji ovlivnily a stále ovlivňují současné filosofické myšlení. Na tomto tematickém celku pracují Oddělení analytické filosofie, Oddělení aplikované filosofie a etiky, Oddělení logiky, Oddělení novověké racionality, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace (dříve Centrum globálních studií), Oddělení současné kontinentální filosofie a Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti. V oblasti (2) jde o výzkum dějin evropského filosofického myšlení od jeho počátků

až po současnost. Pozornost je přitom věnována také kritickým edicím a studiu děl významných českých myslitelů od středověku až po moderní dobu. Součástí badatelské činnosti je výzkum v oblasti antické filosofie a velkých filosofických systémů středověku, novověku i moderní doby. Témata tohoto celku jsou řešena v Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, v Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku, v Kabinetu pro teoretická studia (Archiv Jana Patočky) a v Oddělení pro studium moderní české filosofie. V oblasti (3) se vědecké týmy zabývají vybranými problémovými okruhy humanitních disciplín, které doplňují a rozvíjejí badatelské zaměření Filosofického ústavu. Patří k nim Kabinet pro klasická studia a také společná pracoviště (tzv. centra) Akademie věd a Univerzity Karlovy připojená k Filosofickému ústavu (Centrum biblických studií, Centrum mediévistických studií a Centrum pro teoretická studia).

Při utváření svého vědeckého profilu klade ústav důraz na interdisciplinární přístupy a nové badatelské výzvy, k nimž patří zejména aktuální rozvoj digitálních humanitních věd. Filosofický ústav soustavně buduje a posiluje také infrastrukturu výzkumu a ostatní odborné služby nezbytné nejen pro vlastní vědecké útvary, ale také podporující činnost jiných pracovišť v oblasti filosofie a zastoupených humanitních disciplín, zejména vysokých škol. Především se jedná o ediční činnost, kterou ústav realizuje ve specializovaném vědeckém nakladatelství Filosofia (<http://filosofia.flu.cas.cz>) a OIKOYMENH (<https://www.oikoymenh.cz/>). Je vydavatelem či spoluvydavatelem deseti oborových periodik (*Acta Comeniana*, *Aither*, *Eirene. Studia Graeca et Latina*, *Filosofický časopis*, *Kontradikce*, *Listy filologické - Folia philologica*, *Organon F*, *Studia mediaevalia Bohemica*, *Teorie vědy/Theory of Science*, *Nuismatický sborník*) a organizuje oborově významné vědecké akce (konference, symposia apod.). Podílí se rovněž na tvorbě specializovaných elektronických da-

tabází a badatelských pomůcek. Významnou součástí infrastruktury Filosofického ústavu jsou dvě veřejné odborné knihovny sloužící nejen badatelům, ale také vysokoškolským studentům a veřejnosti. Obě knihovny systematicky rozšiřují své fondy koordinovanou akviziční politikou a zpřístupňováním oborově významných elektronických informačních zdrojů pro badatele a veřejnost. Filosofický ústav se k veřejnosti obrací také prostřednictvím široké škály popularizačních a vzdělávacích aktivit.

Ve vědeckých útvarech FLÚ vznikla i v roce 2023 řada publikací monografického a časopiseckého charakteru, které vyšly ve špičkových zahraničních nakladatelstvích jako Brill, Routledge, Springer, De Gruyter, Brepols, Propylaeum, Vrin, Verlag Karl Alber aj. Orientace na kvalitní zahraniční publikace a mezinárodní výzkumné projekty je hlavní strategií vědeckého růstu FLÚ, kterou se v roce 2023 dařilo dále rozvíjet a jejíž podpora bude prioritou nového vedení ústavu i v roce 2024.

2.2 Představení činnosti jednotlivých útvarů FLÚ

2.2.1 Oddělení analytické filosofie

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Badatelská a vědeckoorganizační činnost oddělení analytické filosofie pokrývala v roce 2023 vybrané oblasti analytické filosofie, a to zejména filosofii jazyka a mysli, filosofii vědy a analytickou estetiku. Kromě samotného výzkumu členové a členky oddělení vystoupili v rámci běžícího cyklu přednášek *Trattenbach* a organizovali či spoluorganizovali mezinárodní workshopy a konference *Ernst Mach Workshop XI 2023: Causation - Structure, Models and Realism* (Praha, 23.-24. 5. 2023), *Controversial Art and Freedom of Expression* (Manchester, 11.-13. 7. 2023), *30th Conference of the European Society for Philosophy and Psychology* (Praha, 28.-31. 8. 2023) a *Mind, Body, and Bodily Awareness. Workshop with Frédérique de Vignemont* (Praha, 9. 11. 2023).

Web oddělení: <http://dap.flu.cas.cz/cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucích

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D.

vedoucí

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

Dr. Tetiana Bilous

Mgr. Silvia Boschetti

Mgr. Vít Gvoždiak, Ph.D.

doc. PhDr. Vladimír Havlík, CSc.

Timothy Childers, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Robin Kopecký

prof. PhDr. Petr Kotátko, CSc.

Mgr. Veronika Lorencová

Mgr. Jakub Mihálik, Ph.D.

PhDr. Zuzana Parusniková, CSc., DSc.

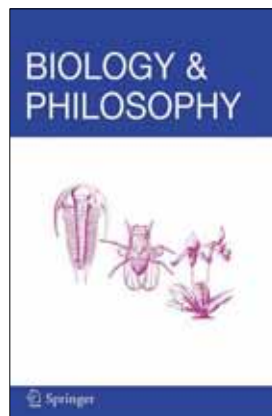
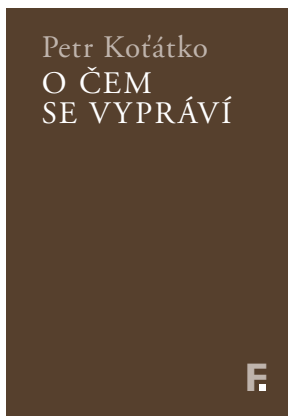
Mgr. Lenka Příplatová, Ph.D.

prof. Konrad Talmont-Kamiński

Mgr. Martin Zach, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Kořátko, Petr. *O čem se vypráví*. Praha: Filosofia, 2023. 429 s.

Kniha je pokusem o ucelený výklad základních výkonů a předpokladů, na nichž stojí narativní fikce, o analýzu klíčových funkcí jazyka fikčních textů a vymezení významu různých typů výpovědí o fikčních postavách. Autor ukazuje, že jeho pojetí základních předpokladů a složek fikčního postoje nachází uplatnění i v interpretaci vysoce nestandardních děl narativní fikce: prominentním příkladem je „radikální vyprávění“ ve vrcholných prozaických textech Samuela Becketta. Součástí výkladu jsou polemické konfrontace s předními badateli na poli filosofie jazyka a teorie fikce i četné odkazy k literárním textům.

Zach, Martin – Greslehner, Gregor P. Understanding immunity. An alternative framework beyond defense and strength. *Biology & Philosophy*. Roč. 38, č. 1 (2023), č. článku 7.

Mnohé publikace naznačují přímočarý názor, že imunitní systém je především systémem obrany, což při-

rozeně vybízí k tomu, aby se hovořilo o silné imunitě a silné imunitní reakci. Takové metafory mohou představovat riziko úzké perspektivy a vytěsnění jevů, které do těchto metafor úhledně nezapadají. V souvislosti s touto analýzou uvádíme dva argumenty: zaprvé tvrdíme, že imunitní systém se nepodílí jen na obraně, zadruhé tvrdíme, že takováto interpretace imunity obecně přispívá ke zkreslení celkového obrazu toho, čím imunitní systém je, co dělá a proč někdy selhává. Místo toho navrhuje pojímat povahu imunitního systému z hlediska kontextuality, regulace a kompromisů.

Childers, Timothy – Hvorecký, Juraj – Majer, Ondrej. Empiricism in the Foundations of Cognition. *AI & Society*. Roč. 38, č. 1 (2023), s. 67–87.

Článek sleduje empiristický program od raných debat mezi nativismem a behaviorismem ve filosofii přes debaty o raných konekcionistických přístupech v kognitivních vědách až po jejich nedávné iterace v oblasti hlubokého učení. Autoři ukazují, jak současné debaty

o povaze poznávání pomocí architektury hlubokých sítí odrážejí některé klíčové otázky z debaty Chomského a Quinea. S odkazem na literaturu z oblasti informatiky i filosofie docházejí k závěru, že současný stav „hlubokého učení“ navzdory některým argumentům nenabízí silnou podporu empiristické straně debaty.

Gvoždiak, Vít – Fikejzová, Michaela. Přehlížení konvencí. *Filosofický časopis*. Roč. 71, č. 4 (2023), s. 637–648.

Janda, Pavel. A Scoring Rule and Global Inaccuracy Measure for Contingent Varying Importance. *Philosophical Studies*. Roč. 180, č. 12 (2023), s. 3323–3352.

Koblížek, Tomáš. Contemporary Art and the Problem of Indiscernibles. An Adverbialist Approach. *Estetika: The European Journal of Aesthetics*. Roč. 60, č. 1 (2023), s. 19–35.

Koblížek, Tomáš. Hate Speech z hlediska fenomenologické teorie významu. In: Čapek, J. – Fulínová, E. *Myšlení konečnosti. Pavlu Koubovi k 70. narozeninám*. Praha: Karolinum, 2023, s. 47–54.

Parusniková, Zuzana. Popperian Methodology and the Semmelweis case. *Medicine Health Care and Philosophy*. Roč. 26, č. 4 (2023), s. 529–537.

Sundvall, Jukka – Drosinou, Marianna – Hannikainen, Ivar – Elovaara, Kaisa – Halonen, Juho – Herzon, Volo – Kopecký, Robin – Jirout Košová, Michaela – Koverola, Mika – Kunnari, Anton – Perander, Silva – Saikkonen, Teemu – Palomäki, Jussi – Laakasuo, Michael. Innocence over Utilitarianism. Heightened Moral Standards for Robots in Rescue Dilemmas. *European Journal of Social Psychology*. Roč. 53, č. 4 (2023), s. 779–804.

Zach, Martin. On the Relationship between Asymptomatic Infections and Diseases. *Philosophy of Medicine*. Roč. 4, č. 1 (2023), s. 1–12.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. GA20-14445S *Duální modely fenomenálního vědomí* (hlavní řešitel Tomáš Marvan) na období 2020–2023.
- Grant GA ČR č. 21-31059S *Meze náboženské kognice: Výzkum kognitivních a kulturních faktorů v české a polské společnosti* (hlavní řešitel Konrad Talmont-Kamiński) na období 2021–2024.
- Bilaterální mobilní projekt *Mechanisms in Life and Cognitive Sciences* (Juraj Hvorecký, 2020–2023) mezi FLÚ AV ČR a Ústavem filosofie a sociologie Polské akademie věd.
- Tomáš Koblížek je účastníkem projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ. 02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt a manipulace: Vliv „rámování“ (framing bias) na postoje jedince a společnost*.
- V rámci výzkumného programu *Odolná společnost pro 21. století* Strategie AV21 se člen oddělení Vít Gvoždiak v roce 2023 podílel na řešení dvou aktivit: na přípravě podcastové série *Vlákna* v rámci aktivity „Podcastová minisérie *Odolná společnost*“ (ve spolupráci s Magdalenou Trusinovou) a na aktivitě „Občanská společnost a resilience“ (ve spolupráci s Andreou Culkovou). Jako tajemník programu se Vít Gvoždiak zároveň věnoval jeho koordinaci.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- přednášku Tomáše Koblížka *Hate speech a svoboda slova z hlediska současné filosofie* pro studenty Gymnázia Jana Nerudy, Praha, 17. 3. 2023;
- přednášku Lenky Příplatové *Náboženství okem přírodovědce* v rámci 28. ročníku *Festivalu fantazie*, Chotěboř, 16. 11. 2023;
- přednášku Petra Kořátka *Dětský čtenář a pohyb na rozhraní mezi skutečností a světem jako by* pro Centrum české dětské knihy, Praha, 2. 11. 2023.

2.2.2 Oddělení aplikované filosofie a etiky

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení aplikované filosofie a etiky (OAFE) se věnuje čtyřem hlavním oblastem výzkumu: bioetice, administrativní etice, technologické etice a etice životního prostředí. OAFE se dynamicky rozvíjí zvláště díky grantu Horizon Europe, který umožnil založení Centra pro environmentální a technologickou etiku – Praha (CETE-P), jež bylo zřízeno při OAFE. Kromě CETE-P je součástí OAFE také Interdisciplinární výzkumná laboratoř pro bioetiku (IRLaB), podpořená premií Lumina quaeruntur.

Oddělení se také účastní aktivit interdisciplinární platformy CEVAST – Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice (cevast.org), která podporuje zejména výzkumy v oblasti etiky nových technologií. Na činnosti této platformy se vedle FLÚ podílí také Ústav státu a práva AV ČR, Ústav informatiky AV ČR a Přírodovědecká fakulta UK.

Web oddělení: <https://dape.flu.cas.cz/cz/>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Geoffrey Dierckxsens, Ph.D.

Mgr. Juraj Hvorecký, Ph.D.

Mgr. Petr Urban, Ph.D.

Lasse Tenzin Bergmann, Ph.D.

(do 31. 1. 2023)

prof. Mark Coeckelbergh, Ph.D.

PhDr. David Anthony Procházka, Ph.D.

(od 1. 3. 2023)

JUDr. Barbora Steinlauf, M.A.

Mgr. Vojtěch Svěrák (od 1. 7. 2023)

Dan Swain, M.A., Ph.D.

Areti Theofilopoulou, Ph.D. (do 31. 7. 2023)

Kartik Upadhyaya, Ph.D. (od 1. 6. 2023)

Jose Luis Guerrero Quiñones, Ph.D.

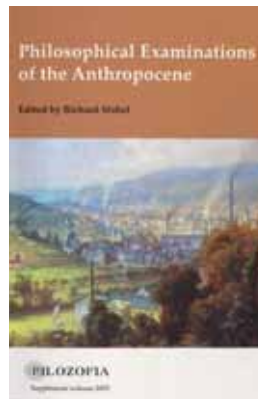
(od 1. 9. 2023)

vedoucí

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Childers, Timothy – Hvorecký, Juraj – Majer, Ondrej. Empiricism in the Foundations of Cognition. *AI & Society*. Roč. 38, č. 1 (2023), s. 67–87.

Článek sleduje empirický program od raných debat mezi nativismem a behaviorismem v rámci filosofie, přes debaty o raných konekcionistických přístupech v rámci kognitivních věd až po jejich nedávné opakování v oblasti hlubokého učení. Autoři ukazují, jak současné debaty o povaze kognice prostřednictvím architektury hluboké sítě odrážejí některé klíčové problémy z debaty mezi Chomským a Quinem, a zkoumají sílu podpory, kterou tyto různé směry výzkumu nabízejí empirickému stanovisku. S odkazem na literaturu z oblasti informatiky i filosofie dospívají k závěru, že současný stav hlubokého učení navzdory některým argumentům o opaku nenabízí silné povzbuzení pro empirickou stranu.

Coeckelbergh, Mark. Freedom in the Anthropocene. Bringing Political Philosophy to Global Environmental Problems. *Filozofia*. Roč. 78, Supplement (2023), s. 52–61.

Aby bylo možné řešit současné globální výzvy včetně změny klimatu, je užitečné propojit environmentální a technologickou etiku s politickou filosofií. Po úvodní připomínce některých vztahů mezi umělou inteligencí a změnou klimatu čerpá tato esej zejména z autorovy knihy *Zelený Leviatan aneb poetika politické svobody* a aplikuje její závěry na téma politické svobody ve světle změny klimatu a nástupu umělé inteligence v epoše antropocénu. Eсей se věnuje otázce potřeby šetrnějšího postoje vůči životnímu prostředí, pojednává o fenoménu *nudging* a změně klimatu, varuje před nebezpečím zeleného autoritářství, a inspirujíc se tzv. *capabilities approach* a kritickou teorií zkoumá představy o svobodě, které překračují dichotomii libertarianismu a autoritářství. To vede k úvahám o vztahovějších pojetích svobody, která spojují svobodu se spravedlností a lidským blahobytem, a ke krátkému zamyšlení nad antropocentrismem a moderní obsesí kontrolou.

Thirriez-Arjangi, Azadeh – Dierckxsens, Geoffrey – Funk Deckard, Michael – Bruzzone, Andrés (eds.). *Le mal et la symbolique. Ricoeur lecteur de Freud*. Berlin: De Gruyter, 2023. 504 s.

Příspěvky v knize jsou věnovány vztahu mezi zlem, symbolismem a psychoanalýzou, přičemž se soustřeďují na dvě Ricoeurovy knihy, v nichž tato témata hrají hlavní roli: *La symbolique du mal* a *De l'interprétation: Essai sur Freud*. Dále tato dvojjazyčná (anglicko-francouzská) kniha obsahuje i příspěvky, které rozebírají vztahy mezi zlem, symbolismem a psychoanalýzou v Ricoeurově díle obecněji, zkoumáním jeho filosofie jako celku.

Benešová, Hana – Steinlauf, Barbora – Straka, Barbora. Preference nezletilého pacienta při poskytování zdravotních služeb – právní a etický pohled. *Paliativní medicína*. Roč. 4, č. 1 (2023), s. 16–22.

Hvorecký, Juraj. From epistemology to ethics of deep learning. In: Müller, B. (ed.). *Proceedings of the AISB Convention 2023*. Swansea: Swansea University, 2023, s. 23–24.

Urban, Petr – Swain, Daniel. Když vlády jednájí v rozporu s tím, k čemu se hlásí. Případ klimatické akrasie. *Filozofia*. Roč. 78, č. 3 (2023), s. 211–223.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Projekt Horizon Europe ERA-Chairs č. 101086898 *Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics - Prague (CETE-P)* na období 2023–2027.

– Grant TA ČR č. CK04000150 *Hodnocení chování automatizovaných vozidel z pohledu dodržování etických a právních principů ve smíšeném provozu* (spoluřešitel Juraj Hvorecký) na období 2023–2025.

– Prémie Lumina quaeruntur *Interdisciplinary Research Lab for Bioethics* (řešitel Geoffrey Dierckxsens) na období 2020–2024.

– Bilaterální mobilitní projekt *Mechanisms in Life and Cognitive Sciences* (řešitel Juraj Hvorecký, 2020–2023) mezi FLÚ AV ČR a Ústavem filosofie a sociologie Polské akademie věd.

– Daniel Swain byl účastníkem projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ. 02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt myšlení: Selhání jako cesta k odolnosti*.

– V rámci programu Strategie AV21 *Průlomové technologie budoucnosti - senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* je člen oddělení Tomáš Hříbek řešitelem výzkumného tématu *Společenské aspekty disruptivních technologií*; v roce 2023 byla klíčovou aktivitou příprava překladu knihy Ruperta Reada *Why Climate Breakdown Matters* (nakl. Filosofia, 2024). V rámci programu Společnost v pohybu je Tomáš Hříbek řešitelem tématu *Odpovědnost a etické výzvy 21. století*; v roce 2023 byly připraveny videozáznamy tří diskusí na témata z připravované kolektivní monografie *Robofilozofie* (nakl. Academia, 2024).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- organizace a následné vystoupení Juraje Hvoreckého, Tomáše Hříbka a Petra Urbana na diskusní akci CETE-P Forum, Kampus Hybernská, Praha, 22. 11. 2023;
- interview s Tomášem Hříbkem o rizicích umělé inteligence pro populárně naučný text Viktora Černocho *Svérázná říše umělé inteligence*, A Magazín, 3/2023, s. 18-31;
- vystoupení Tomáše Hříbka v diskusním panelu neziskové organizace ELPIDA, o.p.s., s názvem *Umělá inteligence - příležitost nebo brozba v navigaci informačním chaosem?* o roli umělé inteligence v současném světě, Praha, 19. a 20. 10. 2023.

2.2.3 Oddělení logiky

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení logiky (OL) se věnuje výzkumu v oblasti (filosofické) logiky a souvisejících oblastí analytické filosofie. Usiluje o excelentní výzkum v mezinárodním měřítku, jeho členové a členky publikují v předních světových časopisech a nakladatelstvích. Klíčovými výzkumnými tématy jsou inferencialismus, normativita (v logice i obecněji) a různé aspekty neklasických logik (zejména epistemické logiky, intenzionální logiky či logiky otázek). Od roku 2021 působí v rámci oddělení tým podpořený prémie Lumina quaeruntur spolupracující pod vedením Anstena Kleva na projektu *Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for Type Theory*.

Web oddělení: <http://logika.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

PhDr. Vladimír Svoboda, CSc.

vedoucí

Mgr. Vít Punčochář, Ph.D.

Mgr. Pavel Arazim, Ph.D.

Mgr. Marta Bílková, Ph.D.

Michele Contente, Ph.D. (od 1. 8. 2023)

Thomas Ferguson, Ph.D. (do 31. 7. 2023)

Ansten Mørch Klev, Ph.D.

prof. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D.

RNDr. Ondrej Majer, CSc.

prof. PhDr. Pavel Materna, CSc. (emeritus)

Byeol Saes Moon, Ph.D. (od 18. 7. 2023)

prof. RNDr. Jaroslav Peregrin, CSc., DSc.

Antonio Piccolomini d'Aragona, Ph.D.

(do 31. 7. 2023)

Mgr. Igor Sedlár, Ph.D.

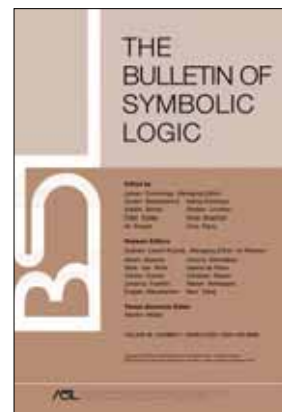
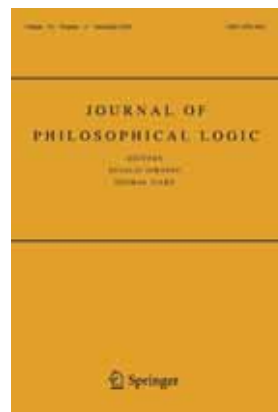
Andriy Vasylenko, Ph.D. (od 5. 6. 2023)

PhDr. Marta Vlasáková, Ph.D.

Colin Zwanziger, Ph.D. (do 31. 7. 2023)

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Klev, Ansten. Spiritus asper versus lambda. On the nature of functional abstraction. *Notre Dame Journal of Formal Logic*. Roč. 64, č. 2 (2023), s. 205–223.

Gottlob Frege, otec moderní logiky, zvažuje v jednom ze svých dopisů Bertrandu Russellovi způsob zápisu funkcí využívající diakritické značení zvané *spiritus asper*. Způsob použití tohoto značení se zdá anticipovat Churchovu modernější lambda notaci. Cílem tohoto článku je přesná analýza vztahu mezi Fregovým *spiritus asper* a Churchovou lambda s využitím moderního aparátu teorie typů Per Martin-Löfa.

McCarty, Charles – Shapiro, Stewart – Klev, Ansten. The Axiom of Choice is false intuitionistically (in most contexts). *Bulletin of Symbolic Logic*. Roč. 29, č. 1 (2023), s. 71–96.

Axiom výběru je kontroverzní princip, který hraje významnou roli v základech matematiky. Obvykle bývá spojován s platonistickou interpretací matema-

tiky. Často se však uvádí, že axiom výběru je též platný v intuicionistické matematice, tj. při intuicionistickém čtení logických výrazů. Autoři článku podrobují toto tvrzení pečlivé analýze a ukazují, že axiom výběru je intuicionisticky neplatný.

Ferguson, Thomas. Subject-Matter and Intensional Operators II. Applications to the Theory of Topic-Sensitive Intentional Modals. *Journal of Philosophical Logic*. Roč. 52, č. 6 (2023), s. 1673–1701.

Tento článek rozvíjí logické přístupy, jejichž cílem je vytvořit nástroje umožňující modelovat téma (subject-matter) dané věty. Článek navazuje na teorie, které jsou schopny charakterizovat téma vět v extenzionálních kontextech a rozšiřuje tuto analýzu i na intenzionální kontexty, tj. např. takové kontexty, které zahrnují epistemické výrazy, jako je „přesvědčení“ či „znalost“. Tyto kontexty představují značnou výzvu pro logickou analýzu tématu.

Arazim, Pavel. Catch me if you can – Wittgenstein on the ineffability of logical form. *Logic and Logical Philosophy*. Roč. 32, č. 3 (2023), s. 325–339.

Bílková, Marta – Frittella, Sabine – Kozhemiachenko, Daniil – Majer, Ondrej. Qualitative reasoning in a two-layered framework. *International Journal of Approximate Reasoning*. Roč. 154, March 2023 (2023), s. 84–108.

Childers, Timothy – Hvorecký, Juraj – Majer, Ondrej. Empiricism in the foundations of cognition. *AI & Society*. Roč. 38, č. 1 (2023), s. 67–87.

Kolman, Vojtěch. *Co je dialektika? Se zvláštním přiblížením ke Kleistově škole neřesti*. Praha: Argo, 2023. 545 s.

Peregrin, Jaroslav – Svoboda, Vladimír. Establishing Logical Forms. What is assigned to what, how and why. *Logic and Logical Philosophy*. Roč. 32, č. 3 (2023), s. 421–442.

Piccolomini d’Aragona, Antonio. The proof-theoretic square. *Synthese*. Roč. 201, č. 6 (2023), č. článku 219.

Punčochář, Vít – Sedlár, Igor – Tedder, Andrew. Relevant epistemic logic with public announcements and common knowledge. *Journal of Logic and Computation*. Roč. 33, č. 2 (2023), s. 436–461.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 21-23610M (Junior Star) *Logická struktura informačních kanálů* (řešitel Vít Punčochář) na období 2021–2025.
- Grant GA ČR č. 22-23022L *Koaliční a epistemické logiky: intenzionální přístup ke skupinám* (spoluřešitel Ondrej Majer) na období 2022–2025.
- Grant GA ČR č. 23-07119S *Význam jako objekt - principy sémantických teorií* (řešitel Jaroslav Peregrin) na období 2023–2025.
- Prémie Lumina quaeruntur *Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for Type Theory* (řešitel Ansten Klev) na období 2021–2025.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- článek Jaroslava Peregrina s názvem *Žijeme v počítačové simulaci? Otázka, která může být vstupní branou filozofie*, Deník N, 6. 2. 2023;
- článek Jaroslava Peregrina s názvem *Co znamená něco znamenat? Stará filozofická otázka nabývá v souvislosti s AI na naléhavosti*, Deník N, 12. 4. 2023;
- článek Vojtěcha Kolmana s názvem *Zásady filosofické lukostřelby. Rok od úmrtí Petra Rezka*, publikovaný v Kulturním čtrnáctideníku A2, č. 23/2023.

2.2.4 Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace (OPFVG) se věnuje výzkumu v oblasti politické filosofie a teorie (zejména teorie demokracie), vybraných globálních témat a nezápadního myšlení (v podobě dekolonizace myšlení). V oblasti politické filosofie a teorie se zaměřujeme na témata spojená s teorií demokracie a s fenomény sociálních a ekonomických nerovností, včetně výzkumu v oblasti klasických i současných teorií elit, plutokracie, oligarchie, a na výzkum jejich vztahu k teoriím demokracie. Oblast analýz globálních témat nabízí celou řadu filosoficky relevantních otázek a problémů, které jsou klíčové pro současnost. Oddělení se věnuje výzkumu filosoficky relevantních problémů spojených s klimatickou krizí. V tomto kontextu analyzujeme aktuální diskuze v oblasti politické filosofie, rozvíjíme přístupy v oblasti klimatické spravedlnosti a zabýváme se filosofickými přístupy, které tematizují vztah člověka a přírody, a jejich důsledky pro politickou filosofii a teorii. Poslední oblastí činnosti oddělení je téma dekoloniálního myšlení, které se prolíná i výše jmenovanými oblastmi a zároveň představuje určitý rámec pro analýzy nezápadního myšlení.

Web oddělení: <https://opf.flu.cas.cz/cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jiří Krejčík, Ph.D.

Mgr. Jan Bíba, Ph.D.

Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D.

Mgr. Eubomír Dunaj, Ph.D.

Leonardo Fiorespino, Ph.D.

PhDr. Vlastimil Hála, CSc. (emeritus)

Zora Hesová, M.A., Ph.D.

Marie Hlavičková

doc. PhDr. Marek Hrubec, Ph.D.

Albert Lumembu Kasanda, Ph.D.

PhDr. Rudolf Kolářský, CSc. (emeritus)

PhDr. Martin Profant, Ph.D.

Mgr. Jan Rovenský, Ph.D.

PhDr. Oleg Suša, CSc.

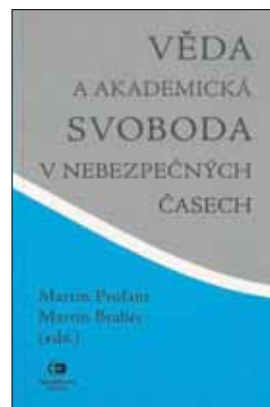
Mgr. Zdeněk Vopat

vedoucí

PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Hrubec, Marek – Višňovský, Emil (eds.). *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023. 268 s.

Kniha se zaměřuje na deformace výzkumu a univerzitního vzdělávání v posledních desetiletích a na alternativy pro novou éru výzkumu. Zabývá se kritikou, vysvětlením a normativitou byrokraticky, komerčně a ideologicky formovaných humanitních a sociálních věd. Autoři je analyzují průkopnickým způsobem a staví Západ do globálního srovnání s nezápadním světem. Zvláštní pozornost věnují zejména střední Evropě a významným zemím a makroregionům: Latinské Americe, Číně, Rusku, Africe a Indii.

Kasanda, Albert. African Civil Society. In: Okeja, U. (ed.) *Routledge Handbook of African Political Philosophy*. Abingdon: Routledge, 2023, s. 163–176.

Kapitola se zaměřuje na africkou občanskou společnost jako nového aktéra na africké politické scéně. Africká občanská společnost byla během vzestupů a pádů afrických dějin důležitou politickou silou, její projevy byly nicméně západními vědci a teoretiky, nabízejícími povětce europocentrickou perspektivu (a z ní

pramenící předsudky), často přehlíženy. Někdy byla tato společnost vnímána jako forma protikoloniálního odporu, jindy jako úsilí o politický pluralismus a demokracii; v současnosti lze ovšem říci, že téma africké občanské společnosti se již stalo jakousi povinnou součástí každého zkoumání, které zahrnuje vývoj současné africké politiky.

Hrubec, Marek. Strategic Socialism. The Updating of Cuba's Model. *Human Affairs*. Roč. 33, č. 3 (2023), s. 349–365.

Článek se zabývá kubánským ekonomickým modelem a jeho aktualizací, a to především z pohledu ekonomické a politické filosofie, a nabízí jeho ucelenou interpretaci. Nejprve zkoumá historické kořeny kubánského socialistického modelu a jeho následné proměny po pádu východního bloku. Dále důkladně analyzuje jeho aktualizaci v prvních dvou desetiletích 21. století, tj. především zavedení trhu a soukromého vlastnictví jako doplňku plánování a veřejného vlastnictví, a vysvětluje ústavní kodifikaci těchto změn. V závěru se výklad soustředí na interpretaci mezinárodní spolupráce v Latinské Americe.

Hrubec, Marek – Dinušová, Dominika. Introduction. Social Changes in Latin America. *Human Affairs*. Roč. 33, č. 3 (2023), s. 285–287.

Profant, Martin – Brabec, Martin (eds.). *Věda a akademická svoboda v nebezpečných časech*. Praha: Epoque, 2023. 176 s.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Ondřej Lánský je členem pracovní skupiny *Systémy resilience*, vedené Alicí Koubovou v rámci projektu SYRI – Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (projekt MŠMT č. LX-22NPO5101 na období 2022–2025).
- Zora Hesová je účastnicí projektu *CoRe – Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ.02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt a manipulace: Vliv „rámování“ (framing bias) na postoje jedince a společnost*.

Vzdělávání veřejnosti

- Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například
- článek Jiřího Krejčíka *Příliš drahá morálka. Proč si Indie nedovolí odsoudit ruskou invazi?*, Deník Alarm (<https://a2larm.cz/>), 6. 4. 2022;
 - účast Zory Hesové v debatě o pozici LGBTQ+ lidí v Česku, která byla součástí křtu knihy Filipa Tittelbacha *Byli jsme tu vždycky*, Knihovna Václava Havla, Praha, 5. 4. 2022;
 - účast Ondřeje Lánského v panelové diskusi *Společnost v ringu: jak dát krizím K.O.*, která proběhla v rámci Týdne AV ČR, Praha, 15. 11. 2022.

2.2.5 Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku (OKID) se primárně zaměřuje na studium života a díla Jana Amose Komenského a širšího kontextu intelektuálních dějin českých zemí a střední Evropy raného novověku. V současné době je jediným pracovištěm v České republice, jež se dílu Komenského věnuje systematicky jak v oblasti ediční, tak interpretační.

OKID se rovněž v posledních letech vyprofilovalo jako významné pracoviště pro studium humanismu v českých zemích. V rámci ústavu je jeho činnost spjata zejména s badatelskými projekty věnovanými dějinám českého myšlení. Hlavní důraz je kladen na přípravu kritické edice *Dílo Jana Amose Komenského / J. A. Comenii Opera omnia*, ale významnou součástí práce je také příprava ediční a překladové řady *Comenius*, do které jsou zařazovány zejména české překlady Komenského děl, a vydávání mezinárodní revue pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku *Acta Comeniana*.

Mezi další témata z oblasti intelektuálních dějin raného novověku, která jsou v oddělení zkoumána, patří např. učenec korespondenční síť, transfer melanchthonské přírodní filosofie, humanismus v českých zemích, encyklopedické projekty ve střední Evropě, raně novověká historiografie ve vztahu k empirické epistemologii, transkulturní přenosy v kultuře raného novověku nebo metafory vědění a řecká poezie v českých zemích.

Web oddělení: <http://komeniologie.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Mgr. Petr Pavlas, Ph.D.

PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D.

PhDr. Vojtěch Balík

Doc. Mgr. Veronika Čapská, Ph.D.

Alexander Huber, MA (od 15. 11. 2023)

Mgr. Vojtěch Kaše, Ph.D. (od 1. 9. 2023)

PhDr. Markéta Klosová, Ph.D.

Mgr. Jana Kodetová (od 1. 9. 2023)

PhDr. Magda Králová

Mgr. Veronika Krubnerová

Mgr. Ondřej Kříž (od 1. 10. 2023)

Mgr. Jindra Kubíčková (od 1. 12. 2023)

Mgr. Iva Lelková, Ph.D.

Mgr. Lenka Řezníková, Ph.D.

PhDr. Věra Schifferová, CSc.

Mgr. Marcela Slavíková, Ph.D.

PhDr. Martin Steiner

Doc. PhDr. Lucie Storchová, Ph.D.

Mgr. Jana Švadlenková (od 1. 9. 2023)

Mgr. Jan Tvrz (od 1. 9. 2023)

vedoucí

Mgr. Tomáš Havelka, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Pavlas, Petr. *Knize knih vstříc: Herbornský encyklopedismus a konstelace Komenský-Leibniz*. Praha: Filosofia, 2023. 200 s.

Herbornský encyklopedismus, na rozdíl od známějšího a pozdějšího osvětského encyklopedismu (Chambers, Diderot a d'Alembert, Encyclopaedia Britannica), nebyl abecedním seznamem hesel, ale tematicky uspořádanou stavbou. Tato monografie se věnuje intelektuálním dějinám předosvětského encyklopedismu: jednak zrodu kulturní ideje encyklopedie z několika konkrétních kognitivních metafor, jednak intelektuálně prosopografické konstelaci osobností kolem dvojice encyklopedistů Komenský-Leibniz.

Tomáš Havelka (ed.). *Jan Amos Komenský. Duchovní traktáty I, II*. Brno: Host, 2022. 405 s., 430 s.

Objevná dvoudílná edice Komenského českých spisů obsahuje v prvním svazku poprvé vydanou rukopisnou verzi *Labyrintu světa a Lusthauzu srdce*, vzniklou právě před 400 lety, a také rukopisnou verzi *Centra securitatis*, ve druhém svazku je korpus významných Komenského českých textů: kompletní vydání cyklu

Truchlivý, nově v chronologickém pořadí, dále *Kšaft umírající matky*, *Jednoty bratrské*; k tomu jsou doplněny tři texty z významného roku 1649: dvě kázání a *Napomenutí z historie Lasického*. Tradiční kanonické texty jsou zde dány do nových souvislostí s dobou jejich vzniku a s vývojem Komenského myšlení, důraz je kladen na atmosféru po uzavření Vestfálského míru.

Urbánek, Vladimír. *Historia Persecutionum Ecclesiae Bohemicae between History, Identity and Martyrology. Archiv für Reformationsgeschichte - Archive for Reformation History*. Roč. 114, č. 1 (2023), 265–289.

Príspevek analyzuje ze tří různých úhlů pohledu spis *Historia Persecutionum Ecclesiae Bohemicae J. A. Komenského* a dalších bratrských autorů. Nejprve spis zkoumá jako dílo církevních dějin se zaměřením na to, jak byl koncipován jako přehled významných proměn české církve. Za druhé pojednává o textu *Historie* jako o výrazu specifické bratrské konfesní identity a kolektivní paměti. Ukazuje, jak toto dílo používá označení pro různé nekatolické náboženské skupiny v Čechách a jak lze tyto kategorie interpretovat jako

prvky svěbytného diskurzu kolektivní identity. Zatřetí se článek zaměřuje na kontext dobových protestantských martyrologií a rozebírá vztah díla k sedmému vydání *Acts and Monuments* Johna Foxe (1631/1632). Tyto tři analytické přístupy umožnily nejen specifikovat mnohostranné funkce díla jako historiografického textu, ale také zhodnotit textové strategie, které jeho autoři použili. Výsledky této analýzy jsou významným příspěvkem k mezinárodní odborné diskusi o diskurzích konfesijní historiografie.

Pavlas, Petr. Gott und Frieden. Biblische Sprache und kognitive Metaphern des Angelus Pacis. *Comenius-Jahrbuch*, Roč. -, č. 31 (2023), s. 87–110.

Schifferová, Věra. Jan Amos Komenský. O nápravě politiky a novém věku lidstva. In: Kučera, R. – Chotaš, J. (eds.). *Dějiny politického myšlení. III/1, Politické myšlení raného novověku*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 115–168.

Schifferová, Věra. Una vida justa en un Estado justo. La idea de Platón del „cuidado del alma“ en la di-

mensión de la existencia humana en la comunidad estatal. *Anuario Colombiano de Fenomenología*. Roč. -, č. 14 (2022), s. 61–79.

Slavíková, Marcela. „Existuje obludnější a podivnější způsob argumentace?“ Joachim Hübner a jeho recenze první verze Komenského Velké didaktiky. *Česká literatura*. Roč. 71, č. 4 (2023), s. 498–519.

Steiner, Martin. Cicero v díle J. A. Komenského. *Auriga. Zprávy Jednoty klasických filologů*. Roč. 65, č. 1/2 (2023), s. 66–84.

Storchová, Lucie. Fateful Periods. Routinisation of a Wittenberg Chronological and Eschatological Concept within Bohemian University Humanism (c. 1550–1620). *Central European Cultures*. Roč. 3, č. 1 (2023), s. 38–64.

Storchová, Lucie. Labia tua maledicentiae et calumniae igne calent. Humanist Polemics and Invectives at the University of Prague from 1610 to 1620. *Acta Comeniana*. Roč. -, č. 36/60 (2022), s. 57–103.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 20-11795S *Historiam videre. Svědectví, zkušenost a empirická evidence v raně novověké historiografii českých zemí* (řešitelka Lenka Řezníková) na období 2020–2023.
- Grant GA ČR č. 22-03419S *Podoby humanismu v literatuře českých zemí II* (řešitelka Lucie Storchová) na období 2022–2024.
- Grant GA ČR č. 23-06645S *Učenecké publikační strategie a korespondenční síť pobělohorských českých zemí (1622–1667)* (řešitelka Iva Lelková) na období 2023–2025.
- Projekt MŠMT ČR č. LL2320 (program ERC CZ) *TOME. The Origins of Modern Encyclopaedism: Launching Evolutionary Metaphorology* (řešitel Petr Pavlas) na období 2023–2025.
- Projekt MK ČR č. DH23P03OVV052 v programu NAKI III *Network of Letters (NETLET) – Korespondence intelektuálních elit v přelomových dobách českých dějin z digitální perspektivy* (řešitel Vladimír Urbánek) na období 2023–2027.
- Bilaterální mobilitní projekt *Literary Representations of Early Modern Crisis in Central and North Eastern Europe* (řešitelka Lucie Storchová, 2021–2023) mezi FLÚ a Estonskou akademií věd.
- V rámci výzkumného programu Strategie AV21 *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* byla řešena aktivita „Interdisciplinární přístupy ke zkoumání oborů vědění a transferu znalostí v raném novověku“ (řešitel Vladimír Urbánek), která zahrnovala spolupráci badatelek a badatelů z FLÚ, ÚDU, FF UK, PřF UK, FF UP a FF OU na vědecké přípravě panelů pro prestižní mezinárodní konferenci *Scientiae 2023: Disciplines of Knowing in the Early Modern World* (Praha, 7.–10. 6. 2023). Vladimír Urbánek a Iva Lelková se jako zástupci FLÚ podíleli na organizaci této konference, jíž se zúčastnilo přes sto osmdesát badatelů a badatelek z celého světa, kteří vystoupili v rámci padesáti tematických panelů.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- celodenní online čtení z díla *Labyrint světa a Lusthauz srdce (Ráj srdce)* Jana Amose Komenského u příležitosti 400. výročí dokončení jeho rukopisu 13. prosince 2023, jehož hlavním organizátorem byl Tomáš Havelka a které je zveřejněno na YouTube kanálu *Comenius online*;
- besedu s Vladimírem Urbánkem nazvanou *O Janu Amosu Komenském, významu jeho životních postojů a díla v době jeho života a dnes*, Jonáš klub, Faustův dům, Praha, 19. 4. 2023;
- pořad *Za jevištěm světa – nové komeniologické reflexe. Aktuální vnímání osobnosti a učení Jana Amose Komenského* ve vztahu k nové muzejní expozici v Uherském Brodě, v němž promluvili Vladimír Urbánek (FLÚ) a Helena Kovářová (Komenského muzeum v Přerově), ČRo 6 Vltava, 18. 11. 2023.

2.2.6 Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Vědecká činnost Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení (OSASM) se odehrávala v rámci pěti vzájemně zčásti propojených pracovních skupin.

Těžiště výstupů badatelské skupiny pro antickou filosofii tvořily studie k presokratické a post-helenské filosofii. Pokračovala práce na interdisciplinárním projektu *Alchemies of Scent / Alchymie vůní*, jež zkoumá, jak snaha extrahovat, koncentrovat, mísit a konzervovat esence rostlin ovlivnila přírodní filosofii, lékařství a kulturu antického světa. Zaměřuje se na setkávání antické řecké filosofie s technologiemi egyptského parfumářství v období od Alexandra Velikého po Kleopatru VII. (4.–1. stol. př. n. l.).

Druhá badatelská skupina oddělení TRANSED (TRANSLations and EDitions) i letos úspěšně naplňovala svůj badatelský program edic, překladů a studií primárních textů z oblasti středověkého aristotelismu, české středověké filosofie a scholastické teologie.

Třetí pracovní skupina TRIPTIC-EU se věnuje zejména výzkumu středověké a raně novověké tradice univerzitních kvodlibetů a rozvoje Digital Humanities jako nástroje pro zpracování a prezentaci středověkých a raně novověkých textových korpusů. Tato skupina vznikla v návaznosti na zahájení projektu *Academia*, který získal podporu Evropské výzkumné rady (ERC).

Několik členů oddělení tvořících čtvrtou pracovní skupinu pro studium raně novověké scholastiky se věnovalo bádání a výuce v oblasti post-středověké scholastiky v rámci společné výzkumné skupiny s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Pátý tým oddělení, Collegium Europaeum, pokračoval v publikování v rámci svého specifického badatelského programu zaměřeného na otázky české reformace a evropské kulturní identity.

Web oddělení: <http://dejinystarsi.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Dr. Phil. Pavel Blažek

Mgr. Vladimír Mikeš, Ph.D.

Mgr. Ota Pavlíček, Ph.D., Th.D.

Mgr. Kryštof Boháček, Ph.D.

MA Sean Michael Coughlin, Ph.D.

Th.Lic. Petr Dvorský, Ph.D.

MSc. Victor Golubev

Mgr. Miroslav Hanke, Ph.D.

Mgr. Matyáš Havrda, Ph.D., DSc.

doc. Mgr. Daniel Heider, Ph.D.

doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

Maarten Janssen, Ph.D.

PhDr. David Efrem Jindráček, Ph.D.

Mgr. Kateřina Kutarňová, Ph.D.

Mgr. Lukáš Lička, Ph.D.

Mgr. Zuzana Lukšová, Ph.D.

prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D. (do 30. 6. 2023)

Mgr. Diana Míčková (od 1. 5. 2022)

doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.

Mgr. Lukáš Novák, Ph.D.

Mgr. Juliana Laura Prieto Pabón (od 1. 9. 2023)

Aurora Panzica, Ph.D.

Mgr. Jakub Smrček, Ph.D. (do 30. 6. 2023)

doc. Mgr. David Svoboda, Ph.D.

Mgr. Jan Škvrňák, Ph.D. (od 1. 6. 2023)

Mgr. Dan Török, Ph.D.

doc. Mgr. Tomáš Vítek, Ph.D.

Volodymyr Volkovskyy, Ph.D.

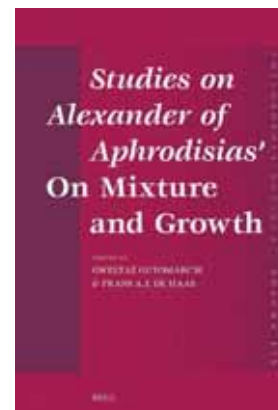
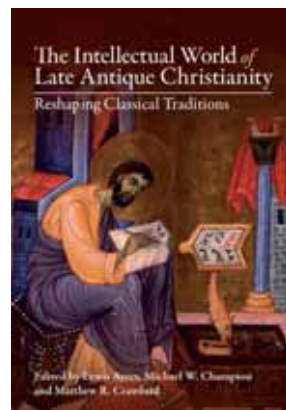
Heike Wilde, Ph.D.

vedoucí

doc. Petr Dvořák, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Hanke, Miroslav. Richard Lavenham's *Tractatus terminorum naturalium*. *Vivarium*. Roč. 61, č. 2 (2023), s. 167–243.

Britský karmelitán Richard Lavenham byl plodným autorem, který v poslední čtvrtině čtrnáctého století sepsal řadu latinských i anglických textů z oblasti filosofie a teologie. Článek předkládá kritickou edici textu uchovaného pod názvem *Tractatus terminorum naturalium*. Jedná se o redakci staršího traktátu *Termini naturales*, slovníku odborné terminologie z oblasti fyziky a filosofie přírody tzv. „oxfordských počtářů“ dochovaného v nejstarších kopiích z šedesátých let 14. století, rozšířeného Lavenhamem o další materiál. Edice je opatřena rozsáhlým úvodem a výkladem textové tradice díla *Termini naturales*.

Kutarňová, Kateřina. Philip of the Blessed Trinity on Mystical Knowledge. Peculiar Kinds of Species. *American Catholic Philosophical Quarterly*. Roč. 97, č. 3 (2023), s. 339–359.

Článek se věnuje teorii mystického poznání formulované v 17. století dnes téměř neznámým karmelitán-

ským autorem, Filipem od Nejsvětější Trojice, v díle *Summa Theologiae Mysticae*. Filip představuje nový druh duchovní *species* reprezentující *intellectibilia*. To mu umožní popsat způsob, jakým je jedinci uděleno mystické poznání. To tedy také znamená, že rozlišuje tři druhy *species* (obrazů věcí v mysli). Filipovo pojetí mystického poznání se úzce vztahuje k tématu kontemplace a je zcela zásadně ovlivněno *Hradem v Nitru* sv. Terezie z Ávily, jedním z vrcholných děl španělské mystiky. Předkládaná analýza tak představuje originální příspěvek k odborné diskuzi o *species*, (mystickém) poznání a tereziánské spiritualitě.

Lička, Lukáš. Shadows in Medieval Optics, Practical Geometry, and Astronomy. On a Perspectiva Ascribed to Thomas Bradwardine. *Early Science and Medicine*. Roč. 27, č. 2 (2022), s. 179–223.

Studie publikovaná v prestižním impaktovaném časopise ohlašuje identifikaci pozdně středověkého optického pojednání, které lze pravděpodobně připsat slavnému středověkému učenici první poloviny 14. století Tomáši Bradwardinovi. Na základě analýzy pojmu

stínu, jak je užít v tomto pojednání, na pozadí středověké optické, astronomické a praktické geometrické středověké produkce studie nastiňuje nový pohled na středověkou optickou tradici.

Blažek, Pavel. Iste liber videtur esse factus ab Aristotile. Bartholomew of Bruges and the Medieval Reception of the De inundatione Nili. In: Brinzei, M. – Coman, D. – Curuț, I. – Marinca, A. (eds.). *Pseudo-Aristotelian Texts in Medieval Thought*. Turnhout: Brepols 2023, s. 253–285.

Dvořák, Petr. Predestinace před a po poznání zásluh u vybraných zastánců libertariánského pojetí svobody. *Studia Capuccinorum Boziniensia*. Roč. 9, č. 8 (2023), s. 54–80.

Hanke, Miroslav. Science as Pretence. Fictionalism in Late Medieval Nominalism. *Studia Neoaristotelica*. Roč. 20, č. 2 (2023), s. 147–192.

Havrda, Matyáš. The Order of Education and Knowledge in Clement of Alexandria. In: Ayres, L. – Champion, M. – Crawford, M. (eds.). *The Intellectual World of Christian Late Antiquity: Reshaping Classical Traditions*. Cambridge: Cambridge University Press, 2023, s. 89–99.

Horbyk, Serhij – Volkovskiy, Volodymyr. *День Хрещення Руси. Правда та міфи*. Дніпро: Середняк Т.К., 2023. 57 s.

Mikeš, Vladimír. De mixtione III-IV: the Stoics on Blending – Arguments, Proofs, Examples. In: Guyomarc'h, G. – Haas, F. (eds.). *Studies on Alexander of Aphrodisias' On Mixture and Growth*. Leiden: Brill 2023, s. 58–82.

Navrátilová, Olga – Němec, Václav (eds.). *Pole plné rozmanitých bylin. Sborník k životnímu jubileu Lenky Karfíkové*. Praha: OIKOYMENH, 2022. 365 s.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Grant Evropské výzkumné rady (ERC) č. 949710 *ACADEMLA. Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern Academic Practice* (řešitel Ota Pavlíček) na období 2021–2026.

– Grant GA ČR č. 21-30494M (Junior Star) *Alchymie vůní. Rekonstrukce starověkých řecko-egyptských parfumářských postupů: Experimentální přístup k dějinám vědy* (hlavní řešitel Sean Michael Coughlin) na období 2021–2026.

– Grant GA ČR č. 22-30949S *Abrahámovy ženy. Polygamie ve středověké teologii a filosofii (1100–1350)* (řešitel Pavel Blažek) na období 2022–2024.

– Grant GA ČR č. 23-07068S *Morální argumentace u Jana Caramuela z Lobkovic v kontextu probabilismu* (řešitel Petr Dvořák) na období 2023–2025.

– Grant GA ČR č. 23-05893S *Vědění a pochybování: tradice britské epistemické logiky v pozdním středověku* (řešitel Miroslav Hanke) na období 2023–2025.

– Grant GA ČR č. 23-05178S *Věrohodné lékařství: Galénova metoda zkoumání a důkazu* (řešitel Matyáš Havrda) na období 2023–2025.

– V rámci Strategie AV21, programu *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* byl Vladimír Mikeš garantem výzkumného tématu *Agora nebo Hyde park? – evropský prostor pro demokratickou diskusi* a řešite-

lem aktivity „Akademické fórum“. Součástí této aktivity byly např. přednáška Olgy Lomové *Hra zrcadel mezi Západem a Čínou: kdo koho jak vidí a proč?* (Litomyšl, 13. 6. 2023) nebo série debat se studenty gymnázií na téma *Veřejná řeč – jak ji pěstovat a jak ji chránit: sociální sítě a internet*.

- Vladimír Mikeš byl řešitelem česko-francouzského mobilitního projektu MŠMT č. 8J22FR *Vědět a předsvědčovat – Savoir et persuader*. Projekt umožnil realizaci seminářů, kolokvií a konferencí na domácím pracovišti a na univerzitě Paris 1 – Panthéon – Sorbonne.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- přednášku Volodymyra Volkovského *Definice ‚ruského světa‘ a Ukrajiny: lze zde použít kategorie (post)koloniální?*, kterou uspořádal SLÚ AV ČR a výzkumná skupina Collegium Europaeum, Praha, 13. 6. 2023;

- vzdělávací workshop středověké kaligrafie *Napiš si listinu!*, který uspořádala výzkumná skupina TRIPTIC-EU v rámci *Evropského festivalu filozofie*, Velké Meziříčí, 3. 6. 2023;

- videokonferenci Efrema Jindráčka *Základní terminologie Tomášova pojednání o Trojici* na *Letní škole sv. Tomáše Akvinského*, pořádané Českou dominikánskou provincií, Tuchoměřice, 31. 7. – 5. 8. 2023.

2.2.7 Oddělení pro studium moderní české filosofie

Stručná charakteristika činnosti oddělení

Oddělení pro studium moderní české filosofie (OMČF) realizuje základní výzkum zaměřený na dějiny české filosofie od počátku 19. do konce 20. století, a to v širším kontextu evropských intelektuálních dějin. Členové a členky oddělení se v současnosti věnují výzkumu v rámci čtyř tematických okruhů: dějiny marxistické filosofie; disidentské myšlení; dějiny filosofického a sociálního myšlení do roku 1948; filosofie a politika po roce 1989. V těchto okruzích uskutečňují dílčí výzkumné projekty zahrnující kromě původní badatelské práce také kriticko-ediční činnost. Výsledky své práce prezentují v podobě kritických edic pramenných děl (formou vybraných či sebraných spisů), v původních odborných studiích, článkách a recenzích publikovaných v domácích a zahraničních odborných časopisech, dále v autorských a kolektivních monografiích, překladech (do češtiny, ale i dalších jazyků) a v bibliografiích. Organizují domácí a mezinárodní konference, workshopy, semináře a přednášky určené jak pro odbornou, tak pro laickou veřejnost. Oddělení spolupracuje s domácími i zahraničními badateli, vědeckými institucemi, univerzitami a archivy.

Web oddělení: <http://mcf.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

doc. PhDr. Jan Mervart, Ph.D.

prof. PhDr. Miloslav Bednář, CSc. (emeritus)

Lara Bonneau, Ph.D.

Joseph Grim Feinberg, M.A., Ph.D.

Mgr. Petr Kužel, Ph.D.

Mgr. Bohumil Melichar

Mgr. Jiří Růžička, Ph.D.

PhDr. Ing. Jan Svoboda, M.A., Ph.D.

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D.

Mgr. Šimon Wikstrøm Svěrák, Ph.D.

(do 31. 3. 2023)

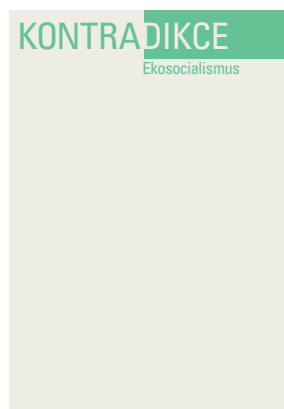
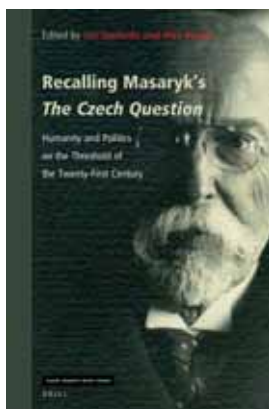
Monika Woźniak, Ph.D.

vedoucí

Mgr. Ivan Landa, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Svoboda, Jan – Prázný, Aleš (eds.). *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023. 282 s. Kniha představuje snahu T. G. Masaryka o utváření identity malého národa na přelomu 19. a 20. století. Obsahuje příspěvky předních českých badatelů, kteří analyzují Masarykovo úsilí s odstupem 120 let. Masaryk je považován za nejvýznamnější postavu moderních českých dějin. Čerpal z myšlenek svých ideových předchůdců, humanistů, a chtěl začlenit český národ do rodiny vyspělých světových národů v souladu s mezinárodními intelektuálními trendy. Masaryk jako první ve světových dějinách naplnil platónský ideál filozofa, který založil stát.

Kužel, Petr (ed.). György Lukács. *Lenin. Studie o souvislosti jeho myšlenek*. Praha: Filosofia, 2023. 132 s. Kniha Lenin (1924) spadá do Lukáčsova raného období a volně navazuje na jeho *Dějiny a třídní vědomí* (1923). Lukács zde na základě Leninovy praktické politiky teoreticky rozvíjí problematiku marxistické me-

tody, dialektiky, problém totality, konkrétnosti a vztah mezi politickou teorií a politickým jednáním. Lukáčsova interpretace Lenina představovala ve své době určitý „protimýtus“ – kritiku oficiálního marxisticko-leninského výkladu Lenina a *avant la lettre* i kritiku pozdějšího stalinského vývoje. Knihu přeložil Lubomír Sochor, v období počínající normalizace však již nemohla vyjít a její sazba byla v roce 1970 rozmetána.

Swain, Daniel – Woźniak, Monika (eds.). *Kontradikce. Časopis pro kritické myšlení*. Roč. 6, č. 2 (2022). 214 s. Tento svazek časopisu *Kontradikce* přehodnocuje socialistické dědictví ve vztahu k přírodě ve světle současné ekologické krize. Historie vztahu mezi socialismem a ekologií nebyla jednoduchá. Marxismus byl často vnímán jako progresivistická doktrína hlásající emancipační potenciál růstu výrobních sil, který byl v Sovětském svazu doveden ještě dále, což vedlo k rychlé industrializaci a katastrofální devastaci přírodního prostředí. Součástí tohoto odkazu však byly i rozsáhlé ekologické iniciativy a neotřelé příspěvky

k vědeckému poznání životního prostředí, stejně jako některé hlasy nesouhlasu a návrhy alternativních cest k socialistické budoucnosti. Svazek přináší jak původní studie, tak nové překlady textů, které pokrývají rozmanitost socialistického myšlení o přírodě v teorii i praxi a zahrnují jak historické, tak současné debaty.

Bonneau, Lara. Emil Utitz et la « science générale de l'art ». *Recherches germaniques*. Roč. -, č. 52 (2022), s. 73–90.

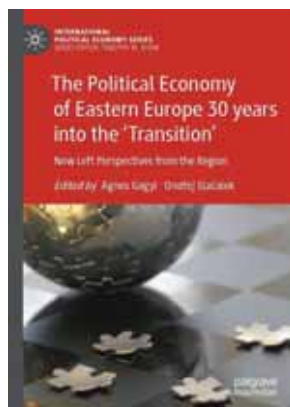
Feinberg, Joseph Grim. Post-dissent and the New Right: Problems and Potential of post-Communist Dissent in Slovakia and Beyond. In: Gagyí, A. – Slaček, O. (eds.). *The Political Economy of Eastern Europe 30 years into the „Transition“: New Left Perspectives from the Region*. Cham: Palgrave Macmillan, 2022, s. 151–167.

Foster, John Bellamy – Swain, Daniel – Woźniak, Monika. Marxian Ecology, Dialectics, and the Hierarchy of Needs. *Monthly Review – An Independent Socialist Magazine*. Roč. 74, č. 11 (2023), s. 1–18.

Kužel, Petr. Le samizdat chrétien de Tchécoslovaquie, espace de dialogue philosophique. In: Camarade, H. – Jurgenson, L. – Galmiche, X. (eds.). *Samizdat. Publications clandestines et autoédition en Europe centrale et orientales 1950–1990*. Paris: Nouveau Monde, 2023, s. 237–242.

Růžička, Jiří – Mervart, Jan. Marxism and existentialism in state socialist Czechoslovakia. *Studies in East European Thought*. Roč. 75, č. 3 (2023), s. 399–416.

Wikstrøm Svěrák, Šimon. K pojmu fenomenologie v československém surrealismu. In: Kružík, J. – Kanócz, R. – Novotný, J. (eds.). *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum*. Sv. 12. Praha: Togga, 2022, s. 121–140.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 22-32285I *Neortodoxní ortodoxie: Polozapomenutý příběh hledání „skutečné“ marxistické vědy ve východní Evropě* (řešitelka Monika Woźniak) na období 2022–2024.
- Grant GA ČR č. 23-07295S *Genealogie československého stalinismu 1929–1953: konceptualizace, reprezentace, komunikace* (řešitel Jan Mervart) na období 2023–2025.
- Petr Kužel a Ivan Landa jsou účastníky projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ.02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt v myšlení: Selbání jako cesta k odolnosti*.
- Členové oddělení se podíleli na aktivitách programu Strategie AV21 *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita*, v němž je Jan Mervart garantem výzkumného tématu *Evropská společnost v kritickém vidění*. Součástí tohoto tématu byly v roce 2023 mj. aktivity „Imaginace a kritická reflexe evropské modernity“ (řešitel Šimon Wikstrøm Svěrák) a „Anarchismus jako kritická teorie ve střední Evropě“ (řešitel Jiří Růžička).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- článek Josepha Grima Feinberga *Za univerzální bydlení. Ať se správa prostoru stane veřejnou věcí*, uveřejněný v časopise *A2larm*, online, 14. 11. 2023;
- vystoupení Šimona Wikstrøma Svěráka v roli moderátora diskusního pořadu *Negace - negace - imaginace. 100 let od narození Vratislava Effenbergera*, pořádaného Institutem pro studium literatury, Kampus Hybernská, Praha, 20. 4. 2023;
- rozhovor Albína Sybery s Josephem Grimem Feinbergem na téma *Polozapomenutý autor Karel Teige*, *Britské listy*, online, 1. 9. 2023.

2.2.8 Oddělení pro studium novověké racionality

Stručná charakteristika útvaru

Oddělení vychází z předpokladu, že významné směry současné filosofie mají své počátky v novověké filosofii a že její poznání přispívá k pochopení geneze aktuálního filosofického myšlení. Práce jednotlivých badatelů a badatelek pokrývá široké tematické spektrum: kontinentální a britské myslitele od 17. století do současnosti (Descartes, Leibniz, britští empirikové, Rousseau, Kant, Hegel, Heidegger, Wittgenstein aj.) a oba způsoby současného filosofování: „fenomenologický“ i „analytický“ (povaha moderního subjektu, filosofie ducha, politická filosofie, filosofie mysli, jazyka, vůle, jednání apod.). Členové a členky oddělení pracují jak na vlastních projektech, zaměřených na specifické problémy nebo na jednotlivé myslitele, tak na překladech textů z novověké a současné filosofie. Připravují též úvodní a sekundární texty a „převodce“ k jednotlivým myslitelům a ke specifickým problémům v jejich díle. Cílem oddělení je zpřítomnit některé ze základních filosofických otázek, pracovat na nich a zapojit se do jejich diskuse v odborném prostředí doma i ve světě. Oddělení rovněž pořádá konference, workshopy a veřejné přednášky, které vytvářejí příležitost nejen k setkávání filosofů z České republiky a ze zahraničí, ale také zpřístupňují akademické diskuse studentům a zainteresované veřejnosti.

V roce 2023 byla práce týmu rozdělena do tří širších okruhů, které se vzájemně překrývaly. První skupina se věnovala filosofii německého idealismu: její členové se zabývali Kantovým pojmem autonomie, pojetím války a míru u Kanta a Hegela a teorií sebevědomí Dietera Henricha. Zájem druhé skupiny spadá do praktické filosofie: její členové se letos soustředili na politickou legitimitu, na vydání dvousvazkových dějin moderního politického myšlení, na Rousseauovu republikánskou teorii a na dokončení překladu filosofických textů Simone Weil (z francouzštiny do angličtiny). Třetí skupina se soustředí na otázky moderní epistemologie: její členové psali texty o Descartovi, Hobbesovi a Wittgensteinovi pro zahraniční odborné časopisy.

Web oddělení: <http://racionalita.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jan Kuneš, Ph.D.

Marina Barabas, Ph.D.

Mgr. Matej Cívik, Ph.D.

PhDr. Hana Fořtová, Ph.D.

Mgr. Petr Glombíček, Ph.D.

Ondřej Sikora, Ph.D.

vedoucí

PhDr. Ing. Jiří Chotaš, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Sikora, Ondřej – Sirovátka, Jakub (eds.). *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023. 185 s. Společným tématem devíti esejů v této knize je fenomenologický dialog s Kantem a jeho „vynálezem autonomie“. Je Kantův pojem autonomie aktuální i dnes po intenzivním vývoji etického a fenomenologického myšlení, jež zdůrazňuje důležitost jinakosti? Některé příspěvky jsou imanentně kantovské, zatímco většina ostatních se soustřeďuje na vztah mezi Kantem a vybranými mysliteli fenomenologické tradice.

Kučera, Rudolf – Chotaš, Jiří (eds.). *Dějiny politického myšlení. III/2, Politické směry a myslitelé 19. století*. Praha: OIKOYMENH, 2022. 711 s.

V tomto svazku dějin politického myšlení je podán filosoficko-historický výklad politického myšlení od Americké revoluce po 1. světovou válku. Velká pozornost je věnována vzniku moderní republiky s demokratickou reprezentací, zrodu moderních ideologií a jednotlivým myslitelům (Tocqueville, Nietzsche, Weber), kteří byli doceněni až ve 20. století. Samostat-

né kapitoly jsou věnovány vývoji politického myšlení na přelomu 18. a 19. století v Německu a v 19. století v Rusku a v českých zemích.

Bojda, Martin. *Schillerova estetika humanity*. Praha: Academia, 2023. 1084 s.

Friedrich Schiller byl nejmladším z tzv. výmarských klasiků a jedním z posledních velkých představitelů německého osvícenství. Jeho tvorba, přerванá předčasnou smrtí, sahá od medicíny přes historiografii či estetiku až po poezii, jejím svorníkem a fundamentem je však filosofické myšlení. Schiller nejen jako autor teoretických spisů, nýbrž zejména jako dramatický básník hlásal osvícenské ideály a rozvíjel jejich systematické ukotvení v dialogu se starším racionalismem i rodícím se idealismem a romantismem. Předložená kniha, navazující na autorovy práce o Herderovi a Goethovi, se snaží o syntézu Schillerova myšlení napříč všemi oblastmi jeho tvorby a o zacelení mezery v českém poznání moderní německé kultury, v níž se snaží ukázat právě spojnice mezi filosofií, literaturou a společenským vývojem.

Cíbk, Matej. Elected Extremists, Political Communication and the Limits of Containment. *Topoi: an international review of philosophy*. Roč. 42, č. 2 (2023), s. 583–591.

Fořtová, Hana. „Pozoroval jsem vnější tkáň ovčího jazyka...“ Čtrnáctá kniha Ducha zákonů ve světle iatromechanické teorie. *Filosofický časopis*. Roč. 71, č. 3 (2023), s. 423–440.

Glombíček, Petr. Povaha vlivu Karla Krause na Wittgensteinovu filosofii. *Filosofický časopis*. Roč. 71, č. 2 (2023), s. 229–250.

Gutschmidt, Holger. Immanuel Kants Begriff der Autonomie und das Problem des freien Willens. In: Sikora, O. – Sirovátka, J. (eds.), *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023, s. 31–47.

Chotaš, Jiří – Kučera, Rudolf (eds.). *Dějiny politického myšlení. III/1, Politické myšlení raného novověku*. Praha: OIKOYMENH, 2022. 451 s.

Sikora, Ondřej. The Quest for Meaning. Patočka against Kant. In: Sikora, O. – Sirovátka, J. (eds.), *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023, s. 133–151.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Matěj Cíbk je účastníkem projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ.02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt a manipulace: Vliv „rámování“ (framing bias) na postoje jedince a společnost*.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- veřejnou přednášku Petra Glombíčka s názvem *Hobbes o smíchu*, FLÚ, Praha, 21. 3. 2023;
- veřejnou přednášku Jiřího Chotaše s názvem *Kant a Hegel o válce a míru*, FLÚ, Praha, 25. 4. 2023;
- veřejnou přednášku Mateje Cíbika s názvem *Etika rolí ve fragmentovaném světě*, FLÚ, Praha, 15. 5. 2023.

2.2.9 Oddělení současné kontinentální filosofie

Stručná charakteristika útvaru

Oddělení současné kontinentální filosofie (OSKF) má ve struktuře FLÚ za úkol zajišťovat expertizu v oblasti filosofických směrů od konce 19. století do současnosti, a to vyjma tradice analytické filosofie. V tomto široce vymezeném období se členové a členky oddělení zaměřují zvláště na fenomenologii, kritickou teorii, hermeneutiku, strukturalismus, post-strukturalismus, psychoanalýzu a post-fenomenologii. OSKF dlouhodobě usiluje také o to, aby „současné“ v jeho názvu znamenalo současnost s aktuálními problémy a vstup do širších společenských debat (např. problematika sociálního vyloučení, genderu, psychických onemocnění, environmentální krize, fake news).

V roce 2023 pokračovalo v oddělení řešení standardního projektu GA ČR *Tvář přírody v současné francouzské fenomenologii. Výzvy nové meta-etiky a ekologie*, kterému se věnoval tým pod vedením Karla Novotného. Dokončeny byly dva standardní projekty GA ČR *Fenomenologický výzkum zvukových prostředí* Martina Nitscheho a projekt Hynka Janouška zkoumající pojetí ctnosti u Huma a Mandevilla. Martin Nitsche se ujal koordinace programu Strategie AV21 s názvem *Odolná společnost pro 21. století*. Alice Koubová vedla výzkumnou skupinu zaměřenou na společenskou odolnost v projektu *SYRI - Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik*.

Web oddělení: <http://oskf.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupkyně vedoucího

doc. RNDr. Mgr. Alice Koubová, Ph.D. et Ph.D.

doc. Mgr. Jan Bierhanzl, Ph.D.

doc. Mgr. Josef Fulka, Ph.D.

Ivan Gutierrez, Ph.D.

doc. Mgr. Michael Hauser, Ph.D.

Mgr. Hynek Janoušek, Ph.D.

Mgr. Petr Kouba, Ph.D.

prof. Karel Novotný, M.A., Ph.D., DSc.

Mgr. Vít Pokorný, Ph.D.

Mgr. Petr Prášek, Ph.D.

doc. Mgr. Martin Ritter, Ph.D.

Robin Rollinger, Ph.D.

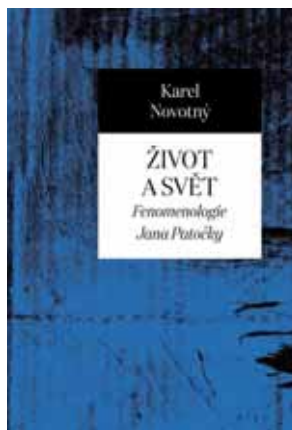
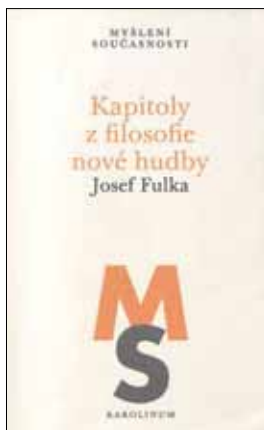
Maria Cristina Clorinda Vendra, Ph.D.

vedoucí

doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Fulka, Josef. *Kapitoly z filosofie nové hudby*. Praha: Karolinum, 2023. 162 s.

Monografie se věnuje některým podobám interakce mezi hudbou, filosofií, literaturou a filmem v průběhu 20. století. Zaměřuje se především na způsob, jakým byla v literatuře a filosofii reflektována tzv. schönbergovská reforma vedoucí ke zrušení tonálního systému. Druhou podstatnou proměnou, jíž hudební jazyk v průběhu minulého století prošel a jež se stala předmětem pozoruhodných teoretických reflexí, je rovněž rušení rozdílu mezi (hudebním) zvukem a (přírodním) hlukem, jak k němu docházelo např. v konkrétní hudbě. Mezi autory, kteří se stali předmětem zájmu Fulkovy knihy, patří Claude Lévi-Strauss, Theodor W. Adorno, Michel Foucault, Marcel Proust, Thomas Mann či Alain Robbe-Grillet. Přestože autor nikterak neusiluje o vyčerpávající přehled různých podob, jakých zmiňovaná interakce nabývá, v reprezentativní podobě ukazuje rozmanitost a bohatost různých způsobů teoretického uvažování o problematice „nové hudby“.

Novotný, Karel. *Život a svět. Fenomenologie Jana Patočky*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. 325 s.

Interpretace vybraných částí díla Jana Patočky, týkajících se základní otázky po vztahu života a světa, tak jak je kladena z hlediska fenomenologické filosofie, je v této knize konfrontována s některými poklasickými koncepcemi jak z pera Patočkových současníků, tak jeho dnešních interpretů. Ve všech částech knihy přichází ke slovu zejména texty dochované v pozůstalosti, jejichž komentář provází a staví do nového světla interpretaci děl, která Patočka sám vydal. Velké místo autor věnuje té části tzv. válečných rukopisů, které se týkají filosofie nitra a jeho výrazu, a pokračuje přes úvahy o prostoru a koncepty přednášek o tělesnosti z let šedesátých až k reflexím o potřebě asubjektivní fenomenologie a k myšlence předdějinného světa. Kniha věnuje pozornost těmto v literatuře dosud méně komentovaným pramenům ve snaze o nový pohled na vývoj jedné části Patočkova bohatého díla, kterou prezentuje jako originální verzi fenomenologie přirozeného světa.

Koubová, Alice – Baronová, B. *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyranií*. Praha: wo-men, 2023. 426 s.

Kniha *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyranií* filosofky Alice Koubové a literární dokumentaristky Barbory Baronové se zabývá tématem společenské odolnosti, a to prostřednictvím série rozhovorů s osobnostmi současné české společnosti, jako jsou Klára Šimáčková Laurenčíková, Simona Bagarová, Anna Kárníková, Eva Fraňková, Adriana Světlíková, Zuzana Čepelíková, Daniela Vodáčková, Benedikt Vangeli, Pavla Holcová, Lukáš Houdek, Alica Sigmund Heráková, Saša Uhlová, Kateřina Šimáčková, Pavel Houdek a Jiří Šedivý. Kniha obsahuje podrobný úvod do problematiky a závěrečnou analytickou esej shrnující data získaná během rozhovorů.

Dufourcq, A. – Novotný, Karel (eds.). *Surpuissance et finitude. Renaud Barbaras aux limites de la phénoménologie*. Paris: Vrin, 2023. 224 s.

Fulka, Josef. Psychopathologie de la vie quotidienne. Bohumil Hrabal et la psychanalyse. *Écho des études romanes*. Roč. 18, č. 2 (2023), s. 119–131.

Gutierrez, Ivan. Technologically-mediated auditory experience. Split horizons. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*. Roč. 22, č. 2 (2023), s. 525–540.

Janoušek, Hynek. Meanings of „Embodied Experience“. A Response to Anik Waldow's Book. *Hume Studies*. Roč. 48, č. 2 (2023), s. 305–317.

Matysová, Daniela. The World and Its Nightmare (Levinas on Sense and Nonsense). *Human Studies*. Roč. 46, č. 1 (2023), s. 79–99.

Prášek, Petr. Ecology, Eco-phenomenology, and the Immanent Ethics of Nature. *Meta: research in hermeneutics, phenomenology and practical philosophy*. Roč. 15, č. 2 (2023), s. 342–366.

Prášek, Petr – Romano, Claude. Entretien avec Claude Romano. La phénoménologie en dialogue avec la philosophie analytique. *Le Philosophoire*. Roč. 59, č. 1 (2023), s. 127–147.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 21-22224S „*Tvář přírody*“ v současné francouzské fenomenologii. *Výzvy nové meta-etiky a ekologie* (hlavní řešitel Karel Novotný) na období 2021–2024.
- Projekt MŠMT č. EF20_079/0017680 *Technika jako médium lidské existence: benjaminovská techno-antropologie* (řešitel Martin Ritter) na období 2020–2023.
- Martin Ritter je za FLÚ koordinátorem projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ.02.01.01/00/22_008/0004595); spolu s Ivanem Gutierrezem a Petrem Vaškovicem tvoří tým výzkumného záměru *Konflikt a a technologie v antropocénu*.
- V rámci programu Strategie AV21 *Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace* byly v oddělení řešeny tyto aktivity: „*Odolné Ralsko*“ a „*Nová divočina*“ (řešitel Martin Nitsche), „*Kvalitativní šetření sociální resilience v ČR*“ a „*Resilience mezi kulturou a vědou*“ (řešitelka Alice Koubová). V rámci programu *Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita* byl Michael Hauser řešitelem aktivity „*Budování kánonu: kniha rozhovorů s Alainem Badiouem o evropské myšlenkové tradici*“.

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- vystoupení Alice Koubové na téma *Komunity a odolnost* na Festivalu dokumentárních filmů Jihlava, 27. 10. 2023;
- přednáška a následná diskuse Michaela Hausera *Naděje jara 1968*, Slovenský dům, Praha, 27. 4. 2023;
- článek Jana Bierhanzla *Alianci pro rodinu nejde o práva dítěte. Chce připoutat naši identitu k DNA*, publikována v Deníku Referendum, online, 6. 3. 2023.

2.2.10 Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti

Stručná charakteristika činnosti kabinetu

Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti (KVTS) je mezioborové výzkumné pracoviště, které se zaměřuje na aktuální otázky spojené s vývojem vědy a vědeckého poznání. Mezi obory přispívající k vytváření výzkumného programu Kabinetu patří filosofie, historie, sociologie, etika, mediální studia a lingvistika. Kabinet se zaměřuje zejména na národní a mezinárodní kontexty procesů produkce, hodnocení a aplikace vědění. Z různých oborových hledisek se výzkumníci Kabinetu snaží porozumět tomu, jak věda funguje, analýzou jak intelektuálního vývoje, tak institucionálních rámců v širším kontextu specifických režimů vědění.

V roce 2023 se Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti zaměřoval na své profilové výzkumné oblasti: mezioborová studia vědy, vědní politiku a sociální studia vědy a technologií (Science & Technology Studies / STS). Pracovníci Kabinetu řešili několik domácích grantových projektů, jeden mezinárodní projekt (CHANSE) a uspěli v prestižních grantových soutěžích – projekt Davida Crippy *Odemykání matematiky: výuka a vzdělávací praxe v habsburských zemích během dlouhého 18. století* (prémie Lumina quaeruntur), projekt GA ČR Junior Star vedený Eliásem Fuentesem Guillénem (*Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky – Příklad Prahy v 1. polovině 19. století*) a dva projekty TA ČR, vedené Janem Balonem (*Sociální a motivační faktory studia a jejich vliv na studijní výsledky v terciárním vzdělávání se zaměřením na technické obory*) a Janem Maršálkem (*Vědecká gramotnost pro odolnou společnost 21. století*). Kabinet rozšířil tematický profil svého časopisu *Teorie vědy / Theory of Science*, aby podpořil jeho mezinárodní dosah a viditelnost.

Web Kabinetu: <https://stss.flu.cas.cz/>

Členové a členky oddělení

zástupce vedoucího

Mgr. Jan Maršálek, Ph.D.

Davide Crippa, Ph.D.

Mgr. Ing. Daniela Čechová (od 1. 9. 2023)

PhDr. Wendy Drozenová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.

RNDr. Adolf Filáček, CSc.

Eliás Fuentes-Guillén, Ph.D.

PhDr. Radim Hladík, Ph.D.

prof. John Holmwood, M.A., Ph.D.

RNDr. Petra Hyklová, Ph.D. (od 1. 4. 2023)

Natalie Emma Johnsonová (od 1. 12. 2023)

RNDr. Petr Kolář, Ph.D. (od 1. 9. 2023)

Ing. Jindřich Koubek, Ph.D. (od 1. 9. 2023)

prof. RNDr. Ladislav Kvasz, DSc., Dr.

PhDr. Jiří Loudín, CSc.

PhDr. Petr Machleidt, Ph.D.

Ing. Jana Mašková

Mgr. et Mgr. Vanda Maufras Černohorská, Ph.D.

Mgr. Ivo Pezlar, Ph.D.

Mgr. Tereza Svobodová (od 1. 9. 2023)

Mgr. Ing. Tereza Virtová

Filip Vostal, Ph.D.

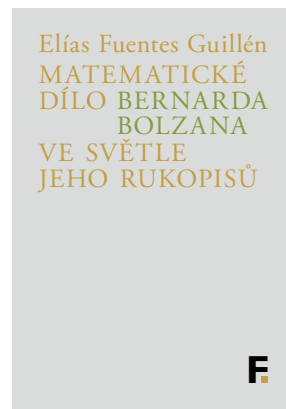
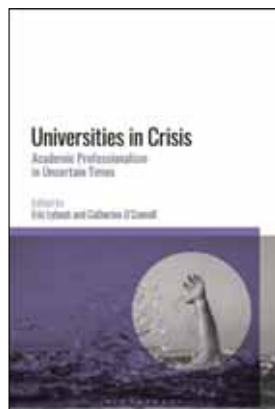
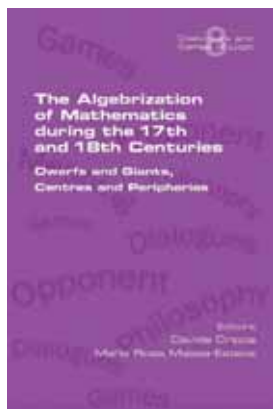
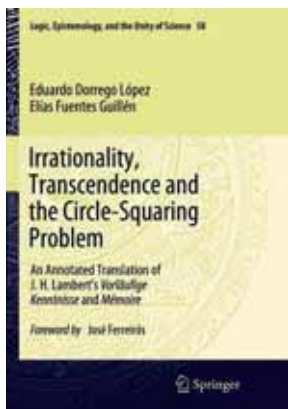
Mgr. Jitka Wirthová, Ph.D. (od 1. 9. 2023)

vedoucí

Mgr. Jan Balon, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Dorrego López, Eduardo. – Fuentes Guillén, Elías. *Irrationality, transcendence and the circle-squaring problem. An annotated translation of J. H. Lambert's Vorläufige Kenntnisse and Mémoire*. Cham: Springer, 2023. 171 s.

Publikace obsahuje nezkrácený a komentovaný překlad dvou děl Johanna Heinricha Lamberta (1728–1777) z 60. let 17. století; zahrnuje dva spisy: *Vorläufige Kenntnisse für die, so die Quadratur und Rectification des Circuls suchen* a *Mémoire sur quelques propriétés remarquables des quantités transcendentes circulaires et logarithmiques*. Překlady jsou doplněny kontextuální studií o každém z těchto děl a poskytují přehled Lambertova přínosu, který ukazuje jak pozadí, tak vliv jeho díla. Díky biografickému přístupu kniha navíc umožňuje čtenářům lépe poznat samotného vědce.

Crippa, Davide – Massa-Estève, Maria Rosa (eds.). *The Algebraization of Mathematics during the 17th and 18th Centuries. Dwarfs and Giants, Centres and Peripheries*. London: College publication, 2023. 258 s.

Kniha se zabývá historickým fenoménem algebraizace matematiky na konci 17. a v 18. století. Jejím cílem je

umožnit hlubší porozumění tomu, jak se analytická geometrie a infinitezimální kalkula staly zavedenými disciplínami, a to s ohledem na vnější vlivy, jako jsou intelektuální, geografické a politické faktory. Kniha rovněž zdůrazňuje úlohu „trpaslíků“, což je termín zahrnující matematiky, techniky, řemeslníky a další osoby, které jsou v tradičních dějinách často opomíjeny, při šíření matematických znalostí. Zdůrazňuje význam okrajových zemí, jako je Itálie a Španělsko, při přejímání těchto znalostí a jejich šíření.

Pezlar, Ivo. Type Polymorphism, Natural Language Semantics, and TIL. *Journal of Logic, Language, and Information*. Roč. 32, č. 2, (2023), s. 275–295.

„Transparent Intensional Logic“ (transparentní intenzionální logika, TIL) je dobře prozkoumaným teoretickým rámcem pro sémantiku přirozeného jazyka. Nicméně její zpracování polymorfních funkcí, které jsou zásadní pro analýzu různých jevů přirozeného jazyka, je stále nedostatečné. Tato práce se tomuto problému věnuje a je v ní navrženo rozšíření TIL s ohledem na typový polymorfismus. Navíc posky-

tuje analýzu vět týkajících se nespécifických názorových postojů obecného tvaru „A zvažuje (věří, touží, chce, hledá, ...) něco“.

Bhambra, Gurminder K. – Holmwood, John. The Trap of „Capitalism“, Racial or Otherwise. *Archives Europeennes de Sociologie*. Roč. 64, č. 2 (2023), s. 163–172.

Drozenová, Wendy. Masaryk's Ethics. In: Svoboda, Jan – Prázný, Aleš (eds). *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023, s. 82–98.

Fuentes Guillén, Elías. *Matematické dílo Bernarda Bolzana ve světle jeho rukopisů*. Praha: Filosofia, 2023. 171 s.

Fuentes Guillén, Elías. Bolzano on Bolzano. A Hitherto Unknown Announcement of Bolzano's Beyträge. *History and Philosophy of Logic*. Roč. 44, č. 4 (2023), s. 442–458.

Holmwood, John. Epilogue. The New Class (Room) Struggle in the Neoliberal University. In: Lybeck, E. – O'Connell, C. (eds). *Universities in Crisis: Academic Professionalism in Uncertain Times*. London: Bloomsbury Academic, 2023, s. 195–205.

Wirthová, Jitka – Barták, Tomáš. Absence of Education in Civil Defence Education. Nationalising Education and Its Actors and Knowledge. *European Educational Research Journal*. Roč. 22, č. 5 (2023), s. 626–645.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

– Grant GA ČR č. 23-06540M (Junior Star) *Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky – Případ Prahy v 1. polovině 19. století* (řešitel Elías Fuentes Guillén) na období 2023–2027.

– Grant TA ČR č. TL05000054 *Posílení reprodukovatelnosti kvalitativní analýzy dat ve společenských vědách prostřednictvím softwarové opory* (spoluřešitel Radim Hladík) na období 2021–2023.

– Grant TA ČR č. TQ01000538 *Sociální a motivační faktory studia a jejich vliv na studijní výsledky v terciárním vzdělávání se zaměřením na technické obory* (řešitel Jan Balon) na období 2023–2025.

– Grant TA ČR č. TQ01000365 *Vědecká gramotnost pro odolnou společnost 21. století* (řešitel Jan Maršálek) na období 2023–2026.

– Projekt č. CHANSE-877 s názvem *TIME experience in Europe's Digital age* (TIMED) (spoluřešitelka Vanda Černožorská) na období 11/2022–10/2025.

– Tereza Vrtová je členkou pracovní skupiny *Systémy resilience*, vedené Alicí Koubovou v rámci projektu SYRI – *Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik* (projekt MŠMT č. LX22NPO5101 na období 2022–2025).

– V rámci Strategie AV21 (výzkumný program *Odolná společnost pro 21. století*) pokračovalo řešení aktivity „Vědecká gramotnost pro 21. století“, která se zaměřuje na problémy související s výukou přírodních věd a začlenění vědních studií do vzdělávacích programů na středních školách (řešitel Jan Maršálek).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- vystoupení Petry Hyklové v rámci Týdne vědy s tématem *Vědecké objevy v historickém kontextu i žité každodennosti*, Praha, 11. 6. 2023;
- rozhovor s Vandou Černoorskou na téma *Jak využít potenciál digitalizace k větší genderové rovnosti*, publikovaný ve zpravodaji *Rovné příležitosti v souvislostech*, roč. 19, č. 2 (2023), online, 29. 6. 2023;
- článek Johna Holmwooda a Petera Oborna s názvem *Trojan Horse: When facts are contested, who decides the truth?* o aféře rozvířené dohady o údajné islamizaci britského školství, MiddleEastEye.net, online, 17. 2. 2023.

2.2.II Kabinet pro klasická studia

Stručná charakteristika činnosti Kabinetu

Kabinet pro klasická studia (KKS) se zaměřuje na výzkum vybraných aspektů řecko-římské antiky v celé její tematické šíři (literatura, historie, jazyk, divadlo, dějiny umění) a antického dědictví v pozdějších epochách (rané křesťanství, středověk, raný novověk) se zvláštním zřetelem k recepci antiky v českých zemích.

Vědecká činnost Kabinetu je realizována v rámci čtyř badatelských týmů:

Oddělení antické kultury a její recepce (vedoucí Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.)

Oddělení biblických studií (vedoucí Mgr. Jan A. Dus, Th.D.)

Oddělení středolatinšské lexikografie (vedoucí Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D. [do 28. 2. 2023],

Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D. [od 1. 3. 2023])

Oddělení novolatinšských studií (vedoucí PhDr. Josef Förster, Ph.D.)

Kromě dlouhodobých edičních projektů, jakým je například vydávání *Slovníku středověké latiny v českých zemích* (projekt je zaštitěn Akademickou unií v Bruselu), se badatelé Kabinetu pro klasická studia soustřeďují na publikování odborných monografií, statí a článků vydávaných u nás i v zahraničí a doplňování a tvorbu specializovaných elektronických databází. Spolupracují nejen s příbuzně zaměřenými odděleními Filosofického ústavu AV ČR (např. Centrum mediévistických studií; Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení; Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku), ale rovněž s příbuzně zaměřenými univerzitními pracovišti v ČR (např. s Ústavem řeckých a latinských studií a Katedrou divadelní vědy FF UK v Praze či Ústavem klasických studií FF MU v Brně), kde se také příležitostně podílejí na výuce. Kromě již zmíněného *Slovníku středověké latiny* Kabinet spolupracuje na řadě dalších mezinárodních projektů, jakými jsou například *Clavis monumentorum litterarum. Regnum Bohemiae* (koordinováno Akademickou unií v Bruselu), *European Network of Research and Documentation of Ancient Greek Drama* (koordinováno univerzitou v Athénách) či *Archive of Performances of Greek and Roman Drama* (koordinuje univerzita v Oxfordu).

Kabinet pro klasická studia vydává dvě odborná periodika, *Listy filologické* (vycházející od roku 1874, dvě dvojčísla ročně) a mezinárodní časopis *Eirene. Studia Graeca et Latina* (vychází od roku 1960, jedno dvojčíсло ročně), jež jsou zařazena do významných mezinárodních citačních databází (ERIH Plus, JSTOR, SCOPUS, Web of Science, EBSCO).

Pro širší odbornou veřejnost pořádá pracoviště každoročně *Den otevřených dveří a Letní školu klasických studií*. Součástí Kabinetu je rovněž specializovaná knihovna přístupná veřejnosti, jejíž fond čítá na 60 tisíc svazků převážně z oborů klasické filologie, historie, teologie a příbuzných disciplín.

Web kabinetu: <http://www.ics.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupci vedoucího

Mgr. Jakub Čechvala, Ph.D.

Mgr. Julie Černá, Ph.D. (do 30. 9. 2023)

prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

PhDr. Jiří Beneš

PhDr. Alena Bočková, Ph.D.

Mgr. David Cielontko, Ph.D.

Mgr. Daniela Čadková, Ph.D.

Mgr. Jan Dus, Th.D.

(vedoucí Oddělení biblických studií)

PhDr. Hana Florianová

PhDr. Josef Förster, Ph.D.

(vedoucí Oddělení novolatinských studií)

Mgr. Petr Guba

Mgr. Michaela Jůzová

Ing. Tereza Klozová

Mgr. Barbora Kocánová, Ph.D. (od 1. 3. 2023
vedoucí Oddělení středolatinšské lexikografie)

Mgr. Eliška Kubartová, Ph.D.

Mgr. Matěj Novotný, Ph.D.

Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D. (do 28. 2. 2023 vedoucí
Oddělení středolatinšské lexikografie)

Mgr. Vojtěch Pelc

Mgr. Ondřej Podavka, Ph.D.

Jitka Podráská

Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

(vedoucí Oddělení antické kultury a její recepce)

PhDr. Zuzana Silagiová

vedoucí

PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc. (do 30. 9. 2023)

Mgr. Julie Černá, Ph.D. (od 1. 10. 2023)

Mgr. Zuzana Smetanová

prof. PhDr. Pavel Spunar, CSc. (emeritus)

PhDr. Martin Svatoš, CSc.

Mgr. Hana Šedinová, Ph.D.

Mgr. Antonín Šíma, Ph.D.

Mgr. Eliška Šolcová

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

Mgr. Kateřina Vršecká, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Tomáš Weissar

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Kubartová, Eliška. *Medieval Laments of the Virgin Mary. Text, Music, Performance, and Genre Liminality*. Leeds: ARC Humanities Press, 2023. 239 s.

Syntetizující publikace reviduje závěry, které ve své publikaci *The Planctus Mariae in the Dramatic Tradition of the Middle Ages* (1988) představil americký literární vědec a medievista Sandro Sticca. Aktuální monografie navazuje na Sticcovo textově a literárně kritické zkoumání žánru mariánského planktu a podstatně rozšiřuje jeho poznatky zejména poukazem na souvislost mariánských planktů s dobovou afektivní zbožností či popisem mimetických mechanismů, jež jsou základem jeho devocionální funkce.

Novotný, Matěj – Kocánová, Barbora – Müller, Milošlav. „Meteorology“ and „meteors“ across centuries. A short history of two problematic terms. *Classical Receptions Journal*. Roč. 15, č. 3 (2023), s. 271–297.

Článek se věnuje významovým variacím pojmů meteorologie a meteor od starověku po současnost. Ukazuje, že používání slova meteor jako podstatného jména označujícího konkrétní meteorologický jev se ustáli-

lo až v renesanci. Dále zdůrazňuje, že termín meteorologie byl svým způsobem problematický od samého počátku, a nikoli až dnes, kdy se termín meteor ve svém prvním významu stal spíše astronomickým než meteorologickým, takže se objevily pokusy nahradit název vědy zcela jiným termínem.

Bažant, Jan. *Myth of Perseus and Images. From the Beginning to Today*. Heidelberg: Propylaeum, 2023. 262 s. Každé vyobrazení Persea nebo Medúzy v post-antické Evropě a Severní Americe je stejně pozoruhodné jako vznik a vývoj tohoto mýtu v antickém Řecku a Římě. Tato kniha analyzuje vývoj gramatiky a slovníku těchto vyobrazení od 7. století před Kristem až po současnost. Proč právě vyobrazení Perseova mýtu? Od počátku byl tento mýtus spojen s vizualitou a obrazností, na nichž je postavena dnešní euroatlantická kultura.

Čadková, Daniela. Mythological heroes on Czech stages and politics. The case of Phaethon and Antigone. *Classical Receptions Journal*. Roč. 15, č. 2 (2023), s. 172–189.

Dus, Jan A. *List Judův, Druhý list Petřův*. Praha: Česká biblická společnost, 2023. 275 s.

Hoblík, Jiří – Fialová, Radka (eds.). *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023. 700 s.

Kitzler, Petr. *Tertullianus. O duši. Úvodní studie, překlad, výkladové poznámky a rejstříky*. Praha: OIKOYMENH, 2023. 485 s.

Nývlt, Pavel. Claretus And the City. The Glossarius, Its Latin Neologisms and Its Reception in Municipal Administrative Texts. *Trends in Classics*. Roč. 15, č. 1 (2023), s. 131–164.

Šedinová, Hana. A Scavenging Beast of Prey or a Harmless Reptile? The lacta as a Puzzling Problem of Animal Classification in the Encyclopedia of Thomas of Cantimpré. *Mittellateinisches Jahrbuch*. Roč. 58, č. 2 (2023), s. 204–255.

Vaculínová, Marta. Johann Clingerius, S.J., and his *Technopaegnion poeticum*. *Neulateinisches Jahrbuch*. Roč. -, č. 25 (2023), s. 195–227.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 20-21053S *Režisér Karel Dostal. Od moderny ke klasicismu* (řešitelka Alena Sarkissian) na období 2020–2023.
- Grant GA ČR č. 21-18870S *Středověké bohemikální mariánské a magdalenské plankty jako textové a kulturní performance* (řešitelka Eliška Kubartová) na období 2021–2023.
- Grant GA ČR č. 22-00477S *Raněnovověká Bohemia litteraria. Žánrová diferenciacie novolatinské literatury v českých zemích* (řešitel Josef Förster) na období 2022–2024.
- V roce 2023 byly v rámci Strategie AV 21, v programu *Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita* realizovány pět aktivit. David Cielontko uspořádal jako součást aktivity „Tradice o Ježíšově dětství podle Pseudo-Tomášova evangelia dětství“ mezinárodní konferenci *The Infancy Gospel of Thomas* (Praha, 21.–22. 6. 2023); Pavel Nývlt zorganizoval v rámci aktivity „Ancient History and Ancient Historians in the 20th century: Dis Manibus Pavel Oliva“ stejnojmennou mezinárodní konferenci (Praha, 22.–24. 11. 2023). Dále byly realizovány aktivity

„Classics and Cold War Theatre. Klasická studia a antické divadlo za studené války“ (řešitel Jakub Čechvala) a tradiční „Letní škola klasických studií“ (řešitelka Alena Sarkissian).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- přednášku Jana Duse *Palingeneze - obnovení všeho?* (Mt 19,28) proslovenou na *Farářském kurzu Nové nebe a nová země* (Zj 21,1): *Čím nás křesťanství vybavuje pro ekologickou krizi*, Praha, 26. 1. 2023;
- přednášku Vojtěcha Pelce *Odolnost v krizi: lekce (neo) stoicismu* uspořádanou Ústavem pro řecká a latinská studia FF UK v rámci *11. Dne latiny*, Praha, 30. 11. 2023;
- přednášku a čtení Zuzany Silagiové *Vavříin v přitrodě, kuchyni a lékárně*, konané na *XXXI. Letní škole klasických studií*, zaměřené tentokrát na téma *Oliva, réva, vavříin v kulturní krajině antického světa*, Praha, 2. 7. 2023;
- spolupráci Elišky Šolcové (příprava překladu, scénáře a dramaturgická spolupráce) na rozhlasové inscenaci *Publius Ovidius Naso: Listy heroin*, ČRo Vltava, rozhlasová premiéra 8. 5. 2023.

2.3.1 Centrum pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky

Stručná charakteristika činnosti centra

Centrum pro teoretická studia (CTS) je společným pracovištěm AV ČR a Univerzity Karlovy v Praze. Je zaměřeno na interdisciplinární a transdisciplinární výzkum, usiluje o prolamování hranic oborů a o konfrontaci dílčích oborových perspektiv. Částí CTS, která patří pod Filosofický ústav, je Kabinet pro teoretická studia – Archiv Jana Patočky (AJP). Archiv založili Ivan Chvatík a Pavel Kouba v lednu 1990 jako specializované oddělení FLÚ, jeho kořeny však sahají až do roku 1977, kdy se Patočkoví žáci postarali o zajištění a uložení Patočkových rukopisů na bezpečné místo a začali vydávat samizdatový *Archivní soubor prací Jana Patočky*. Do listopadu roku 1989 bylo vydáno 27 svazků. Činnost Archivu se soustředí na vydávání Sebraných spisů Jana Patočky v nakladatelství OIKOYMENH (aktuálně 20 svazků), na shromažďování, uchování a zpřístupňování rukopisů, obrazového materiálu a dalších dokumentů spojených s jeho životem a dílem a na interpretaci jeho myšlení.

Web Archivu: <http://www.ajp.cuni.cz>

Web Centra: www.cts.cuni.cz

Pracovníci

zástupce vedoucího

Ing. Ivan Chvatík, Dr. h. c. (emeritus)

prof. PhDr. Pavel Kouba

Mgr. Alexander Matoušek, Ph.D.

PhDr. Petr Meduna, Ph.D.

Viktor Pasisnychenko, Ph.D.

PhDr. Jitka Pelikánová

Pavel Sladký, Ph.D.

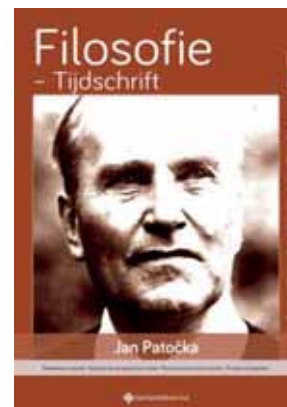
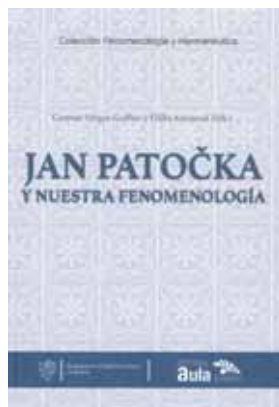
Ladislava Švandová

vedoucí AJP

Mgr. Jan Frei, Ph.D. et Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

Frei, Jan. El maestro oculto. Sobre el impacto de Patočka en la filosofía checa de hoy. In: Krausová, E. – Vargas Guillén, G. (eds.). *Patočka lector de Comenio. De la filosofía de la educación*. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2023, s. 161–174.

Cílem článku je ukázat Patočkův vliv na současnou českou filosofii. V úvodu článek ukazuje, jak Patočka obecně chápal možný vliv filosofie na ostatní skutečnost: pro Patočku byla zřejmě nejpodstatnější objasňující funkce filosofie, a to mnohem spíše než její případná schopnost stimulovat společenské procesy. Dále článek vysvětluje, jaký dopad sám Patočka očekával od své vlastní činnosti filosofa. Zde vidíme, že mu šlo především o předání velké filosofické tradice, kterou podle něj čeští intelektuálové zanedbávali, především antické filosofie a německého idealismu. Nakonec je nastíněn dopad Patočkových spisů a přednášek, který se dodnes projevuje v české filosofii: ve studiu

antické a klasické německé filosofie, v jím inspirovaných nových filosofických koncepcích, ve fenomenologii a v debatách o novodobých českých dějinách.

Frei, Jan. Vivir después la muerte: ¿Dónde? In: Vargas Guillén, G., Krausová, E. (eds.): *Patočka y nuestra fenomenología*. Bogotá: Aula de humanidades 2023, s. 53–65. Hledáme-li místo studie *Fenomenologie posmrtného života* v celku Patočkova myšlení, nacházíme několik myšlenkových vláken, která poskytují kontext pro její interpretaci: fenomenologické analýzy intersubjektivty, tělesnosti, časovosti; problém duše; role druhého v procesu, jímž se stáváme sebou samými; způsoby vyrovnávání se s naší konečností. Na základě přehledu těchto souvislostí autor hledá důvody pro zásadní rozhodnutí, které Patočka ve své studii o posmrtném životě činí – tj. pro jeho rozhodnutí sledovat posmrtný život pouze ve vědomí a jednání druhých.

Sladký, Pavel. Ediční poznámka k německo-českému vydání Patočkova dopisu Ludwigu Landgrebem ze 4. dubna 1974. In: Kružík, J. – Kanócz, R. – Novotný, J. (eds.). *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum*. Sv. 12. Praha: Togga, 2022, s. 9–26.

Kapitola zevrubně komentuje uvedený dopis v kontextu Patočkovy rozsáhlé a dosud nepublikované korespondence s L. Landgrebem. V této souvislosti též shrnuje sekundární literaturu, která se k dopisu vztahuje, a připojuje méně známé či neznámé biografické a bibliografické poznatky. Uveřejněním českého překladu dopisu, včetně německého originálu, otevírá prostor pro další diskusi.

Frei, Jan. Kennis van het geheel, offer en zelfbedrog. Over het „ware menselijke leven“ bij Jan Patočka. *Filosofie-Tijdschrift*. Roč. 33, č. 5 (2023), s. 13–16.

Jedním ze stálých témat Patočkovy filosofie je „pravé lidské bytí“ nebo „pravý lidský život“. Článek představuje a uvádí do vzájemného vztahu různé pojmy, které Patočka při popisu tohoto „pravého lidského života“ používá. Ukazuje také, že tato vrstva Patočkova myšlení patří do tradice sahající ke Kierkegaardovi, Pascalovi, sv. Augustinovi a sv. Pavlovi.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grantový projekt GA ČR č. GA20-26526S *Humanismus české filosofie jako otevřená otázka. Patočka, Masaryk, jejich kritici a pokračovatelé* (řešitel Jan Frei) na období 2020–2023.
- V roce 2023 byla v rámci Strategie AV21, programu *Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace*, realizována aktivita „Stopy v odolném Ralsku“ (řešitel Jan Frei).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- výstavu *Jan Patočka – Philosoph und Staatsfeind*, uspořádanou ve spolupráci s vídeňským Institut für die Wissenschaften vom Menschen v Českém centru ve Vídni, Rakousko, 14. 9. 2022 – 3. 2. 2023;
- zapojení do programu AV ČR *Otevřená věda*, v jehož rámci poskytovali členové oddělení konzultace dvěma studentkám, které rovněž dostaly příležitost účastnit se interních seminářů archivu a dalších vědeckých aktivit; na závěrečné konferenci získala prezentace Anny Balcarové a Anny Domkařové první cenu v kategorii humanitních a společenských věd.

2.3.2 Centrum medievistických studií

Stručná charakteristika činnosti centra

Centrum medievistických studií (CMS) je společným pracovištěm AV ČR a UK v Praze zaměřeným na výzkum středověku a podporu doktorských studií. Pořádá mezioborové a mezinárodní konference, specializované semináře a letní školy pro doktorandy všech oborů zabývajících se středověkem. Výsledky publikuje ve vlastní neperiodické řadě *Colloquia mediaevalia Pragensia*, v recenzovaném časopise *Studia mediaevalia Bohemica* a v monografických titulech, které vycházejí také v zahraničních nakladatelstvích. CMS dále spravuje tři ediční řady určené pro pramenné edice. Jeho výzkumná činnost se soustřeďuje na následující tematické segmenty: sociální dynamika středověké střední Evropy (města, šlechta, panovnický dvůr, řeholní komunity); intelektuální dějiny a polemický diskurs (dějiny univerzit, apokalyptika a proroctví, konciliarismus, husitství); materiální aspekty výzkumu středověku (raná církevní architektura, numismatika, kodikologie a textová transmise). Vědecké aktivity jsou organizovány v rámci projektů, jež se vyznačují mezinárodní spoluprací a mezioborovým přístupem a kladou si za cíl přinášet syntetizující nové pohledy na vybrané problémy historie středověké střední Evropy. Důležitou roli má také tvorba a správa digitálních výzkumných infrastruktur. V rámci Strategie AV21 se CMS podílí na koordinaci programu *Město jako laboratoř změny*.

V roce 2023 bylo ve spolupráci FLÚ, Univerzity Palackého v Olomouci (Filozofické fakulty a Fakulty tělesné kultury) a Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR založeno Centrum urbánních studií, jež představuje platformu pro mezioborový výzkum měst a městského prostředí. Koordinátorem činnosti tohoto centra za FLÚ je Martin Nodl.

Web centra: <http://cms.flu.cas.cz>

Členové a členky oddělení

zástupce ředitele

Mgr. Robert Novotný, Ph.D.

vědecký tajemník

Mgr. Václav Žůrek, Ph.D.

Mgr. Vojtěch Bažant, Ph.D.

Mgr. Dušan Coufal, Th.D.

Mgr. Tereza Dufková

Mgr. Adéla Ebersonová, Ph.D.

Mgr. Stanislav Hlaváč

Mgr. Jakub Jauernig

Mgr. David Kozler

Mgr. Jan Kremer

Mgr. Pavlína Libichová Cermanová, Ph.D.

doc. PhDr. Jiří Militký, Ph.D., DSc.

doc. PhDr. Martin Musílek, Ph.D.

(do 30. 6. 2023)

doc. Mgr. Martin Nodl, Ph.D.

Mgr. Adam Pálka, Ph.D.

Martin Pjecha, Ph.D.

dr. Gabriel Silagi

† prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc.

(do 12. 8. 2023)

Mgr. Milada Stalker

Mgr. Jaroslav Svátek, Ph.D.

prof. PhDr. František Šmahel, DrSc.

Mgr. Martin Šorm, Ph.D.

Mgr. Barbora Uchytílová

ředitel

Mgr. Pavel Soukup, Ph.D.

Výběr nejvýznamnějších výsledků oddělení dosažených v roce 2023

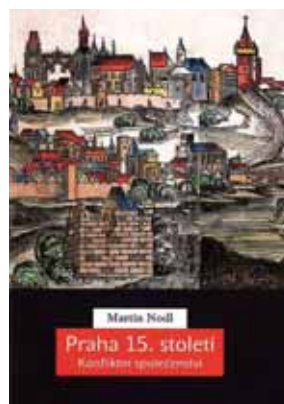

Šorm, Martin. *Podkoní, žák a smrt. Rozpory a vícehlasy v české poezii 15. století*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2023. 216 s.

Monografie předkládá interpretaci staročeských dialogických básní z pohledu výzkumu středověké literární recepce a literárněhistorické antropologie. Rozebírá dochované texty v jejich vzájemných vztazích a pravděpodobných dobových funkcích a účincích. Autor usiluje o porozumění básni Podkoní a žák v literárním poli pozdního středověku, srovnává ji proto s ostatními dialogickými skladbami z konce 14. století, s poezií z doby husitských válek a s básněmi o smrti.

Nodl, Martin. *Praha 15. století. Konfliktní společenství*. Praha: Karolinum, 2023. 308 s.

Knih je věnována šesti konfliktům komunální povahy, jež zásadním způsobem ovlivňovaly život většiny obyvatel Starého a Nového města pražského ve středověku. Konkrétně se věnuje období ovlivněnému husitskou revolucí, náboženskými rozepřemi i soupeřením mezi panovníkem a elitami o městskou auto-

nomii. Autor v knize analyzuje příčiny komunálních střetů a ukazuje, že tkvěly v problémech právních, politických, sociálních, náboženských i ekonomických.

Pálka, Adam. The Basel Compactata and the Limits of Religious Coexistence in the Age of Conciliarism and Beyond. *Church History*. Roč. 92, č. 3 (2023), s. 534–558. Cílem studie je lépe porozumět Basilejským kompaktátům tím, že pojednává o kontroverzní povaze těchto dokumentů, jak se projevila v mezinárodní diplomacii a polemických spisech patnáctého století. Diplomatické mise J. Carvajala, M. Kusánského, J. Kapistrána a E. S. Piccolominiho dokazují, že se Kompaktáta mohla snadno stát zásadním jablkem sváru mezi katolíky a českými utrakvisty i na mezinárodní úrovni.

Bažant, Vojtěch. Nationalism in the Second Redaction of the Verse Chronicle by the So-Called Dalimil. *Historical Studies on Central Europe*, Roč. 3, č. 1 (2023), s. 80–102.

Kotous, Jan – Sommer, Petr – Vaníček, Vratislav (eds.). *Tisíc a padesát let pražského biskupství*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2023. 420 s.

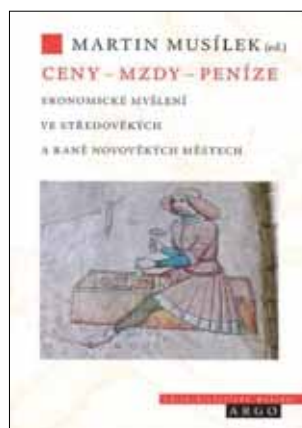
Malaníková, Michaela A. – Mozejko, Beata – Nodl, Martin (eds.). *Pre-modern Towns at the Times of Catastrophes. East Central Europe in a Comparative Perspective*. Abingdon: Routledge, 2023. 216 s.

Musílek, Martin (ed.). *Ceny - mzdy - peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*. Praha: Argo, 2023. 368 s.

Soukup, Pavel. Kolik bylo křížových výprav proti husitům? Papežská autorita a její uplatnění ve válce s herezí. *Český časopis historický*, Roč. 121, č. 4 (2023), s. 1015-1045.

Svátek, Jaroslav. From Devotion to Censure. Hans Tucher's and Bernard of Breydenbach's Pilgrim Accounts and their Two Medieval Czech Translations. In: Rychterová, P. – Odstrčilík, J. (eds.). *Medieval Translators and their Readers*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 127-146.

Žůrek, Václav. Language as a Weapon. Hilarius of Li toměřice and the Use of Latin and the Vernacular Language in Religious Polemics in Fifteenth-Century Bohemia. In: Boillet, É. – Johnson, I. (eds.). *Religious Transformations in New Communities of Interpretation in Europe (1350-1570). Bridging the Historiographical Divides*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 161-188.

Granty a projekty řešené v rámci oddělení

- Grant GA ČR č. 19-28415X *Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace)* (řešitel Pavel Soukup) na období 2019–2023.

- Grant GA ČR č. GJ20-10897Y *Obchod - peníze - lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století)* (řešitel Martin Musílek) na období 2020–2023.

- Grant GA ČR č. 22-18972K *Pohané a křesťané. Christianizace v Českém a Polském království ve středověku* (řešitel Martin Nodl) na období 2022–2024.

- Grant GA ČR č. 23-06902S *Spor o Viklefa a jeho 45 článků v evropské perspektivě* (řešitel Dušan Coufal) na období 2023–2025.

- Grant TA ČR č. TL03000365 *Historické prameny na dosah* (spoluřešitelé Robert Novotný, David Kozler) na období 2020–2023.

- Pavlína Cermanová a Pavel Soukup se účastnili projektu *CoRe - Beyond Security: Role of Conflict in Resilience-Building* (CZ.02.01.01/00/22_008/0004595), výzkumného záměru *Konflikt v dlouhodobé perspektivě: Dějinná zkušenost zdroj odolnosti*.

- V roce 2023 se pracovníci CMS podíleli na aktivitách dvou programů Strategie AV21. Martin Nodl je garantem výzkumného tématu *Město jako dynamický prostor, programu Město jako laboratoř změny. Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život*, v jehož rámci byla řešena aktivita „Město a literatura“ (řešitel Martin Nodl). V programu *Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita* byla v rámci aktivity „XIX. Letní škola medievisťických studií“ uspořádána stejnojmenná konference (řešitelé Pavlína Cermanová a Václav Žůrek).

Vzdělávání veřejnosti

Z akcí zaměřených na vzdělávání veřejnosti lze uvést například:

- cyklus sedmi přednášek uvedený jako doprovodný program půlročního festivalu *Za-bradní slavnost na bradě Pirkštejn*, 27. 5., 10. 6., 1. 7., 12. 8., 13. 8., 2. 9., 7. 10. 2023;

- rozhovor s Martinem Šormem *Obraz středověku u Vondrušky stojí na materialismu a nacionalismu 70. let* v podcastu Kolaps, A2larm.cz, 11. 8. 2023;

- angažmá Jana Kremera jako editora hlavního tématu čísla časopisu *Dějiny a současnost* (č. 1/2023) s názvem *Hrát za spojence, nebo za nacisty? Druhá světová válka v digitálních brách*.

2.3.3 Centrum biblických studií

Centrum biblických studií (CBS) je společným pracovištěm a od 1. 1. 2005 výzkumným centrem Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy (ETF UK) a KKS FLÚ. Jeho posláním je pokročilé bádání a zajištění doktorského studia v disciplínách biblických věd a v bádání o rané církvi do konce starověku. Největším projektem CBS bylo v letech 2012–2018 úspěšné řešení rozsáhlého interdisciplinárního výzkumu GA ČR *Historie a interpretace Bible* (řešeno ve spolupráci s ETF UK a Cyrilometodějskou teologickou fakultou UPOL). Na tento výzkumný projekt se v roce 2019 podařilo navázat dalším týmovým projektem, rovněž podpořeným GA ČR, s názvem *Přenos a transformace idejí: helénismus, raný judaismus a rané křesťanství* (doba řešení 2019–2022). Jeho hlavním řešitelem se stal doc. Mgr. Jiří Hoblík, Th.D. a odborní spolupracovníci pocházejí z řad KKS FLÚ, ETF UK a FF UK. Projekt byl věnován zejména helénistické a raně křesťanské literatuře a jejímu fascinujícímu svědectví o mnohovrstevnatém, harmonickém i polemickém myšlenkovém dialogu a prolínání idejí. Hlavním metodickým přínosem projektu *Přenos a transformace idejí: helénismus, raný judaismus a rané křesťanství* bylo úsilí o překonání separace biblických studií a klasického bádání nad antickým písemnictvím. Výzkum i další odborné aktivity Centra biblických studií jsou koordinovány v rámci Kabinetu pro klasická studia, zejména prostřednictvím jeho Oddělení biblických studií (viz výše 2.2.11).

Strategie AV21 (<http://av21.avcr.cz>) je iniciativou, kterou Akademie věd ČR zahájila v roce 2015 s cílem podpořit špičkový výzkum zaměřený na problémy a výzvy, kterým čelí současná společnost. Základem Strategie AV21 je soubor výzkumných programů využívající mezioborových a meziinstitucionálních synergií s cílem identifikovat problémy dnešní doby a koordinovat výzkumné úsilí pracovišť Akademie věd za účelem jejich řešení. Z celkového počtu patnácti programů bylo v roce 2023 pět koordinováno ústavu III. vědní oblasti (<http://av21.avcr.cz/vyzkumne-programy>), FLÚ působilo jako koordináční pracoviště jednoho z nich, programu *Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace* (koordinátor doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D.).

Vědecké týmy FLÚ jsou nicméně zapojeny i do dalších programů Strategie AV21, koordinovaných jinými pracovišti: *Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita* (koordinátorka Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D., Archeologický ústav AV ČR), *Město jako laboratoř změny. Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život* (koordinátorka PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR), *Průlomové technologie budoucnosti - senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* (koordinátor prof. Ing. Josef Lazar, Dr., Ústav přístrojové techniky AV ČR a Fyzikální ústav AV ČR), *Společnost v pohybu a veřejné politiky* (koordinátor doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D., Národohospodářský ústav AV ČR).

Odolná společnost pro 21. století. Potenciály krize a efektivní transformace

Koordinátor

doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D. (FLÚ AV ČR)

Web programu: <http://odolnaspolecnost.cz/>

V roce 2023 bylo v rámci programu za FLÚ realizováno dvanáct aktivit. Za nejvýznamnější z nich lze považovat vydání knihy Alice Koubové a Barbory Baronové *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyraníí* (wo-men 2023); kniha je ve formátu pdf dostupná na webových stránkách nakladatelství zdarma v režimu *open access*. Publikace se věnuje tématům, strategiím a principům společenské odolnosti v různých oblastech lidské činnosti; nabízí základní kontext k tématu společenské odolnosti - komplexnost konceptu resilience i jeho teoretické pozadí. Autorky publikace ve čtrnácti rozhovorech s patnácti respondenty a respondentkami (mj. Klára Šimáčková Laurenčíková, Adriana Světlíková, Benedikt Vangeli, Lukáš Houdek, Saša Uhlo-

vá, Kateřina Šimáčková či Jiří Šedivý) otevírají témata krize, sociální změny, systémových opor, strategií zvládnání nenadálých událostí, sociálních vazeb, hodnot nebo kultury s přihlédnutím k tématu odolnosti.

V roce 2023 byl dále v rámci programu připraven cyklus nové podcastové série *Vlákna* (řešitel Vít Gvozdíak ve spolupráci s Magdalenou Trusinovou), která se věnovala různorodým otázkám resilience. V roce 2023 bylo připraveno osm dílů, které pokrývaly široké pole problémů a otázek navazujících na aktivity programu, například problematiku propagandy (s Paulínou Tabery a Evou Skopalovou), umělé inteligence (s Markem Coeckelberghem a Tomášem Mikolovem), klimatické krize (se Zuzanou Harmáčkovou a Grahamem Parkesem) či otázek národní identity (s Alicí Koubovou a Milenou Bartlovou). Podcast je dostupný na webových stránkách programu (<http://odolnaspolecnost.cz/podcast-vlakna/>) a v podcastových aplikacích (Anchor.fm, Spotify, Google Podcasts ad.).

Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti

V rámci aktivity „Vědecká gramotnost pro společnost 21. století: Science Studies ve výuce přírodních věd“ (řešitel Jan Maršálek) bylo publikováno celkem šest odborných článků (zejména v *Československém časopise pro fyziku*), připraven konferenční příspěvek *Co dělá fyzika? Příspěvek o tom, koho se (v hodinách fyziky) vlastně ptát* a v prosinci byl ve spolupráci s École Normale Supérieure v Paříži a Francouzským ústavem pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES) uspořádán mezinárodní workshop *Philosophy of Science and Science and Technology Studies through the Lens of Technology*. V rámci aktivity byla dále realizována spolupráce s Gymnáziem Jana Nerudy v Praze a s Gymnáziem Pierra de Coubertina v Táboře.

Oddělení analytické filosofie

V rámci programu byla ve dnech 28.–31. 8. 2023 realizována mezinárodní konference *European Society for Philosophy and Psychology 2023* (řešitel Tomáš Marvan) za účasti sto osmdesát filosofů, psychologů a lingvistů z celého světa. K tématům konference patřilo mj. prožívání a vnímání času, rozvíjení tzv. velkých jazykových modelů (počítačových modelů jazyka založených na neuronových sítích) nebo výzkum barevného či sluchové vnímání. O konferenci a jejích tématech promluvil v rozhlasovém vysílání ČRo Plus 30. 8. 2023 Juraj Hvorecký. V rámci aktivity „Občanská společnost a resilience“ (řešitel Vít Gvoždiak ve spolupráci Andreou Culkovou) byla realizována řada workshopů se zástupci institucí státní správy a neziskového sektoru. V rámci aktivity „Resilience a ne-ideální filosofie jazyka“ (řešitel Vít Gvoždiak ve spolupráci s Tomášem Koblížkem) byl realizován *Mind, Body, and Bodily Awareness Workshop* za účasti filosofky Frédérique de Vignemont.

Oddělení aplikované filosofie a etiky

V rámci aktivity „Tvorba vzdělávacích lekcí (videí a metodických listů) k tématu odolné společnosti pro učitele občanské výchovy na středních školách“ (řešitel Juraj Hvorecký) FLÚ v roce 2023 dále rozšířil spolupráci s Asociací učitelů občanské výchovy a společenských věd (občankáři.cz), jejímž cílem bylo připravit podklady pro vyučující občanské výchovy a společenských věd v oboru filosofie a příbuzných disciplín. V rámci aktivity vznikaly balíčky metodických listů (zveřejněné na webových stránkách FLÚ), které usnadňují středoškolským pedagogům zařazovat do výuky témata, která napomáhají kultivaci veřejné debaty, rozvoji kritického myšlení, mediální gramotnosti a demokratické kultury u studentů středních škol.

Oddělení současné kontinentální filosofie

V rámci aktivity „Odolné Ralsko“, řešitel Martin Nitsche) byla ve spolupráci s Geoparkem Ralsko realizována řada dílčích projektů. Obecně se aktivita zaměřila na výzkum odolnosti ve specifickém prostoru Ralska, které prošlo v průběhu 20. a 21. století zásadními proměnami a čelilo a stále čelí zásadním sociokulturním, environmentálním i ekonomickým krizím. Kromě široce interdisciplinárního přístupu (včetně fenomenologie krajiny, sociologie, etnologie, sociální ekologie, geografie a literární vědy) se v aktivitě uplatnily také alternativní metody občanské vědy a uměleckého výzkumu. V rámci balíků aktivit byl v oblasti Ralska proveden terénní výzkum (řešitel Jan Frei, AJP, ve spolupráci s Karolínou Pauknerovou, CTS) zaměřený na stopy proměn vztahů mezi lidskými a mimolidskými aktéry. V rámci aktivity byla uspořádána konference *Fragments, Traces, Memories*, na které zazněla řada příspěvků mluvčích z Evropy, Nigérie, Indie a USA. Výsledky výzkumu byly prezentovány také na workshopu *Odolné Ralsko/Výroční workshop 2023*.

V rámci programu byla publikována již zmíněná monografie *Odolná společnost: mezi bezmocí a tyraní* autorské dvojice Alice Koubová – Barbora Baronová. Právě na jejím základě byla Alice Koubová vyzvána kanceláří prezidenta republiky, aby se stala členkou poradního orgánu pro kulturní a vědecké aktivity pořádané Pražským hradem. Autorky svou publikaci prezentovaly také na veřejných fórech a seminářích (Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava, knihovna Václava Havla, Asociace pro mezinárodní otázky).

Aktivita „Resilience mezi kulturou a vědou“ (řešitelka Alice Koubová) vedla k vytvoření popularizační publikace k tématu resilience, která doprovází performativní přednášku *Propojme se včera*, a článku Viktorie Citrákové *Proč umělecký výzkum není výzkumem*. V rámci aktivity byla navíc původní přednáška transformována do dalšího scénického tvaru s názvem *Piece of Pleasure*, který se opírá o prožitek krize z perspektivy mladých dospělých a který je komunikovatelný mezinárodnímu publiku. Poznatky byly generovány a dále rozvíjeny formou několika workshopů. Jejich šíření podpořila Markéta Vacovská progra-

mem pro Kino Edison Filmhub a pro neziskovou organizaci Dělej, co tě baví.

Aktivita „Kvalitativní šetření sociální resilience v ČR“ (řešitelka Alice Koubová) navázala na statistické šetření, které bylo v rámci programu a ve spolupráci s mezinárodní výzkumnou platformou ResWell uskutečněno v roce 2022 a jehož tématem byla odolnost české společnosti tváří v tvář válce na Ukrajině. Toto šetření přineslo několik významných zjištění, která jsou umocněna komparací s výsledky téhož dotazníku v dalších šesti zemích: na Ukrajině, v Polsku, Gruzii, Estonsku, Litvě a Izraeli. Na základě diskuse s partnery výzkumu z roku 2022 bylo předřazeno ještě jedno kolo kvantitativního šetření se stejným designem za účelem potvrzení výsledků a sledování vývoje měřených parametrů v čase. V závěru roku byl vytvořen design kvalitativního šetření na základě výsledků dvou datových sad za dva roky. Výsledky předcházejícího výzkumu byly v roce 2023 prezentovány v Senátu ČR, v Českém rozhlase Plus, v podcastu 5:59, v Asociaci pro mezinárodní otázky a v podobě článku v Q1 časopise *Applied Psychology: Health and Well-Being*.

Anatomie evropské společnosti. Historie, tradice, kultura, identita

Koordinátorka

Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR)

Web programu: <https://anatomieav21.cz/>

Za jednu z klíčových výzev současnosti považujeme výzkum konstrukcí a funkcí Evropy a evropské společnosti, aktuální společenský vývoj nicméně ukazuje ve stále nových obměnách, že jednotlivé evropské státy a jejich politická reprezentace chápou a prezentují

tyto entity jen v rovině deklarativních politických hesel bez skutečného obsahu. Vyprázdněné fráze o potřebě evropské jednoty snadno dostávají trhliny pod tlakem událostí, jako jsou pandemie nebo uprchlické a ekonomické krize. Koncepce programu vychází z přesvědčení, že všechny vědy – přírodní i společenské – člověk vytvořil pro svoji orientaci sama v sobě a ve světě, který jej obklopuje, a že tedy výsledky vědeckého výzkumu představují jednu z nejvýznamnějších oblastí, z níž mohou přijít odpovědi na existenciální otázky.

Centrum medievistických studií

Letní škola medievistických studií, třídní interdisciplinární workshop určený pro studující doktorských programů i postdoktorandy, se koná každoročně v klášteře Sázava a již po několik let je realizován i díky podpoře Strategie AV21 (řešitel Robert Novotný). Letošní osmnáctý ročník se uskutečnil 8.–10. 9. 2023 pod názvem *Moc mužů* a byl věnován genderovému pohledu na vybraná medievistická témata (vystoupili Pavlína Rychterová, Kateřina Ptáčková, Jan Zdichynec, Věra Soukupová a Patrik Paštrňák). Součástí programu byl také kulatý stůl s názvem *Gender a historiografie* za účasti Michaely Antonín Malaníkové, Jana Dienstbiera, Pavla Himla a Denisy Nečasové, blok praktických tutoriálů a doktorandská posterová sekce.

V rámci aktivity „HistoryLab“ (řešitel Martin Šorm) byla pro stejnojmennou, volně přístupnou edukativní aplikaci vytvořena čtyři didaktická cvičení zaměřená na témata ze starších českých dějin.

Kabinet pro klasická studia

V rámci výzkumného tématu *Evropa, kořeny integrace, utváření lokálních, národních a evropských identit* byly realizovány tři aktivity. Byly uspořádány mezinárodní konference *The Infancy Gospel of Thomas: Its Contents, Contexts, and Receptions* (Praha, 21.–22. 6. 2023, řešitel David Cielontko) a *Ancient History and Ancient Historians in the 20th century: Dis Manibus Pavel Oliva* (Praha, 22.–24. 11. 2023, řešitel Pavel Nývlt). Hlavním výstupem aktivity „Katolický intelektuál jako člen evropské komunity: Propojení hudby a poezie v díle Jiřího Bartholda Pontana z Braitenberka“ (řešitelka Marta Vaculínová) bylo komentované koncertní vystoupení (České Budějovice, 7. 10. 2023). Výběr šestihlasých skladeb na texty básníka Jiřího Bartholda Pontana z Breitenberka nastudoval vokální soubor Dyškanti, komentovali Marta Vaculínová a muzikologové Petr

Daněk a Martin Horyna. Záznam koncertu je k dispozici na youtube kanálu FLÚ.

Aktivita „Klasická studia a antické divadlo za studené války“ (řešitel Jakub Čechvala) je koncipována jako dvouletá. Jejím cílem je vytvoření webového portálu mapujícího ideologizaci recepce klasického dramatu a jeho studia v období studené války. V prvním roce řešení byly provedeny přípravné práce na webovém portálu a uspořádán workshop *Laboratory on Cold War Classics* (Praha, 4.–6. 9. 2023).

Aktivita „Letní škola klasických studií ‚Oliva, réva, vavřín v kulturní krajině antického světa‘“ (řešitelka Alena Sarkissian) zahrnovala uspořádání XXXI. ročníku tradiční letní školy (Praha, 1.–4. 7. 2023), která tentokrát představila tři emblematické rostliny, olivu, révu a vavřín, jako atributy spjaté s náboženským a kulturním prostředím antického světa.

Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku

Vladimír Urbánek je garantem výzkumného tématu *Evropa, kořeny integrace, utváření lokálních, národních a evropských identit*, v jehož rámci byl rovněž v roce 2023 řešitelem aktivity „Interdisciplinární přístupy ke zkoumání oborů vědění a transferu znalostí v raném novověku“. V rámci aktivity byla realizována interdisciplinární spolupráce domácích badatelů z FLÚ, ÚDU, FF UK, PŘF UK, FF UP a FF OU při vědecké přípravě šesti panelů na prestižní mezinárodní konferenci *Scientiae: Disciplines of Knowing in the Early Modern World* (Praha, 7.–10. 6. 2023).

Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení

Vladimír Mikeš je garantem výzkumného tématu *Agóra nebo Hyde park? Evropský prostor pro demokratickou dis-*

kusi, v jehož rámci byl rovněž řešitelem aktivity „Akademické fórum“. Činnost stejnojmenné platformy, která každoročně pořádá dvě veřejné diskuse na aktuální společenská témata, je dlouhodobá (sahá do roku 2020). Snaží se působit nejen ve veřejném prostoru – pořádá dvě veřejné přednášky ročně –, ale oslovit také studenty gymnázií a středních škol. V roce 2023 její aktivity zahrnovaly uspořádání přednášky Olgy Lomové spojené s debatou *Hra zrcadel mezi Západem a Čínou: kdo koho jak vidí a proč?* (Litomyšl, 13. 6. 2023), semináře a debaty pro střední školy na téma *Přímá a zastupitelská demokracie* (Praha, Gymnázium Štěpánská, 27. 6. 2023, ve spolupráci s projektem *Pozvěte si vědce do výuky*) nebo veřejnou diskusi *Veřejná řeč – jak ji pěstovat a jak ji chránit: sociální síť a internet* (Ostrava, 27. 10. 2023).

Oddělení pro studium moderní české filosofie

Jan Mervart je garantem výzkumného tématu *Evropská společnost v kritickém vidění*, v jejímž rámci byly re-

alizovány tři aktivity. Aktivita „Pražský filozof Emil Utitz: věda o umění ve středoevropském kontextu“ (řešitelka Lara Bonneau) zahrnovala uspořádání tří veřejných přednášek věnovaných osobnosti Emila Utitze (přednášky proslovili: 9. 2. 2023 Bernadette Colenberg-Plotnikov, 9. 3. 2023 Matthew Rampley a 6. 4. 2023 Sacha Zilberfarb) a přípravu francouzského překladu jeho vybraných textů s odborným doslovem. V rámci aktivity „Anarchismus jako kritická teorie ve střední Evropě“ byly uspořádány tři veřejné přednášky (29. 3. 2023; přednášky proslovili: Weronika Parfianowicz, Bartosz Matyja a Samir Gandesha) a k vydání bylo připraveno číslo časopisu *Kontradikce* (roč. 6, č. 1–2 [2022]) s podtitulem *Ekosocialismus v postkomunistické krajině*. Výstupem aktivity „Imaginace a kritická reflexe evropské modernity“ (řešitel Šimon Wikstrøm Svěrák) byla mezioborová konference *Labvička plná temné kapaliny* uspořádaná u příležitosti výročí sta let od narození Vratislava Effenbergera (Praha, 6.–7. 11. 2023). V rámci téže aktivity probíhá i příprava nového vydání knihy *Modely a metody* (2024), v jejímž rámci probíhá rozsáhlé studium Effenbergerovy pozůstalosti.

Město jako laboratoř změny. Stavby, kulturní dědictví a prostředí pro bezpečný a hodnotný život

Koordinátorka

PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.)

Web programu: <http://strategieav21-mesto-stavby.cz/>

Města dnes obklopují většinu obyvatel světa, dominují mu ekonomicky i svou spotřebou přírodních zdrojů. Jsou centry politického rozhodování a aktivismu i místem uplatňování technologických inovací. Bezpečný a kvalitní život je přitom podmíněn odolností

a dlouhodobou udržitelností staveb a prostředí, které člověk vytvořil, buduje a bude dotvářet. Program se proto zaměřuje na sídelní stránku lidské existence, a to z hlediska jejich technických i kulturních a sociálních aspektů.

Centrum medievistických studií

Martin Nodl je garantem výzkumného tématu *Město jako dynamický prostor* a řešitelem aktivity „Dynamika

sociálních změn ve středověkém a raně novověkém městě“. V roce 2023 byla ve spolupráci s FF UP a FF UK uspořádána mezinárodní konference *Město a literatura* (Praha, 27.–28.11. 2023) a pracovní zasedání *A Companion to Medieval Prague* (Praha, 16. 11. 2023), jež bylo součástí přípravných prací na kolektivní monografii editované Martinem Nodlem, Martinem Musílkem a Janem Klípou (Leiden: Brill, 2024). Hlavními výstupy aktivity byly publikace Martina Nodla *Praha 15. století. Konfliktní společenství* (Praha: Karolinum, 2023) a kolektivní monografie v editorské spolupráci Martina Nodla, Beaty Mozejko a Michaely Antonín Malaníkové *Pre-modern Towns at the Times of Catastrophes. East Central Europe in a Comparative Perspective* (Abingdon: Routledge, 2023).

V rámci aktivity „Hrady Oheb a Vildštejn v Železných horách“ (řešitel Martin Musílek) byly v roce 2023 dokončeny archivní rešerše a archeologické a stavebně historické průzkumy hradů Ohebu a Vildštejnu. Byl připraven a odevzdán text publikace *Hrady Oheb a Vildštejn v Železných horách. Dějiny - stavební podoba - hmotná kultura* spoluautorského kolektivu Jan Frolík, Miroslav Kovář, Jan Musil, Martin Musílek (ed.), David Richter a Milan Sýkora (Praha: Argo, 2024).

V rámci „Late medieval preaching in East-Central Europe“ probíhala příprava kolektivní monografie na základě konference *Preaching in East-Central Europe in the Late Middle Ages* (Praha, 7.–9. 4. 2022), která

byla rovněž financována z prostředků programu. Publikace byla přijata k vydání v nakladatelství Brepols a je plánována na rok 2024.

Aktivita „Úřední a aktový materiál v městských knihách“ navázala na databázi středověkých listin a listů, která byla zprovozněna v dubnu 2023 v rámci projektu TA ČR *Historické prameny na dosah. Zpřístupnění středověkých písemných dokumentů formou kontextuální databáze*. Byly zřešeršovány městské knihy a příslušný úřední a aktový materiál byl zpracován formou regestů, převeden do xml souborů a nahrán do databáze Czech Medieval Sources online.

Oddělení pro studium moderní české filosofie

Aktivita „Průmysl a podnikání v transformačním Zlíně: Od města obuvi k městu podnikatelů“ byla realizována ve spolupráci FLÚ (řešitel Ondřej Ševeček) a ÚSD AV ČR (Vítězslav Sommer). Projekt se soustředil na období transformace po roce 1989; nejprve proběhly pramenné dobové regionální mediální produkce a dalších dobových materiálů jako podklady k plánovaným rozhovorům s vytipovanými pamětníky a následně byla natočena desítky interview. Proběhl také seminář pro veřejnost *Sametový byznys? Průmysl a podnikání ve Zlíně devadesátých let*, na němž vystoupili oba řešitelé (Zlín, 22. 11. 2023).

Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie

Koordinátor

prof. Ing. Josef Lazar, Dr. (Ústav přístrojové techniky AV ČR a Fyzikální ústav AV ČR)

Web programu: <https://technofuture.cz/>

Koncepce programu využívá synergií, jejichž společným jmenovatelem je digitalizace a umělá inteligence. Propojuje ty, pro něž jsou tyto technologie předmětem výzkumu, s těmi, jimž slouží jako nástroj. Zahrnuje „technology assessment“, studium právních i etic-

kých rámců a šíření znalostí směrem k laické veřejnosti a aplikační sféře, k čemuž využívá existující zapojení do řady platforem: Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice, iniciativy prg.ai, brno.ai, Český optický klastr, Expertní skupina Evropské komise pro odpovědnost a nové technologie, EU-MATHS-IN, apod. Program přispívá k prohloubení stávajících partnerství a otevírá nové příležitosti interdisciplinárně orientovaného výzkumu v nových projektech spolupráce.

Společnost v pohybu a veřejné politiky

Koordinátor

doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D.
(Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Web programu: <https://av21spolecnost.cz/>

Program je zaměřen na sociálně-ekonomické jevy především z oblastí školství a vzdělávání, trhu práce, daní a dávek, chudoby a nerovností, demografického stárnutí, veřejných financí a behaviorálních aspektů. I díky zapojení většího počtu pracovišť jsou ve výzkumech uplatněny poznatky a přístupy souvisejících oborů, jako je sociologie a psychologie, ale také právo, etika a operační výzkum, včetně hodnocení dopadů regulace veřejných politik. Pandemie covidu-19 v nedávné době přinesla nová aktuální témata, kterým je věnována velká pozornost s cílem rozšířit

Oddělení aplikované filosofie a etiky

Tomáš Hříbek se účastnil programu aktivitami v rámci výzkumného tématu *Společenské aspekty disruptivních technologií*. Součástí výzkumu byla v roce 2023 mj. tematizace možných existenčních rizik spojených s nastupujícími informačními technologiemi, robotikou a uplatněním umělé inteligence ve vybraných oblastech lidské činnosti. Popularizační texty a aktivity spojené s novými technologiemi, zvláště umělou inteligencí, byly zveřejněny mj. www.cevast.org.

poznání a pomoci zmírnit dopady očekávané ekonomické krize na českou společnost.

Oddělení aplikované filosofie a etiky

Tomáš Hříbek byl řešitelem aktivity Odpovědnost a etické výzvy 21. století. V roce 2023 bylo její součástí dokončení tří videorozhovorů na témata z připravované kolektivní monografie *Robofilozofie: Vědomí, autonomie, kreativita, emoce a utopie* (Academia 2024) a byl podpořen jedenáctý ročník mezinárodní akce *Ernst Mach Workshop*, tentokrát s podtitulem *Causation - Structure, Models and Realism* (Praha, 23.-24. 5. 2023), na němž jako hlavní řečníci vystoupili Carl Craver (Washington University, Spojené státy americké) a Stuart Glennan (Butler University, Spojené státy americké).

Stephen Hodkinson (University of Nottingham, Velká Británie) při natáčení rozhovoru
Pravda a mýty o antické Spartě, Česká televize, Studio 24 (rozhovor byl publikován 7. 1. 2024)

Mezinárodní konference *Ancient History and Ancient Historians: Dis manibus Pavel Oliva*,
konaná u příležitosti stého výročí narození historika a klasického filologa Pavla Olivy,
Vila Lanna, Praha, 22.-24. 11. 2023

Dagmar Muchnová
(UK),
Pavel Nývlt
(KKS FLÚ),
Krešimir Vuković
(UK)

zcela vlevo
Ivan Prchlík (UK)

Jakub Čechvala
(KKS FLÚ)

Oswyn Murray
(Oxford University,
Velká Británie)

Lukas Thommen
(Universität Basel,
Švýcarsko)
a Stephen Hodkinson
(University of Nottingham,
Velká Británie)

►
Oswyn Murray
a Krešimir Vuković

Faculty
of Arts
Palacký University
Olomouc

Mezinárodní konference *Scientiae* 2023, Praha, 7.-10. června 2023

▲
 Peter Forshaw
 (Universiteit van Amsterdam, Nizozemsko)
 Vladimír Urbánek (OKID FLÚ)

▶
 Bernd Roling
 (Freie Universität Berlin, Německo)
 a Paul Richard Blum

◀
 Richard Raiswell
 (University of Prince Edward Island, Canada)
 Paul Richard Blum
 (Loyola University Maryland, USA)
 Leonie Hannan
 (Queen's University Belfast, Irsko)
 Barbara di Gennaro Splendore
 (Universitatea din București, Rumunsko)

Lucie Storchová
(OKID FLÚ)
a Farkas Gábor Kiss
(Eötvös Loránd
University,
Maďarsko)

Leonie Hannan,
Barbara Bienas
(Polska Akademia
Nauk),
Ondřej Ševeček
(ředitel FLÚ)
a Vladimír Urbánek

Key note speaker
Bernd Roling,
uvaděný
Stefanem Guliziu
(Universita degli
Studi di Milano,
Itálie)

Stefano Gulizia
a Leonie Hannan

Účastníci konference *Scientiae 2023*

Zapojení FLÚ do Strategie AV21

2.5 Domácí a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ

Mgr. Pavel Arazim, Ph.D.

Ocenění: Cena za popularizaci Filosofického ústavu AV ČR

Oceněná činnost: popularizující prezentace vybraných společensky aktuálních témat (argumentační fauly, konspirační teorie) z hlediska filosofie jazyka pro platformu Občankáři.cz, pro vzdělávací cyklus NE-Zkreslená věda nebo pro Týden AV ČR

Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ

PhDr. Karolína Chundelová

Ocenění: Cena za popularizaci Filosofického ústavu AV ČR

Oceněná činnost: podpora a rozvoj spolupráce FLÚ se středními školami

Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ

Elías Fuentes Guillén, Ph.D.

Ocenění: National Researcher Level I for 2023–2027

Oceněná činnost: Scientific excellence

Ocenění udělil: National System of Researchers / National Council of Humanities, Science and Technology, Spojené státy mexické

Mgr. Jan Kremer

Ocenění: Cena za popularizaci Filosofického ústavu AV ČR

Filosofického ústavu AV ČR

Oceněná činnost: popularizační aktivity zaměřené na historické digitální hry a jejich průnik s historickou kulturou, prezentované mj. na Týdnu AV ČR či festivalu Hvězdy filosofie

Ocenění udělil: PhDr. Petr Kitzler, Ph.D., DSc., ředitel FLÚ

Mgr. Lukáš Lička, Ph.D.

Ocenění: Prémie Otto Wichterleho

Oceněná činnost: Cena je udělována perspektivním badatelům do 35 let, kteří dosahují špičkových vědeckých výsledků ve svém oboru.

Ocenění udělila: prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc., předsedkyně AV ČR

Mgr. Martin Zach, Ph.D.

Ocenění: Cena AV ČR pro mladé vědecké pracovníky za vynikající výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Oceněná činnost: vynikající výsledek výzkumu – článek A Complementary Account of Scientific Modelling: Modelling Mechanisms in Cancer Immunology publikovaný v časopise *The British Journal for the Philosophy of Science*

Ocenění udělila: prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc., předsedkyně AV ČR

Přednáška nositele Medaile Josefa Dobrovského Alaina de Libery
Archeologie pojmu „Ne!“: nihilismus, neminismus a anarchismus od středověku po modernu,
budova FF UK, Praha, 18. 4. 2023

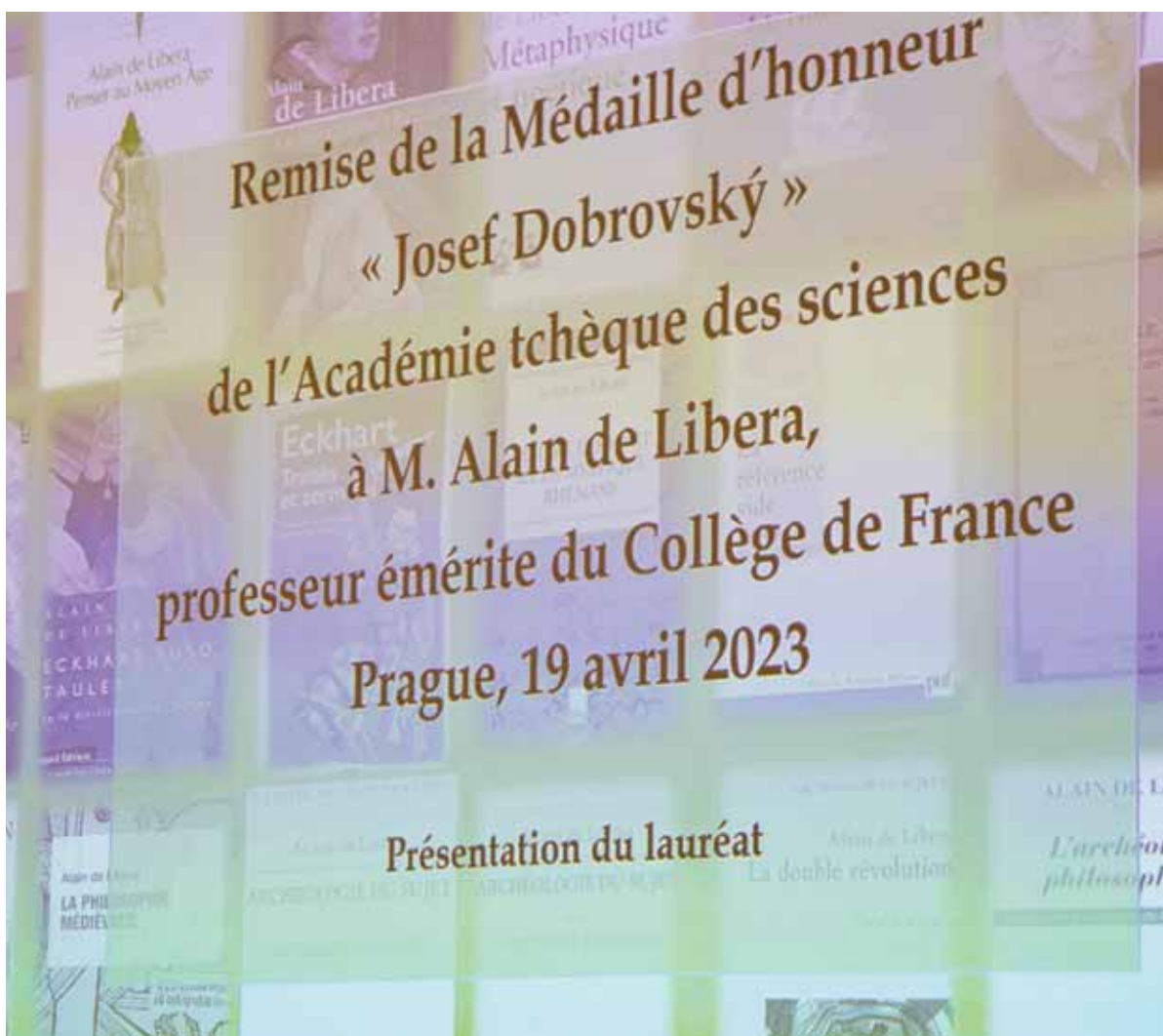

Domáci a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ

Předání Medaile Josefa Dobrovského Alainu de Liberovi, budova AV ČR, Praha, 19. 4. 2023

Domáci a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ

Alain de Libera a Eva Zažímalová,
předsedkyně AV ČR

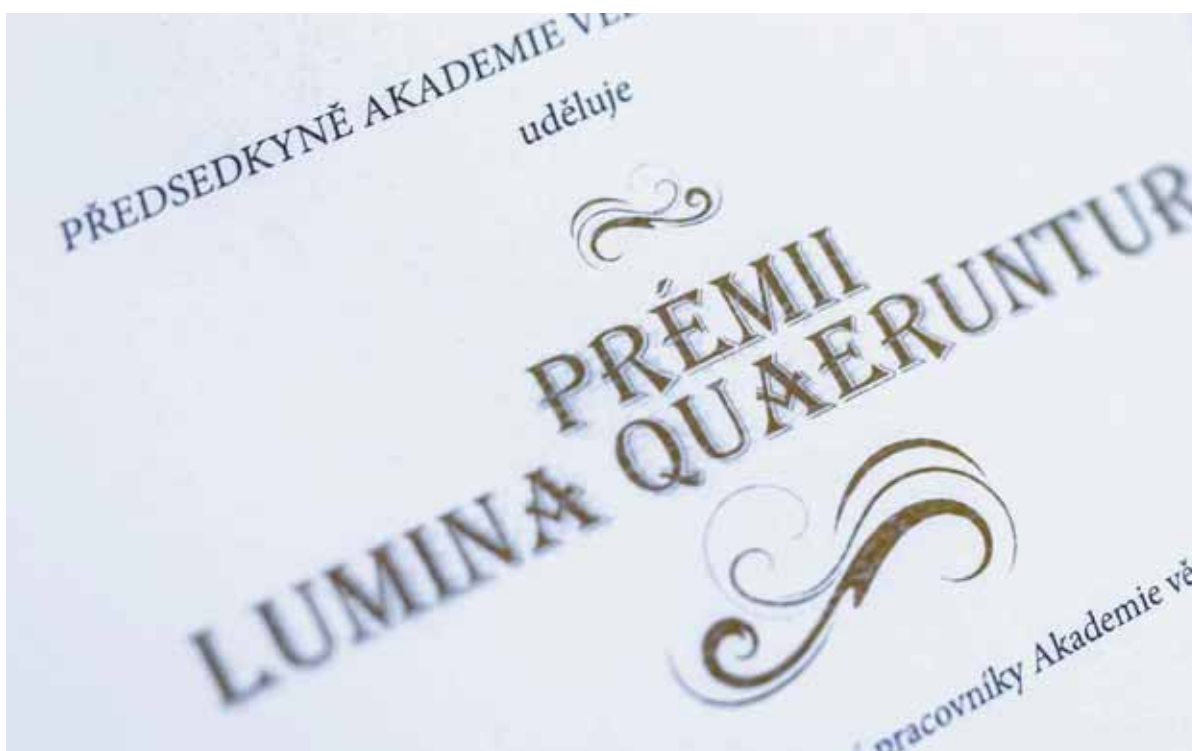

Slavnostní předání prémie Lumina quaeruntur Davidu Crippovi (KVTS FLÚ),
Vila Lanna, Praha, 30. 10. 2023

Díky prémii Lumina quaeruntur bude Davide Crippa se svým týmem v letech 2024–2028 realizovat projekt *Odemykání matematiky: výuka a vzdělávací praxe v habsburských zemích během dlouhého 18. století*.

Předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová,
Davide Crippa a ředitel FLÚ Petr Kitzler

Předání Ceny AV ČR pro mladé vědecké pracovníky za vynikající výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Martinu Zachovi (OAF FLÚ), Vila Lanna, Praha, 27. 11. 2023

Předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová, Martin Zach
a místopředseda AV ČR pro III. vědní oblast Ondřej Beránek

Domáci a zahraniční ocenění zaměstnanců FLÚ

III.

Mezinárodní vědecká spolupráce

3.1 Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

COST

Women on the Move - Histories, Materialities and Practices in Central Europe and Beyond, koordinátor: Université de Picardie Jules Verne, Amiens, Francie; řešitelka za FLÚ: Veronika Čapská (Oddělení pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku)

European Network of Research and Documentation of Ancient Greek Drama / Evropská síť výzkumu a dokumentace starého řeckého dramatu, řešitelka za FLÚ: Alena Sarkisian (Kabinet pro klasická studia)

HORIZON 2020

Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern Academic Practice (ACADEMIA), ERC Starting Grant, řešitel: Ota Pavlíček (Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení)

HORIZON EUROPE

Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics - Prague (CETE-P), HORIZON WIDERA – ERA Chairs, řešitel Petr Urban (Oddělení aplikované filosofie a etiky)

HORIZON EUROPE

Exceptionalism in Ukrainian Philosophical and Political Thought in the 19th and Early 20th Centuries, MSCA4Ukraine, řešitel: Volodymyr Volkovskiy (Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, Collegium Europaeum)

CHANSE

TIME Experience in Europe's Digital Age (TIMED)
Koordinátor: Liverpool John Moores University; řešitelka za FLÚ: Vanda Černožorská (Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti)

InterAcademy Partnership (IAP)

Roadmap to Improve Ethics in Science and Curb Predatory Publishing (RESCUE)
řešitelka za FLÚ: Tereza Šimová (Open Science specialistka)

Union Académique Internationale

The Corpus of Ancient Vases / Soupis antických váz / Corpus vasorum antiquorum, projekt č. 1, řešitel za FLÚ: Jan Bažant (Kabinet pro klasická studia)

Union Académique Internationale

The Dictionary of Medieval Latin in the Czech Lands / Slovník středověké latiny v českých zemích / Latinitatis mediaevi Lexicon Bohemorum, projekt č. 5: Medieval Latin Dictionaries, řešitel za FLÚ: Pavel Nývlt (Kabinet pro klasická studia)

Union Académique Internationale

Medieval Aristotle Commentaries in Prague Manuscript Collections / Středověké aristotelské komentáře v pražských rukopisných sbírkách, součást projektu č. 9: Aristoteles Latinus (Corpus philosophorum mediaevi), řešitel za FLÚ: Pavel Blažek (Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení)

Union Académique Internationale

The Repertory of the Literature in the Czech Lands until 1800 / Repertorium písemnictví v českých zemích do r. 1800 / Clavis monumentorum litterarum, projekt č. 52, řešitel za FLÚ: Josef Förster (Kabinet pro klasická studia)

Zahájení činnosti projektu *Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics - Prague (CETE-P)*,
Akademické konferenční centrum, Praha, 24. 1. 2023

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupořádané FLÚ

Petra Zákostecká
(vedoucí personálního oddělení FLÚ /
CETE-P HR Manager)

Tomáš Hříbek
(OAFE FLÚ / CETE-P WP3 Leader)

Mark Coeckelbergh
(OAFE FLÚ / CETE-P ERA Chair Holder /
Universität Wien, Rakousko)

Martin Ritter
(zástupce ředitele FLÚ / CETE-P WP4 Leader)

Marie Kolářová
(CETE-P Project Manager)

Petr Urban
(OAFE FLÚ / CETE-P Project Coordinator)

Petr Kitzler (zástupce ředitele FLÚ) a Ondřej Beránek (místopředseda AV ČR pro III. vědní oblast)

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

CETE-P Forum, Kampus Hybernská, Praha, 22. 11. 2023

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupořádané FLÚ

zleva Juraj Hvorecký, Petr Urban a Tomáš Hříbek (všichni OAFE FLÚ / CETE-P)

Juraj Hvorecký
(OAFE FLÚ / CETE-P)

Veronika Ambrozy
(Člověk v tísni)

Jakub Mareček (ČVUT)

Tomáš Hříbek
(OAFE FLÚ / CETE-P)

Martin Richter
(Aignos)

Zuzana Harmáčková
(CzechGlobe - ÚVGZ AV ČR)

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

Přednáška Marka Coeckelbergha *Etika a politika umělé inteligence*, budova AV ČR, Praha, 1. 6. 2023

Český překlad knihy Marka Coeckelbergha *AI Ethics*
(Filosofia 2023, přeložila Sylva Ficová)

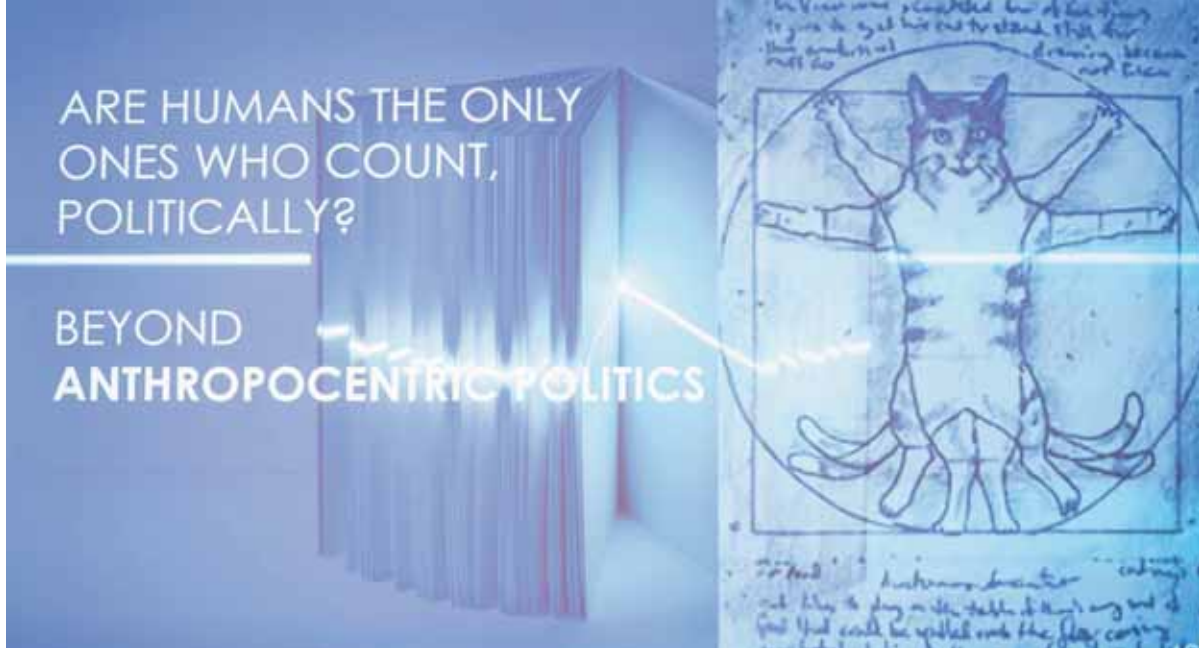

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

Tým CETE-P: zleva Juraj Hvorecký, Petr Urban, Mark Coeckelbergh, Tomáš Hříbek, Martin Ritter, Julie Černá, Marie Kolářová, Lenka Čermáková a Klára Hlaváčková

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

FREEDOM AND LIBERTY FOR EVERYONE?

□ All men are created equal (US Dec. 1776)

Men are born and remain free and equal in rights (Article 1, FD 1789)

□ No one shall be held in slavery or servitude (Article 4, UN 1948)

Mark Coeckelbergh a překladatelka Sylva Ficová

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupřádané FLÚ

3.2 Akce s mezinárodní účastí pořádané nebo spolupořádané FLÚ

Seznam akcí konferenčního typu s mezinárodní účastí, které vědecká oddělení FLÚ organizovala nebo spoluorganizovala v roce 2023 (název česky/anglicky, popř. v jiném jazyce; organizující oddělení; počet účastníků/z toho ze zahraničí, místo a datum konání):

- 30. konference Evropské společnosti pro filosofii a psychologii / 30th Conference of the European Society for Philosophy and Psychology, Oddělení analytické filosofie, 166/156, Praha, 28.–31. 8. 2023
- *Scientiae 2023: Disciplíny poznání v raném novověku / Scientiae 2023: Disciplines of Knowing in the Early Modern World*, Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku, 180/150, Praha, 7.–10. 6. 2023
- *Konference Filosofie a společenské vědy / Philosophy & Social Science Conference*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 150/130, Praha, 10.–14. 5. 2023
- *Konference Mezinárodní asociace pro výpočetní techniku a filozofii 2023 / The International Association of Computing and Philosophy Conference 2023*, Oddělení aplikované filosofie a etiky (spolupořadatel: CEVAST – Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice), 80/62, Praha, 3.–5. 7. 2023
- *Mark Coeckelbergh: Etika a politika umělé inteligence / Mark Coeckelbergh: The Ethics and Politics of AI*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 60/1, Praha, 1. 6. 2023
- *Logica 2023*, Oddělení logiky, 48/29, Klášter Teplá, 18.–26. 6. 2023
- *Výroba parfémů ve starověkém světě / Perfume Production in the Ancient World*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 36/22, Praha, 7.–8. 11. 2023
- *Kontroverzní umění a svoboda projevu / Controversial Art and Freedom of Expression*, Oddělení analytické filosofie (spoluorganizátor: University of Manchester), 25/24, Manchester, Velká Británie, 11.–12. 9. 2023
- *Tvář přírody v současné fenomenologii. Výzvy ekologické etiky a filosofie přírody / Faces of Nature in Contemporary Phenomenology. Challenges of Ecological Ethics and Philosophy of Nature*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 20/12, Praha, 5.–6. 10. 2023
- *Filosofie vědy a studia vědy a techniky optikou technologie / Philosophy of Science and Science and Technology Studies through the Lens of Technology*, Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti, 20/12, Praha, 30. 11. – 2. 12. 2023
- *Reprezentace krize v raně novověkých literaturách / Representing Crisis in Early Modern Literatures*, Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku (spoluorganizátor: Under and Tuglas Literature Centre, Estonian Academy of Sciences), 18/12, Tallinn, Estonsko, 21.–22. 9. 2023
- *14. Mezinárodní symposium Česká reformace a náboženská praxe / 14th International symposium The Bohemian Reformation and Religious Practice*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 34/8, Praha, 19.–20. 6. 2023
- *Antická historie a historikové antiky. Dis manibus Pavel Oliva / Ancient History and Ancient Historians. Dis manibus Pavel Oliva*, Kabinet pro klasická studia, 20/7, Praha, 22.–24.11.2023
- *Sofia Näsström: Jak umírají demokracie? Přehodnocení / Sofia Näsström: How do Democracies Die? A Reappraisal*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 34/3, Praha, 16. 10. 2023
- CELIA Workshop, Oddělení logiky, 17/13, Praha, 5.–7. 10. 2023
- *Severní síť: Astronomické a medicínské vědění mezi Baltem a východní Střední Evropou / Northern Networks: Astronomical and Medical Knowledge from the Baltic to East Central Europe*, Oddělení pro komeniologii a in-

telektuální dějiny raného novověku, 14/9, Praha, 13.–14. 10. 2023

– *Workshop Demokracie a sociální otázka / Democracy and the Social Question Workshop*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 28/2, Praha, 17. 10. 2023

– *Workshop Ernsta Macha XI: Příčinná souvislost: Struktura, modely a realismus / Ernst Mach Workshop XI: Causation: Structure, Models, and Realism*, Oddělení analytické filosofie, 12/10, Praha, 23.–24. 5. 2023

– *Dlouhodobá christianizace a akulturace. Čechy a Polsko ve středověku / Christianization and acculturation in long duration. Bohemia and Poland in the Middle Ages*, Centrum medievistických studií (spoluorganizátor: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), 12/8, Święty Krzyż – Wiślica, 25.–26.5. 2023

– *Může technologie zachránit planetu? / Can Technology Save the Planet?*, Oddělení aplikované filosofie a etiky, 11/9, Praha, 5. 9. 2023

– *Vůně náboženské autority / Scents of Religious Authority*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 20/3, Praha, 5.–6. 6. 2023

– *Kulatý stůl „Identita člověka v současné východní Evropě: Politická dimenze“ / Round Table „Human Identity in Contemporary Eastern Europe: The Political Dimension“*, Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení, 20/9, Praha, 2. 10. 2023

– *9. konference Asixoxe (Mluvme spolu!) o africké filosofii. Žánr reality: Těžba, vymírání a klimatická nouze / 9th Asixoxe (Let's Talk!) Conference on African Philosophy. The Genre of Reality: Extraction, Extinction, and Climate Emergency*, Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace, 15/14, Praha / online, 15.–16. 6. 2023

– *Tomášovo evangelium dětství. Obsahy, kontexty a jeho recepcce / The Infancy Gospel of Thomas. Its Contents, Contexts, and Receptions*, Kabinet pro klasická studia, 10/9, Praha, 21.–22. 6. 2023

– *Mysl, tělo a tělesné vědomí. Workshop s Frédérique de Vignemont / Mind, Body, and Bodily Awareness. Workshop with Frédérique de Vignemont*, 12/2, Oddělení analytické filosofie, Praha, 9. 11. 2023

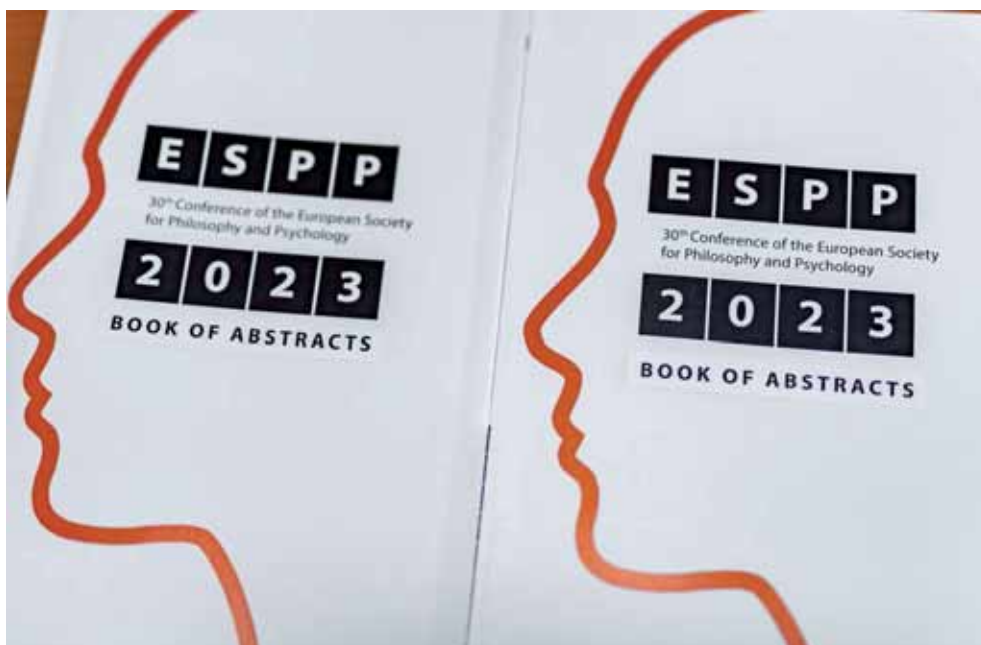
– *Vložená těla. Proměny rozlišení subjekt-objekt / Embedded Bodies. Transformations of the Subject-Object-Distinction*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 12/2, Praha, 26. 5. 2023

– *Procedural postulationism Workshop*, Oddělení logiky, 9/3, Praha, 24. 11. 2023

– *Rolando Prats: Politika jako deklarace. Elementy pro čtení s Alainem Badiouem o kubánské revoluci / Rolando Prats: Politics as Declaration. Elements for a reading with Alain Badiou of the Cuban Revolution*, Oddělení současné kontinentální filosofie, 15/1, Praha, 25. 9. 2023

Konference *ESPP 2023 – 30th Conference of the European Society for Philosophy and Psychology*,
budova Českého svazu vědeckotechnických společností, Praha, 28.-31. 8. 2023

Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

Teresa McCormack
(Queen's University Belfast, Irsko)

Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

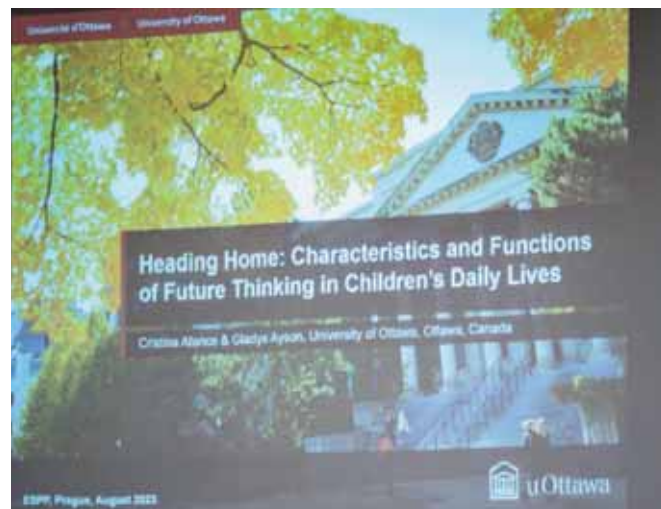
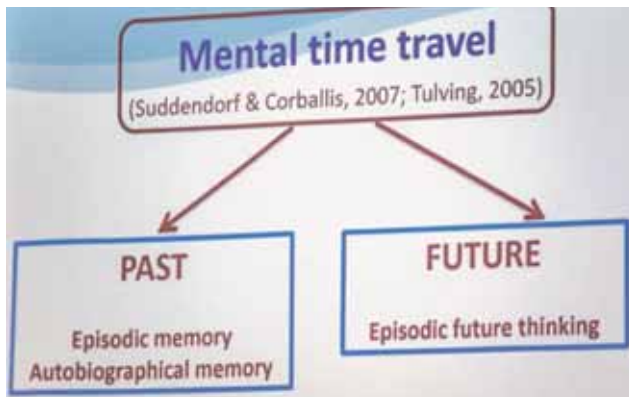
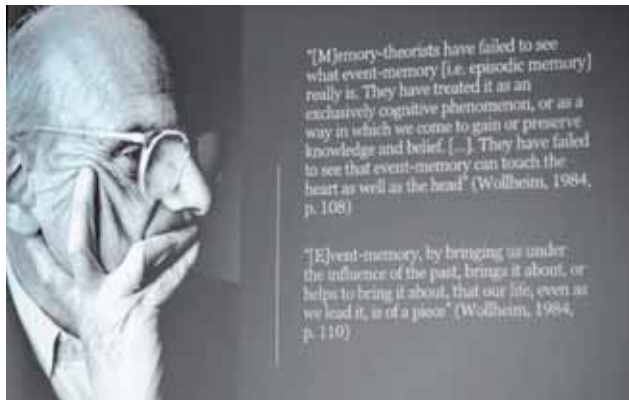
Peter Hagoort
(Max Planck Institute for Psycholinguistics /
Radboud University, Nijmegen, Nizozemsko)

Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

Projekty řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů a spolupráce

3.3 Aktuální meziústavní dvoustranné dohody

- Addis Ababa University, Department of Philosophy, Etiopie, oblast spolupráce: globální studia
- Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft, Comenius Forschungsstelle, Německo / Deutsche Comenius Gessellschaft, Německo, oblast spolupráce: vědecká spolupráce na přípravě vydání děl Jana Amose Komenského *Comenius Werke-Ausgabe* (trojstranná dohoda)
- Aleksanteri Institute, Helsinky, Finsko, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten [Amsterdam University of the Arts], Academy of Theatre and Dance, DAS Graduate School, Nizozemsko, oblast spolupráce: společný výzkum na téma filosofie a umění
- Archiwum Państwowe w Gdańsku, Polsko, oblast spolupráce: Digital Humanities
- Centre national de la recherche scientifique, Institut de recherche et d'histoire des textes, Francie: oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Friedrich-Schiller-Universität Jena, Philosophische Fakultät, Institut für Philosophie, Německo, oblast spolupráce: Hegel a německý idealismus, vzdělání a svoboda
- Інститут філософії імені Г. С. Сковороди, Національна академія наук України [Institute of Philosophy of H. S. Skovoroda, National Academy of Sciences of Ukraine], Ukrajina, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Centrum Studiów Mediewistycznych, Polsko, oblast spolupráce: dějiny středověku
- Kansas State University, Department of Philosophy, Spojené státy americké, oblast spolupráce: teorie interpretace
- KU Leuven, Hoger Instituut voor Wijsbegeerte [Institute of Philosophy], Belgie, oblast spolupráce: středověká filosofie a teologie
- Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa e. V. (GWZO), Německo, oblast spolupráce: společná výzkumná platforma pro výzkum dějin a kultury, společná podpora studentů doktorského studia
- Magyar Tudományok Akadémia [Hungarian Academy of Sciences], Research Centre for the Humanities, Institute of Philosophy, Research Group for Philosophy of Physics, Maďarsko, oblast spolupráce: formální epistemologie, filosofie vědy, filosofie fyziky, základy pravděpodobnosti
- National and Kapodistrian University of Athens, Department of Philosophy and History of Science, Řecko, oblast spolupráce: epistemologie přírodních věd a sociální studia vědy
- National Open University of Nigeria, Abudža, Nigérie, oblast spolupráce: globální studia
- Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, Německo, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii, Polsko, oblast spolupráce: dějiny středověké filosofie, raně novověké myšlenkové proudy, komparace české a polské moderní filosofie
- Pratt University, Spojené státy americké, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Slovenská akadémia vied, Filozofický ústav, Slovensko, oblast spolupráce: dějiny filosofie, dějiny českého a slovenského filosofického myšlení v kontextu vzájemných vztahů, filosofické aspekty kulturně-politických problémů ve střední Evropě, filosofické a metodologické problémy přírodních věd, filosofie jazyka a logické problémy jazyka, etika a morální filosofie

- Sorbonne Université, Faculté des Lettres, Francie, oblast spolupráce: výměnné pobyty a společné publikace
- Stockholms universitet [University of Stockholm], Faculty of Humanities, Department of Literature and History of Ideas, Švédsko, oblast spolupráce: teorie interpretace
- Stockholms universitet, Humanistiska fakulteten, Filosofiska institutionen [University of Stockholm, Faculty of Humanities, Department of Philosophy], Švédsko, oblast spolupráce: teorie interpretace
- Technische Universität Graz, Science, Technology and Society Unit, Rakousko, oblast spolupráce: Future Studies a kultura predikování
- Tel Aviv University, The Sonia and Marco Nadler Institute, Izrael, oblast spolupráce: archeologický výzkum
- Universidad Pedagógica Nacional, Bogotá, Kolumbie, oblast spolupráce: dílo Jana Amose Komenského a Jana Patočky
- Università degli Studi di Milano, Dipartimento di Filosofia „Piero Martinetti“, Itálie, oblast spolupráce: dějiny středověkého myšlení, logické teorie
- Università di Trento, Dipartimento di Lettere e Filosofia, Itálie, oblast spolupráce: středověká filosofie a teologie
- Universitat de València, Facultat de Filosofia y Ciencias de la Educación, Departamento de Filosofía (Departamento de Metafísica y Teoría del Conocimiento) [University of Valencia, Faculty of Philosophy and Educational Sciences, Department of Metaphysics and Theory of Knowledge], Španělsko, oblast spolupráce: teorie interpretace
- Università di Bologna, Scuola di Lettere e Beni Culturali, Dipartimento di Filosofia e Comunicazione [University of Bologna, School of Arts, Humanities, and Cultural Heritage, Department of Philosophy and Communication Studies], Itálie, oblast spolupráce: teorie interpretace
- Università degli Studi di Roma „Tor Vergata“, Facoltà di Lettere e Filosofia, Dipartimento di Storia, Patrimonio culturale, Formazione e Società [University of Rome „Tor Vergata“, School of Humanities, Department of History, Culture and Society], Itálie, oblast spolupráce: globální studia - lidská práva, globální spravedlnost, rozvoj společnosti
- Universität Leipzig, Fakultät für Geschichte, Kunst und Orientalwissenschaften, Fakultät für Sozialwissenschaften und Philosophie, oblast spolupráce: dohoda o spolupráci při školení studentů doktorského studia
- Universität zu Köln, Thomas-Institut, Německo, oblast spolupráce: antická a středověká filosofie a teologie, Digital Humanities
- Univerzita Pavla Josefa Šafárika v Košiciach, Filozofická fakulta, Katedra filozofie a dejín filozofie, Slovensko, oblast spolupráce: klasická německá filosofie, fenomenologicko-existenciálně-hermeneutická filosofie
- University of Wolverhampton, Velká Británie, oblast spolupráce: rozvíjení mezinárodní kooperace a networking
- Ústav státu a práva AV ČR, Česko, oblast spolupráce: současná etika; svoboda vůle
- Ústav dějin umění AV ČR, Česko, oblast spolupráce: teorie umění a estetika

IV. Vzdělávací činnost a popularizace vědy

4.1 Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání

V roce 2023 pokračovala užší spolupráce se středními školami, v jejímž rámci badatelé a badatelky FLÚ nabídli rozmanité spektrum témat pro obohacení středoškolské výuky. Celkem se uskutečnilo osmnáct prezenčních a dvě online přednášky na středních školách (včetně mimopražských). Největší pozornost si získaly přednášky na téma argumentačních faulů (Pavel Arazim, OL FLÚ), práva na *hate speech* či cenzury v umění (Tomáš Koblížek, OAF FLÚ), technologické etiky či rizik umělé inteligence (Juraj Hvorecký a Tomáš Hříbek, OAFE FLÚ), přímé a zastupitelské demokracie (Vladimír Mikeš, OSASM FLÚ), ale i historická medievistická témata (Václav Žůrek a Martin Nodl, CMS FLÚ).

V rámci cyklu přednášek pro střední školy, který ústav nabízí coby doprovodný program ke stálé expozici *Dějiny 20. století* v Národním muzeu, realizoval Ondřej Lánský (OPFVG FLÚ) v prosinci 2023 přednášku *Majetek a moc v Česku: politický a sociální vývoj po roce 1989*.

Nadchnout mladé talenty pro vědu je cílem dlouhodobého projektu AV ČR *Otevřená věda*, díky němuž si mohou středoškoláci pod vedením lektorů a lektorek z ústavů AV ČR vyzkoušet akademickou práci. V roce 2023 bylo na stáž do Filosofického ústavu přijato dvanáct studentů. Pod vedením pěti lektorů se věnovali filosofii Jana Patočky, filosofickému a estetickému konceptu nové divočiny, středověkým knihovnám, středověkým malířským dílnám a historikovi Jednoty bratrské Janu Jafetovi. Výzkum na téma *Filosofie Jana Patočky a edice jeho díla*, vedený lektory Janem Freiem a Pavlem Sladkým (AJP FLÚ), získal na závěrečné stu-

dentské vědecké konferenci *Otevřená věda 2023* první cenu v oblasti humanitních a společenských věd.

V roce 2023 pokračovala spolupráce FLÚ s Asociací učitelů občanské výchovy a společenských věd (obcankari.cz) na přípravě vzdělávacích audiovizuálních lekcí doprovobených metodickými listy určenými učitelům občanské výchovy a společenských věd. Metodické listy jsou koncipovány jako praktický nástroj k podpoření učitelů v jejich snaze komunikovat se studenty nová, společensky aktuální témata.

V roce 2023 byla realizována příprava balíčku šesti vzdělávacích lekcí: *Majetek a moc v Česku: politický a sociální vývoj po roce 1989* (Ondřej Lánský, OPFVG FLÚ), *Zakázané umění: Otázka cenzury z hlediska současné filosofie a estetiky* (Tomáš Koblížek, OAF FLÚ); *Politická filosofie: je nezbytná donucující moc, aby něco bylo skutečně „mé“?* (Hana Fořtová, ONR FLÚ); *Filosofie jazyka a konspirační teorie* (Pavel Arazim, OL FLÚ); *Roboti a lidé: pomocníci nebo nepřátelé* (Juraj Hvorecký, OAFE FLÚ); *Člověk a technologie: nepřátelství, či symbióza?* (Martin Ritter, OSKF FLÚ)

Odkazy na lekce jsou trvale zveřejněny na webu asociace www.obcankari.cz i na webu FLÚ (<https://www.flu.cas.cz/cz/pro-verejnost/pro-skoly/vzdelavaci-lekce>).

Na webových stránkách Filosofického ústavu je zveřejněna stálá nabídka aktivit ústavu pro střední školy. Jde především o přednášková témata nabízená pedagogům středních škol pro zpestření a obohacení výuky (<https://www.flu.cas.cz/cz/pro-verejnost/pro-skoly>). Přednášky jsou realizovány nejen prezenčně ve školách, ale také online, čímž se stávají dostupnějšími i pro mimopražské studenty.

Stážistky Anna Balcarová a Anna Domkařová získaly na konferenci *Otevřená věda 2023* za svou prezentaci *Inteligence jako filosofický problém* první cenu v kategorii humanitních a společenských věd.

Stáž v Archivu Jana Patočky FLÚ,
lektoři Pavel Sladký a Jan Frei

Přednáška Ondřeje Lánského *Majetek a moc v Česku: politický a sociální vývoj po roce 1989*
pro studenty středních škol, zasedací místnost FLÚ, Praha, 26. 6. 2023

Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání

Účast pracoviště na sekundárním vzdělávání

4.2 Účast pracoviště na terciárním vzdělávání

Akreditované doktorské programy

Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., měl v roce 2023 akreditováno společně s partnerskými univerzitami celkem sedm doktorských studijních programů.

1) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor Filozofie (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Philosophy* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 31. 12. 2024.

2) Doktorský studijní program *Latinská medievistika a novolatinská studia* (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Medieval Latin and Neo-Latin Studies* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 1. 9. 2025.

3) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie náboženství* (ve spolupráci s *Evangelickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní obor *Philosophy of Religion* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 31. 3. 2024.

4) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie výchovy a vzdělávání* (ve spolupráci s *Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní obor *Philosophy of Education* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 29. 9. 2029.

5) Doktorský studijní program *Bioetika* (ve spolupráci s *Lékařskou fakultou Masarykovy univerzity*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Studijní program *Bioethics* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 31. 12. 2024.

6) Doktorský studijní program *Filozofie a dějiny vědy a techniky* (ve spolupráci s *Filozofickou fakultou Zápaadočeské univerzity v Plzni*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 3 roky. Studijní program *History and Philosophy of Science and Technology* je akreditován rovněž v anglickém jazyce. Společná akreditace je aktuálně platná do 13. 8. 2029.

7) V doktorském studijním programu *Filozofie* studijní obor *Filozofie* (ve spolupráci s *Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích*). Forma studia je prezenční i kombinovaná, standardní délka studia je 4 roky. Společná akreditace je aktuálně platná do 23. 9. 2029.

Filosofický ústav uzavřel 25. 8. 2020 Dohodu o spolupráci při školení doktorandů s *Fakultou dějin, umění a regionálních studií Univerzity Lipsko (Fakultät für Geschichte, Kunst und Regionalwissenschaften der Universität Leipzig)*, *Fakultou sociálních věd a filosofie Univerzity Lipsko (Fakultät für Sozialwissenschaften und Philosophie der Universität Leipzig)* a *Leibnizovým ústavem pro dějiny a kulturu východní Evropy (GWZO)*. Dohoda umožňuje, aby začínající badatelé, které FLÚ AV ČR navrhl k přijetí mezi lipské doktorandy, absolvovali doktorské studium v souladu s pravidly doktorského studia stanovenými příslušnou fakultou.

I v roce 2023 si Filosofický ústav kladl za cíl svými popularizačními aktivitami nejen zpřístupnit filosofická témata akademické i širší veřejnosti, ale také upozornit na přínos filosofického pohledu ke kritické reflexi důležitých společenských témat a k analýze změn, které aktuálně hýbou naší společností. Stále hlouběji se rozvíjejí diskuse o společenské odolnosti, spjaté s úsilím o budování její soudržnosti a schopnosti čelit řetězícím se krizím, které nabývají na frekvenci i plasticitě nejen v kontextu válečného konfliktu na Ukrajině. Do popředí vystoupila také otázka budoucnosti demokracie v situaci, kdy její kondice globálně spíše upadá. Veřejná média zaujala i odborná diskuse na téma zkreslování dějin a populistických prezentací starověku a středověku ve spojení s politickou krajní pravíci. Filozofové ve svých veřejných vystoupeních odhalovali koncepty, které lidstvo brzdí při řešení klimatické krize, rozkrývali, proč podléháme dezinformacím, jaké motivace stojí za jejich vytvářením a jak s tím lze pracovat, či analyzovali používání řeči jako zbraně a tenkou hranici mezi svobodou slova a nepřijatelnými nenávisnými projevy. Nepřehlédnutelným tématem roku 2023 byl i živelný rozvoj umělé inteligence, který rozpoutal širokou debatu o spravedlivém posouzení jejích etických aspektů, přínosů i rizik a upozornil na nutnost investic nejen do technologií, ale i do vzdělávání a výzkumu v oblasti etiky umělé inteligence.

Na výzkum etických problémů spojených s environmentální krizí, změnou klimatu, vývojem umělé inteligence a využíváním nových technologií upozorňovalo ve veřejném a mediálním prostoru zejména Centrum pro environmentální a technologickou etiku – Praha (CETE-P), které zahájilo činnost při Filosofickém ústavu v lednu 2023. K otázkám umělé inteligence se vyjadřoval především jeden z hlavních představitelů centra a přední odborník v oboru filosofie techniky prof. Mark Coeckelbergh (OAFE FLÚ). Český překlad své knihy *Etika umělé inteligence* (Filo-

sofia 2023) doprovodil přednáškou pro širší veřejnost v hlavní budově Akademie věd ČR. O společenských změnách spojených s nástupem umělé inteligence, jejích regulacích a vlivu na demokracii hovořil v podcastech *Vlákna* a *Věda na dosah*. Na konkrétní rizika a přínosy s ní spojené upozornil také např. v rozhovoru pro Český rozhlas Radiožurnál. Nad umělou inteligencí se ovšem zamýšleli i další odborníci, jako například analytický filosof Jaroslav Peregrin (OL FLÚ) v Deníku N.

Nebezpečnost nenávisných projevů, hranice svobody slova a boj s dezinformacemi, které ohrožují společenskou soudržnost i chápání demokracie, jsou tématy, jimž se z pozice filosofie jazyka věnoval Tomáš Koblížek (OAF FLÚ). Na otázky, jaké jsou hranice svobody slova a do jaké míry lze spoléhat na protiaargumentaci, odpovídal v rozhovorech pro *Studio 6* České televize, v Deníku N nebo na portálu *Věda výzkum*. O rizicích cenzury na straně jedné a nebezpečí *hate speech* na straně druhé hovořil v podcastu *Věda na dosah*, o rozdílech mezi dezinformací a misinformací pak ve vysílání Českého rozhlasu (pořad *Jak to vidí, ČRo Dvojka*). Diskuse o boji proti dezinformacím při příležitosti výročí vpádu ruských vojsk na Ukrajinu a sedmdesáti pěti let od komunistického puče v Československu se zúčastnila spolu s dalšími významnými osobnostmi také Alice Koubová (pořad *Názorové fórum Památníku ticha* České televize).

Filozofka Alice Koubová (OSKF FLÚ) byla také hlavní tvář výzkumu zaměřeného na resilienci a zdolávání krizí. Roli politiků v krizových situacích objasňovala spolu s politoložkou Petrou Guasti (SOÚ AV ČR) ve *Studiu Leonardo* Českého rozhlasu Plus. Resilienci a zdolávání strachu se věnovala v magazínu *A / Věda a výzkum*. Na téma *Odolná společnost - mezi bezmocí a tyranii* vydala spolu s Barborou Baronovou stejnojmennou publikaci (wo-men 2023). Prostor jí věnoval např. pořad *Události v kultuře* České televize. Výtvarný dokumentární film *Propojme se včera* režisé-

ra Vladimíra Turnera a souboru Tantehorse, v němž vystoupila a který vznikl v rámci programu *Odolná společnost pro 21. století* a jako součást práce Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), měl premiéru v sekci Imagina na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary. Na otázky, jak může výzkum odolnosti zvýšit kvalitu života, odpovídal také Martin Nitsche (OSKF FLÚ) v *Hovorech Petra Viziny* na ČRo Plus. O tom, jaké nebezpečí hrozí rozdělené české společnosti a jak by prezident mohl přispět k jejímu stmelení, hovoří v rozhovoru pro Seznam Zprávy Ondřej Lánský (OPFVG FLÚ).

Otázkám důvěry v instituce, společenské soudržnosti, psychické odolnosti, traumatu, klimatické spravedlnosti, „nerůstu“, zranitelnosti, participaci v rozhodování a rovnému zacházení se věnoval podcast Vlákna připravovaný v rámci programu *Odolná společnost pro 21. století* Strategie AV21. Všech sedm dílů série je k dispozici online.

Loňský rok se nesl i ve znamení témat spojených s válkou na Ukrajině. Věnoval se jim především filosof a historik Petr Hlaváček (OSASM FLÚ), např. v rozhovoru o ruském válčení posledních dvou staletí v pořadu *Téma Plus* Českého rozhlasu nebo v diskusi připomínající porážku nacismu v době ruské agrese v pořadu *90' ČT24*. Ruské útoky na ukrajinskou identitu komentoval v deníku Forum24 také ukrajinský filosof Volodymyr Volkovskij (OSASM FLÚ; články *Ukrajinský Sokrates* a *Ruské výmluvy neplatí*), který v rozhovoru pro Seznam Zprávy popsal i kořeny ruské rozpínivosti.

Geopolitický kontext demografického růstu v Indii a její populační a jiné politiky komentoval v podcastu *Kontext* na idnes.cz a v *90' ČT24* indolog a politický filosof Jiří Krejčík (OPFVG FLÚ).

Světově uznávaný odborník na středověkou filozofii Alain de Libera přijel na pozvání FLÚ do Prahy, kde od předsedkyně AV ČR převzal čestnou oborovou medaili Josefa Dobrovského za zásluhy ve fi-

lologických a filosofických vědách. V Praze proslvil dvě velké přednášky pro veřejnost: *Archeologie pojmu „Ne!“: nihilismus, neminismus a anarchismus od středověku po modernu*, v níž zrekonstruoval dlouhou historii nihilismu, a *Po modernistech (Heidegger, Foucault): přepísování dějin středověké filozofie*, v níž se zaměřil na reflexi středověkého myšlení moderními filozofy.

FLÚ se již několik let zapojuje formou komentovaných prohlídek do akce *Open House* (15.–21. 5. 2023, ve FLÚ 20. 5. 2023), která umožňuje návštěvníkům nahlédnout do běžně nepřístupných budov. Cílem je vzbudit zájem o místo, kde lidé žijí, upozornit na historii budov i jejich současné využití. Do FLÚ takto každoročně zavítají zhruba dvě stovky návštěvníků. V rámci doprovodného programu se návštěvníci tentokrát mohli blíže seznámit také s projektem *Alchymie vůně*, který se zaměřuje na rekonstrukci starověkých parfémářských postupů.

Veletrh vědy (8.–10. 6. 2023) je největší populárně naučnou akcí v České republice, kterou AV ČR pořádá od roku 2015. Zabývá se vědou ve všech jejích podobách a nabízí svým návštěvníkům to nejzajímavější ze světa přírodních, technických, humanitních i společenských oborů. Filosofický ústav v roce 2023 zaměřil svou prezentaci na nebezpečnost dezinformací a nenávistných projevů. Návštěvníci si mohli zahrát interaktivní hru ukazující rozkladný vliv falešných zpráv, prozkoumat hranice svobody slova a přiblížit se realitě *hate speech*. Pozvání do doprovodné debaty s Václavem Moravcem zacílené na boj české vědy proti dezinformacím a *hate speech* přijal spolu s dalšími hosty také filosof Tomáš Koblížek (OAF FLÚ).

Originální přednáškový mix věnovaný vztahu mezi lokálním a globálním přinesl 17. ročník *Evropského festivalu filozofie* (1.–7. 6. 2023) ve Velkém Meziříčí. FLÚ je spolu s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity garantem přednáškové části festivalu, na němž každoročně vystupují badatelé a badatelky z obou těchto institucí a mnoho dalších veřejně známých osobností.

Tradiční popularizační pořad *Filosofická kavárna* se v podobě moderovaného diskusního setkání v minulém roce uskutečnil čtyřikrát. Moderátor Kryštof Boháček (OSASM FLÚ) zvolil k diskusím se zajímavými hosty následující témata: *Jak něco udělat pomocí slov*, *Rozprava o společenské smlouvě*, *Znepokojivé slovanství* a *Sokratova obhajoba*. Všechny *Filosofické kavárny* lze přehrát ze záznamu na YouTube kanálu FLÚ.

Během *Týdne AV ČR* (6.-12. 11. 2023) nabídl FLÚ návštěvníkům tradičně pestrý program v podobě workshopů, přednášek a scénického čtení. Zařazena byla opět speciální přednáška pro ukrajinské publikum v podání ukrajinského badatele Volodymyra Volkovského (OSASM FLÚ).

Více informací lze nalézt na webových stránkách www.flu.cas.cz.

Filosofická kavárna na téma *Rozprava o společenské smlouvě*, Praha, kavárna Božská lahvice, 21. 2. 2023
Zleva Jakub Franěk (IPS FSV UK), Kryštof Boháček (OSASM FLÚ) a Hana Fořtová (ONR FLÚ)

Prezentace nakladatelství Filosofia na mezinárodním knižním veletrhu *Svět knihy*,
Veletržní palác, Praha, 11.-14. 5. 2023.

Evropský festival filozofie, Velké Meziříčí, 1.-7. 6. 2023

zahájení festivalu,
Ondřej Ševeček
(ředitel FLÚ)

zleva Magda Vašáryová,
moderátorka
Martina Spěváčková
a Václav Bělohradský

Petra Gümplová
(Friedrich-Schiller-
Universität Jena,
Německo),
Ondřej Lánský
a Jiří Krejčík
(oba OPFVG FLÚ)

Juraj Hvorecký
(OAFE FLÚ),
Zuzana Harmáčková
(Czech Globe -
ÚVGZ AV ČR),
Tomáš Daněk
(UPOL)

zleva Jan Luštinec
a František Kinský

Jan Podstatzky-
Lichtenstein

Film *Propojme se včera* (2023)

Režie Vladimír Turner

Koncept a režie Markéta Vacovská,

Miřenka Čechová a Alice Koubová

Fotografie z natáčení filmu

V.

Spolupráce se státní, veřejnou a politickou správou, neziskovým sektorem a odborné expertizy a vědecké poradenství

5.1 Spolupráce se státní, veřejnou, politickou správou a neziskovým sektorem

Doc. RNDr. Mgr. Alice Koubová, Ph.D. et Ph.D. (OSKF FLÚ) působí jako vedoucí výzkumné skupiny pro téma společenské odolnosti v rámci Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), financovaného z programu EXCELES (Programu podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví), který spadá pod Národní plán obnovy. V téže výzkumné skupině působí také PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D. (OPFVG FLÚ) jako seniorní výzkumník a Mgr. Ing. Tereza Virtová (KVTS FLÚ) jako juniorní výzkumnice.

V roce 2023 probíhala implementační fáze projektu TA ČR č. TL01000430 *Nástroje rozvíjení etické kultury v české státní správě* (řešitel Mgr. Petr Urban, Ph.D., OAFE FLÚ) na Ministerstvu dopravy ČR.

Mgr. Jan Balon, Ph.D. (KVTS FLÚ) byl členem hodnotící komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Prof. PhDr. Jan Bažant, CSc. (KKS FLÚ) byl členem expertního panelu 1 SHVa (Společenské, humanitní a umělecké vědy) RVVI při Úřadu vlády ČR.

Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D. (OPFVG FLÚ) byl členem hodnotícího panelu GA ČR P401 „Filosofie, teologie, religionistika“.

Mgr. et Mgr. Vanda Černožská, Ph.D. (KVTS FLÚ) byla členkou Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů při Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR.

Doc. PhDr. Vladimír Havlík, CSc. (OAF FLÚ) byl členem hodnotící komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D. (OSASM FLÚ) byl členem Vědecké rady Ústavu pro studium totalitních režimů.

Mgr. Tomáš Koblížek, Ph.D. (OAF FLÚ) byl členem hodnotící komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

prof. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D. (OL FLÚ) byl členem panelu č. 6 „Humanities and Arts, Ford 6.3 Philosophy, Ethics, Religion“ v rámci Hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací dle Metodiky M17+.

RNDr. Ondřej Majer, CSc. (OL FLÚ) byl členem Sekce pro vědu, výzkum a inovace při Úřadu vlády ČR.

PhDr. Martin Profant, Ph.D. (OPFVG FLÚ) byl členem expertní hodnotící komise TA ČR a členem hodnotící komise oblasti č. 10 „Filosofie, religionistika a teologie“ Národního akreditačního úřadu.

Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D. (KKS FLÚ) byla odbornou hodnotitelkou RVVI při Úřadu vlády ČR v rámci hodnocení podle Metodiky 17+ a členkou hodnotícího panelu č. 9 „Filologie“ Národního akreditačního úřadu.

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D. (KKS FLÚ) byla členkou hodnotícího panelu GA ČR P406 „Lingvistika a literární vědy“ a členkou expertní hodnotící komise TA ČR.

5.1.1 Vybrané informace o pracovnících, kteří zastávali funkce v řídicích orgánech významných mezinárodních vědeckých organizací

prof. PhDr. Jan Bažant, CSc. předseda českého výboru: výbor pro vydávání Corpus Vasorum Antiquorum při <i>Union Académique Internationale</i> (Brusel)	Mgr. Jan Maršálek, Ph.D. člen vědecké rady: <i>Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES)</i> funkční období: od 2015
PhDr. Jiří Beneš stálý delegát AV ČR: <i>Union académique internationale</i> (UAI) funkční období: stálý delegát	doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D. člen komise: <i>Philosophy of Science Association (PSA), International Relations Committee</i> funkční období: od 2020
Mgr. Ing. Martin Brabec, Ph.D. člen Mezinárodního poradního sboru: <i>Ústav politických věd, Slovenská akadémia vied</i> funkční období: stálý člen	doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D. člen rady (Assessor): <i>Division of Logic, Methodology and Philosophy of Science and Technology (DLMPST)</i> funkční období: 2020–2023
Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D. stálý delegát AV ČR: <i>Internationale Thesaurus Kommission, Bayerische Akademie der Wissenschaften</i> funkční období: stálý delegát	doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D. člen řídicího výboru: <i>East European Network for Philosophy of Science (EENPS)</i> funkční období: od 2022
PhDr. Jiří Beneš člen předsednictva: <i>Deutsche Comenius-Gesellschaft, Berlin</i> funkční období: stálý delegát	doc. Martin Nitsche, Ph.D. viceprezident: <i>Society for Phenomenology of Religious Experience (SOPHERE)</i> funkční období: od 2018
Geoffrey Dierckxsens, Ph.D. prezident: <i>The Society for Ricoeur Studies (North-America)</i> funkční období: od 2022	† prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc. člen komise: <i>Commission of the History of Architecture ICOMOS</i> funkční období: od 2007
PhDr. Radim Hladík, Ph.D. delegát: <i>European Association for Digital Humanities (EADH)</i> funkční období: od 2018	† prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc. člen vědecké rady: <i>Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG), Katholische Universität Eichstätt</i> funkční období: od 2010

† prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc.
člen mezinárodní rady: *Europäisches Romanik-Zentrum
Halle*
funkční období: od 2008

Mgr. Martin Zach
člen výkonného výboru: *East European Society for An-
alytic Philosophy (EENPS)*
funkční období: 2020–2024

5.2 Vybrané odborné expertizy a vědecké poradenství

V roce 2023 nebyly tyto aktivity realizovány.

VI. Výzkumné infrastruktury a odborné služby

6.1.1 Knihovna Filosofického ústavu

V roce 2023 byla založena nová specializovaná sbírka *Bernard Bolzano Collection* ve spolupráci s badatelským týmem projektu *Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky. Případ Pravy v první polovině 19. století (PragMatika; hlavní řešitel Elías Fuentes Guillén, KVTS FLÚ)*. Základem sbírky se staly vybrané tematicky související publikace z fondu knihovny včetně ucelené řady souborných spisů Bernarda Bolzana (signatura B 9726), tvoří ji tedy jak pramenné texty, tak sekundární literatura k Bolzanovi. Sběrka je průběžně doplňována novými přírůstky z nákupů projektu a darů.

K 31. 12. 2023 bylo ve fondu knihovny evidováno 62 252 knihovních jednotek (KJ). Roční přírůstek knihovny činil 871 KJ, 3 KJ byly z fondu odepsány. Fondy dílčích autonomních knihoven FLÚ (Knihovna CMS, Knihovna komeniologických studií a Knihovna CTS) měly ke konci roku 2023 rozsah 17 242 KJ.

Do fondu knihovny bylo nákupem získáno 475 KJ, výměnou 4 KJ, darem 389 KJ a jiným způsobem 3 KJ (náhrady za ztráty). Knihovna zkatologizovala 709 svazků knih a 166 ročníků periodik.

Z rozpočtu knihovny bylo předplaceno 30 titulů odborných periodik (316 592 Kč), z toho 10 titulů bylo přístupných pouze v *online* verzi a 7 titulů v kombinaci *print+online*. 2 tituly byly získány výměnou (Soudobé dějiny, Filozofia) a 46 titulů darem.

Knihovna zakoupila 66 svazků českých a 38 svazků zahraničních knih (107 156 Kč). Doplněny byly např. chybějící svazky v souborných spisech G. W. F. Hegela (*Vorlesungen über die Wissenschaft der Logik. Bd. 23.1-23.3*) a M. Heideggera - *Bd. 80.2. (Vorträge. 1935 bis 1967)*, *Bd. 91 (Ergänzungen und Denksplitter)*, *Bd. 99 (Vier Hefte I und II - Schwarze Hefte 1947-1950)*, *Bd. 100 (Vigiliae und Notturmo - Schwarze Hefte 1952/53 bis 1957)*, *Bd. 101 (Winke I und II - Schwarze Hefte 1957-*

1959), *Bd. 102 (Vorläufiges I-IV - Schwarze Hefte 1963-1970)*. Zajímavým přírůstkem byly knihy k renesanční a raně novověké filosofii darované do fondu knihovny nakladatelstvím Brill.

Z prostředků grantových projektů bylo pořízeno 337 svazků odborné literatury (415 052 Kč). Nakladatelství Filosofia a OIKOYMENH postoupily knihovně 36 svazků knih.

V průběhu roku se podařilo dokončit zpracování daru recenzních výtisků redakce *Information Philosophie* z roku 2021 v celkovém rozsahu 458 KJ knih a časopisů zkatologizovaných do systému Aleph.

V rámci doplňujících služeb zajišťovaných knihovnou byly opraveny poškozené knižní vazby antikvárních publikací zakoupených z prostředků projektu *PragMatika*. Celek 10 svazků souborných spisů Bonaventurových (signatura C 1842) o rozměru foliantu byl odborně restaurován v profesionální knihařské dílně.

Stejně jako v roce 2022 měli badatelé přístup do specializované databáze korespondence raně novověkých myslitelů *Electronic Enlightenment*.

Prostřednictvím meziknihovních výpůjčních služeb knihovna zprostředkovala 175 výpůjček, z toho 30 z fondů zahraničních knihoven.

Z důvodu vyčerpání úložných kapacit v depozitáři v Jilské došlo k úplné přestavbě fondu periodik, přičemž jeho méně využívaná část byla následně převezena do depozitáře v Jenštejně (cca 33 bm).

V knihovně bylo registrováno 320 uživatelů, kteří si vypůjčili více než 1600 KJ.

Knihovna zajišťovala rovněž evidenci publikačních výstupů v databázi ASEP; ve sběru 2024, jenž zahrnoval převážně publikace s vročením 2023, bylo zpracováno 507 záznamů, z nichž 336 bylo exportováno do RIV (tento počet zahrnuje i 16 exportovaných publikací s vročením 2024).

6.1.2 Knihovna Kabinetu pro klasická studia

Činnosti v Knihovně KKS FLÚ byly v roce 2023 zaměřeny na pravidelnou revizi knihovního fondu, která se v souladu s Knihovním zákonem provádí každých pět let (Knihovní zákon 257/2001 Sb. § 16 odst. 2 písm. a). Revizní činnost ovlivnila všechny knihovní agendy, nadále nicméně pokračovalo zpracování fondu knih a nepřerušena byla agenda akvizice knih i periodik, zejména výměn za periodika vydávaná v KKS FLÚ, *Listy filologické* a *Eirene: Studia Graeca et Latina*.

Revize knihovního fondu byla zahájena 4. 5. 2023 po ukončení pravidelných prací meziroční uzávěrky a ukončena 20. 12. 2023. Úplné výsledky revize knihovního fondu jsou obsaženy v *Protokolu o pravidelné revizi fondu Knihovny Kabinetu pro klasická studia 2023*.

Fond Knihovny KKS eviduje 59 702 knihovních jednotek (KJ), z toho je v systému Aleph evidováno 31 325 KJ. Do celkových počtů byl nově zahrnut fond se samostatnou přírůstkovou řadou získaný před rokem 2018 během účasti KKS FLÚ na řešení projektu Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty. Tento fond obsahuje 463 KJ.

Celkový počet KJ evidovaných knihovnou činí podle výsledku revize 60 165 KJ, a to včetně znovu evidovaných odepsaných KJ. Nedohledané KJ, kterých je v obou přírůstkových řadách celkem 45, podléhají další supervizi spojené s postupujícím zpracováním fondu v systému Aleph. K odpisu byly navrženy zapsané dokumenty, které z důvodu poškození, chybného přidělení přírůstkového čísla nebo neoborového zaměření nepatří do fondu Knihovny KKS FLÚ.

Zpracování knihovního fondu do systému Aleph a nové stavění ve volném výběru podle tematického

řazení probíhalo ve studovně knihovny v místnosti B, kde byl zcela zpracován oddíl Dějin a náboženství starověku (2. sign. 3 A-H), nově uspořádán a zpracován oddíl Bibliistiky (2. sign. 8 A-Z) a uspořádán oddíl věnovaný judaismu a ranému křesťanství. Započaty byly práce na organizaci oddílu dějin křesťanství od středověku a na evidenci již uspořádaného oddílu věnovaného umění. Pro zbývající místnost C, která obsahuje dokumenty k novověké latinské filologii, a místnost D, obsahující zejména dokumenty k obecným dějinám, byly vytvořeny lokační mapy, podle nichž bude postupovat další zpracování. Zahájeno bylo doplňování knihovních záznamů u knih v Sále autorů, které pomohla určit revize, a to s cílem uspořádat a označit lokačními značkami volného výběru (2. sign.) tematický oddíl starořeckých autorů.

K 31. 12. 2023 bylo ve fondu Knihovny KKS evidováno 58 750 KJ. Uvedený počet KJ se liší od celkového počtu KJ ve výsledcích revize, protože pro pravidelné statistiky bylo nutné počet snížit o v minulosti odepsané KJ, které nebyly v hlášených výsledcích zohledněny. Celkový počet KJ zapsaných v roce 2023 byl 187, z toho bylo 31 KJ získáno nákupem, 10 KJ výměnou, 146 KJ darem. Nakoupeno bylo 7 titulů periodik a pravidelnou výměnou pak bylo získáno 40 titulů.

Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby bylo celkově vyřízeno 75 požadavků. Z toho bylo jiným knihovnám v ČR poskytnuto 15 tištěných dokumentů a 5 kopií a z jiných knihoven bylo získáno 36 tištěných dokumentů a 6 kopií. Ze zahraničí knihovna pro své čtenáře zajistila 9 tištěných dokumentů a 4 kopie.

6.2 Elektronické databáze

Pracovníci FLÚ se vedle dalších činností věnují i tvorbě a doplňování odborných digitálních databází, které pokrývají široké spektrum disciplín od klasických a medievistických studií přes komeniologii až po bibliografické databáze věnované významným českým filosofům (Jan Patočka). Databáze jsou zdarma přístupné na internetu. Vybrané databáze jsou zahrnuty do nově vytvořené velké výzkumné infrastruktury LINDAT/CLARIAH-CZ fungující od roku 2019. Zdroje LINDAT/CLARIAH-CZ tvoří distribuovaný národní uzel celoevropské sítě DARIAH-EU pro digitální humanitní vědy.

MEMORI (<https://memori.lib.cas.cz/>) je soubor zdrojů zaměřených na české intelektuální dějiny z období středověku a raného novověku a jejich antických inspirací. Zastřešující portál je připravován v úzké spolupráci s Knihovnou Akademie věd ČR. FLÚ AV ČR spravuje tyto databáze MEMORI:

Antika a česká kultura (viz níže: Antická inspirace ve výtvarném umění, Inscenace antického dramatu)

Comenius online (viz níže: Korespondence Jana Amose Komenského, Philippa Jacoba Sachse z Löwenheimu a Amanda Polana z Polansdorfu)

Czech medieval sources online (viz níže)

Slovník středověké latiny v českých zemích (viz níže)

UniQ (v přípravě; databáze mapující pražský spor o univerzálie cca 1348–1500)

Seznam databází:

Antická inspirace ve výtvarném umění

Databáze mapuje řecko-římské dědictví v českých zemích od počátku až do současnosti. Obsahem databáze jsou umělecká díla inspirovaná klasickou tradicí, která byla vytvořena v českých zemích nebo pro zde sídlící objednavatele.

<http://pamatky.olympos.cz>

Antika v nápisné kultuře

Databáze dokumentuje klasické dědictví v epigrafické kultuře v českých zemích od prvních nápisných dokumentů až do současnosti. Nápis je definován jako text na trvalých materiálech (kámen, kov, keramika atd.) a na gobelínech.

<http://napisy.olympos.cz>

Bibliografie Jana Patočky

Bibliografie AJP zahrnuje veškeré publikované texty Jana Patočky od prvního časopiseckého článku z roku

1928 až dodnes. Její součástí je rovněž kompletní soupis sekundární literatury věnované Patočkově filosofii i jeho osobnosti.

<http://ajp.cuni.cz/index.php/Bibliografie>

Bohuslai Balbini Bohemia docta

Faksimile 1. a 2. dílu – Tractatus I^{mus}, Tractatus II^{us} – Balbínova spisu Bohemia docta s možností vyhledávání podle jmen.

<http://www.clavmon.cz/bbbd>

Czech medieval sources online

Databáze edic k dějinám českého středověku se soustředí především na díla vydaná v období, na která se nevztahují autorská práva. Je členěna do čtyř oddílů: Fontes, Hyperfontes, Regesta a Itineraria. Sekce Regesta je součástí portálu Historické prameny na dosah. V současné chvíli je dostupných přes 900 svazků. <http://cms.flu.cas.cz/cz/badatele/sources-on-line.html>

Černý klíč (Clavis nigra)

Databáze vícehlasých skladeb z bohemikálních pramenů 15.–16. stol. v černé menzurální notaci.
http://www.clavmon.cz/clavis_nigra/index.htm

Fontes rerum Regni Bohemiae

Elektronická edice latinských kronik.
<http://www.clavmon.cz/clavis/FRRB>

Hymnorum thesaurus Bohemicus

Databáze obsahuje rozpis českých duchovních písní z cca šedesáti historických kancionálů vydávaných v průběhu 16.–18. století, což pokrývá prakticky celou kancionálovou dobou produkci. Zahrnuje 21 221 záznamů jednotlivých písní.
<http://www.clavmon.cz/htb>

Inscenace antického dramatu

Databáze obsahuje základní informace o českých inscenacích antických divadelních her profesionálních, poloprofesionálních i amatérských činoherních a loutkových divadel od roku 1889 do současnosti, včetně údajů o hostování zahraničních společností od roku 1960 a údajů o inscenacích České televize a Českého rozhlasu.
<http://dramata.olympos.cz/>

J. P. Cerroni: Scriptorum Regni Bohemiae

Slovník spisovatelů a učenců Království českého *Scriptores Regni Bohemiae*, jehož autorem byl moravský zemský úředník, historik a sběratel Johann Peter Cerroni (1753–1826). Tímto dílem vrcholil snahy řady vzdělanců druhé poloviny 18. století postihnout dějiny vzdělanosti českého státu v souladu s koncepcí historia litteraria od počátků až po jejich současnost. Digitální databáze zatím obsahuje hesla A–B, další se postupně doplňují.
<http://cerroni.clavmon.cz/>

Kartotéka Slovníku středověké latiny v českých zemích

Databáze obsahující skeny značné části (A–D, Pi–Z) kartotéky, která slouží jako základ prací na Slovníku středověké latiny v českých zemích.
<https://kartoteka-lb.ics.cas.cz/>

Knihopis Digital

Databáze prvotisků a starých tisků tištěných v českém jazyce, jinak též retrospektivní bibliografie českých tisků od počátku knihtisku do r. 1800.
<http://www.knihopis.cz>

Korespondence Jana Amose Komenského, Philippa Jacoba Sachse z Löwenheimu a Amanda Polana z Polansdorfu

Katalog korespondence J. A. Komenského, vzniklý v rámci mezinárodní databáze raně novověké učené korespondence Early Modern Letters Online (<http://emlo.bodleian.ox.ac.uk>), obsahuje 566 dopisů z let 1622–1670. Katalog korespondence Philippa Sachse von Löwenheim obsahuje 143 dopisů z let 1648–1672. Katalog korespondence Amanda Polana z Polansdorfu obsahuje 293 dopisů z let 1584–1610.

Korespondence Milady Blekastad

Databáze rozsáhlé vědecké a kulturní korespondence překladatelky, komenioložky a literární historičky Milady Blekastadové-Topičové (1917–2003) zahrnuje mimo jiné její obdržené a odeslané dopisy s komeniologi, filozofy, literárními historiky, klasickými filology, spisovateli a divadelníky. Digitální zpracování korespondence započalo roku 2018; dosud bylo zpracováno přes 2000 dopisů (zhruba 10 000 stran textu). Databáze je součástí webového portálu Historická korespondence online, který je vytvářen ve spolupráci Filosofického ústavu, KNAV a MÚA.
<https://historicka-korespondence.cz/projekty/milada-blekastad/>

LIMUP. Databáze obsahu liturgických rukopisů utrakvistické proveniencce 15.–16. století

Databáze obsahuje bibliografické údaje o 1198 bohémikálních liturgických rukopisech z období 12.–18. století.

<http://www.clavmon.cz/limup>

Repertorium jazykově českých prvotisků

Databáze literárních památek (jazykově českých prvotisků) obsahující stručnou charakteristiku, bibliografii a faksimile titulního listu a všech ilustrací.

<http://www.clavmon.cz/clavis/sttisky/repertorium/index.html>

Repertorium operum antihussiticorum (Repertorium protihusitských děl)

Databáze obsahuje údaje o teologických traktátech sepsaných v 15. století a namířených polemicky proti husitskému učení. Databáze soustřeďuje informace o rukopisném dochování traktátů, jejich edicích a bibliografii.

<http://www.antihus.eu/>

Slovník českých a slovenských knihtiskařů

Databáze obsahuje informace o všech knihtiskařích, kteří kdy působili na teritoriu vymezeném někdejší Čkoslovenskem. Zahrnuti jsou všichni tiskaři od počátku knihtisku až do roku 1860.

<http://www.clavmon.cz/chyyba>

Slovník středověké latiny v českých zemích

Elektronická verze Slovníku středověké latiny v českých zemích, pokrývající zatím písmena A–H, tj. úsek zahrnující první dva díly Slovníku, vydávané v letech 1977–1992 nakladatelstvím Academia.

<http://lb.ics.cas.cz>

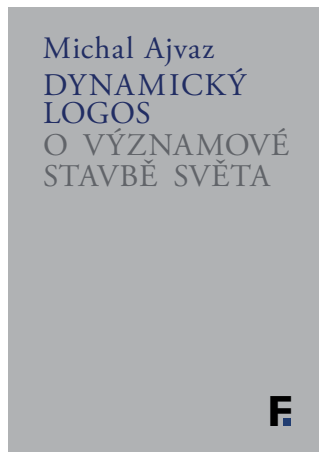
Večer nakladatelství OIKOYMENH *Jan Patočka 45+1*,
kavárna Božská lahvice, Praha, 13. 3. 2023

Ivan Chvatík, na následující straně Miroslav Petříček

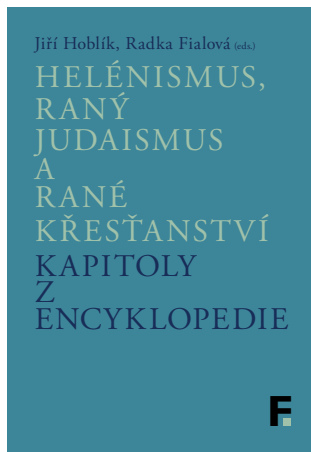

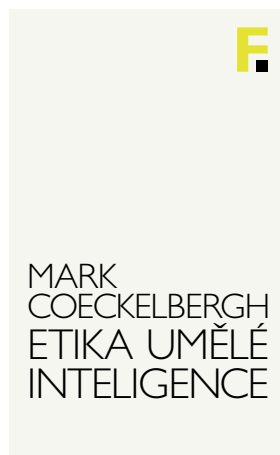
V roce 2023 vyšly v nakladatelství Filosofia následující tituly (v abecedním pořadí; další informace o titulech včetně anotací jsou k dispozici na stránkách nakladatelství <http://filosofia.flu.cas.cz>):

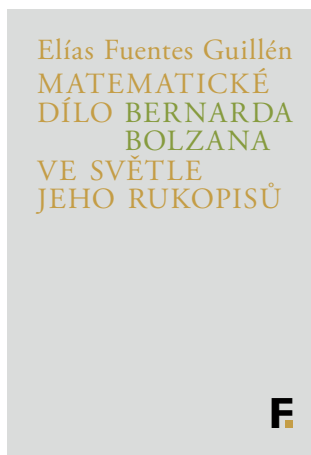
Ajvaz, Michal. *Dynamický logos. O významové stavbě světa*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-744-3. 356 s.

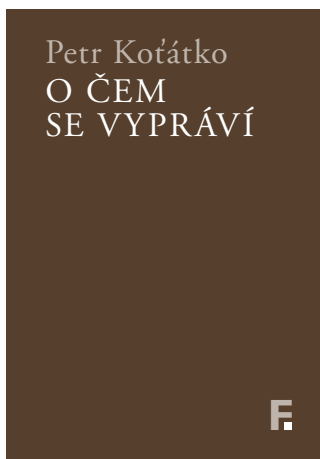
Fialová, Radka – Hoblík, Jiří. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-761-0. 701 s. [e-kniha]

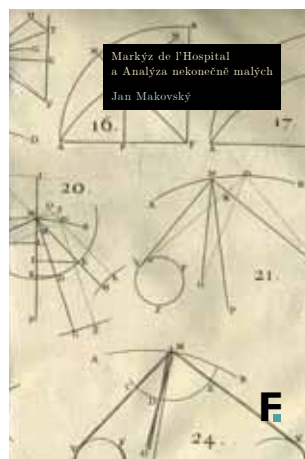
Coeckelbergh, Mark. *Etika umělé inteligence*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-746-7. 268 s.

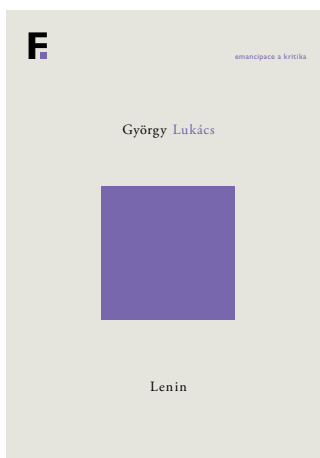
Fuentes Guillén, Elías. *Matematické dílo Bernarda Bolzana ve světle jeho rukopisů*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-742-9. 173 s.

Kořátko, Petr. *O čem se vypráví*.
Praha: Filosofia, 2023.
ISBN 978-80-7007-725-2. 431 s.

Makovský, Jan. *Markýz de l'Hospital a Analýza nekonečně malých*. Praha: Filosofia, 2023.
ISBN 978-80-7007-709-2. 477 s.

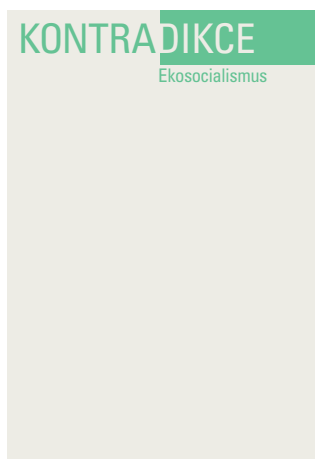
Lukács, György. *Lenin*.
Praha: Filosofia, 2023.
ISBN 978-80-7007-745-0. 134 s.

Pavlas, Petr. *Knize knih vstříc. Herbornský encyklopedismus a konstelace Komenský–Leibniz*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-754-2. 202 s.

Platón, *Sokratova obhajoba*.
Praha: Filosofia, 2023. [audiokniha]

Swain, Daniel Rosenhaft – Woźniak, Monika (eds.).
Kontradikce / Contradictions 1-2/2022. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-750-4. 426 s.

Storchová, Lucie – Urbánek, Vladimír (eds.).
Acta Comeniana 35. Praha: Filosofia, 2023.
ISBN 978-80-7007-749-8. 226 s.

6.4 Ediční oddělení OIKOYMENH

V roce 2023 vyšly v edičním oddělení OIKOYMENH následující tituly (v abecedním pořadí; další informace o titulech včetně anotací lze nalézt na stránkách edičního oddělení <https://www.oikoymenh.cz>):

Ficino, Marsilio. *O lásce*.
Praha: OIKOYMENH, 2022.
ISBN 978-80-7298-545-6. 528 s.

Kučera Rudolf – Chotaš, Jiří. *Dějiny politického myšlení III/1. Politické myšlení raného novověku*.
Praha: OIKOYMENH, 2022.
ISBN 978-80-7298-547-0. 451 s.

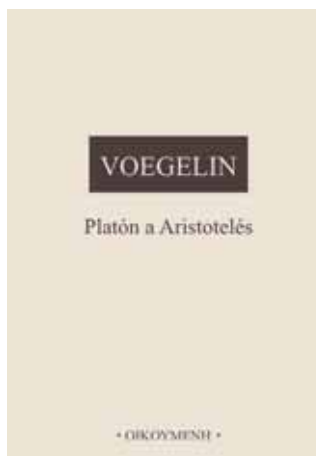
Kant, Immanuel. *Kritika praktického rozumu*.
Praha: OIKOYMENH, 2023.
ISBN 978-80-7298-549-4. 181 s.

Kučera Rudolf – Chotaš, Jiří. *Dějiny politického myšlení III/2. Politické směry a myslitelé 19. století*.
Praha: OIKOYMENH, 2022.
ISBN 978-80-7298-548-7. 711 s.

Rezek, Petr – Chvatík, Ivan (eds.).
Filosofie nestárne. Praha: OIKOYMENH, 2023.
ISBN 978-80-7298-620-0. 436 s.

Voegelin, Eric. *Platón a Aristotelés*.
Praha: OIKOYMENH, 2022.
ISBN 978-80-7298-557-9. 422 s.

Tertullianus, *O duši*. Praha: OIKOYMENH, 2023.
ISBN 978-80-7298-623-1. 485 s.

6.5 Odborná periodika

Acta Comeniana

(<http://komeniologie.flu.cas.cz/cz/acta-comeniana/acta-comeniana>)

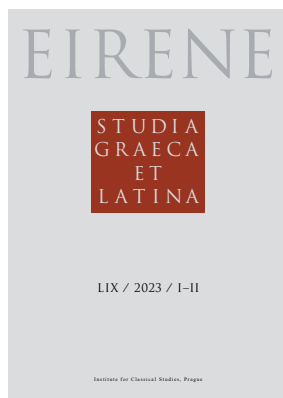
Acta Comeniana jsou mezinárodní vědecký časopis pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku, založený roku 1910 a vydávaný Filosofickým ústavem. Časopis se neuzavírá žádným metodologickým přístupům a vítá jak materiálové, tak interpretativní studie. *Acta Comeniana* tisknou příspěvky v angličtině, němčině a francouzštině. Všechny příspěvky s výjimkou recenzí podléhají anonymnímu recenznímu řízení a jsou posuzovány dvěma odborníky. *Acta Comeniana* jsou indexována ve vědeckých databázích Scopus, ERIH PLUS, Ulrich's Periodical Directory, CEJSH.

Aithér. Časopis pro studium řecké a latinské filosofické tradice

(<http://aither.eu/>)

Aithér je odborný elektronický časopis, který je vydáván Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Filosofickým ústavem, konkrétně s Oddělením pro studium antického a středověkého myšlení. *Aithér* vychází dvakrát ročně. Od roku 2020 je každé druhé číslo mezinárodní (International Issue) a jsou v něm publikovány cizojazyčné články (především v angličtině, ale i v němčině a francouzštině). Jedná se o recenzovaný open access časopis zařazený do databáze ERIH PLUS.

Eirene. Studia Graeca et Latina

(<http://www.ics.cas.cz/en/journals/eirene>)

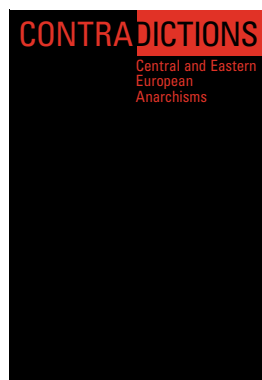
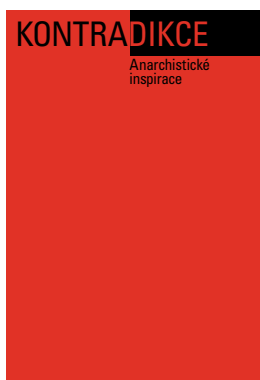
Eirene. Studia Graeca et Latina (založen 1960) je vědecký, recenzovaný časopis zaměřený na antiku, její recepci a klasické tradice, který vydává Kabinet pro klasická studia FLÚ. Vychází jedenkrát ročně jako dvojčíslo, přičemž publikuje příspěvky v angličtině, němčině, francouzštině a italštině, které jsou většinou členěny do tematických sekcí literatura a klasická filologie; filosofie; historie a historiografie; archeologie; patristika. Je zařazen do vědeckých databází L'année philologique, Web of Science, Scopus, CEJSH, EBSCO, European ERIH PLUS, Modern Language Association International Bibliography.

Filosofický časopis

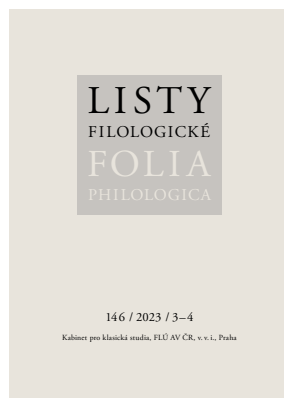
(<http://filcasop.flu.cas.cz>)

Filosofický časopis (vychází od roku 1953) je recenzovaným odborným periodikem, které nabízí vážným zájemcům o filosofii v jejím nejpůvodnějším smyslu – totiž v kritickém promýšlení základních lidských otázek – odborné studie, kvalifikované recenze i informace ze života filosofické obce. *Filosofický časopis* vychází čtyřikrát ročně a je otevřen příspěvkům a námětům ze všech filosofických pracovišť. Každý rok vycházejí také mimořádná čísla. Časopis je evidován ve vědeckých databázích Web of Science, Scopus, ERIH PLUS a další.

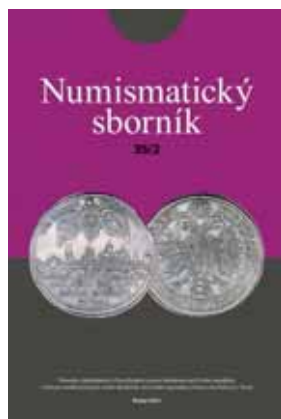
**Kontradikce. Časopis pro kritické myšlení /
Contradictions: A Journal for Critical Thoughts**
(<http://kontradikce.flu.cas.cz>)

Časopis *Kontradikce* vychází od roku 2017 a kriticky rozvíjí a obohacuje aktuální témata a problémy stře-
doevropské tradice radikálního a kritického myšlení
v kontextu mezinárodních teoretických diskusí o otáz-
kách, možnostech a limitech emancipačních společen-
ských změn. Publikuje vědecké studie, teoretické eseje,
rozhovory a komentované archivní materiály z oblasti
politické filosofie, sociální teorie či kulturních studií.
Vychází jednou ročně jako dvojčíslo se samostatnou
anglickou a česko-slovenskou částí.

Listy filologické – Folia philologica
(<http://www.ics.cas.cz/casopisy/listy-filologicke>)

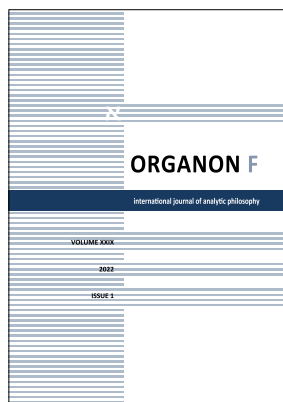
Listy filologické jsou vědecký časopis pro klasická, stře-
dověká a neo-latinská studia založený v roce 1874,
který vydává Kabinet pro klasická studia FLÚ. Věnují
se klasickým studiím a klasické tradici ve středověké
a raně novověké střední Evropě (lingvistika – litera-
tura – kulturní historie – filosofie atd.) a také histo-
rii českého jazyka a literatury. Časopis rovněž přiná-
ší aktuální recenze zahraniční i české odborné litera-
tury a překladů. Listy filologické přijímají příspěvky
napsané v češtině, slovenštině, angličtině, francouzštině,
němčině, italštině a latině. Vycházejí dvakrát roč-
ně (dvě dvojčísla). *Listy filologické* jsou indexovány ve
vědeckých databázích Scopus, Web of Science, L'An-
née Philologique, EBSCO, CEJSH, Dietrich's Index
Philosophicus, ERIH PLUS, EBSCO, JSTOR, Linguis-
tics Abstracts, MLA International Bibliography, Ul-
rich's Periodical Directory a další.

Numismatický sborník

(<http://cms.flu.cas.cz/cz/publikace/numismaticky-sbornik.html>)

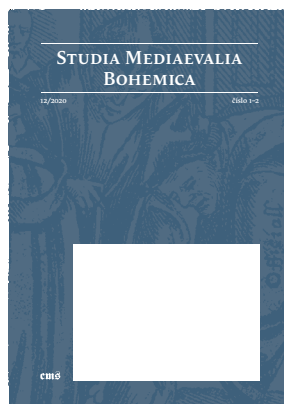
Časopis *Numismatický sborník* je zaměřen na prezentaci výzkumu v oboru numismatiky od antiky po raný novověk. Hlavní částí časopisu jsou studie prezentující numismatické výzkumy v prostoru širší střední Evropy. Objevují se zde ale i texty zaměřené např. na islámskou numismatiku či obecně na dějiny peněz z pohledu písemných pramenů. Mimořádná pozornost je v časopisu věnována pravidelnému zveřejňování mincovních nálezů, a to jak z území České republiky, tak i nálezů bohemikálních mincí v zahraničí. Těmto příspěvkům jsou vyhrazeny samostatné rubriky. Časopis je zapsán v seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik.

Organon F

(<http://klemens.sav.sk/fiusav/organon/>)

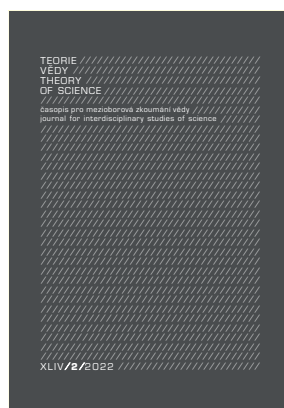
Analyticky orientovaný časopis, který vychází čtyřikrát ročně a ve kterém se kromě prací z oblastí ontologie, teorie poznání, filosofie jazyka či filosofie mysli uveřejňují příspěvky věnované filosofickým problémům matematiky, logiky, přírodních i společenských věd a příležitostně také analytické práce z oblastí sémiotiky, etiky, estetiky, sociální filosofie, z dějin filosofie a logiky. Je evidován ve vědeckých databázích Web of Science, Scopus, Current Contents/Arts & Humanities, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, CEJSH, Philosopher's Index.

Studia Mediaevalia Bohemica

(<http://cms.flu.cas.cz/cz/publikace/casopis-smb.html>)

Studia mediaevalia Bohemica je recenzovaný časopis (založen 2009) zaměřený na interdisciplinární bádání o středověku, na mezioborovou diskusi a na informace o aktuální středoevropské odborné literatuře. Je otevřen rozmanitým přístupům zabývajícím se rozličnými aspekty středověkých dějin s důrazem na střední Evropu z pohledu různých medievistických disciplín (historie, archeologie, dějiny umění, pomocné vědy historické a další). V tomto smyslu časopis nabízí potřebnou společnou platformu pro stýkání různých přístupů ke středověkým dějinám.

Teorie vědy / Theory of Science

(<http://teorievedy.flu.cas.cz>)

Teorie vědy / Theory of Science se od roku 1969 soustavně věnuje integrálnímu výzkumu vědy a techniky. Časopis je zaměřen na zkoumání filosofických a metodologických základů vědeckého poznání, sleduje vzájemné vztahy vědy, techniky a společnosti, problematiku historického vývoje vědy a vědění a interdisciplinární vztahy mezi různými obory. Teorie vědy je recenzovaný vědecký časopis zařazený do několika prestižních akademických databází (Scopus, ERIH PLUS, EBSCO, CEJSH). Od roku 2017 vychází dvakrát ročně a od roku 2010 je přístupný všem čtenářům online.

Prior's
argument
about relief

“One says ‘Thank goodness that’s over!’, and not only is this, when said, quite clear without any date appended, but it says something which is impossible that any use of a tenseless copula with a date should convey. It certainly doesn’t mean the same as e.g., “Thank goodness the date of the conclusion of that is Friday June 15th, 1954”

Prior, 1959

VII.

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Stav hospodářských prostředků (majetku) podle druhů, rozmístění, popřípadě funkčního určení prostředků (AKTIVA) a podle krytí, zdrojů, z nichž byly opatřeny (PASIVA), je uveden v dokumentu **Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2023** (Rozvaha k 31. 12. 2023 a příloha k řádné účetní závěrce), který je k dispozici ke stažení na webových stránkách FLÚ (www.flu.cas.cz) v sekci Dokumenty. Auditor ověřil účetní závěrku s výrokem „bez výhrad“.

7.1.1 Informace o vybavení v. v. i. nemovitým majetkem

FLÚ vlastnil v roce 2023 následující nemovitý majetek: areál Jilská-Husova.

Areál Jilská-Husova byl vložen ke dni 1. 2. 2008 do podílového spoluvlastnictví třem ústavům sídlícím v areálu Jilská-Husova (FLÚ, SOÚ, ÚDU), a to na základě rozhodnutí Akademické rady AV ČR, dodatku č. 1 ke zřizovací listině ze dne 7. 12. 2007 a následně zápisu do katastru nemovitostí.

Hodnota vloženého spoluvlastnického podílu na nemovitém majetku činila 65 411 tis. Kč (1/3 spoluvlastnického podílu z celkové hodnoty). V roce 2023 pokračovala stavební akce „Nové skladové prostory v prostorách budovy Jilská 361/1 spojené s vybudováním výtahu“ (pořízena vzduchotechnika za 82 870 tis. Kč). Hodnota nemovitého majetku je ve stejné výši jako v roce 2022, tj. je k 31. 12. 2023 v celkové výši 78 624 tis. Kč (1/3 spoluvlastnického podílu z celkové pořizovací hodnoty).

Jedná se o následující spoluvlastnické podíly na nemovitém majetku:

- spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 236 na pozemku parc. č. 381 a 1/3 k pozemku parc. č. 381 (Jilská 3),
 - spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 352 na pozemku parc. č. 380/1 a 1/3 k pozemku parc. č. 380/1 (Husova 4),
 - spoluvlastnický podíl ve výši 1/3 k budově č. p. 361 na pozemku parc. č. 380/2 a 1/3 k pozemku 380/2 (Jilská 1),
- vše v katastrálním území Staré Město, obec Praha, vedeno u Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu, na adrese Praha 1, Jilská 1, v katastrálním území Staré Město.

Zůstatková cena nemovitého majetku k 31. 12. 2023 je 65 474 tis. Kč, což je 43,31 % z aktiv celkem a 89,24 % z dlouhodobého majetku celkem. Z nemovitých věcí vlastní pozemky v celkové hodnotě 33 588 tis. Kč.

7.1.2 Využití nemovitého majetku

Areál Jilská-Husova je z 91 % využíván pro vědeckou činnost: FLÚ využívá 42%, spoluvlastníci SOÚ AV ČR 23 % a ÚDU AV ČR 26 %. Z celkové plochy areálu bylo pronajímáno 9%, a to následujícím organizacím:

- Keystone Production, s. r. o.,
- Havlíkova přírodní apotéka, s. r. o.,
- Waldemar Grešík - Natura, s. r. o.,
- MUDr. Ivana Lukášová, praktický zubní lékař,
- Univerzita Karlova - Nakladatelství Karolinum,
- Ústav T. G. Masaryka, o. p. s.,
- Česká sociologická společnost, z. s.,
- Psychologický ústav AV ČR.

V areálu se nachází Akademické konferenční centrum (vybudované v letech 2009/2010), které je využíváno pro pořádání konferencí, ústavních akcí, seminářů a workshopů.

7.1.3 Účetní metoda odpisování

FLÚ uplatňuje rovnoměrné odpisování.

7.1.4 Věcná břemena spojená s nemovitostmi

Dne 3. 3. 2009 byl povolen vklad do katastru nemovitostí na zřízení věcného břemene společnosti Pražská energetika, a. s. (PRE).

7.1.5. Pohledávky a závazky

FLÚ měl k 31. 12. 2023:

celkové pohledávky ve výši	1 299 tis. Kč
z toho odběratelé	355 tis. Kč
z toho po lhůtě splatnosti	52 tis. Kč
celkové závazky ve výši	14 723 tis. Kč
z toho dodavatelé	5 tis. Kč

7.2 Hodnocení a analýza dalších údajů o hospodaření FLÚ

Základní přehled o hospodaření FLÚ, výši dotací, tržeb a ostatních výnosů a výši nákladů v základním členění (materiálové, služby, mzdové, odpisy atd.) a výši hospodářského výsledku je uveden v dokumentu **Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2023** (Rozvaha k 31. 12. 2023 a příloha k řádné účetní závěrce), který je k dispozici ke stažení na webových stránkách FLÚ (<http://www.flu.cas.cz>) v sekci Dokumenty.

FLÚ svoji hlavní činnost provozuje za vyrovnaného hospodaření. Jako vyrovnaný byl sestaven rozpočet a vyrovnaný byl skutečný hospodářský výsledek, náklady byly ve výši 194 202 tis. Kč a výnosy ve výši 194 202 tis. Kč, tj. výsledek hospodaření za rok 2023 je 0.

7.2.1 Výnosy

Rozhodující položkou výnosů (93 %) jsou přijaté provozní dotace. FLÚ obdržel dotace na svou činnost z institucionálních zdrojů 117 634 tis. Kč (na podporu výzkumné organizace 94 606 tis. Kč a dotaci na činnost 23 028 tis. Kč), dále ze zdrojů mimo rozpočet AV ČR (dále jen mimorozpočtových zdrojů) ve výši 51 912 tis. Kč, zahrnující granty z Grantové agentury ČR 34 765 tis. Kč a projekty ostatních resortů 17 174 tis. Kč (MK ČR 1 175 tis. Kč, MŠMT ČR 14 202 tis. Kč, TA ČR 1 770 tis. Kč).

Hlavní činnost ústavu byla ze 60 % financována institucionální dotací na podporu výzkumné organizace a dotací na činnost (včetně 2 premií Lumina quae-runtur, 1 dotace na činnost platformy GWZO-Prague

-FLÚ, 1 dotace na digitalizaci, 4 podpor Researchers at Risk, 1 projektu CHANSE, 5 mzdových podpor postdoktorandům, 1 regionální spolupráce, 1 podpory předkladatelům projektů ERC, 1 Fellowshipu Josefa Dobrovského, 5 programů Strategie AV ČR, 2 Premií Otto Wichterleho a podpory vydavatelské činnosti), z 27 % mimorozpočtovou dotací poskytnutou na řešení projektů, celkem se jednalo o 44 projektů a grantů (GA ČR – 30 projektů, TA ČR 5 projektů, MK ČR – 2 projekty, MŠMT ČR – 7 projektů), 6 % ze zahraničí a ze 7 % ostatními výnosy (tržby z konferencí, prodej publikací a časopisů, tržby z pronájmu, zúčtování odpisů a zúčtování fondů, úroky a ostatní příjmy).

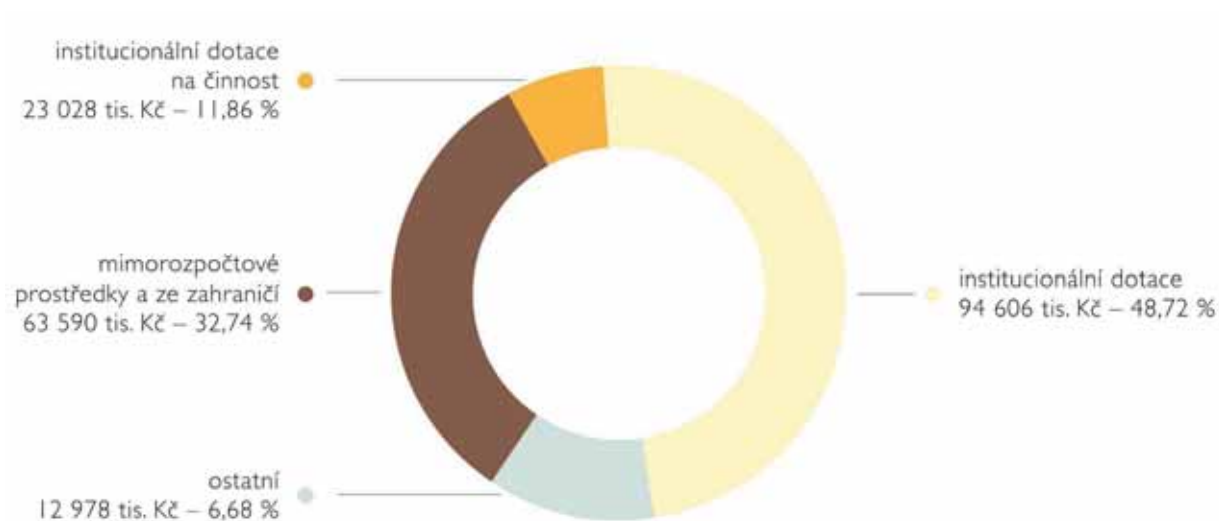
Struktura financování hlavní činnosti **dle zdroje** je znázorněna na následujícím grafu:

Struktura financování výzkumného záměru, projektů a grantů **dle poskytovatelů** je znázorněna na následujícím grafu:

Projektová činnost tvořila 45 % rozpočtu FLÚ. Její struktura je znázorněna na následujícím grafu:

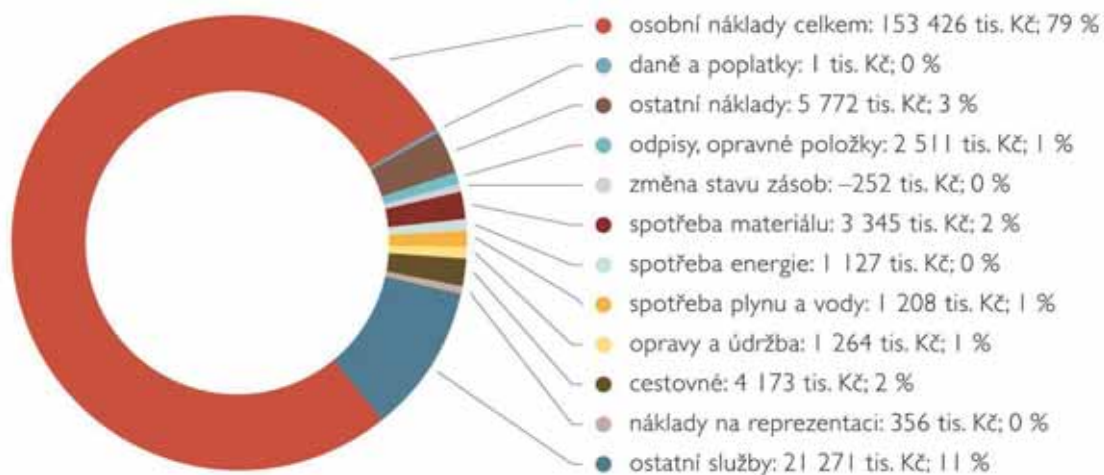
7% všech výnosů tvoří ostatní výnosy. Jejich struktura je uvedena v následujícím grafu:

7.2.2 Náklady

FLÚ vynaložil na hlavní činnost ústavu náklady v celkové výši 194 202 tis. Kč, z toho věcné náklady činily 21 %, tj. 40 776 tis. Kč, a osobní náklady (mzdové včetně zákonného pojištění, FKSP a ostatních zákonných sociálních nákladů) 79 %, tj. 153 426 tis. Kč. Oproti roku 2022 byl nárůst nákladů za spotřebu plynu a vodné 58 % (o 447 tis. Kč celkem, z toho plyn o 263 tis. Kč), za ostatní služby o 4,3 % (o 877 tis. Kč, z toho nájemné o 485 tis. Kč). Na základě úsporných opatření nastal pokles nákladů u el. energie (o 102 tis. Kč), u nákladů za materiál a opravy a údržbu 30 % (za materiál o 1 455 tis. Kč, za opravu a údržbu o 535 tis. Kč). V rámci nákladné údržby se dokončil druhý úsek sanace vlhkého zdiva (celkem za 745 tis. Kč) a započaly se přípravné práce na sanaci třetího úseku – podloubí knihovny (celkem za 61 tis. Kč), jehož realizace se přesunula z důvodu nevysoutěžení firmy do roku 2024. Dále byl pokles nákladů u cestovného (50 %, o 4 172 tis. Kč) z důvodu ukončení mobilitních projektů a u nákladů za reprezentaci (29 %, o 131 tis. Kč).

Osobní náklady se oproti roku 2022 celkově snížily o 1 291 tis. Kč., tj. ze všech zdrojů o 0,8 %, přičemž u mzdových prostředků z institucionálních zdrojů byl pokles 5,2 % (o 4 370 tis. Kč, z toho cca 3 mil. Kč snížení osobního ohodnocení), u mimorozpočtových zdrojů došlo k nárůstu o 12 %. Struktura jednotlivých druhů nákladů za rok 2023 je uvedena v následujícím grafu:

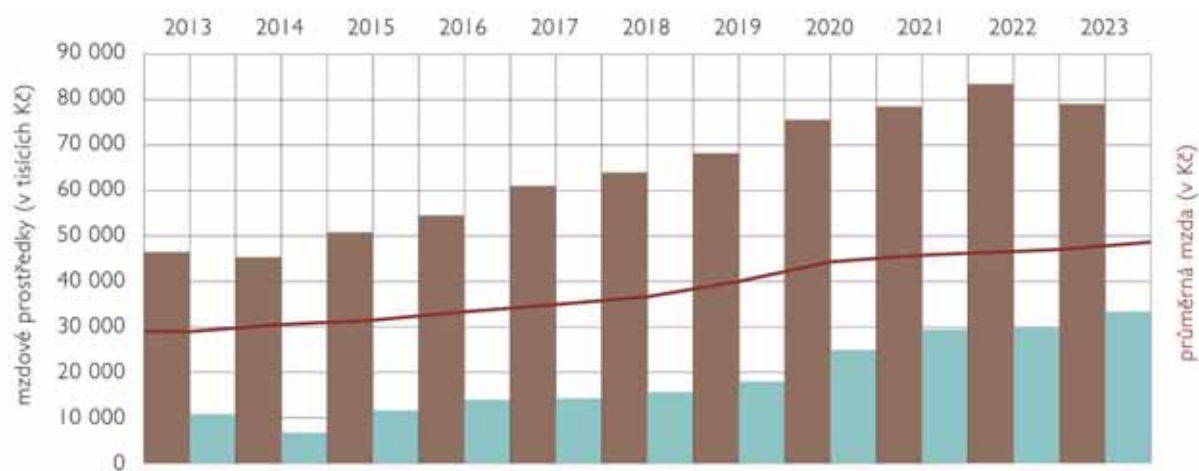

7.2.3 Rozbor čerpání mzdových prostředků

Základní přehledy čerpání mzdových prostředků jsou uvedeny v **Příloze č. 3: Tabulkový přehled mzdových prostředků** (viz s. 305).

Průměrný měsíční výdělek zaměstnanců a zaměstnankyň FLÚ (tj. výdělek zahrnující všechny zdroje – institucionální i mimorozpočtové) byl 48 651 (47 029 Kč v roce 2022). Oproti roku 2022 se vykazovaný průměrný měsíční výdělek zvýšil o 1 622 Kč, tj. v průměru o 3,4% (2,7% v roce 2022). Mzdové prostředky byly ze 70% kryty z institucionálních zdrojů, z 30% z mimorozpočtových a ostatních zdrojů.

Vývoj průměrných mezd (v Kč) a mzdových prostředků (v tis. Kč) dle zdrojů je uveden v následujícím grafu:

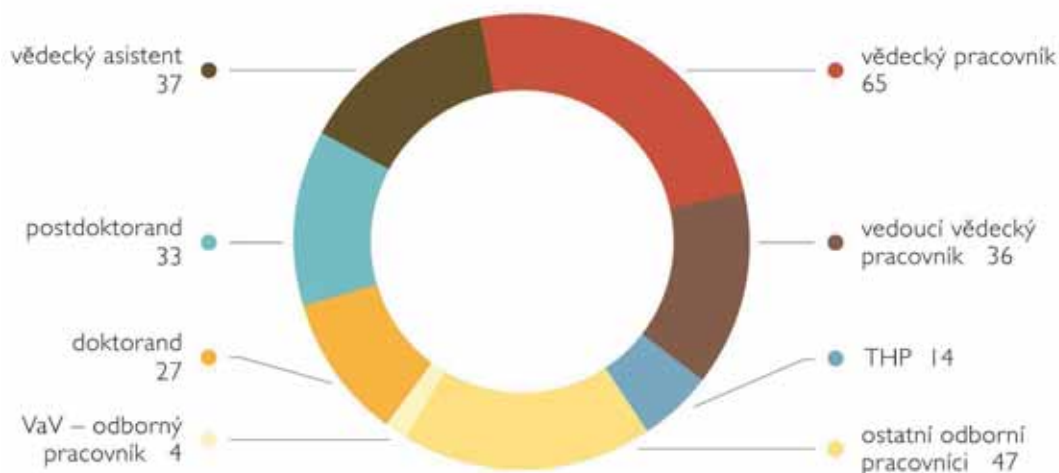

institucionální	46 460	45 337	50 812	54 519	61 012	63 970	68 223	75 561	78 485	83 438	79 068
mimorozpočtové	10 772	6 700	11 577	13 956	14 232	15 659	17 952	24 865	29 446	29 764	33 341
průměrná mzda	28 971	30 515	31 479	33 316	34 925	36 631	40 015	44 324	45 794	47 029	48 651

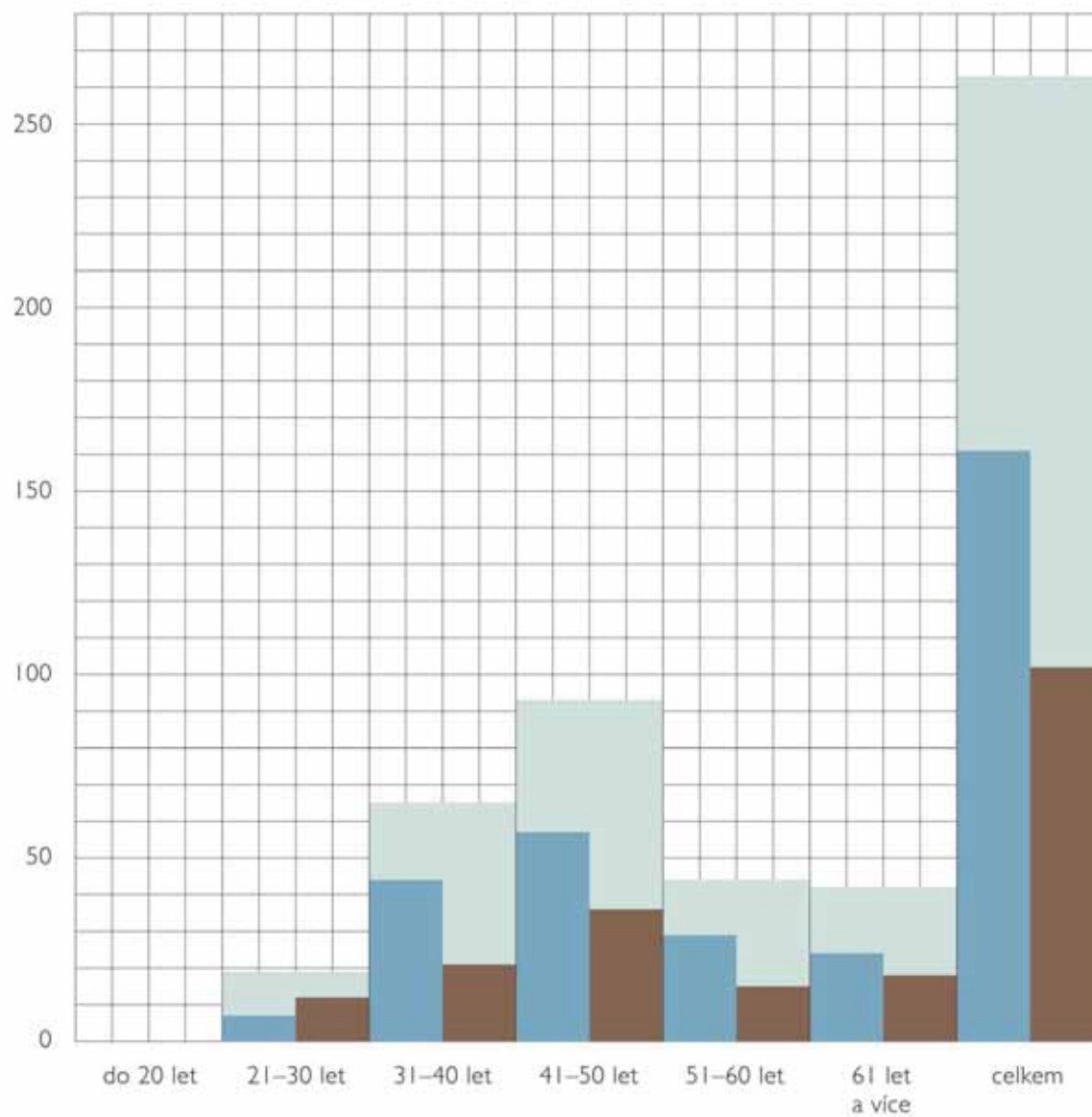
Ústav měl k 31. 12. 2023 celkem 263 pracovníků a pracovnic. Při přepočtu fyzického počtu pracujících na pracovní úvazek činil průměrný počet zaměstnaných 182,95.

Pracovníci a pracovnice jsou dle vnitřního mzdového předpisu zařazeni do kategorií (V – vědecká, O – ostatní) a tarifních tříd. Z celkového počtu 263 pracujících činil k 31. 12. 2023 podíl osob atestovaných dle kariérního řádu 77 % (202 vědeckých pracovníků a pracovnic) a 23 % ostatních pracujících (14 THP a 47 Ostatních odborných pracovníků a pracovnic).

Podrobné zastoupení pracujících v jednotlivých kategoriích (fyzický počet) znázorňuje následující graf:

Jak ukazuje následující graf, zaměstnanci a zaměstnankyně FLÚ tvoří celek, který je po stránce věkové struktury relativně vyvážený. Nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií tvoří osoby ve věku 41–50 let (93 zaměstnaných) a 31–40 let (65 zaměstnaných). Z hlediska poměru pohlaví mezi zaměstnanými výrazně převažují muži (ženy se na celkovém počtu zaměstnaných podílejí 38,5 %).

muži	0	7	44	57	29	24	161
ženy	0	12	21	36	15	18	102
celkem	0	19	65	93	44	42	263

7.3 Náklady na zahraniční spolupráci

7.3.1 Přehled o čerpání finančních prostředků na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU a ostatních zemí

V roce 2023 bylo čerpáno 3 955 tis. Kč na řešení 1 ERC projektu (*ACADEMLA*), 64 tis. na řešení projektu IAP, 1 246 tis. na MSCA4Ukraine a 6 413 tis. Kč na projekt Horizon Europe (*CETE-P*).

7.3.2. Výdaje na účast na mezinárodních konferencích a obdobných akcích

Ve sledovaném roce bylo za účast na konferencích vydáno 143 tis. Kč a na pořádání konferencí 2 756 tis. Kč. Konference byly převážně financovány z mimorozpočtových či účelově přijatých prostředků.

7.3.3. Náklady na zahraniční služební cesty a zhodnocení jejich přínosů pro činnost

Oproti předcházejícímu roku se náklady na cestovné snížily o 4 172 tis. Kč, a to z důvodu ukončení mobilitních projektů. Na cestovné do zahraničí bylo ve sledovaném období vydáno 4 173 tis. Kč, přičemž z 79 % bylo hrazeno z mimorozpočtových či účelově přijatých zdrojů, jak specifikuje následující tabulka:

Přehled čerpání prostředků na zahraniční cestovné dle zdrojů v roce 2023	tis. Kč	%
institucionální prostředky	877	21
institucionální prostředky na činnost (Strategie AV21 atd.)	302	7
účelové a mimorozpočtové prostředky	2 994	72
celkem	4 173	100

Zahraněční cesty sloužily především k prezentaci badatelských výsledků FLÚ na mezinárodních vědeckých fórech a k navazování nových pracovních kontaktů, jež se pozitivně promítly do činnosti FLÚ. Díky rozvoji mezinárodní spolupráce mohl FLÚ uzavřít také několik dohod se zahraničními pracovišti a uspořádat obrově významné akce s mezinárodní účastí.

7.4 Informace o projektech

Počty realizovaných projektů, grantů a výzkumných záměrů financovaných ze státního rozpočtu i jiných zdrojů v roce 2023 a vývoj tohoto ukazatele od roku 2013:

období	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
výzkumný záměr, Program výzkumné činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
výzkumný program Strategie AV21	5	6	7	7	6	5	4	4	3		
Akademická prémie	0	1	1	1	1	1					
prémie Lumina quaeruntur	2	2	2	1							
institucionální projekty mezinárodní spolupráce					2	2	3	2	1	4	4
ostatní institucionální projekty	18	18	14	17	13	10	16	14	15	8	
GA ČR	30	34	34	29	24	23	25	23	18	20	18
GA AV								0	0	1	2
projekty MŠMT ČR	7	7	10	10	5	3		0	2	2	2
projekty MK ČR	2	2	8	5	3	2	1	2	1	1	1
projekty TA ČR	5	2	4	3	2	2					
projekty ČNFB						1					
projekty MZV					1						
projekt Husova nadace					1						
projekty SOA v Praze					1						
projekty MHMP					1						
zahraniční projekty	5	3	1		1	2	2	4	5	6	7
celkem	75	76	82	74	62	52	53	50	46	42	34

7.5 Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Hlavní činnost ústavu bude financována cca z 59% z institucionální dotace, včetně institucionální dotace na činnost (ve srovnání se zahraniční praxí by měly institucionální prostředky tvořit optimálně cca 70% financování výzkumu), přičemž projektová činnost bude tvořit 48% rozpočtu FLÚ (z toho 35% činí zdroje od externích poskytovatelů – řešeno bude 35 projektů a 13% představují další zdroje z účelově určených institucionálních dotací na činnost z rozpočtové kapitoly AV ČR).

Stanovená výše institucionální podpory neinvestiční pro rok 2024 je **98 769 tis. Kč**, investiční je ve stejné výši jako v roce 2023 – **855 tis. Kč**. Oproti roku 2023 bylo FLÚ poskytnuto o **4 171 tis. Kč více**.

Vedle této podpory byla v rámci podpory stavebních akcí schválena akce „Sanace vlhkého zdiva“ v celkové výši **6 237 tis. Kč** (1/3 podíl **2 079 tis. Kč**) a investiční výdaje na nákladné přístrojové vybavení celkem ve výši **313 tis. Kč**, a to na pořízení multifunkčního kancelářského systému (tiskárna/kopírka/skener) pro KKS FLÚ a bezpečnostní brány do knihovny FLÚ.

Další dotace budou poskytovány na základě výzev k podání žádosti o poskytnutí dotace vyhlášených v roce 2024 (Strategie AV21, Lumina quaeruntur, Fellowship Josefa Dobrovského, Mzdová podpora postdoktorandů, Podpora vydavatelské činnosti atd.).

Na základě skutečného čerpání nákladů v roce 2023 a kalkulace rozpočtů projektů dochází k těmto významným změnám:

- nárůstu nákladů na služby a energie (včetně pronájmů) o inflaci (do 10,7 %),
- navýšení spolufinancování o cca 300 tis. Kč,
- navýšení režie z projektů o cca 2 500 tis. Kč.

Nárůst institucionálních prostředků a části režie bude (kromě nutného pokrytí zvýšených nákladů souvisejících s inflací) promítnut do navýšení mezd zaměstnanců a zaměstnankyň (zejména na plánované zvýšení tarifů a na navýšení mezd v souvislosti s atestacemi / kariérním růstem vědeckých pracovníků a pracovníc).

Rozpočet FLÚ na rok 2024 je tvořen podrozpočty všech útvarů FLÚ, které byly sestaveny na základě čerpání jednotlivých nákladových položek z institucionálních zdrojů v roce 2023 a dle platové inventury k 1. 1. 2024.

Do rozpočtu je dále promítnuta požadovaná částka na režii ústavu ve výši 13 mil. Kč z mimorozpočtových zdrojů (GA ČR, MK ČR, MŠMT ČR, TA ČR, EU), která je oproti skutečnosti roku 2023 vyšší o 2 757 tis. Kč. Dále je do rozpočtu promítnuto spolufinancování projektů ve výši 2 138 tis. Kč, která je oproti skutečnosti roku 2023 vyšší o 300 tis. Kč, a převod peněz do fondu účelově určených prostředků z institucionálních zdrojů z roku 2023 ve výši 4 756 tis. Kč (z toho 4 370 tis. Kč z dotace podpora VO, 67 tis. Kč ze spolufinancování a 319 tis. Kč z dotací na činnost). Vedle institucionální podpory od AV ČR byly pro rok 2024 FLÚ přiděleny prostředky od jiných domácích i zahraničních poskytovatelů v celkové výši **74 982 tis. Kč**.

Rozpočty od těchto jednotlivých poskytovatelů jsou dány smlouvami a sledují se odděleně od rozpočtu z institucionálních zdrojů AV ČR.

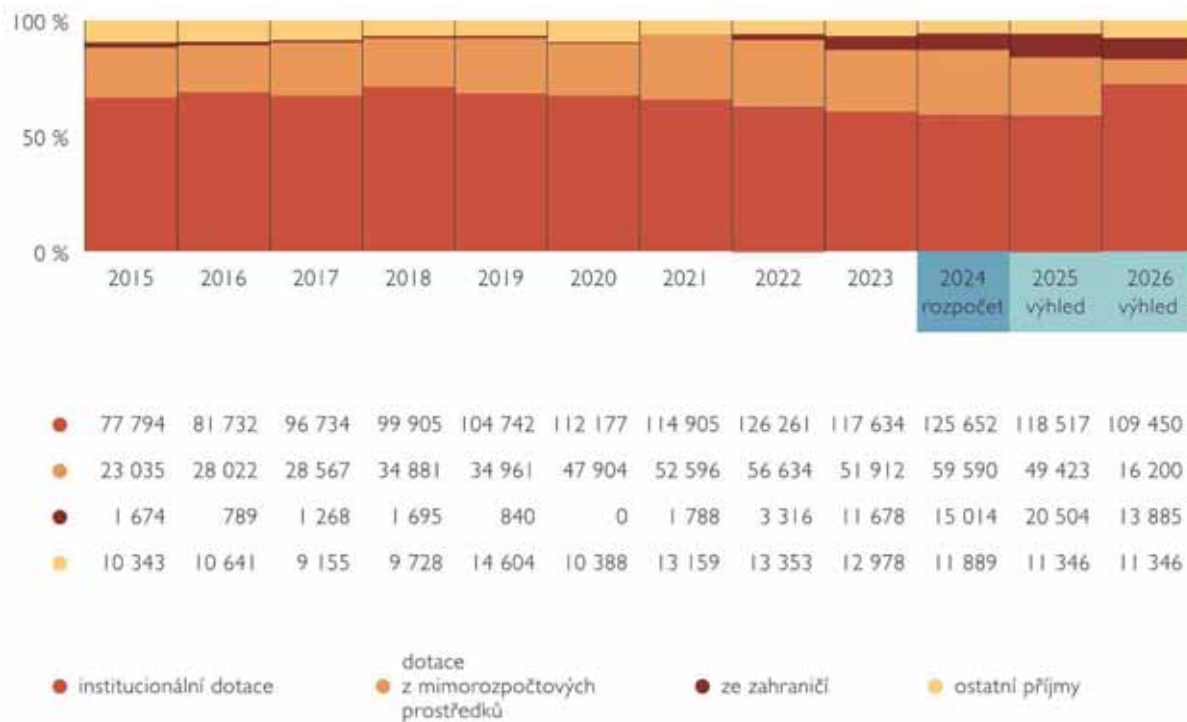
Pokud dojde v roce 2026 k poklesu mimorozpočtových zdrojů včetně režii a ostatních institucionálních zdrojů, dojde k výraznému snížení celkového rozpočtu, které bude mít vliv na výši osobních nákladů v tomto roce.

Vývoj financování ukazují následující grafy:

Vývoj financování dle jednotlivých zdrojů za období 2015–2026

Vývoj procentuálního podílu zastoupení jednotlivých zdrojů financování za období 2015–2026:

VIII.

Další informace dle zákona

8.1.1 Ředitel

V roce 2023 došlo ke změně na pozici ředitele FLÚ. Ke dni 30. 9. 2023 skončilo druhé funkční období stávajícímu řediteli Ondřeji Ševečkovi. K 1. 10. 2023 byl na základě úspěšného výběrového řízení jmenován do funkce ředitele Petr Kitzler. Jednou z důležitých agend roku 2023 bylo předání řídicí agendy pracoviště, ustavení nového vedení FLÚ (jež bylo s ohledem na nárůst agend nově rozšířeno o jednu zástupkyni ředitele) a nové rozvržení řídicích kompetencí. Současně byla novým ředitelem vypracována *Koncepce řízení a rozvoje FLÚ a směřování jeho činnosti* pro pětileté funkční období 2023–2028. Tato koncepce akcentuje čtyři hlavní, vzájemně propojené oblasti klíčové pro další rozvoj pracoviště: (1) provozně-ekonomická oblast a zajištění dostatečných finančních zdrojů, (2) péče o zaměstnance a zlepšování jejich pracovních podmínek, (3) organizace a podpora dalšího rozvoje vědeckých činností FLÚ včetně optimalizace standardů vědecké práce a v neposlední řadě (4) posílení infrastruktury a servisních oddělení FLÚ. Tato koncepce formulující podrobně hlavní agendy nového vedení byla představena a diskutována jak v Radě pracoviště a s vedoucími oddělení na kolegiu ředitele, tak na diskusním setkání s pracovníky FLÚ.

Vědecko-organizační a manažerská činnost ředitele se v roce 2023 soustředila do několika oblastí:

1) *Z důležitých koncepčních a vědecko-organizačních agend:* V roce 2023 bylo zahájeno řešení několika týmových projektů, které jsou významné pro další vědeckou profilaci a rozvoj FLÚ. V lednu započalo řešení prestižního evropského projektu Centra pro technologickou a environmentální etiku – Praha (CETE-P) podpořeného z programu Horizon Europe – ERA Chair. Tento projekt, v němž pozici ERA Chair zastává jeden z nejvýznamnějších současných filosofů zaměřujících se na etiku a filosofii techniky Mark Coeckelbergh, si klade za cíl podpořit expertizu a výzkumy na průse-

číku aktuálních otázek etiky nových technologií a životního prostředí a současně také přispět k dalšímu rozvoji dobré institucionální praxe ve FLÚ podle zásad a postupů formujících evropský výzkumný prostor. V září byl konstituován vědecký tým pětiletého projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)*, který uspěl v rámci výzvy Špičkový výzkum OP JAK, zaměřené na podporu a rozvoj excelentního českého výzkumu. Za projektem stojí konsorcium deseti výzkumných institucí koordinovaných FF UK, z nichž jednou je i FLÚ (do řešení je zapojeno 14 pracovníků a finanční podpora týmu z FLÚ dosahuje výše přibližně 40 mil. Kč). Projekt zkoumá důsledky řetězení krizových jevů, jako jsou změny klimatu, koronavirová pandemie či politické konflikty, které narušují společenské systémy po celém světě. V roce 2023 bylo rovněž oficiálně zahájeno řešení projektu *Odemykání matematiky: výuka a vzdělávací praxe v habsburských zemích během dlouhého 18. století* v rámci prestižního akademického schématu Lumina quaeruntur; hlavním řešitelem projektu, jehož cílem je odkrývat kořeny moderního matematického vzdělávání prostřednictvím historických a sociologických metod digitálního zpracování výzkumných dat, je Davide Crippa (KVTS FLÚ), který díky projektu získal možnost sestavit vlastní badatelský tým. V roce 2023 také pokračovala činnost česko-německé platformy Leibniz GWZO Prague, zaměřené na rozvoj spolupráce v oblasti společenských a humanitních věd. V rámci těchto aktivit, jejichž koordinátorem za českou stranu je FLÚ, se podařilo zahájit společné mezinárodní školení prvního doktoranda (spolupráce Univerzity v Lipsku, Leibnizovy společnosti [GWZO], Archeologického ústavu AV ČR v Praze a FLÚ) a v široké kooperaci pracovišť AV ČR a německých partnerů byla pod záštitou předsedkyně AV ČR uspořádána úspěšná mezinárodní konference k výročí Slovanského sjezdu 1848 (7.–9. 6. 2023, Vila Lanna v Praze). Pro

další rozvoj této spolupráce je významné, že se německým partnerům z GWZO podařilo uspět v interní soutěži Leibnizovy společnosti a získat pro rozvoj platformy trvalou institucionální podporu, která od roku 2025 posílí jejich přítomnost v Praze a vytvoří několik nových badatelských pozic. V souvislosti s úmrtím hlavního koordinátora činnosti platformy za českou stranu Petra Sommera bylo nutno do této pozice uvést nového pracovníka. Koordinátorem byl v září ustanoven Václav Žůrek (CMS FLÚ).

V závěru roku 2023 proběhly také dvě personální změny na pozici vedoucích oddělení. Na základě otevřeného výběrového řízení se stala novou vedoucí KKS FLÚ Barbora Kocánová (nastoupila na tuto pozici k 1. 1. 2024 po Petru Kitzlerovi, který ji zastával do 30. 9. 2023). Po avizované rezignaci Ivana Landy byl vedoucím Oddělení pro studium moderní české filosofie k 1. 1. 2024 jmenován Jan Mervart. V souvislosti s končícím funkčním obdobím všech tří atestačních komisí došlo k jejich zновуustavení v novém složení. Jejich předsedajícími se stali Petr Urban, Alice Koubová a Lucie Storchová. S ohledem na význam atestací pro personální politiku FLÚ proběhlo současně dotazníkové šetření mezi pracovníky a pracovníci ústavu s cílem získat podněty pro eventuelní úpravy atestační praxe. Koordinací agendy revize atestační procedury byl pověřen Martin Ritter, zástupce ředitele pro vědeckou činnost. Pozornost byla věnována také otázce kritérií hodnocení vědecké práce, jež by v návaznosti na koncepci nového ředitele Petra Kitzlera měly být v budoucnu jasně definovány, včetně stanovení závazných standardů. Atestace, které proběhly v roce 2023, se týkaly 41 pracovníků a pracovníc. Atestační komise doporučily 9 pracovníkům přeřazení do vyššího kvalifikačního stupně (z toho 6 návrhů se týkalo doporučení do nejvyšší kategorie V6 - vedoucí vědecký pracovník/pracovnice).

2) *Provozně-ekonomické agendy*: S ohledem na nízkou a stagnující úroveň institucionální podpory, vysokou

míru inflace a rostoucí náklady bylo velké úsilí věnováno agendám finančního managementu. V průběhu roku bylo nutno s ohledem na udržení vyrovnané bilance rozpočtu dosáhnout úspor, které se týkaly i mzdových prostředků. Velkou pozornost věnovalo vedení FLÚ zejména kritické situaci v odměňování zaměstnanců a zaměstnankyň ústavu. Podílelo se mj. na společném usnesení ředitelek a ředitelů pracovišť AV ČR z oblasti humanitních a společenských věd, které bylo v této věci zasláno ministryni pro vědu Heleně Langšádlové. Vedení FLÚ se také připojilo k aktivitám vysokých škol, jež upozorňovaly na nedostatek finančních prostředků ohrožující zejména pracovníky některých fakult. V roce 2023 byla se základní odborovou organizací ve FLÚ připravena a uzavřena nová kolektivní smlouva, která mj. obsahuje i zpřesnění podmínek personální praxe uzavírání smluv na dobu určitou a na dobu neurčitou. Tato nová kolektivní smlouva vstoupila v platnost k 1. 1. 2024. Současně muselo vedení FLÚ řešit také otázky související s legislativními změnami (tzv. konsolidační balíček) zahrnujícími tvorbu a čerpání sociálního fondu, které s platností k 1. 1. 2024 negativně zasáhly i systém zaměstnaneckých benefitů poskytovaných FLÚ. V roce 2023 proběhla ve FLÚ kontrola ze strany GA ČR, která se zaměřila na 34 grantů řešených v roce 2021 a 4 grantů řešených v roce 2020. Celkově byly kontrolovány prostředky v objemu cca 51 mil. Kč. Nálež konstatoval drobná pochybení v celkové hodnotě 31 tis. Kč, přesto byly závěry kontroly podrobně analyzovány a projednány s vedoucími týmů a řešiteli projektů, aby se do budoucna předešlo i těmto drobným nedopatřením.

V roce 2023 byl úspěšně ukončen projekt *Rozvoj prostředí pro profesní růst pracovníků FLÚ* (reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014626), který byl spolufinancován z fondů EU. Řešení projektu přispělo ke zlepšování podmínek pro zaměstnance, k vhodnějšímu nastavování některých vnitřních procesů a také ke změnám institucionální praxe. V roce 2023 byl mj.

vydán metodický pokyn ředitele k uplatňování zásad otevřené vědy ve FLÚ a vznikla strategie rozvoje a vzdělávání zaměstnanců FLÚ. V rámci nastavování politik souvisejících s HR Award byla rovněž v rozsáhlém šetření (jehož se zúčastnilo 150 zaměstnanců a zaměstnankyň) získávána zpětná vazba týkající se profesních a etických aspektů práce, pracovních podmínek, vzdělávání i nábory zaměstnanců a zaměstnankyň. Získané poznatky se promítly do aktualizace plánu rozvoje pracoviště.

Z dalších provozně-organizačních agend lze zmínit zejména zavedení vnitřního oznamovacího systému dle legislativy o ochraně oznamovatelů, aktualizaci směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu, interní předpis a nastavení vnitřního systému pro oblast zvyšování institucionální odolnosti FLÚ a také zpřesnění zásad pro uvádění afiliace a dedikace v publikačních výstupech. Příkazem ředitele byl rovněž zpřesněn postup pro předkládání návrhů projektů a grantů k projednání Radě pracoviště. Současně byl kladen důraz na širší etablování procesu interní oponentury připravovaných projektů s cílem zvýšit kvalitu a úspěšnost návrhů v soutěžích externích poskytovatelů. Dokončen byl také proces zřízení Etické komise FLÚ coby poradního orgánu ředitele a Rady pracoviště. Ustavující zasedání komise se uskutečnilo 11. 5. 2023 a předsedkyní komise byla zvolena Lucie Storchová.

3) *Projektová činnost a strategie*: Vzhledem k nedostatečné úrovni institucionálního financování, stagnaci základního rozpočtu a rostoucím nákladům byl i v roce 2023 kladen značný důraz na zajišťování dalších účelových prostředků pro pracoviště v domácích i zahraničních grantových soutěžích. Velkou pozornost věnovalo vedení FLÚ přípravě projektových záměrů do výzvy MŠMT OP JAK určené pro podporu výzkumu a spolupráce institucí v oblasti společenských a humanitních věd. Vedení FLÚ koordinovalo přípravu dvou projektů pro tuto výzvu v roli hlavního žadatele a sou-

časně se do několika připravovaných projektů zapojilo jako partner. Pracovníci a pracovnice ústavu se aktivně zapojili také do soutěží vyhlašovaných v obou hlavních grantových agenturách GA ČR a TA ČR. Do soutěží vyhlášených GA ČR bylo podáno 35 návrhů (24 standardních projektů, 2 projekty JUNIOR STAR, 5 projektů Postdoctoral Fellowship Incoming, 3 Postdoctoral Fellowship Outgoing, 1 Lead Agency). Do soutěží TA ČR byl předložen 1 návrh. V rámci programu Horizon Europe byl v roce 2023 zpracován a podán 1 projekt ERC Consolidator. Monitorovány byly také možnosti zapojení do dalších výzev vyhlašovaných MŠMT ČR, v jejichž rámci byly v roce 2023 podány 3 projekty do výzvy programu INTER-EXCELLENCE II, podprogramu INTER-ACTION.

V roce 2023 bylo ve FLÚ řešeno či spoluřešeno celkem 74 projektů a grantů od těchto poskytovatelů: GA ČR (30 projektů, z toho 1 EXPRO a 2 JUNIOR STAR), MK ČR (2 projekty), MŠMT ČR (7 projektů), TA ČR (5 projektů), ERC (1 projekt), IAP (1 projekt), COST (1 projekt), Horizon Europe (1 projekt), MSCA4Ukraine (1 projekt), AV ČR (25 projektů). Celková výše takto získané podpory činila 86 618 tis. Kč (mimorozpočtových zdrojů a dotace na činnost z AV ČR), což představuje zhruba 45 % z celkových zdrojů, s nimiž ústav hospodařil. Nadále byla velmi významná také podpora, kterou FLÚ získal díky dalším interním schémátům a programům AV ČR podporujícím zejména vědeckou excelenci: Lumina quaeruntur (2 projekty), dotace na činnost platformy GWZO-Prague-FLÚ (1 projekt), dotace na digitalizaci (1 projekt), Researchers at Risk Fellowship (4 nositelé), CHANSE (1 projekt), Program podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů (5 projektů), Regionální spolupráce pracovišť AV ČR (1 projekt), Program spolupráce předkladatelů projektů ERC (1 projekt), Fellowship Josefa Dobrovského (1 nositel), Strategie AV21 (s aktivitami v 5 programech), Prémie Otto Wichterleho (2 nositelé), Dotace na podporu vydavatelské činnosti (1 projekt).

4) Za účasti všech vedoucích pracovníků a pracovníků (příp. dalších přizvaných hostů) se konala pravidelná zasedání kolegia ředitele. V roce 2023 se uskutečnilo celkem šest jednání (30. 1., 20. 3., 15. 5., 19. 6., 18. 9., 11. 12.), na kterých byly projednávány aktuální otázky týkající se vědecké činnosti i záležitostí organizačního, administrativního a ekonomického charakteru. Pokračovala rovněž organizace pravidelných porad zástupců servisních útvarů s vedením FLÚ (tzv. servisní kolegium), na nichž jsou řešeny a koordinovány především otázky týkající se podpůrných, provozních a administrativních agend. Uskutečnilo se také každoroční zasedání Mezinárodního poradního sboru FLÚ (26. 9. 2023). Projednávány byly nová *Koncepce řízení a rozvoje FLÚ pro období 2023–2028* a otázky dalšího vědeckého směřování pracoviště a také zapojení týmu z FLÚ do konsorciálního projektu *Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe)* OP JAK koordinovaného FF UK. Představeny a diskutovány byly vědecké koncepce a projekty OPFVG FLÚ a KVTS FLÚ. Na interních webových stránkách jsou k dispozici podrobné zápisy ze všech důležitých organizačních setkání (kolegií ředitele) a stejným způ-

sobem jsou zpřístupňovány také zápisy ze zasedání Rady FLÚ a další důležité interní dokumenty a informace.

Kromě výše uvedených činností a průběžného řešení agendy spojené s řízením FLÚ byli oba ředitelé FLÚ činní i v řadě dalších grémií: Ondřej Ševeček byl činný zejména v Ekonomické radě AV ČR (jako zástupce humanitních oborů), Dozorčí radě Historického ústavu AV ČR, Dozorčí radě Střediska společných činností AV ČR, Radě Ústavu státu a práva AV ČR, Vědecké radě Centra pro teoretická studia AV ČR a UK a Komisi programů pro podporu vědy na UK (Primus, UNCE). Petr Kitzler pracoval zejména v oborových radách pro programy doktorského studia (FF MU, ETF UK) a edičních radách (nakl. Filosofie, OIKOYMENH, odborná periodika *Listy filologické* a *Eirene. Studia Graeca et Latina*) a dalších vědeckých grémiích (do konce roku 2023 jako předseda Komise pro udělování titulu DSc. v oboru klasická studia, jako člen Komise pro udělování titulu DSc. v oboru filosofie, do konce roku 2023 jako člen Komise pro podporu vydavatelské činnosti AV ČR).

8.1.2 Rada pracoviště

V roce 2023 se konalo sedm zasedání Rady pracoviště.

7. zasedání Rady proběhlo dne 2. 2. 2023. Hlavní výsledky zasedání (uvedeny jsou vždy pouze schválované návrhy):

- Rada FLÚ podpořila podání projektu Davide Crippy *From Private To Public. Practices of Teaching and Learning Mathematical Sciences in the Habsburg Lands (1750-1848)* do soutěže programu Lumina quaeruntur;
- Rada schválila vyhlášení výběrového řízení na pozici ředitele/ředitelky FLÚ k 3. 4. 2023 (se lhůtou pro podávání přihlášek do 15. 5. 2023);
- Rada FLÚ schválila znění inzerátu výběrového řízení na pozici ředitele/ředitelky FLÚ po úpravách odsouhlasených na zasedání Rady FLÚ;
- Rada FLÚ schválila zveřejnění inzerátu výběrového řízení na pozici ředitele/ředitelky FLÚ na portálech vedavyzkum.cz a euraxess.cz;
- Rada FLÚ schválila návrh na změnu Organizačního řádu včetně navržené úpravy druhé a třetí věty čl. 7, odst. 1 na „Zaměstnankyně a zaměstnanci jsou ve své práci rovněž povinni jednat v souladu s Etickým kodexem FLÚ. Jednání, které je v rozporu s některým ustanovením Etického kodexu, může být zaměstnavatelem považováno za porušování právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci“;
- Rada FLÚ schválila zprávu o činnosti Mezinárodního poradního sboru;
- Rada ověřila zápis ze svého 6. zasedání, které se konalo 10. 11. 2022.

8. zasedání Rady proběhlo dne 16. 3. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

- Rada FLÚ schválila rozpočet FLÚ na rok 2023 včetně střednědobého výhledu na roky 2024 a 2025;
- Rada FLÚ vzala na vědomí usnesení ředitelů a ředitelky z oblasti humanitních a společenských věd AV ke kritické situaci v odměňování pracovníků a pra-

covnic v humanitních a společenských vědách oborech ze 7. 2. 2023 a vyjádřila mu plnou podporu;

- Rada FLÚ souhlasila s navrženými členkami a členy Etické komise Pavlínou Libichovou Cermanovou, Lucií Storchovou, Petrem Urbanem (interní členky a člen), Petrem Slámou a Lenkou Vostrou (externí člen a členka);
- Rada FLÚ schválila navrženou smluvní mzdu Volodomyra Volkovského;
- Rada ověřila zápis ze svého 7. zasedání, které se konalo 2. 2. 2023.

9. zasedání Rady proběhlo dne 22. 6. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

- Rada FLÚ schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření FLÚ v roce 2022 včetně předběžného výroku auditora k účetní závěrce FLÚ za rok 2022;
- Rada FLÚ se seznámila s koncepcí řízení a rozvoje FLÚ a směřování jeho činnosti předloženou kandidátem Petrem Kitzlerem a podrobně ji projednala. Konstatovala, že dokument je promyšlený, vyvážený a odráží kandidátovy zkušenosti z manažerské funkce ve vedení FLÚ. Doporučila kandidátovi, aby v případě jmenování do funkce ředitele FLÚ zohlednil při výkonu mandátu stanoviska a komentáře poskytnuté Radou, vedoucími oddělení či výborem Základní oborové organizace a pokračoval v diskusi o zásadních bodech koncepce;
- Rada FLÚ navrhla v tajné volbě prostřednictvím elektronické volební aplikace jmenování Petra Kitzlera do funkce ředitele FLÚ na funkční období 2023-2028.

10. zasedání Rady proběhlo dne 15. 9. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

- Rada souhlasila se jmenováním Marka Coeckelbergha řádným členem Mezinárodního poradního sboru FLÚ.

11. zasedání Rady proběhlo dne 12. 10. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

– Rada FLÚ přijala usnesení, podle něhož tajemník Rady FLÚ vždy po zveřejnění zápisu z posledního zasedání Rady rozešle informační e-mail adresovaný všem zaměstnankyním a zaměstnancům FLÚ s odkazem na místo zveřejnění zápisů a s informací o možnosti obracet se s dotazy či podněty na tajemníka Rady, členy a členky Rady či na členy a členky Poradního sboru Rady.

12. zasedání Rady proběhlo dne 2. 11. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

– Rada FLÚ podpořila nominaci Tomáše Koblížka na Cenu zmocněnkyně vlády pro lidská práva v kategorii Osvěta a vzdělávání.

13. zasedání Rady proběhlo dne 14. 12. 2023. Hlavní výsledky zasedání:

– Rada FLÚ podpořila návrh projektu Karla Novotného *Rozvíjení a šíření teorie předpredikativní zkušenosti Edmunda Husserla ve fenomenologických, psychoanalytických, psychosociálních a etických studiích* do polsko-české výzvy GA ČR;

– Rada FLÚ podpořila návrh projektu Volodymyra Volkovského *Politiky paměti ve středovýchodní Evropě a kulturní základy solidarity: české, polské a ukrajinské perspektivy, zdroje, cesty vývoje a vzájemného usmíření* do polsko-české výzvy GA ČR.

V lednu 2023 byl zřízen Poradní sbor Rady FLÚ s cílem umožnit přímou komunikaci mezi vědeckými útvary FLÚ a Radou pracoviště, zlepšit informovanost vědeckých útvarů o činnosti Rady a poskytnout zástupkyním a zástupcům vědeckých útvarů příležitost k předávání podnětů vedení Rady. Členky a členové Poradního sboru mohou být také příležitostně osloveni Radou s žádostí o odborné posouzení návrhů projektů projednávaných Radou. V poradním sboru zasedají zástupci a zástupkyně jednotlivých vědeckých

útvarů (nabídku využilo deset útvarů). V roce 2023 se konala dvě zasedání (28. 6. 2023 a 23. 11. 2023).

Rada pravidelně schvalovala znění zápisů uskutečněných zasedání a ve shrnutí se vracela k jednáním, která v období mezi jednotlivými zasedáními proběhla formou *per rollam*. Tato shrnutí jsou součástí zápisů ze zasedání Rady, jež jsou v plném rozsahu zveřejněny na internetových stránkách pracoviště: www.flu.cas.cz (v sekci interních informací).

V roce 2023 Rada hlasovala formou **per rollam** ve 45 případech, výčet výsledků těchto jednání následuje. Rada FLÚ:

– jednomyslně podpořila podání návrhu konsorciálního projektu navrhovaného Alicí Koubovou INSPIRE do výzvy HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01-07: *Intersectionality an equality in deliberative and participatory democratic spaces*;

– podpořila podání návrhu projektu Terezy Šimové *Stop predátorským praktikám - networking a sdílení osvědčených postupů* do výzvy Competitive Grants Proposal;

– podpořila podání návrhu konsorciálního projektu *Re-mapping the Mappa Mundi: Medieval Heritage and the European Present* do výzvy Horizon Europe CL2-2023-Heritage-01-04;

– podpořila kandidáty na Prémii Otto Wichterleho, a to Lukáše Ličku na 1. místě, Martina Zacha na 2. místě;

– schválila navržené složení výběrové komise pro volbu ředitele/ředitelky FLÚ;

– podpořila návrh na udělení Akademické prémie Tomáši Marvanovi;

– podpořila všechny návrhy projektů do aktuálního kola soutěže GA ČR, z toho projekty č. 1-7, 9-13, 15, 19-27, 30-36 jednomyslně;

– podpořila podání návrhu projektu Barbory Uchytílové *Manuscripta.cz: Středověké rukopisy v Česku přehledně a interaktivně* do výzvy TA ČR;

– ověřila zápis z 8. zasedání Rady FLÚ, které se konalo 16. 3. 2023;

- podpořila všechny návrhy projektů do soutěže Programu PPLZ, a to v pořadí: 1. Martin Šorm, 2. Petr Vaškovic, 3. Šimon Wikstrøm Svěrák, 4. Robin Pech, 5. Dan Török, 6. Tomáš Korda;
- podpořila návrh na udělení Fellowshipu Josefa Dobrovského Jonathanovi L. Dronsfieldovi;
- podpořila čtyři pozměňovací návrhy k Jednacímu řádu Etické komise FLÚ;
- schválila Jednací řád Etické komise FLÚ;
- jednomyslně podpořila návrh na udělení Ceny AV ČR pro mladé vědecké pracovníky Martinu Zachovi;
- podpořila podání návrhu projektu Marcely Slavíkové *Reprezentace panovníků v raně novověké literatuře českých zemí a Francie* pro výzvu MŠMT;
- podpořila podání návrhu projektu Josepha Grima Feinberga *Koncepce emancipace ve střední a východní Evropě* do soutěže programu Mobility AV ČR;
- podpořila podání návrhu projektu Tomáše Koblížka *Překlenout hranici: Mezioborová spolupráce v aplikované filozofii jazyka, mysli a vědy* do soutěže programu Mobility AV ČR;
- podpořila podání návrhu projektu Petra Kouby *Odtržení od společnosti a duševní poruchy v post-pandemické době* do soutěže programu Mobility Plus;
- podpořila podání návrhu projektu Tomáše Marvana *Sluchové vnímání a teorie vědomí* do výzvy MŠMT Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích LUAUS24, bilaterální projekty Česká republika - Spojené státy americké;
- schválila úpravy Jednacího řádu Etické komise FLÚ;
- ověřila zápis z 9. zasedání Rady FLÚ, které se konalo 22. 6. 2023;
- jednomyslně schválila převod zisku za rok 2022 ve výši 34 518,60 Kč, a to 1 726 Kč do rezervního fondu a 32 792,60 Kč do fondu reprodukce majetku;
- podpořila podání návrhu projektu Jany Ndiaye Beránkové *ArchConcepts: Forma sleduje jazyk? Teorie architektury a kontinentální filosofie 1960-1990* do výzvy MSCA-Postdoctoral Fellowships;
- podpořila podání návrhu projektu Aleny Sarkissian *Unveiling the Iron Curtain: Cold War Classics and Performative Events 1946-1990* do výzvy Twinning - Horizon Europe;
- podpořila podání návrhu projektu Mateje Cíbika *Krise pravdy v humanitních vědách - interní a externí výzvy* do soutěže programu CHANSE;
- jednomyslně podpořila podání návrhu projektu Hynka Janouška *Rozmanitost humovského empirismu: dědictví střední Evropy* do soutěže programu Mobility Plus;
- podpořila podání návrhu projektu Pavla Soukupa *Náboženství a eskalace krizí v pozdně středověké Evropě 1300-1550* do soutěže programu CHANSE;
- podpořila všechny návrhy projektů do soutěže Programu PPLZ, a to v pořadí: 1. Kateřina Lochmanová, 2. Robin Pech, 3. David Kocourek, 4. Charles Leitz, 5. Tomáš Korda;
- podpořila podání návrhu projektu Jana Balona *Řešení a vytváření krizí: dvojí role datafikace* do výzvy CHANSE;
- podpořila návrh na jmenování Martina Svatoše emeritním vědeckým pracovníkem AV ČR;
- schválila upravené znění Organizačního řádu FLÚ;
- ověřila zápis z 10. zasedání Rady FLÚ, které se konalo 15. 9. 2023;
- podpořila uzavření smlouvy o spolupráci s polským Centrem mediévistických studií (Centrum Studiów Mediewistycznych) v Lublinu;
- podpořila podání návrhu projektu Alice Koubové *WeBeResNet: A Transdisciplinary Research Collaboration to Enhance Resilience and Well-being in Adversities* v rámci schématu COST;
- podpořila podání návrhu projektu Petra Urbana *Accounting for Corruption: Fostering Corruption Studies in Europe (ACorrupt)* v rámci schématu COST;
- ověřila zápis z 11. zasedání Rady FLÚ, které se konalo 12. 10. 2023;
- podpořila návrh projektu Geoffreyho Dierckxsense *Vliv umělé inteligence v medicíně na autonomii - perspek-*

tivy pacienta výzvy MŠMT, programu Inter-Excellence II – podprogramu Inter-action ČR–Bavorsko;

– podpořila návrh projektu Geoffreyho Dierckxsense *Developping a Pbenomenological Theory of Medical Enhancement (Enhancement and Society project MESo)* do výzvy ERC Consolidator;

– podpořila návrhy projektů Francescy Bonini, Mártona Szentpéteriho a Francesca Tavy na podporu v rámci Fellowshipu Josefa Dobrovského;

– ověřila zápis z 12. zasedání Rady FLÚ, které se konalo dne 2. 11. 2023;

– jednomyslně podpořila návrh projektu Václava Žůrka *Formy, funkce a reflexe jazykového násilí v Čechách, Bavorsku a Evropě* do veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích LUABA24;

– podpořila stanovisko Rad pracovišť AV ČR reagující na novelu zákona o vědecko-výzkumných institucích.

8.1.3 Dozorčí rada

V roce 2023 se Dozorčí rada sešla třikrát pod vedením předsedy Pavla Janáčka.

Na **1. zasedání** dne 8. 3. 2023 Dozorčí rada:

- projednala a bez připomínek vzala na vědomí návrh rozpočtu FLÚ AV ČR na rok 2023 a jeho střednědobého výhledu na roky 2024 a 2025. Upozornila, že rozpočet neumožňuje udržet výši nominálních mezd ani vyrovnat pokles reálných mezd v důsledku inflace a nepředpokládá ani tvorbu FÚUP ke krytí nákladů projektů pokračujících v roce 2024, což vytváří vnitřní dluh. Výhled rozpočtu na další dva roky může vyvolat velkou nejistotu stran možnosti plnit výzkumné úkoly FLÚ vyplývající ze zřizovací listiny;
- byla informována o nájemních smlouvách a valorizaci nájmu dle inflačních doložek;
- byla informována o činnosti FLÚ včetně přijetí Plánu rovných příležitostí Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i., na léta 2022–2024;
- byla informována o společném usnesení ředitelek a ředitelů pracovišť AV ČR ke kritické situaci v odměňování pracovníků a pracovníc v humanitních a společenskovědních oborech ze dne 7. 2. 2023 a obsahově ho podpořila;
- byla informována o smlouvách zveřejněných v Registru smluv MV ČR za období 1. 12. 2022 – 28. 2. 2023.

Na **2. zasedání** dne 31. 5. 2023 Dozorčí rada:

- schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady v roce 2022;
- projednala návrh Výroční zprávy o činnosti a hospodaření Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i., za rok 2022 včetně návrhu účetní závěrky a návrhu zprávy auditora;
- byla informována o aktuální činnosti FLÚ;
- byla informována o aktuálním stavu čerpání rozpočtu FLÚ a vzala ho na vědomí;

- byla informována o přípravě akce nákladné údržby v areálu Jilská-Husova;
- byla informována o probíhající kontrole GA ČR;
- byla informována o smlouvách zveřejněných v Registru smluv MV ČR za období 1. 3. – 15. 5. 2023 a jejich přehled vzala na vědomí;
- schválila hodnocení manažerských schopností PhDr. Ondřeje Ševečka, Ph.D., ředitele FLÚ AV ČR, v. v. i., za rok 2022 stupněm 3 – „vynikající“.

Na **3. zasedání** dne 29. 11. 2023 Dozorčí rada:

- byla seznámena se složením nového vedení ústavu od 1. 10. 2023;
- byla informována o postavení a činnosti center a společných pracovišť v ústavu;
- byla informována o činnosti ústavu v druhé polovině roku 2023 a o výhledu na rok 2024;
- byla informována o hospodaření ústavu, výhledu do konce roku 2023 a o stavební akci v areálu Jilská-Husova;
- byla informována o výsledku kontroly GA ČR a o výsledku zasedání škodní komise FLÚ;
- projednala přehled smluv zveřejněných v Registru smluv za období od 16. 5. – 10. 11. 2023;
- schválila Dodatek č. 3 k Nájemní smlouvě ze dne 9. 12. 2019 mezi Filosofickým ústavem AV ČR a Slovanským ústavem AV ČR.

V roce 2023 hlasovala Dozorčí rada o jednom bodu formou per rollam (15.–16. 12. 2023). V tomto hlasování Dozorčí rada udělila předchozí písemný souhlas k uzavření Dodatku č. 2 ke smlouvě o nájmu prostoru sloužícího k podnikání ze dne 7. 7. 2021 mezi Keystone Production, s. r. o., a Filosofickým ústavem AV ČR, Sociologickým ústavem AV ČR, Ústavem dějin umění AV ČR.

8.2 Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2023 nebyly provedeny žádné změny ve zřizovací listině FLÚ.

8.3 Další činnosti

FLÚ v roce 2023 nevykonával další a jinou činnost.

8.4 Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

Na přelomu let 2022 a 2023 proběhla kontrola GA ČR u všech projektů řešených ve FLÚ v roce 2021 a u dvou projektů řešených v roce 2020.

Na základě této kontroly došlo k vyměření vratky grantových prostředků v celkové výši 31.200,40 Kč (a to za drobné výdaje, které nelze hradit z přímých nákladů grantů). Vzhledem k tomu, že FLÚ vratku uhradil, nedošlo k porušení rozpočtové kázně.

8.5 Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Organizace dodržuje zákon o odpadech.

Každodenní provoz instituce produkuje pouze běžný komunální odpad s výjimkou prázdných tonerových kazet a likvidované výpočetní techniky. Svoz takového odpadu je zajištěn firmami, které za úplatu provádějí jeho ekologickou likvidaci. V objektu je pro všechny jeho uživatele umožněno třídění papíru.

8.6 Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Základní personální údaje jsou uvedeny v Příloze č. 4 (viz s. 308).

8.7 Zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

V roce 2023 obdržel Filosofický ústav jednu oficiální žádost o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.

IX.
Přílohy k výroční zprávě Filosofického ústavu
AV ČR, v. v. i. za rok 2023

Příloha č. I / Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2023

Soupis výsledků vědecké činnosti FLÚ uplatněných v roce 2023 (podle databáze ASEP – uváděny jsou pouze výsledky odesílané z této databáze do RIV)

Soupis obsahuje 320 výstupů ze sběru 2024 exportovaných do RIV; z celkového počtu 336 exportovaných výstupů je vyňato 16 položek s vročením 2024.

Vysvětlivky použitých zkratk (druh výsledku):

- A3 přednáška/prezentace nepublikovaná: 46 výsledků
- B monografie: 34 výsledků
- C konferenční příspěvek (mezinárodní konference): 15 výsledků
- E elektronický dokument: 8 výsledků
- G konferenční sborník (mezinárodní konference): 1 výsledek
- ⚙ J článek v odborném periodiku: 85 výsledků
- ▼ K konferenční příspěvek (tuzemská konference): 3 výsledky
- M kapitola v monografii: 88 výsledků
- △ O ostatní výsledky: 2 výsledky
- R recenze: 8 výsledků
- U uspořádání akce: 30 výsledků

- Arazim, Pavel. Wittgenstein als Philosoph der dynamischen Sprache? Versuch einer Bergsonisierung. In: Heinrich-Ramharter, E., Pichler, A., Stadler, F., eds. *100 Jahre Tractatus. Beiträge der Österreichischen Ludwig Wittgenstein Gesellschaft*. Kirchberg am Wechsel: Österreichische Ludwig Wittgenstein Gesellschaft, 2023, s. 10–19. ISSN 1022-3398. Druh výsledku C.
- ⚙ Arazim, Pavel. Catch me if you can – Wittgenstein on the ineffability of logical form. *Logic and Logical Philosophy*. R. 32, č. 3 (2023), s. 325–339. ISSN 1425-3305. Druh výsledku J.
- Arazim, Pavel. *Implicit rules and their inexpressibility by means of logic* [přednáška]. Wien, Wittgenstein and Hegel on the Foundations of Logic, 11.–13. 9. 2023. Druh výsledku A3.
- ⚙ Barčíková, K., Honzík, T., Flachsová, E., Steinlauf, Barbora, Rusinová, K. Sdílené rozhodování o cíli péče u dítěte s progredujícím renálním selháním v rámci primární hyperoxalurie. *Paliativní medicína*. R. 4, č. 2 (2023), s. 48–54. ISSN 2695-1495. E-ISSN 2695-1509. Druh výsledku J.
- Baronová, B., Koubová, Alice, Turner, V. *Odolnost skrze komunitu – Skupinová performance o tom, jak vybudovat odolnou společnost* [zvaná přednáška]. Jihlava, Inspirační fórum při festivalu dokumentárních filmů Jihlava, 27. 10. 2023. Druh výsledku A3.

- Bažant, Jan. *Božská nahota. Sochy Venuše od počátku do dneška*. Praha: Academia, 2023. ISBN 978-80-200-3311-6. Druh výsledku B.
- Bažant, Jan. *Myth of Perseus and Images. From the Beginning to Today*. Heidelberg: Propylaeum, 2023. ISBN 978-3-96929-221-1. Druh výsledku B.
- Bažant, Jan. Český sochař, německý klasický archeolog a antické sochy. In: Tůmová, H., Vacinová, L., eds. *Ozvěny antiky v srdci Evropy*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2023, s. 15-40. ISBN 978-80-7671-063-4. Druh výsledku M.
- ⚙ Bažant, Vojtěch. Nationalism in the Second Redaction of the Verse Chronicle by the So-Called Dalimil. *Historical Studies on Central Europe*. R. 3, č. 1 (2023), 80-102. ISSN 2786-0930. E-ISSN 2786-0922. Druh výsledku J.
- Bažant, V., Korecká, L., Šorm, Martin, Turek, M. Předmluva. Čas bez práce ve středověké Evropě. In: Bažant, V., Korecká, L., Šorm, Martin, Turek, M., eds. *Oddech a zabálka. Čas bez práce ve středověké Evropě*. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2022, s. 9-24. ISBN 978-80-7422-892-6. Druh výsledku M.
- Bednář, Miloslav. Masaryk's Czech Question and the Idea of the Czech State. In: Svoboda, J., Prázný, A., eds. *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023, s. 153-167. ISBN 978-90-04-53490-2. Druh výsledku M.
- ▼ Bednář, Miloslav. Masarykovo pojetí středoevropské a celoevropské demokratické jednoty. In: Kober, J., ed. *Republika ve změnách a trování*. Praha: Academia, 2022, s. 101-120. Strategie AV21. Špičkový výzkum ve veřejném zájmu. ISBN 978-80-200-3370-3. Druh výsledku K.
- ⚙ Benešová, H., Steinlauf, Barbora, Straka, B. Preference nezletilého pacienta při poskytování zdravotních služeb - právní a etický pohled. *Paliativní medicína*. R. 4, č. 1 (2023), s. 16-22. ISSN 2695-1495. E-ISSN 2695-1509. Druh výsledku J.
- ⚙ Bhambra, G. K., Holmwood, John. The Trap of „Capitalism“, Racial or Otherwise. *Archives Europeennes de Sociologie*. R. 64, č. 2 (2023), s. 163-172. ISSN 0003-9756. E-ISSN 1474-0583. Druh výsledku J.
- Bíba, Jan, Lánský, Ondřej. *From Resentment to Resilience* [přednáška]. Prague, Sofia Näsström. Democracy and the Social Question (Workshop), 17. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Bíba, Jan, Lánský, Ondřej. *Democracy and the Social Question*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 17. 10. 2023. Workshop. Druh výsledku U.

- ☼ Bierhanzl, Jan. The Disobedience of Seeing. Steyerl, Foucault, Butler. *Aesthetic Investigations*. R. 5, č. 2 (2022), s. 116–128. E-ISSN 2352-2704. Druh výsledku J.
- ☼ Bílková, Marta, Frittella, S., Kozhemiachenko, D., Majer, Ondrej. Qualitative reasoning in a two-layered framework. *International Journal of Approximate Reasoning*. R. 154 (March 2023), s. 84–108. ISSN 0888-613X. E-ISSN 1873-4731. Druh výsledku J.
- Bílková, Marta, Frittella, S., Kozhemiachenko, D., Majer, Ondrej, Manoorkar, K. Describing and Quantifying Contradiction between Pieces of Evidence via Belnap Dunn Logic and Dempster-Shafer Theory. In: *Proceedings of Machine Learning Research, Volume 215: International Symposium on Imprecise Probability: Theories and Applications*,. Almeri a: PMLR, 2023, s. 37–47. E-ISSN 2640-3498. Druh výsledku C.
- Bílková, Marta, Frittella, S., Kozhemiachenko, D., Majer, Ondrej. Two-Layered Logics for Paraconsistent Probabilities. In: Hansen, H. H., Scedrov, A., De Queiroz, R. J. G. B., eds. *Logic, Language, Information, and Computation*. Cham: Springer, 2023, s. 101–117. Lecture Notes in Computer Science, 13923. ISBN 978-3-031-39783-7. Druh výsledku C.
- Blažek, Pavel. *Iste liber videtur esse factus ab Aristotile. Bartholomew of Bruges and the Medieval Reception of the De Inundatione Nili*. In: Brînzei, M., Coman, D., Curuț, I., Marinca, A., eds. *Pseudo-Aristotelian Texts in Medieval Thought. Acts of the XXII Annual Colloquium of the Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale, Cluj-Napoca, 28–30 September 2016*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 235–267. ISBN 978-2-503-60606-4. Druh výsledku C.
- ☼ Bojda, Martin. Založení estetiky v německém osvícenském racionalismu. A. G. Baumgarten a G. F. Meier. *Filosofický časopis*. R. 70, č. 4 (2022), s. 741–763. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Bojda, Martin. *Schillerova estetika humanity*. Praha: Academia, 2023. ISBN 978-80-200-3402-1. Druh výsledku B.
- Bonneau, Lara. „general Science of art” (*die allgemeine Kunstwissenschaft*), Emil Utitz, a German-speaking Czech philosopher (1883–1956) [přednáška]. Prague, „Minority science” in the short 20th century: Imagining science from the margins of academia, 30. 3. – 1. 4. 2023. Druh výsledku A3.
- Bonneau, Lara. *Les strates de l'œuvre d'art. Part de l'objet, part du sujet, rapport au monde (Utitz, Ingarden, Patočka)* [zvaná přednáška]. Louvain, Phénoménologie, Kunstwissenschaft et histoire de l'art: Réceptions et usages croisés, 22. 5. 2023. Druh výsledku A3.
- Bonneau, Lara. *Dans l'antichambre de Mnemosynè* [zvaná přednáška]. Marseille, Warburg migrations: savoirs, images, personnes, 30.–31. 5. 2023. Druh výsledku A3.

- Boynik, S., Feinberg, Joseph Grim. *Karel Teige's Marketplace of Art. Presenting a New English Translation*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 19. 5. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Boynik, S., Feinberg, Joseph Grim. *Launch of Karel Teige's Marketplace of Art* [přednáška]. Athens, States in/And Crises: Theory and Movement in a Dangerous World. Historical Materialism Athens Conference 2023, 20.-23. 4. 2023. Druh výsledku A3.
- Brabec, Martin. Freedom (Not Only) in Research and the Academic Context. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 72–85. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Brabec, Martin. *Issues and Relations between Freedom and Academic Freedom* [přednáška]. Dublin, Philosophy and Social Science, 11.–14. 5. 2022. Druh výsledku A3.
- Bracha, K., Nodl, Martin. *Chrystianizacja i akulturacja w długim trwaniu. Czechy i Polska w średniowieczu*. Wiślica, Filosofický ústav AV ČR, 25.–26. 5. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- ⚙ Campi, Luigi. Nicholas of Miličín On Human Supposit. Two Versions of a Determination from the 1409 Prague „Quodlibet”. *Studi sull'Aristotelismo medievale*. R. 2, č. 2 (2022), s. 449–502. ISSN 2785-5066. Druh výsledku J.
- Cermanová Libichová, Pavlína. Greek and Arabic inspirations for Organizing Medieval Banquets. The Pseudo-Aristotelian Secretum secretorum as a source and a model for Medieval Advice Literature. In: Brinzei, M., Coman, D., Curuț, I., Marinca, A., eds. *Pseudo-Aristotelian Texts in Medieval Thought. Acts of the XXII Annual Colloquium of the Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale, Cluj-Napoca, 28–30 September 2016*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 85–109. ISBN 978-2-503-60606-4. Druh výsledku C.
- ⚙ Cívik, Matej. Elected Extremists, Political Communication and the Limits of Containment. *Topoi: an international review of philosophy*. R. 42, č. 2 (2023), s. 583–591. ISSN 0167-7411. Druh výsledku J.
- Cielontko, Dávid. *The Infancy Gospel of Thomas. Its Contents, Contexts, and Receptions*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 21.–22. 6. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Cielontko, Dávid. Démétrios Kronikář. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 61–72. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Cielontko, Dávid. Kumrán. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 307–329. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.

- ☼ Coeckelbergh, Mark. Freedom in the Anthropocene. Bringing Political Philosophy to Global Environmental Problems. *Filozofia*. R. 78, Supplement (2023), s. 52–61. ISSN 0046-385X. Druh výsledku J.
- Coughlin, Sean. *Scents of Religious Authority*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 5.–6. 6. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Coughlin, Sean. *Workshop: Early Distillation*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 6.–10. 12. 2021. Workshop. Druh výsledku U.
- Coughlin, Sean. *Alchemies of Scent. Reconstructing the Practices of Ancient Greco-Egyptian Perfumery* [zvaná přednáška]. Edinburgh, History of Science, Medicine and Technology Group seminars, 24. 11. 2021. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean, Wilde, Heike, Totelin, L. *Perfume Production in the Ancient World*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 7.– 8. 11. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Coughlin, Sean. *Recipes for Horrors* [zvaná přednáška]. Kiel, Medical Knowledge and its „Sitz im Leben“: Body and Horror in Antiquity, 18.–20. 11. 2021. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean. *Experimental Approaches to the Study of Past Scents* [zvaná přednáška]. Utrecht, Senses in Ancient Philosophy and Science, 7. 10. 2022. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean, Silverstein, J. *Perfumery in Ptolemaic Egypt and Tell Timai. An Experimental Approach. Annual Meeting of the American Research Center in Egypt /73./*. Alexandria: American Research Center in Egypt, 2022, s. 87–88 [přednáška]. Irvine, Annual Meeting of the American Research Center in Egypt /73./, 22. 4. – 8. 5. 2023. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean. *A 3rd Century Secret Ink and Its Reception. A Study of the Stable Transmission of a Recipe that Never Worked* [zvaná přednáška]. Madrid, INK-Quiry. Inks: Between Texts and Materiality, 11. 12. 2023. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean. *Stypsis in the Venerean Arts: Some Shared Technical Vocabulary of Perfumery, Dyeing and Alchemy* [zvaná přednáška]. Gießen, Stypsis in the Venerean Arts: Some Shared Technical Vocabulary of Perfumery, Dyeing and Alchemy, 30. 5. 2023. Druh výsledku A3.
- Coughlin, Sean. *The Common Technical Vocabulary of Perfumery, Dyeing, and Alchemy* [zvaná přednáška]. Exeter, A Department of Classics and Ancient History seminar, 29. 3. 2023. Druh výsledku A3.

- Coughlin, Sean, Wilde, Heike, Ravat, K. *The Metopion Perfume. Ingredients and Experiment*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 11.-12. 6. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Coughlin, Sean. *The fragrance of places we have not known* [zvaná přednáška]. Cardiff, I'm Your Venus: The Reception of Antiquity in Modern Cosmetic Advertising and Marketing, 7.-9. 9. 2022. Druh výsledku A3.
- Crippa, Davide, Massa-Esteve, M. R., eds. *The Algebrization of Mathematics during the 17th and 18th Centuries. Dwarfs and Giants, Centres and Peripheries*. London: College publication, 2023. Dialogues and Games of Logic, 8. ISBN 978-1-84890-394-4. Druh výsledku B.
- Crippa, Davide, Massa-Esteve, M. R. Introduction. In: Crippa, D., Massa-Esteve, M. R., eds. *The Algebrization of Mathematics during the 17th and 18th Centuries. Dwarfs and Giants, Centres and Peripheries*. London: College publication, 2023, s. 1-23. Dialogues and Games of Logic, 8. ISBN 978-1-84890-394-4. Druh výsledku M.
- ☼ Čadková, Daniela. Mythological heroes on Czech stages and politics. The case of Phaethon and Antigone. *Classical Receptions Journal*. R. 15, č. 2 (2023), s. 172-189. ISSN 1759-5134. E-ISSN 1759-5142. Druh výsledku J.
- ☼ Čechvala, Jakub. Překotný hlas, truchlivé čtení. Nad esejem Nicole Lorauxové o řecké tragédii. *Svět literatury*. R. 33, č. 67 (2023), s. 137-151. ISSN 0862-8440. E-ISSN 2336-6729. Druh výsledku J.
- Černohorská, Vanda. *Digitalisation and Gender Inequalities* [zvaná přednáška]. Prague, Seminar of Accidental Wisdom, 5. 4. 2023. Druh výsledku A3.
- Dinušová, Dominika. Social Sciences in Interactions with Latin American Reality. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 173-186. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Dorrego López, E., Fuentes Guillén, Elías. *Irrationality, transcendence and the circle-squaring problem. An annotated translation of J. H. Lambert's Vorläufige Kenntnisse and Mémoire*. Cham: Springer, 2023. Logic, Epistemology, and the Unity of Science, 58. ISBN 978-3-031-24362-2. Druh výsledku B.
- Drozenová, Wendy. Pojetí humanity ve filosofii morálky Josefa Tvrdeho. In: Gluchman, V., Kalajtidis, J., eds. *Etické myslenie minulosti a súčasnosti (ETPP 2022/24): etika v 20. a 21. storočí I*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, 2023, s. 34-49. Opera Philosophica, 42/2023. ISBN 978-80-555-3085-7. Druh výsledku C.

- Drozenová, Wendy. Masaryk's Ethics. In: Svoboda, J., Prázný, A., eds. *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023, s. 82–98. ISBN 978-90-04-53490-2. Druh výsledku M.
- ☼ Drozenová, Wendy. Ethical foundations of Jacques Maritain's and Michael Novak's conception of human rights. *Ethics & Bioethics (in Central Europe)*. R. 13, č. 3/4 (2023), s. 127–137. ISSN 1338-5615. E-ISSN 2453-7829. Druh výsledku J.
- Dufourcq, A., Novotný, Karel, eds. *Surpuissance et finitude. Renaud Barbaras aux limites de la phénoménologie*. Paris: Vrin, 2023. ISBN 978-2-7116-3134-6. Druh výsledku B.
- Dus, Jan A. *List Judův, Druhý list Petrův*. Praha: Centrum biblických studií AV ČR a UK v Praze ve spolupráci s Českou biblickou společností, 2023. Český ekumenický komentář k Novému zákonu, 20. ISBN 978-80-7545-115-6. Druh výsledku B.
- Dus, Jan A. Polykarpos Smyrenský. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 453–474. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Dus, Jan A. Ignác Antiochijský. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 145–165. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- ☼ Dvořák, Petr. Predestinace před a po poznání zásluh u vybraných zastánců libertariánského pojetí svobody. *Studia Capuccinorum Boziniensia*. R. 9, č. 8 (2023), s. 54–80. ISSN 2585-8025. Druh výsledku J.
- ☼ Dvořák, Tomáš. Miniature at Large. *Interfaces: image, texte, language*. R. –, č. 50 (2023), s. 37–50. E-ISSN 2647-6754. Druh výsledku J.
- Feinberg, Joseph Grim, Landa, Ivan, Mervart, Jan. *Karel Kosík a dialektika konkrétního. Uvedení knihy*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 14. 11. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Feinberg, Joseph Grim, Landa, Ivan, Mervart, Jan, Woźniak, Monika, Medarov, G. *Karel Kosík, Czech Marxism and the Dialectics of the Concrete*. Online, Filosofický ústav AV ČR, 13. 10. 2022. Workshop. Druh výsledku U.
- Feinberg, Joseph Grim. „*Philosophy and Anthropology*” [zvaná přednáška]. Online, 6. bienální konference CASA 2021 (Česká asociace pro sociální antropologii), 17.–18. 4. 2021. Druh výsledku A3.

- Feinberg, Joseph Grim. *Karel Teige, the Czech Avant-garde, and the „New Folk Culture”* [zvaná přednáška]. Ljubljana, Karel Teige, the Czech Avant-garde, and the „New Folk Culture”, 29. 3. 2022. Druh výsledku A3.
- ⚙ Ferguson, Thomas. Negation in Negationless Intuitionistic Mathematics. *Philosophia Mathematica*. R. 31, č. 1 (2023), s. 29–55. ISSN 0031-8019. E-ISSN 1744-6406. Druh výsledku J.
- ⚙ Ferguson, Thomas. From Excluded Middle to Homogenization in Plumwood’s Feminist Critique of Logic. *Australasian Journal of Logic*. R. 20, č. 2 (2023), s. 243–277. E-ISSN 1448-5052. Druh výsledku J.
- Ferguson, Thomas, Punčochář, Vít. Structural Completeness and Superintuitionistic Inquisitive Logics. In: Hansen, H. H., Scedrov, A., De Queiroz, R. J. G. B., eds. *Logic, Language, Information, and Computation*. Cham: Springer, 2023, s. 194–210. Lecture Notes in Computer Science, 13923. ISBN 978-3-031-39783-7. Druh výsledku C.
- ⚙ Ferguson, Thomas. Subject-Matter and Intensional Operators II. Applications to the Theory of Topic Sensitive Intentional Modals. *Journal of Philosophical Logic*. R. 52, č. 6 (2023), s. 1673–1701. ISSN 0022-3611. Druh výsledku J.
- Fialová, Radka. Justin (Iústinós) Mučedník. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 277–305. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Fialová, Radka. Spor o starobylou moudrost. Úvahy o původu křesťanství u raně křesťanských apologetů. In: Cielontko, D., Čapek, F., eds. *Kolektivní paměť v bibli a křesťanství. Od teoretických otázek k praktickým aplikacím*. Praha: Karolinum, 2023, s. 224–240. ISBN 978-80-246-5099-9. Druh výsledku M.
- ⚙ Fořtová, Hana. Rokování, mínění a vytváření obecné vůle u Rousseaua. *Cornova*. R. 13, č. 1 (2023), s. 23–38. ISSN 1804-6983. E-ISSN 2787-9151. Druh výsledku J.
- ⚙ Fořtová, Hana. „Pozoroval jsem vnější tkáň ovčího jazyka...” Čtrnáctá kniha Ducha zákonů ve světle iatromechanické teorie. *Filosofický časopis*. R. 71, č. 3 (2023), s. 423–440. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Franek, Juraj. Tatiános. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 537–569. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Franek, Juraj. Marcus Minucius Felix. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 331–363. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.

- Franek, Juraj. Athénagorás z Athén. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 39–60. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Franek, Juraj. Aristeidés Athénský. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 19–37. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Franek, Juraj. Theofilos z Antiochie. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 617–642. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Frei, Jan. *The „true human life” in Patočka* [přednáška]. Ljubljana, International Philosophical Conference and Workshop of Søren Kierkegaard /11./, 9.–16. 6. 2023. Druh výsledku A3.
- Frei, Jan. *The Concept of the Fundamental Conversion of Life in Jan Patočka* [přednáška]. Cali, El concepto de la conversión fundamental de la vida en Patočka, 24. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Frei, Jan. *Jan Patočka, his Work, his Archive* [přednáška]. Bogotá, Teoría y práctica del archivo. El archivo de Jan Patočka, 18. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Frei, Jan. El maestro oculto. Sobre el impacto de Patočka en la filosofía checa de hoy. In: Krausová, E., Vargas Guillén, G., eds. *Patočka lector de Comenio. De la filosofía de la educación*. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2023, s. 161–174. Filosofía y Enseñanza de la Filosofía. ISBN 978-628-7651-02-9. Druh výsledku M.
- Frei, Jan. Vivir después la muerte. ¿Dónde? La „Fenomenología del más allá” de Patočka y su contexto. In: Vargas Guillén, G., Krausová, E., eds. *Jan Patočka y nuestra fenomenología. El horizonte de la secularización de la cultura*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2023, s. 53–65. ISBN 978-628-7625-86-0. Druh výsledku M.
- Fuentes Guillén, Elías. *Matemático dílo Bernarda Bolzana ve světle jeho rukopisů*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-742-9. Druh výsledku B.
- ⚙ Fuentes Guillén, Elías. Bolzano on Bolzano. A Hitherto Unknown Announcement of Bolzano’s *Beyträge. History and Philosophy of Logic*. R. 44, č. 4 (2023), s. 442–458. ISSN 0144-5340. E-ISSN 1464-5149. Druh výsledku J.

- Fuentes Guillén, Elías, Crippa, D. La reforma de la geometría propuesta por Bolzano en 1804. In: Ferreirós, J., De Paz, M., eds. *La génesis de la geometría*. Madrid: Plaza y Valdés, 2023, s. 303–324. ISBN 978-84-17121-70-9. Druh výsledku M.
- Fuentes Guillén, Elías. *Steve Russ. Virtue, Happiness and Mathematics in the Life of Prague in the Early Nineteenth Century*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 18. 9. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Fulka, Josef. *Kapitoly z filosofie nové hudby*. Praha: Karolinum, 2023. Myšlení současnosti. ISBN 978-80-246-4216-1. Druh výsledku B.
- ⚙ Fulka, Josef. Psychopathologie de la vie quotidienne. Bohumil Hrabal et la psychanalyse. *Écho des études romanes*. R. 18, č. 2 (2023), s. 119–131. ISSN 1801-0865. Druh výsledku J.
- ⚙ Glombíček, Petr. Povaha vlivu Karla Krause na Wittgensteinovu filosofii. *Filosofický časopis*. R. 71, č. 2 (2023), s. 229–250. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- Golubev, Victor, Coughlin, Sean. *Gut Scent - The Smell of Guts* [zvaná přednáška]. Kiel, Comparative guts, 7.-9. 6. 2023. Druh výsledku A3.
- Graack, N., Prášek, Petr. *Die Öko-Phänomenologie deutet Natur als Subjekt* [Rozhlasový pořad]. Berlin: Deutschlandfunk Kultur, 2023. Druh výsledku E.
- Gulizia, S., Urbánek, Vladimír, Almási, G., Bienias, B., Hannan, L., Lelková, Iva, Nejeschleba, T., Akopyan, O. *Scientiae 2023*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 7.-10. 6. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- ⚙ Gutierrez, Ivan. Technologically-mediated auditory experience. Split horizons. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*. R. 22, č. 2 (2023), s. 525–540. ISSN 1568-7759. Druh výsledku J.
- Gutschmidt, Holger. Immanuel Kants Begriff der Autonomie und das Problem des freien Willens. In: Sikora, O., Sirovátka, J., eds. *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023, s. 31–47. ISBN 978-3-495-99461-0. Druh výsledku M.
- ⚙ Gvoždiak, Vít, Fikejzová, M. Přehlížení konvencí. *Filosofický časopis*. R. 71, č. 4 (2023), s. 637–648. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- ⚙ Hanke, Miroslav. Richard Lavenham's *Tractatus terminorum naturalium*. *Vivarium*. R. 61, č. 2 (2023), s. 167–243. ISSN 0042-7543. Druh výsledku J.

- ☼ Hanke, Miroslav. Science as Pretence. Fictionalism in Late Medieval Nominalism. *Studia Neoaristotelica*. R. 20, č. 2 (2023), s. 147-192. ISSN 1214-8407. E-ISSN 1804-6843. Druh výsledku J.
- ☼ Hanke, Miroslav. Epistemological Issues in Pedro Hurtado de Mendoza's Early *De fide*. *Aithér*. R. 15, č. 30 (2023), s. 26-61. ISSN 1803-7860. Druh výsledku J.
- Hauser, Michael. *Doba prechodu. Tranzitívna ontológia a dielo Alaina Badioua* [zvaná prednáška]. Bratislava, Doba prechodu. Tranzitívna ontológia a dielo Alaina Badioua, 13. 3. 2023. Druh výsledku A3.
- Hauser, Michael. *Praxis and Anti-value as the Dominant Form of Capital* [zvaná prednáška]. Prague, Praxis in Marx and Marxism, 14.-15. 12. 2022. Druh výsledku A3.
- Havelka, Tomáš. *Jan Amos Komenský. Duchovní traktáty I*. Brno: Host, 2022. Česká knižnice, 119/1. ISBN 978-80-275-1344-4. Druh výsledku B.
- Havelka, Tomáš. *Jan Amos Komenský. Duchovní traktáty II*. Brno: Host, 2022. Česká knižnice, 119/2. ISBN 978-80-275-1344-4. Druh výsledku B.
- ▼ Havelka, Tomáš. On jest figura neb obraz kostela a chrámu duchovního, jenž je tělo naše. Chrám jako metafora. In: *Barokní chrám jako jeviště, bojiště i útočiště. Barokní jezuitské Klatovy 2022. Sborník příspěvků*. Klatovy: Městská knihovna Klatovy, 2023, s. 80-95. Klatovy v prostoru a čase, 17. ISBN 978-80-907785-8-0. Druh výsledku K.
- Havelka, Tomáš, Vik, D. J., Schifferová, Věra. *Poutník se z vysoka na svět dívá. Labyrint světa a Lusthauz srdce 1623-2023*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 11-12. 12. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Havrda, Matyáš. Je čas akcident pohybu? K antické kontroverzi nad Aristotelovou Fyzikou. In: Navrátilová, O., Němec, V., eds. *Pole plné rozmanitých bylin. Sborník k životnímu jubileu Lenky Karfíkové*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 7-27. ISBN 978-80-7298-551-7. Druh výsledku M.
- Havrda, Matyáš. *Alexander Meets Galen. Aristotle's Physics in Dialogue Between Medicine and Philosophy*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 19. 5. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Havrda, Matyáš. The Order of Education and Knowledge in Clement of Alexandria. In: Ayres, L., Champion, M. W., Crawford, M. R., eds. *The Intellectual World of Late Antique Christianity. Reshaping Classical Traditions*. Cambridge: Cambridge University Press, 2023, s. 89-99. ISBN 978-1-108-83529-9. Druh výsledku M.

- Hlaváček, Petr, Török, Dan. *The Bohemian Reformation and Religious Practice /14./*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 19.-20. 6. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Hoblík, Jiří, Fialová, Radka, eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku B.
- Hoblík, Jiří. Filón Alexandrijský. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 101–128. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Hoblík, Jiří. Judaismus (raný). In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 249–275. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Hoblík, Jiří. Helénismus. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 129–144. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Hoblík, Jiří. Židokřesťanství. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 665–681. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Hoblík, Jiří. Septuaginta. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 475–502. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- ⚙ Hoblík, Jiří. The Prophetization of Wisdom. Towards the Reception of Isaiah's Prophecy in the Book of Wisdom. *Adamantius*. R. -, č. 26 (2020), s. 368–375. ISSN 1126-6244. Druh výsledku J.
- Hrubec, Marek, Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023. Value Inquiry Book Series, 387. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku B.
- Hrubec, Marek. Research Change within Social Change. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 29–44. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- ⚙ Hrubec, Marek. Strategic Socialism. The Updating of Cuba's Model. *Human Affairs*. R. 33, č. 3 (2023), 349–365. ISSN 1210-3055. Druh výsledku J.
- Hvorecký, Juraj. From epistemology to ethics of deep networks. In: Müller, B., ed. *Proceedings of the AISB Convention 2023*. Swansea: Swansea University, 2023, s. 23–24. ISBN 978-1-908187-85-7. Druh výsledku C.

- Chambers, S., Cooke, M., Ferrara, A., Lánský, Ondřej, Lara, M. P., Mendieta, E., Rosa, H., Saar, M. *Philosophy and Social Science*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 10.-14. 5. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Chotaš, Jiří. Thomas Hobbes. Přirozený stav a autorita státu. In: Kučera, R., Chotaš, J., eds. *Dějiny politického myšlení. III/1, Politické myšlení raného novověku*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 233-262. ISBN 978-80-7298-547-0. Druh výsledku M.
- Chotaš, Jiří. Immanuel Kant. Idea věčného míru. In: Kučera, R., Chotaš, J., eds. *Dějiny politického myšlení. III/2, Politické směry a myslitelé 19. století*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 108-130. ISBN 978-80-7298-548-7. Druh výsledku M.
- ☼ Janda, Pavel. A scoring rule and global inaccuracy measure for contingent varying importance. *Philosophical Studies. An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*. R. 180, č. 12 (2023), s. 3323-3352. ISSN 0031-8116. E-ISSN 1573-0883. Druh výsledku J.
- Janoušek, Hynek, Starzyński, W. Jan Patočka on Descartes and Husserl's Cartesianism. In: De Santis, D., ed. *Edmund Husserl's Cartesian Meditations*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023, s. 329-352. *Phänomenologie*, 34. ISBN 978-3-495-99554-9. Druh výsledku M.
- ☼ Janoušek, Hynek. Meanings of „Embodied Experience”. A Response to Anik Waldow's Book. *Hume Studies*. R. 48, č. 2 (2023), s. 305-317. ISSN 0319-7336. Druh výsledku J.
- Kasanda, Albert. The Marginalization of African Epistemologies. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 187-198. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Kasanda, Albert. Writing in Ciluba. From Colonial Extirpation to the Challenge of Globalisation. In: Fraiture, P.-P., ed. *Unfinished Histories. Empire and Postcolonial Resonance in Central Africa and Belgium*. Leuven: Leuven University Press, 2022, s. 143-164. ISBN 978-94-6270-357-5. Druh výsledku M.
- Kasanda, Albert. African Civil Society. In: Okeja, U., ed. *Routledge handbook of African political philosophy*. Abingdon: Routledge, 2023, s. 163-176. Routledge environment and sustainability handbooks. ISBN 978-0-367-56153-6. Druh výsledku M.
- Kasanda, Albert. Chan Stephen. 2021. African Political Thought. An Intellectual History of the Quest for Freedom [Review]. *Modern Africa: Politics, History and Society*. R. 11, č. 1 (2023), s. 113-120. ISSN 2336-3274. Druh výsledku R.

- Kitzler, Petr. *Tertullianus. O duši. Úvodní studie, překlad, výkladové poznámky a rejstříky*. Praha: OIKOYMENH, 2023. Knihovna raně křesťanské tradice, 32. ISBN 978-80-7298-623-1. Druh výsledku B.
- Kitzler, Petr. Tertullianus. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 571–616. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Kitzler, Petr. Markión ze Sinópe. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 365–374. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Kitzler, Petr. Passio Sanctarum Perpetuae et Felicitatis (Umučení svatých Perpetuy a Felicity). In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 423–451. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Kitzler, Petr. Traducianismus. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 643–663. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- ⚙ Klev, Ansten. Spiritus asper versus lambda. On the nature of functional abstraction. *Notre Dame Journal of Formal Logic*. R. 64, č. 2 (2023), s. 205–223. ISSN 0029-4527. E-ISSN 1939-0726. Druh výsledku J.
- Klev, Ansten, Zwanziger, Colin. Modal Homotopy Type Theory. The Prospect of a New Logic for Philosophy, by D. Corfield [Review]. *History and Philosophy of Logic*. R. 44, č. 3 (2023), s. 337–342. ISSN 0144-5340. E-ISSN 1464-5149. Druh výsledku R.
- ⚙ Koblížek, Tomáš. Contemporary Art and the Problem of Indiscernibles. An Adverbialist Approach. *Estetika: The European journal of aesthetics*. R. 60, č. 1 (2023), s. 19–35. E-ISSN 2571-0915. Druh výsledku J.
- Koblížek, Tomáš. Hate Speech z hlediska fenomenologické teorie významu. In: Čapek, J., Fulínová, E., eds. *Myšlení konečnosti. Pavlu Koubovi k 70. narozeninám*. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2023, s. 47–54. ISBN 978-80-246-3172-1. Druh výsledku M.
- Koblížek, Tomáš. *May an Artist's Moral Ill Repute Affect the Meaning of Their Work? An Argument for an Intrinsic Relationship* [přednáška]. Wien, European Congress of Analytic Philosophy /11./, 21.–25. 8. 2023. Druh výsledku A3.

- Koblížek, Tomáš. *Adverbial Experience. The Aesthetics of Contemporary Art* [přednáška]. Utrecht, European Congress of Analytic Philosophy /10./, 24.-28. 8. 2020. Druh výsledku A3.
- Kolman, Vojtěch. Brandomův „Duch důvěry“ aneb znovuzrození sémantického hrdiny z velkomyslnosti a odpuštění [Recenze]. *Filosofický časopis*. R. 71, č. 3 (2023), s. 507-518. ISSN 0015-1831. Druh výsledku R.
- Kolman, Vojtěch. *Co je dialektika? Se zvláštním přiblížením ke Kleistově škole neřesti*. Praha: Argo, 2023. ISBN 978-80-257-4297-6. Druh výsledku B.
- Koťátko, Petr. *O čem se vypráví*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-725-2. Druh výsledku B.
- ⊙ Kotous, J., Sommer, Petr, Vaníček, V. *Tisíc a padesát let pražského biskupství*. Praha: NLN, 2023. ISBN 978-80-7422-869-8. Druh výsledku G.
- Koubová, Alice. Nemorální ontologie, bytostně rozporované pojmy a zapeklité problémy. In: Čapek, J., Fulínová, E., eds. *Myšlení konečnosti. Pavlu Koubovi k 70. narozeninám*. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2023, s. 64-71. ISBN 978-80-246-3172-1. Druh výsledku M.
- Koubová, Alice, Baronová, B. *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyranií*. Praha: wo-men, 2023. ISBN 978-80-908870-0-8. Druh výsledku B.
- 🟡 Koubová, Alice, Turner, V. *Propojme se včera* [video]. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2023. Druh výsledku E.
- Koubová, Alice. *Příběhy nežitelného života* [zvaná přednáška]. Plzeň, Performativita, narativita, deskriptivita, 25.-26. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Koubová, Alice. *Exploring Societal Resilience* [zvaná přednáška]. Amsterdam, Exploring Societal Resilience, 26. 9. 2023. Druh výsledku A3.
- Krajčík, Jiří, Hons, Pavel. *Vzestup a pád většinového společenství. Subalterní politické myšlení v současné Indii*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 4. 5. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Kubartová, Eliška. *Medieval Laments of the Virgin Mary. Text, Music, Performance, and Genre Liminality*. Leeds: ARC Humanities Press, 2023. Early Social Performance. ISBN 978-1-64189-456-2. Druh výsledku B.
- Kučera, R., Chotaš, Jiří, eds. *Dějiny politického myšlení. III/1, Politické myšlení raného novověku*. Praha: OIKOYMENH, 2022. ISBN 978-80-7298-547-0. Druh výsledku B.

- Kučera, R., Chotaš, Jiří, eds. *Dějiny politického myšlení. III/2, Politické směry a myslitelé 19. století*. Praha: OIKOYMENH, 2022. ISBN 978-80-7298-548-7. Druh výsledku B.
- Kuneš, Jan. Subjektivita a její základ ve filosofii Dietera Henricha. In: Navrátilová, O., Němec, V., eds. *Pole plné rozmanitých bylin. Sborník k životnímu jubileu Lenky Karfíkové*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 284–307. ISBN 978-80-7298-551-7. Druh výsledku M.
- ☼ Kutarňová, Kateřina. Philip of the Blessed Trinity's *Summa Theologiae Mysticae*. A Commentary on the Works of Teresa of Avila. *Teresianum*. R. 74, č. 1 (2023), s. 119–143. ISSN 0392-4556. E-ISSN 2611-7649. Druh výsledku J.
- ☼ Kutarňová, Kateřina. Philip of the Blessed Trinity on Mystical Knowledge. Peculiar Kinds of Species. *American Catholic Philosophical Quarterly*. R. 97, č. 3 (2023), s. 339–359. ISSN 1051-3558. Druh výsledku J.
- Kužel, Petr. Le samizdat chrétien de Tchécoslovaquie, espace de dialogue philosophique. In: Camarade, Hélène, Jurgenson, Luba, Galmiche, Xavier, eds. *Samizdat. Publications clandestines et autoédition en Europe centrale et orientales 1950–1990*. Paris: Nouveau monde, 2023, s. 237–242. ISBN 978-2-38094-411-2. Druh výsledku M.
- Kužel, Petr, ed. *György Lukács. Lenin. Studie o souvislosti jeho myšlenek*. Praha: Filosofia, 2023. Emancipace a kritika, 8. ISBN 978-80-7007-745-0. Druh výsledku B.
- Kužel, Petr. Lukácsův Lenin jako „myslitel praxe”. In: Lukács, G., ed. *Lenin. Studie o souvislosti jeho myšlenek*. Praha: Filosofia, 2023, s. 11–29. Emancipace a kritika, 8. ISBN 978-80-7007-745-0. Druh výsledku M.
- 🟡 Kvasz, Ladislav. *Symbolic Algebra as a Semiotic System* [textový soubor]. Cham: Springer, 2023. Druh výsledku E.
- Landa, Ivan. František Sedlák a hegelianský individualismus. In: Chavalka, J., ed. *Československá filosofie individualismu. Komentovaný výběr textů z let 1918–1948*. Praha: Karolinum, 2023, s. 381–405. ISBN 978-80-246-5705-9. Druh výsledku M.
- Lánský, Ondřej. *Možnosti resilience. Workshop pro členy týmu Systémy resilience institutu SYRI a širokou odbornou veřejnost*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 11.–12. 9. 2023. Workshop. Druh výsledku U.

- Lánský, Ondřej. *Elity, oligarchie a demokracie* [přednáška]. Bratislava, Elity, oligarchia a demokracia, 7. 6. 2023. Druh výsledku A3.
- Lánský, Ondřej. *Možnosti politické resilience (v Česku)* [přednáška]. Praha, Možnosti resilience. Workshop pro členy týmu Systémy resilience institutu SYRI a širokou odbornou veřejnost, 11.–12. 9. 2023. Druh výsledku A3.
- Lánský, Ondřej. *Oligarchy and Defense of Emancipation* [přednáška]. Prague, Philosophy and Social Science, 10.–14. 5. 2023. Druh výsledku A3.
- ☼ Lička, Lukáš. An Eastward Diffusion. The New Oxford and Paris Physics of Light in Prague Disputations, 1377–1409. *Recherches de Théologie et Philosophie Médiévales: studies in medieval theology and philosophy*. R. 89, č. 2 (2022), s. 449–516. ISSN 1370-7493. E-ISSN 1783-1717. Druh výsledku J.
- Lička, Lukáš. *Between Peckham and Buridan. Visual Representation in 15th-Century Vienna Disputations* [přednáška]. Leuven, Sight and Light in the Late Middle Ages, 12.–13. 6. 2023. Druh výsledku A3.
- Lička, Lukáš. *Optics and Disputation Practice at the Vienna Faculty of Arts 1400–1450* [zvaná přednáška]. Wien, Lecture series „Codicology & Palaeography”, 24. 1. 2023. Druh výsledku A3.
- ☼ Lička, Lukáš. The Noblest Complexion. Semimaterialist Tendencies in a Late Medieval Bohemian Reading of John Wyclif. *Vivarium*. R. 61, č. 3–4 (2023), s. 318–359. ISSN 0042-7543. Druh výsledku J.
- Loudín, Jiří. Values and Evaluation. Co-evolution of Science and Society. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 45–58. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- △ Loužil, J., Kuneš, Jan, ed., Sobotka, M., ed. *Immanuel Kant. Kritika praktického rozumu*. 2022. Druh výsledku O.
- Lukeš, Jiří. Ježíš Nazaretský. Ježíšovské bádání. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 191–248. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Lukeš, Jiří. Pavel z Tarsu. Pavlovské bádání. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 375–422. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.

- Majer, Ondrej, Punčochář, Vít, Sedlár, Igor. Truth-Maker Semantics for Some Substructural Logics. In: Faroldi, F. L. G., Van De Putte, F., eds. *Kit Fine on Truthmakers, Relevance, and Non-classical Logic*. Cham: Springer, 2023, s. 207–222. Outstanding contributions to logic, 26. ISBN 978-3-031-29414-3. Druh výsledku M.
- Mantovani, M., Galli, F., Lička, Lukáš. *Sight and Light in the Late Middle Ages*. Leuven, Filosofický ústav AV ČR, 12.–13. 6. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Matheson, B., Koblížek, Tomáš. *Controversial Art and Freedom of Expression*. Manchester, Filosofický ústav AV ČR, 11.–13. 7. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Matoušek, Alexander. *Hlasy tvarů*. Praha: OIKOYMENH, 2022. ISBN 978-80-7298-552-4. Druh výsledku B.
- ☼ Matysová, Daniela. The World and Its Nightmare (Levinas on Sense and Nonsense). *Human Studies*. R. 46, č. 1 (2023), s. 79–99. ISSN 0163-8548. E-ISSN 1572-851X. Druh výsledku J.
- ☼ McCarty, Ch., Shapiro, S., Klev, Ansten. The Axiom of Choice is false intuitionistically (in most contexts). *Bulletin of Symbolic Logic*. R. 29, č. 1 (2023), s. 71–96. ISSN 1079-8986. E-ISSN 1943-5894. Druh výsledku J.
- Mervart, Jan. Reformně komunistická éra a přechod do opozice. In: Eichler, P., Andělová, K., eds. *Průzkum života politickým bojem. Jaroslav Šabata (1927–2012). Charta 77 (45 let). Katalog k výstavě Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření Moravského zemského muzea a Masarykovy demokratické akademie*. Brno: Masarykova demokratická akademie, 2022, s. 33–39. ISBN 978-80-87348-34-5. Druh výsledku M.
- Mervart, Jan. *Genealogy of Czechoslovak Stalinism* [zvaná přednáška]. Cluj, Revisiting State Socialism (I), 26. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Míčková, Diana. „Death seems to me today like the fragrance of myrrh”. *Scent and stench in the Egyptian realm of the dead* [zvaná přednáška]. Prague, Scents of Religious Authority, 5.–6. 6. 2023. Druh výsledku A3.
- Mikeš, Vladimír, Marchand, S. *Philosophie et Rhétorique*. Paris, Filosofický ústav AV ČR, 30. 6. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- ☼ Moon, Stella S. Demarcating Descartes’s geometry with clarity and distinctness. *Synthese*. R. 202, č. 4 (2023), s. 123. ISSN 0039-7857. E-ISSN 1573-0964. Druh výsledku J.

- Musílek, Martin, Taibl, P. Týnský dvůr neboli Ungelt. Centrum zahraničního obchodu. In: Musílek, M., ed. *Ceny - mzdy - peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*. Praha: Argo, 2023, s. 21-76. Historické myšlení, 90. ISBN 978-80-257-4062-0. Druh výsledku M.
- Musílek, Martin, ed. *Ceny - mzdy - peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*. Praha: Argo, 2023. ISBN 978-80-257-4062-0. Druh výsledku B.
- Navrátilová, O., Němec, Václav, eds. *Pole plné rozmanitých bylin. Sborník k životnímu jubileu Lenky Karfíkové*. Praha: OIKOYMENH, 2022. ISBN 978-80-7298-551-7. Druh výsledku B.
- Němec, Václav. Tomáš Hejduk. Nepolitická politika v díle Ladislava Hejdánka [Recenze]. *Reflexe: Filosofický časopis*. R. -, č. 64 (2023), s. 149-160. ISSN 0862-6901. Druh výsledku R.
- Němec, Václav. Innerlichkeit und Ungegenständlichkeit. Lebewesen als Korpuskeln und Subjekte nach Pierre Teilhard de Chardin und Ladislav Hejdánek. In: Giblak, B., Źarski, K., eds. *Natur - Geist und Macht. Aspekte des vielgestaltigen Phänomens*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2023, s. 123-140. ISBN 978-3-447-12095-1. Druh výsledku M.
- ☼ Nitsche, Martin. Heideggerovské konfrontace v parodické interpretační situaci. *Filosofický časopis*. R. 70, č. 4 (2022), s. 795-808. ISSN 0015-1831. Druh výsledku J.
- ☼ Nodl, Martin. The funeral of Ladislaus the Posthumous. Between the profane and the sacred. *Forum Historiae*. R. 17, č. 1 (2023), s. 76-88. ISSN 1337-6861. Druh výsledku J.
- Nodl, Martin. *Praha 15. století. Konfliktní společenství*. Praha: Karolinum, 2023. ISBN 978-80-246-5710-3. Druh výsledku B.
- Nodl, Martin. Pazderský Roman. Historik Wáclaw Wladiwoj Tomek a české dějepisectví 19. století. Der Historiker Wáclaw Wladiwoj Tomek und die tschechische Historiografie des 19. Jahrhunderts [Rezension]. *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. R. 62, č. 1 (2022), s. 144-147. ISSN 0523-8587. Druh výsledku R.
- Nodl, Martin. Fajt, Jiří. Nürnberg als Kunstzentrum des Heiligen Römischen Reiches. Höfische und städtische Malerei in der Zeit Karls IV. 1346-1378 [Rezension]. *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. R. 62, č. 1 (2022), s. 160-162. ISSN 0523-8587. Druh výsledku R.
- Novotný, Karel, Prášek, Petr, Vendra, Maria Cristina Clorinda. *Faces of nature in contemporary phenomenology. Challenges of ecological ethics and philosophy of nature*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 5.-6. 10. 2023. Konference. Druh výsledku U.

- Novotný, Karel. *Život a svět. Fenomenologie Jana Patočky*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-377-3. Druh výsledku B.
- ☼ Novotný, Karel. El sentido de la naturaleza en Renaud Barbaras. *Investigaciones fenomenológicas*. R. –, č. 8 (2023), s. 133–150. ISSN 1137-2400. Druh výsledku J.
- Novotný, Karel. Tvář přírody na periférii prostoru. K fenomenologii Jana Patočky. In: Čapek, J., Fulínová, E., eds. *Myšlení konečnosti. Pavlu Koubovi k 70. narozeninám*. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2023, s. 143–153. ISBN 978-80-246-3172-1. Druh výsledku M.
- Novotný, Karel. Manifestation et incarnation comme conditions de l'apparaître du monde environnant. In: Dufourcq, A., Novotný, K., eds. *Surpuissance et finitude. Renaud Barbaras aux limites de la phénoménologie*. Paris: Vrin, 2023, s. 165–184. ISBN 978-2-7116-3134-6. Druh výsledku M.
- ☼ Novotný, Matěj, Kocánová, Barbora, Müller, Miloslav. „Meteorology“ and „meteors“ across centuries. A short history of two problematic terms. *Classical Receptions Journal*. R. 15, č. 3 (2023), s. 271–297. ISSN 1759-5134. E-ISSN 1759-5142. Druh výsledku J.
- Novotný, Robert, Jauernig, Jakub. *Czech medieval sources Fontes* [databáze]. Praha: Centrum medievistických studií AV ČR a UK, 2023. Druh výsledku E.
- Novotný, Robert, Kozler, David. *Rozcestník (nejen) medievistických periodik* [databáze]. Praha: Centrum medievistických studií AV ČR a UK, 2023. Druh výsledku E.
- Novotný, Robert, Uchytlová, Barbora. *HyperFontes. Metadatový modul databáze Czech Medieval Sources online* [databáze]. Praha: Centrum medievistických studií AV ČR a UK, 2023. Druh výsledku E.
- Novotný, Robert, Kozler, David, Elbel, P., Dufková, Tereza. *Historické prameny na dosah. Repertorium listin a listů k busitskému období* [databáze]. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 2023. Druh výsledku E.
- ☼ Nývlt, Pavel. Claretus And the City. The Glossarius, Its Latin Neologisms and Its Reception in Municipal Administrative Texts. *Trends in Classics*. R. 15, č. 1 (2023), s. 131–164. ISSN 1866-7473. E-ISSN 1866-7481. Druh výsledku J.
- Nývlt, Pavel. *Lýsiás. Obžaloba Eratosthena. Obžaloba Agoráta*. Praha: Jednota klasických filologů, 2023. Bilingua, 8. ISBN 978-80-909012-0-9. Druh výsledku B.
- Nývlt, Pavel, Sarkissian, Alena. *Ancient History and Ancient Historians. Dis manibus Pavel Oliva*. Prague, Filosofický ústav AV ČR, 22.–24. 11. 2023. Konference. Druh výsledku U.

- ☼ Pálka, Adam. The Basel Compactata and the Limits of Religious Coexistence in the Age of Conciliarism and Beyond. *Church History: studies in Christianity and culture*. R. 92, č. 3 (2023), s. 534–558. ISSN 0009-6407. E-ISSN 1755-2613. Druh výsledku J.
- Parusniková, Zuzana. Catalina González Quintero. Academic Skepticism in Hume and Kant. A Ciceronian Critique of Metaphysics [Review]. *Hume Studies*. R. 48, č. 2 (2023), s. 346–351. ISSN 0319-7336. Druh výsledku R.
- ☼ Parusniková, Zuzana. Popperian methodology and the Semmelweis case. *Medicine Health Care and Philosophy*. R. 26, č. 4 (2023), s. 529–537. ISSN 1386-7423. E-ISSN 1572-8633. Druh výsledku J.
- Pavlas, Petr. *Knize knih vstříc. Herbornský encyklopedismus a konstelace Komenského-Leibniz*. Praha: Filosofia, 2023. ISBN 978-80-7007-754-2. Druh výsledku B.
- ☼ Pavlas, Petr. Gott und Frieden. Biblische Sprache und kognitive Metaphern des *Angelus Pacis. Comenius-Jahrbuch*. R. –, č. 31 (2023), s. 87–110. ISSN 0945-313X. Druh výsledku J.
- Pavlíček, Ota. *Letní škola ERC-ACADEMIA*. Velké Meziříčí, Filosofický ústav AV ČR, 3. 6. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Pavlíček, Ota, Brinzei, M., Baneu, A. *Annual Meeting for Reading Medieval Manuscripts /8./*. Pervolia, Filosofický ústav AV ČR, 22.–27. 10. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Pelc, Vojtěch. Jazykové a literární aspekty dedikačních textů tezí. In: Heisslerová, R., Pelc, V., Zelenková, P., eds. *Karel Škréta (1610–1674) a univerzitní teze v českých zemích*. Praha: Národní galerie Praha, 2023, s. 45–50. ISBN 978-80-7035-842-9. Druh výsledku M.
- ☼ Peregrin, Jaroslav, Svoboda, Vladimír. Establishing Logical Forms. What is assigned to what, how and why. *Logic and Logical Philosophy*. R. 32, č. 3 (2023), s. 421–442. ISSN 1425-3305. Druh výsledku J.
- Peregrin, Jaroslav, Svoboda, Vladimír. Logical Pluralism and Genuine Logic. In: Sedlár, I., ed. *The Logica Yearbook 2022*. London: College Publications, 2023, s. 119–134. ISBN 978-1-84890-446-0. Druh výsledku C.
- ☼ Pezlar, Ivo. Type Polymorphism, Natural Language Semantics, and TIL. *Journal of Logic, Language, and Information*. R. 32, č. 2 (2023), s. 275–295. ISSN 0925-8531. E-ISSN 1572-9583. Druh výsledku J.
- Pezlar, Ivo. Nils Kürbis. Proof and Falsity. A Logical Investigation [Review]. *Studia Logica*. R. 111, č. 2 (2023), s. 353–356. ISSN 0039-3215. E-ISSN 1572-8730. Druh výsledku R.

- ⚙ Piccolomini D'Aragona, Antonio. The proof-theoretic square. *Synthese*. R. 201, č. 6 (2023), s. 219. ISSN 0039-7857. E-ISSN 1573-0964. Druh výsledku J.
- ⚙ Pintnerová, Iveta, Pavlas, Petr. V Patočkových stopách za kusánovskými ozvěnami v raně novověkém vernakulárním encyklopedismu. Komenského Theatrum universitatis rerum v kontextu. *Studia Comeniana et historica*. R. 51, č. 105/106 (2021), s. 65–93. ISSN 0323-2220. Druh výsledku J.
- ⚙ Prášek, Petr. A Theological Turn in Phenomenology? Janicaud and Contemporary French Phenomenology. *Studia Phaenomenologica*. R. –, č. 23 (2023), s. 351–375. ISSN 1582-5647. Druh výsledku J.
- ⚙ Prášek, Petr. Mají zvířata, rostliny či věci svou tvář? Lévinas, Diehm a ekofenomenologie. *Reflexe: Filosofický časopis*. R. –, č. 64 (2023), s. 73–91. ISSN 0862-6901. Druh výsledku J.
- ⚙ Prášek, Petr. Ecology, Eco-phenomenology, and the Immanent Ethics of Nature. *Meta: research in hermeneutics, phenomenology and practical philosophy*. R. 15, č. 2 (2023), s. 342–366. ISSN 2067-3655. Druh výsledku J.
- ⚙ Prášek, Petr. Levinas vs. Maldiney. On the face of sensible nature. *Phainomena*. R. 32, č. 126/127 (2023), s. 157–184. ISSN 1318-3362. Druh výsledku J.
- Prchlík, Ivan. Tacitus. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 503–535. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Prchlík, Ivan. Iosephus Flavius. In: Hoblík, J., Fialová, R., eds. *Helénismus, raný judaismus a rané křesťanství. Kapitoly z encyklopedie*. Praha: Filosofia, 2023, s. 167–190. ISBN 978-80-7007-761-0. Druh výsledku M.
- Prieto Pabon, Laura Juliana. *The Influence of Modern Chemistry on the Development of Fine Fragrance* [zvaná přednáška]. Prague, Perfume Production in the Ancient World, 7.–8. 11. 2023. Druh výsledku A3.
- Profant, Martin. World Research Produced Here and Now. The Czech Case Study. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 141–155. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Profant, Martin, Brabec, Martin, eds. *Věda a akademická svoboda v nebezpečných časech*. Praha: Epoque, 2023. ISBN 978-80-278-0107-7. Druh výsledku B.

- ☼ Punčochář, Vít, Sedlár, Igor, Tedder, A. Relevant epistemic logic with public announcements and common knowledge. *Journal of Logic and Computation*. R. 33, č. 2 (2023), s. 436–461. ISSN 0955-792X. E-ISSN 1465-363X. Druh výsledku J.
- Punčochář, Vít. Fuzzy Truth, Fuzzy Support and Fuzzy Information States for Inquisitive Semantics. In: Marquis, P., Son, T-C., Kern-Isberner, G., eds. *Proceedings of the 20th International Conference on Principles of Knowledge Representation and Reasoning*. Rhodes: International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, 2023, s. 572–581. ISBN 978-1-956792-02-7. Druh výsledku C.
- ☼ Punčochář, Vít. Logical Forms, Substitutions and Information Types. *Logic and Logical Philosophy*. R. 32, č. 3 (2023), s. 459–473. ISSN 1425-3305. Druh výsledku J.
- ☼ Růžička, Jiří, Mervart, Jan. Marxism and existentialism in state socialist Czechoslovakia. *Studies in East European Thought*. R. 75, č. 3 (2023), s. 399–416. ISSN 0925-9392. E-ISSN 1573-0948. Druh výsledku J.
- Růžička, Jiří. „Rehabilitate Marx!” *The Czechoslovak Party Intelligentsia and Post-Stalinist Modernity* [zvaná přednáška]. Ciudad de Mexico, Vuelta a Marx. Una lectura crítica del capitalismo contemporáneo, 14. 9. 2023. Druh výsledku A3.
- Růžička, Jiří. *Genealogy of Marxist Humanism(s)* [přednáška]. London, The cost of life: oppression, exploitation and struggle in the time of monsters. Historical materialism annual conference /20./, 9.–12. 11. 2023. Druh výsledku A3.
- Růžička, Jiří. *The „Crisis“ of East-European Marxism. Objective Conditions or Actual Practice (The Case of Czechoslovak Marxism)* [přednáška]. London, Facing the Abyss: An Epoch of Permanent War and Counterrevolution. Historical materialism annual conference /19./, 10.–13. 11. 2022. Druh výsledku A3.
- 🟡 Sarkissian, Alena. *Greek Tragedy at the National Theatre of Prague during the Nazi occupation (1939-1945)* [Podcast]. Oxford: Archive of Performances of Greek and Roman, 2021. Druh výsledku E.
- Sarkissian, Alena, Nývlt, Pavel. *Letní škola klasických studií: Oliva, réva, vavřík v kulturní krajině antického světa* /31./. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 1.–4. 7. 2023. Workshop. Druh výsledku U.
- Schifferová, Věra. Jan Amos Komenský. O nápravě politiky a novém věku lidstva. In: Kučera, R., Chotaš, J., eds. *Dějiny politického myšlení. III/1, Politické myšlení raného novověku*. Praha: OIKOYMENH, 2022, s. 115–168. ISBN 978-80-7298-547-0. Druh výsledku M.
- ☼ Schifferová, Věra. Una vida justa en un Estado justo. La idea de Platón del “cuidado del alma” en la dimensión de la existencia humana en la comunidad estatal. *Anuario Colombiano de Fenomenología*. R. –, č. 14 (2022), s. 61–79. ISSN 2619-6395. Druh výsledku J.

- ☼ Schifferová, Věra. Jan Patočka y su “pedagogía de la conversión”. *Anuario Colombiano de Fenomenología*. R. –, č. 14 (2022), s. 81–100. ISSN 2619-6395. Druh výsledku J.
- Schifferová, Věra. La experiencia del laberinto en el contexto de las reflexiones sobre la existencia auténtica e inauténtica. Sobre la interpretación de Patočka a la obra de Comenio. El laberinto del mundo y el paraíso del corazón. In: Krausová, E., Vargas Guillén, G., eds. *Patočka lector de Comenio. De la filosofía de la educación*. Bogotá: Universidad Pedagógica Nacional, 2023, s. 149–160. Filosofía y Enseñanza de la Filosofía. ISBN 978-628-7651-02-9. Druh výsledku M.
- Schifferová, Věra. El problema de la existencia auténtica e inauténtica en el contexto de la pedagogía de la conversión en Jan Patočka. In: Vargas Guillén, G., ed. *Ciudad e individuación. El cuidado del alma: Patočka - Simondon*. Bogotá: Aula de Humanidades, 2023, s. 27–40. ISBN 978-628-7625-88-4. Druh výsledku M.
- Sikora, Ondřej. The Quest for Meaning. Patočka against Kant. In: Sikora, O., Sirovátka, J., eds. *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023, s. 133–151. ISBN 978-3-495-99461-0. Druh výsledku M.
- Sikora, Ondřej, Sirovátka, J., eds. *Kant and the Phenomenological Tradition. Kant und die phänomenologische Tradition*. Baden-Baden: Karl Alber, 2023. Alber Philosophie. ISBN 978-3-495-99461-0. Druh výsledku B.
- Sladký, Pavel. Ediční poznámka k německo-českému vydání Patočkova dopisu Ludwigu Landgrebemu ze 4. dubna 1974. In: Kružík, J., Kanócz, R., Novotný, J., eds. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum*. 12. Praha: Togga, 2022, s. 9–26. ISBN 978-80-7476-270-3. Druh výsledku M.
- ☼ Slavíková, Marcela. „Existuje obludnější a podivnější způsob argumentace?“ Joachim Hübner a jeho recenze první verze Komenského Velké didaktiky. *Česká literatura*. R. 71, č. 4 (2023), s. 498–519. ISSN 0009-0468. E-ISSN 2571-094X. Druh výsledku J.
- Sommer, Petr. Misie a benediktinské začátky pražského biskupství. In: Kotous, J., Sommer, P., Vaníček, V., eds. *Tisíc a padesát let pražského biskupství*. Praha: NLN, 2023, s. 137–151. ISBN 978-80-7422-869-8. Druh výsledku C.
- ☼ Soukup, Pavel. Kolik bylo křížových výprav proti husitům? Papežská autorita a její uplatnění ve válce s herezí. *Český časopis historický*. R. 121, č. 4 (2023), s. 1015–1045. ISSN 0862-6111. Druh výsledku J.
- ☼ Steiner, Martin. Cicero v díle J. A. Komenského. *Auriga. Zprávy Jednoty klasických filologů*. R. 65, č. 1/2 (2023), s. 66–84. ISSN 1211-3379. Druh výsledku J.

- Steinlauf, Barbora. Práva nezletilých pacientů. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 407–411. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Pořizování zvukového a obrazového záznamu bez souhlasu zdravotnického pracovníka. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 430–432. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Právo dětského pacienta na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 412–418. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Právo ženy na vydání placenty. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 454–456. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Trans nezletilí a zákon. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 450–453. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Výzkum na kmenových buňkách, preimplantační diagnostika. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 433–436. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Zajištění péče o chronicky nemocné děti ve školách. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 446–449. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Informovaný souhlas u nezletilých pacientů. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 419–422. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Náhradní mateřství. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 437–440. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
- Steinlauf, Barbora. Provádění pitev u mrtvě narozených dětí nebo dětí zemřelých ve věku do 18 let. In: Chvílová Weberová, M., Matějek, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 423–424. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.

- Steinlauf, Barbora. Nakládání s plody po potratu a plody po umělém přerušení těhotenství. In: Chvilová Weberová, M., Matějka, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 425–429. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
 - Steinlauf, Barbora. Právní problematika očkování. In: Chvilová Weberová, M., Matějka, J., Steinlauf, B., eds. *Etika v pediatrii a neonatologii*. Praha: Grada Publishing, 2023, s. 441–445. ISBN 978-80-271-3263-8. Druh výsledku M.
 - ☼ Storchová, Lucie. Fateful Periods. Routinisation of a Wittenberg Chronological and Eschatological Concept within Bohemian University Humanism (c. 1550–1620). *Central European Cultures*. R. 3, č. 1 (2023), s. 38–64. ISSN 2786-068X. E-ISSN 2786-0671. Druh výsledku J.
 - ☼ Storchová, Lucie. Labia tua maledicentiae et calumniae igne calent. Humanist Polemics and Invectives at the University of Prague from 1610 to 1620. *Acta Comeniana*. R. –, č. 36/60 (2022), s. 57–103. ISSN 0231-5955. Druh výsledku J.
 - ☼ Sundvall, J., Drosinou, M., Hannikainen, I., Hannikainen, K., Halonen, J., Herzon, V., Kopecký, Robin, Jirout Košová, M., Koverola, M., Kunnari, A., Perander, S., Saikkonen, T., Palomäki, J., Laakasuo, M. Innocence over utilitarianism. Heightened moral standards for robots in rescue dilemmas. *European Journal of Social Psychology*. R. 53, č. 4 (2023), s. 779–804. ISSN 0046-2772. E-ISSN 1099-0992. Druh výsledku J.
 - Suša, Oleg. Research in Neoliberal Transformation. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 59–71. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Svátek, Jaroslav. From Devotion to Censure. Hans Tucher's and Bernard of Breydenbach's Pilgrim Accounts and their Two Medieval Czech Translations. In: Rychterová, P., Odstrčilík, J., eds. *Medieval Translators and their Readers*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 127–146. *The Medieval Translator*, 20. ISBN 978-2-503-59190-2. Druh výsledku C.
- Svatoš, Martin. Jakého rodu je „matka filozofů“ a jakou matkou je studentům filozofie? Sv. Kateřina v genderových otázkách univerzitního kazatele Caspara Knittela, SJ. In: Bobková-Valentová, K., Havlík, J. M., Hojda, Z., eds. *Amicitiae vinculum potens et praevalidum vějíř pohledů do náboženského a kulturního života barokní společnosti k počtě Ivany Čornejové a Marie-Élizabeth Ducreux*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022, s. 328–348. ISBN 978-80-246-5039-5. Druh výsledku M.
 - Svoboda, David, Sousedík, Prokop. *Change and Relations. A Philosophical Essay on the Problem of Relations*. Neunkirchen-Seelscheid: Editiones Scholasticae, 2023. ISBN 978-3-86838-275-4. Druh výsledku B.

- Svoboda, Jan. The Relevance of Humanities in Masaryk's System of Sciences. In: Hrubec, M., Višňovský, E., eds. *Towards a New Research Era. A Global Comparison of Research Distortions*. Leiden: Brill, 2023, s. 156–170. ISBN 978-90-04-54493-2. Druh výsledku M.
- Svoboda, Jan. Zdroje Masarykova filosofického „antropizmu”. In: Gluchman, V., Kalajtizidis, J., eds. *Etické myslenie minulosti a súčasnosti (ETPP 2022/24): etika v 20. a 21. storočí I*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, 2023, s. 20–33. Opera Philosophica, 42/2023. ISBN 978-80-555-3085-7. Druh výsledku C.
- ▼ Svoboda, Jan. Filosoficko-sociologické kontexty Masarykova smyslu českých dějin. In: Kober, J., ed. *Republika ve změnách a trvání*. Praha: Academia, 2022, s. 71–96. Strategie AV21. Špičkový výzkum ve veřejném zájmu. ISBN 978-80-200-3370-3. Druh výsledku K.
- Svoboda, Jan, Prázný, A., eds. *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023. Value Inquiry Book Series, 381. ISBN 978-90-04-53490-2. Druh výsledku B.
- Svoboda, Jan. Modernism and Transcendence from the Perspective of Masaryk's Realism. In: Svoboda, J., Prázný, A., eds. *Recalling Masaryk's The Czech Question. Humanity and Politics on the Threshold of the Twenty-First Century*. Leiden: Brill, 2023, s. 57–81. ISBN 978-90-04-53490-2. Druh výsledku M.
- Svoboda, Jan. Hugo Fischer. Realismus, evropanství a hodnota demokracie. In: Gluchman, V., Kalajtizidis, J., eds. *Etické myslenie minulosti a súčasnosti (ETPP 2023/25). Etika v 20. a 21. storočí II*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta, 2023, s. 10–42. Opera Philosophica, 43. ISBN 978-80-555-3152-6. Druh výsledku C.
- ⚙ Szentpéteri, Márton. The Theory of Cognition in Transylvania (1629–1658). The Herborn Tradition and the Influence of Dutch Cartesianism. *Acta Comeniana*. R. –, č. 36/60 (2022), s. 9–35. ISSN 0231-5955. Druh výsledku J.
- ⚙ Šedinová, Hana. A Scavenging Beast of Prey or a Harmless Reptile? The lacta as a Puzzling Problem of Animal Classification in the Encyclopedia of Thomas of Cantimpré. *Mittellateinisches Jahrbuch*. R. 58, č. 2 (2023), s. 204–255. ISSN 0076-9762. Druh výsledku J.
- Šístek, František, Hesová, Zora, Slavková, M., Skenderija, I., Bittnerová, D. *7th International Balkan Studies Conference „Balkan Express 2023 - Between Orientalism and Occidentalism“*. Praha, Historický ústav AV ČR, 10.–11. 11. 2023. Konference. Druh výsledku U.

- Šmahel, František. Eretici in guerra. Gli hussiti. In: Benedetti, M., ed. *Eretiche ed eretici medievali*. Rome: Carocci, 2023, s. 269–292. ISBN 978-88-290-1994-6. Druh výsledku M.
- Šorm, Martin. Dovolená v Indii? Svoboda od práce, víra, štěstí a staročeský orientalismus. In: Bažant, V., Korecká, L., Šorm, Martin, Turek, M., eds. *Oddech a zabálka. Čas bez práce ve středověké Evropě*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2022, s. 261–269. ISBN 978-80-7422-892-6. Druh výsledku M.
- Šorm, Martin. *Podkoní, žák a smrt. Rozpory a víceblasy v české poezii 15. století*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2023. Mnemosyne. ISBN 978-80-7671-100-6. Druh výsledku B.
- Štefková, Z., Petříček, M., Hauser, Michael. *Diskuzní panel. Filozofie Vizualního Umění. Politické a Sociální Poselství* [zvaná přednáška]. Praha, Křik ve stroji. Svoboda jednotlivce a státní moc, 10.–12. 10. 2023. Druh výsledku A3.
- Thirriez-Arjangi, A., Dierckxsens, Geoffrey, Funk Deckard, M., Bruzzone, A., eds. *Le mal et la symbolique. Ricœur lecteur de Freud*. Berlin: De Gruyter, 2023. ISBN 978-3-11-073920-6. Druh výsledku B.
- △ Trčka, M., Brabec, Martin, Šembera, J., Žabka, V., Zedek, L. *Sbrnutí výzkumu. Nedostatkové zdroje v době pandemie. Ochranné respirační pomůcky, lékařská intenzivní péče a s nimi spojená etická dilemata*. 2021. Druh výsledku O.
- ⚙ Urban, Petr, Swain, Daniel. Když vlády jednají v rozporu s tím, k čemu se hlásí. Příklad klimatické akrazie. *Filozofia*. R. 78, č. 3 (2023), s. 211–223. ISSN 0046-385X. Druh výsledku J.
- ⚙ Urban, Petr. Pečující veřejná správa? *Biograf*. R. –, č. 75–76 (2022), s. 61–76. ISSN 1211-5770. Druh výsledku J.
- Urbánek, Vladimír, Vaculínová, Marta, Petrbock, Václav. *Učenecká korespondence a praxe vícejazyčnosti mezi republikou učenců a počátky moderní národní společnosti*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 24. 11. 2022. Workshop. Druh výsledku U.
- ⚙ Urbánek, Vladimír. Historia Persecutionum Ecclesiae Bohemicae between History, Identity and Martyrology. *Archiv für Reformationsgeschichte - Archive for Reformation History*. R. 114, č. 1 (2023), s. 265–289. ISSN 0003-9381. E-ISSN 2198-0489. Druh výsledku J.
- ⚙ Vaculínová, Marta, Marek, J. K činnosti Matěje Koramba v Basileji. *Listy filologické*. R. 145, č. 3/4 (2022), s. 429–436. ISSN 0024-4457. Druh výsledku J.

- ☼ Vaculínová, Marta, Samojská, K. Ubytovali jsme se u Turka. Amandus Polanus a jeho návštěva rudolfínské Prahy v létě 1591. *Acta Musei nationalis Pragae. Historia litterarum*. R. 68, č. 1/2 (2023), s. 76–80. ISSN 2570-6861. E-ISSN 2570-687X. Druh výsledku J.
- ☼ Vaculínová, Marta. The Neo-Latin Epic in the Czech Lands before 1620. *Listy filologické*. R. 146, č. 1/2 (2023), s. 111-148. ISSN 0024-4457. Druh výsledku J.
- Vaculínová, Marta. Exul. Perno. Tiskařská a provenienční bohemika v knihovně kostela Panny Marie v Pirně. In: Krušínský, R., ed. *Bibliotheca Antiqua 2023. Sborník z 31. konference 15.-16. listopadu 2023. Olomouc*. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2023, s. 37–59. ISBN 978-80-7053-343-7. Druh výsledku C.
- ☼ Vaculínová, Marta. Johann Clingerius, S. J., and his *Technopaegnon poeticum*. *Neulateinisches Jahrbuch*. R. –, č. 25 (2023), s. 195–227. ISSN 1438-213X. Druh výsledku J.
- Večeřová, Veronika. Královské město a jeho obchodní privilegia na příkladu středověkého Písku. In: Musílek, M., ed. *Ceny - mzdy - peníze. Ekonomické myšlení ve středověkých a raně novověkých městech*. Praha: Argo, 2023, s. 145–161. Historické myšlení, 90. ISBN 978-80-257-4062-0. Druh výsledku M.
- Vendra, Maria Cristina Clorinda. Embodied Autonomy and the Natural Environment. Thinking Ecological Autonomy. In: Furia, P., Kusá, D., Vendra, M. C. C., eds. *The Challenges of Autonomy and Autonomy as a Challenge: Thinking Autonomy in Challenging Times*. Bratislava: Kritika & Kontext, 2022, s. 111–125. ISBN 978-80-972340-8-9. Druh výsledku M.
- Virtová, Tereza. „Největší problémy světa, největší příležitosti pro trh“. *Uvědomělé podnikání v Česku* [přednáška]. Praha, „Největší problémy světa, největší příležitosti pro trh“. Uvědomělé podnikání v Česku. Sociologický večer /154./, 24. 4. 2023. Druh výsledku A3.
- ☼ Vitek, Tomáš. Tvář a její význam v nejstarších řeckých pramenech. *Aithér*. R. 14, č. 27 (2023), s. 58–94. ISSN 1803-7860. Druh výsledku J.
- ☼ Vlasáková, Marta. Cantorův diagonální důkaz. *Teorie vědy*. R. 45, č. 2 (2023), s. 153–193. ISSN 1210-0250. E-ISSN 1804-6347. Druh výsledku J.
- ☼ Volkovskiy, Volodymyr, Samchuk, R. Чи можлива «філософія після Бучі». внесок війни в філософію. *Filosofiya Osvity*. R. 29, č. 1 (2023), s. 22–51. ISSN 2309-1606. E-ISSN 2616-7662. Druh výsledku J.

- ☼ Volkovskiy, Volodymyr. «Русский мир» як сучасна Російська громадянська релігія: політично – філософський вимір дослідження. *Multiversum. Philosophical almanac*. R. –, č. 178 (2023), s. 3–33. ISSN 2078-8142. Druh výsledku J.
- Vršecká, Kateřina. Světská divadelní zábava a performeré. Rozbor středolatiných lexikografických pramenů bohemikálního původu. In: Bažant, V., Korecká, L., Šorm, Martin, Turek, M., eds. *Oddech a zabálka. Čas bez práce ve středověké Evropě*. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2022, s. 169–189. ISBN 978-80-7422-892-6. Druh výsledku M.
- Vršecká, Kateřina. *St. Vitus Passion Play. The Oldest Fragment of a Passion Play from Bohemia in the context of Medieval Passion Drama of Central Europe* [přednáška]. Prague, Triennial Colloquium of the SITM Societé Internationale pour l'étude du Théâtre Médiéval /17./, 18.–22. 7. 2022. Druh výsledku A3.
- Wikstrøm Svěrák, Šimon. K pojmu fenomenologie v československém surrealismu. In: Kružík, J., Kanócz, R., Novotný, J., eds. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum*. 12. Praha: Togga, 2022, s. 121–140. ISBN 978-80-7476-270-3. Druh výsledku M.
- Wikstrøm Svěrák, Šimon. *Koncepce ideových modelů Vratislava Effenbergera* [přednáška]. Praha, „Lahvička plná temné kapaliny“. Konference ke stému výročí narození Vratislava Effenbergera, 6.–7. 11. 2023. Druh výsledku A3.
- Wikstrøm Svěrák, Šimon. „Lahvička plná temné kapaliny“. *Konference ke stému výročí narození Vratislava Effenbergera*. Praha, Filosofický ústav AV ČR, 6.–7. 11. 2023. Konference. Druh výsledku U.
- Wikstrøm Svěrák, Šimon. Polohy surrealistické identity v anketách padesátých a šedesátých let. In: Dryje, F., Wikstrøm Svěrák, Š., Šerý, L., eds. *Hádky v kompasu. Surrealistické ankety 1951–1986*. Praha: Památník národního písemnictví, 2023, s. 444–463. ISBN 978-80-88503-12-5. Druh výsledku M.
- Wilde, Heike. *Aromatic Substances as Offerings for the Gods. Multi-disciplinary Approaches to Exotic Ingredients in the Temple Cult* [poster]. Leiden, International congress of Egyptologists /13./, The Future of ancient Egypt, 6.–11. 8. 2023. Druh výsledku A3.
- Wilde, Heike. *The So-Called Antu-List Reconsidered. Descriptions of Resinous Materials in Ptolemaic Temple Inscriptions*. Heidelberg, Filosofický ústav AV ČR, 22.–23. 8. 2022. Workshop. Druh výsledku U.
- Wilde, Heike, Míčková, Diana, Coughlin, Sean. *The antu-list reconsidered. A synoptic reading of Edfu and Athribis ingredients* [zvaná přednáška]. Bologna, Studies on Ancient Plants. Multidisciplinary Approaches and New Perspectives, 13.–14. 2. 2023. Druh výsledku A3.

- ⚙ Wirthová, Jitka, Barták, T. Absence of education in civil defence education. Nationalising education and its actors and knowledge. *European Educational Research Journal*. R. 22, č. 5 (2023), s. 626–645. E-ISSN 1474-9041. Druh výsledku J.
- ⚙ Zach, Martin, Greslehner, G. P. Understanding immunity. An alternative framework beyond defense and strength. *Biology & Philosophy*. R. 38, č. 1 (2023), s. 7. ISSN 0169-3867. E-ISSN 1572-8404. Druh výsledku J.
- ⚙ Zach, Martin. On the Relationship between Asymptomatic Infections and Diseases. *Philosophy of Medicine*. R. 4, č. 1 (2023), s. 1–12. E-ISSN 2692-3963. Druh výsledku J.
- Žůrek, Václav. Language as a Weapon. Hilarius of Litoměřice and the Use of Latin and the Vernacular Language in Religious Polemics in Fifteenth-Century Bohemia. In: Boillet, É., Johnson, I., eds. *Religious Transformations in New Communities of Interpretation in Europe (1350–1570). Bridging the Historiographical Divides*. Turnhout: Brepols, 2023, s. 161–188. ISBN 978-2-503-60177-9. Druh výsledku M.

V roce 2023 bylo ve FLÚ řešeno či spoluřešeno celkem 74 projektů od těchto poskytovatelů:
AV ČR – 25 projektů; GA ČR – 30 projektů; MK – 2 projekty; MŠMT – 7 projektů; TA ČR – 5 projektů,
ERC – 1 projekt, COST – 1 projekt, IAP – 1 projekt, MSCA4Ukraine – 1 projekt, Horizon EUROPE – 1 projekt.

Akademie věd České republiky (25)

CHANSE (1)

– TIME experience in Europe's Digital age – TIMED (Vanda Černožorská, KVTS)

Fellowship Josefa Dobrovského (1)

– Art's Negation and its Relation to Freedom and Dissent in the Work of Jan Patočka (Jonathan Lahey Dronsfield)

Lumina quaeruntur (2)

- Interdisciplinary Research Lab for Bioethics (IRLaB) (Geoffrey Dierckxsens, Oddělení aplikované filosofie a etiky)
- Meaningful Formalism. A Philosophy of Mathematics for type theory (Ansten Klev, Oddělení logiky)

Program podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdová podpora postdoktorandů na pracovištích AV ČR (5)

- Filosofická reflexe teoretické a experimentální imunologie (Martin Zach, OAF)
- Nadpřirozené poznání: Druhoscholastické reflexe díla Terezie z Ávily (Kateřina Kutarňová, OSASM)
- Židovská opozice vůči vládě Heroda Velikého v římské Palestině (David Cielontko, KKS)
- The Democratic People and the Borders of Democracy (Leonardo Fiorespino, OPFVG)
- Kritická (po)etika staročeské prózy (Martin Šorm, CMS)

Program podpory předkladatelů projektů ERC (1)

- The Origins of Modern Encyklopaedism: Launching Evolutionary Metaphorology (ERC Starting Grant, řešitel Petr Pavlas, OKID)

Regionální spolupráce pracovišť AV ČR (1)

- Filosofie aktuálně: Lokální versus globální (Juraj Hvorecký, Vedení ústavu a sekretariát ředitele)

Researchers at Risk Fellowship (4)

- Tetiana Bilous (OAF)
- Viktor Pasisnychenko (AJP)
- Volodymyr Volkovskiy (OSASM, Collegium Europaeum)
- Andrij Vasylychenko (OL)

Strategie AV21 (5)

- Anatomie evropské společnosti, historie, tradice, kultura, identita
- Město jako laboratoř změny a bezpečné stavby
- Odolná společnost pro 21. století: potenciály krize a efektivní transformace
- Průlomové technologie budoucnosti – sensorika, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie
- Společnost v pohybu a veřejné politiky

Ostatní (5)

- Dotace na digitalizaci ohrožené sbírky Archivu Jana Patočky (1)
- Dotace na podporu činnosti společné česko-německé výzkumné a výměnné platformy s Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO) v Praze (1)
- Dotace na podporu vydavatelské činnosti (1)
- Prémie Otto Wichterleho (2)

Grantová agentura České republiky (30)

- Abrahámovy ženy. Polygamie ve středověké teologii a filosofii (1100–1350), řešitel Pavel Blažek (OSASM)
- Alchymie vůní. Rekonstrukce starověkých řecko-egyptských parfumařských postupů: Experimentální přístup k dějinám vědy, řešitel Sean Coughlin (OSASM)
- Aristotelský důkaz v teorii a praxi Galénovy lékařské vědy, řešitel Matyáš Havrda (OSASM)
- Duální modely fenomenálního vědomí, řešitel Tomáš Marvan (OAF)
- Fenomenologická zkoumání zvukových prostředí, řešitel Martin Nitsche (OSKF)
- Genealogie československého stalinismu 1929–1953: konceptualizace, reprezentace, komunikace, řešitel Jan Mervart (OMČF; spoluřešitelka Denisa Nečasová, Masarykova Univerzita)
- Grantový a nigrantový výzkum v České republice: scientometrická analýza a modelování témat, řešitel Radim Hladík (KVTS)
- Historiam videre. Svědectví, zkušenost a empirická evidence v raně novověké historiografii českých zemí, řešitelka Lenka Řezníková (OKID)
- Humanismus české filosofie jako otevřená otázka. Patočka, Masaryk, jejich kritici a pokračovatelé, řešitel Jan Frei (AJP)
- Koaliční a epistemické logiky: intenzionální přístup ke skupinám, spoluřešitel Ondrej Majer (OL; hlavní řešitelka Marta Bílková, Ústav informatiky AV ČR)
- Logická struktura informačních kanálů, řešitel Vít Punčochář (OL)
- Meze náboženské kognice: Výzkum kognitivních a kulturních faktorů v české a polské společnosti, řešitel Konrad Talmont-Kamiński (OAF)
- Morální argumentace u Jana Caramuela z Lobkovic v kontextu probabilismu, řešitel Petr Dvořák (OSASM)
- Neortodoxní ortodoxie: Pozapomenutý příběh hledání „skutečné“ marxistické vědy ve východní Evropě, řešitelka Monika Woźniak (OMČF)
- Normalizace a vznik: Přehodnocení dynamiky matematiky – Případ Prahy v 1. polovině 19. století, řešitel Elías Fuentes Guillén (KVTS)
- Obchod - peníze - lichva. Pražští měšťané v ekonomickém prostoru Evropy (13.–15. století), řešitel Martin Musílek (CMS)
- Od performativity k institucionalizaci. Řešení konfliktů v pozdním středověku (strategie, aktéři, komunikace), hlavní řešitel Pavel Soukup (CMS)
- Podoby humanismu v literatuře českých zemí II, řešitelka Lucie Storchová (OKID)
- Pohané a křesťané. Christianizace v Českém a Polském království ve středověku, řešitel Martin Nodl (CMS)
- Raně novověká Bohemia litteraria. Žánrová diferenciacie novolatinské literatury v českých zemích, řešitel Josef Förster (KKS)

- Režisér Karel Dostal. Od moderny ke klasicismu, řešitelka Alena Sarkissian (KKS)
- Scholastická fyzika v éře vědecké revoluce, řešitel Miroslav Hanke (OSASM)
- Spor o Viklefa a jeho 45 článků v evropské perspektivě, řešitel Dušan Coufal (CMS)
- Staré a nové ctnosti. Etika ctnosti u Huma a Mandevilla, spoluřešitel Hynek Janoušek
- Středověké bohemikální mariánské a magdalenské plankty jako textové a kulturní performance, řešitelka Eliška Kubartová (KKS)
- „Tvář přírody“ v současné francouzské fenomenologii. Výzvy nové meta-etiky a ekologie, hlavní řešitel Karel Novotný (OSKF)
- Učenecké publikační strategie a korespondenční sítě pobělohorských českých zemí (1622–1667), řešitelka Iva Lelková (OKID)
- Vědění a pochybování: tradice britské epistemické logiky v pozdním středověku, řešitel Miroslav Hanke (OSASM)
- Věrohodné lékařství: Galénova metoda zkoumání a důkazu, řešitel Matyáš Havrda (OSASM)
- Význam jako objekt - Principy sémantických teorií, řešitel Jaroslav Peregrin (OL)

Ministerstvo kultury ČR (2)

- Program kulturní aktivity (1)
 - Ivan Chvatík – Petr Rezek, Filosofie nestárne. Ivanu Dubskému (1926–2023) k nedožitým 97. narozeninám
- Program NAKI III – program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030 (1)
 - Network of Letters (NETLET) – Korespondence intelektuálních elit v přelomových dobách českých dějin z digitální perspektivy, řešitel Vladimír Urbánek (OKID)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (7)

- Velké infrastruktury (1)
 - LINDAT/CLARIAH Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy, řešitelka Hana Cassi Pelikán
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (2)
 - Posílení mobility ve filozofickém bádání II, řešitel Martin Ritter
 - Rozvoj FLÚ, řešitelé Petr Kitzler a Hana Cassi Pelikán
- Česko-francouzská výzkumná spolupráce v rámci programu mobility (1)
 - Vědět a přesvědčovat, řešitel Vladimír Mikeš (OSASM)
- Národní plán obnovy (1)
 - Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI), řešitelka Alice Koubová (OSKF)
- Program „ERC CZ“ (1)
 - Počátky novověkého encyklopedismu: spuštění evoluční metaforologie (TOME), řešitel Petr Pavlas (OKID)
- Operační program Jan Amos Komenský (1)
 - Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (CoRe), řešitel Martin Ritter (OSKF)

Technologická agentura ČR (5)

- Posílení reprodukovatelnosti kvalitativní analýzy dat ve společenských vědách prostřednictvím softwarové opory, spoluřešitel Radim Hladík (KVTS)
- Historické prameny na dosah, řešitel Robert Novotný (CMS)
- Hodnocení chování autonomních vozidel z pohledu dodržování etických a právních principů ve smíšeném provozu, řešitel Juraj Hvorecký (OAFE)
- Vědecká gramotnost 21. století, řešitel Jan Maršálek (KVTS)
- Sociální a motivační faktory studia a jejich vliv na studijní výsledky v terciálním vzdělávání se zaměřením na technické obory, řešitel Jan Balon (KVTS)

Projekty podpořené za zahraničních zdrojů nebo řešené v rámci mezinárodních programů (5)

ERC – European Research Council (1)

– Reconstructing Late Medieval Quests for Knowledge: Quodlibetal Debates as Precursors of Modern (ACADEMIA), řešitel Ota Pavlíček (OSASM)

IAP – Inter Academy Partnership (1)

– Roadmap to Improve Ethics in Science and Curb Predatory Publishing (RESCUE), řešitelka Tereza Šímová (Open Access specialistka)

COST – European Cooperation in Science and Technology (1)

– Women on the Move – Histories, Materialities and Practices in Central Europe and Beyond, řešitelka Veronika Čapská (OKID)

Horizon EUROPE – HORIZON-WIDERA (Era Chairs) (1)

– Establishing the Center for Environmental and Technology Ethics – Prague (CETE-P), řešitel Petr Urban (OAFE)

MSCA4Ukraine (1)

– Exceptionalism in Ukrainian Philosophical and Political Thought in the 19th and Early 20th Centuries, řešitel Volodymyr Volkovskiy (OSASM, Collegium Europaeum)

1. Členění mzdových prostředků podle zdrojů (článků) za rok 2023

	mzdy	OON
článek – zdroj prostředků	tis. Kč	tis. Kč
institucionální prostředky	66 064	2 199
0 – zahraniční granty – mimorozpočtové	6 035	58
3 – granty GA ČR – mimorozpočtové	16 803	632
4 – projekty ostatních poskytovatelů – mimorozpočtové	7 790	1 598
5 – institucionální – dotace na činnost	9 717	1 088
7 – zakázky hlavní činnosti – mimorozpočtové	399	26
celkem	106 808	5 601

2. Členění mzdových prostředků celkem podle zdrojů za rok 2023

mzdové prostředky	tis. Kč	%
institucionální	68 263	60,73
institucionální – dotace na činnost (kapitola AV – čl. 5)	10 805	9,61
mimorozpočtové (čl. 3 a 4)	26 823	23,86
ostatní mimorozpočtové vč. jiné činnosti (čl. 0 a 7)	6 518	5,80
z toho jiná činnost	0	0
mzdové prostředky celkem	112 409	100

3. Vyplacené mzdy celkem za rok 2023 v členění podle mzdových složek

složka mzdy	tis. Kč	%
mzdové tarify	54 743	51,25
příplatky za vedení	1 510	1,41
zvláštní příplatky	0	0
ostatní složky mzdy	0	0
náhrady mzdy	10 287	9,63
osobní příplatky	27 716	25,96
odměny	12 552	11,75
mzdy celkem	106 808	100

4. Vyplacené OON celkem za rok 2023

	tis. Kč	%
dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	5 601	100
autorské honoráře, odměny ze soutěží, odměny za vynálezy a zlepšovací návrhy	0	0
odstupné	0	0
OON celkem	5 601	100

5. Průměrné měsíční mzdy podle kategorií zaměstnaných v r. 2023

kategorie zaměstnaných	průměrný přepočt. počet zaměstnaných	průměrná měsíční mzda v Kč
vědecký pracovník / -ice (s atestací, kat. 1)	124,15	52 238
odborný pracovník / -ice VaV s VŠ (kat. 2)	14,09	36 835
odborný pracovník / -ice s VŠ (kat. 3)	32,91	43 833
odborný pracovník / -ice se SŠ a VOŠ (kat. 4)	2,61	38 818
odborný pracovník / -ice VaV, se SŠ a VOŠ (kat. 5)	0	0
technicko-hospodářský pracovník / -ice (kat. 7)	9,19	38 362
dělník / -ice (kat. 8)	0	0
provozní pracovník / -ice (kat. 9)	0	0
celkem	182,95	48 651

Příloha č. 4 / Základní personální údaje

1. Členění zaměstnaných podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2023 (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,0
21–30 let	7	12	19	7,2
31–40 let	44	21	65	24,7
41–50 let	57	36	93	35,4
51–60 let	29	15	44	16,7
61 let a více	24	18	42	16
celkem	161	102	263	100
%	61,5	38,5	100	x

2. Členění zaměstnaných podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2023 (fyzické osoby)

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	
vyučen	0	0	0	
střední odborné	1	0	1	0,4
úplné střední	1	4	5	1,9
úplné střední odborné	0	8	8	3
vyšší odborné	1	1	2	0,8
vysokoškolské	158	89	247	93,9
celkem	161	102	263	100

3. Celkový údaj o průměrných mzdách za rok 2023 (Kč)

	celkem
průměrná hrubá měsíční mzda	48 651

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnaných osob v roce 2023

	počet
nástupy	35
odchody	26

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnaných osob – stav k 31. 12. 2023

doba trvání	počet	%
do 5 let	100	38
do 10 let	41	15,6
do 15 let	30	11,4
do 20 let	36	13,7
nad 20 let	56	21,3
celkem	263	100

Příloha č. 5: Použité zkratky

AJP	Archiv Jana Patočky
AMU	Akademie múzických umění
AV ČR	Akademie věd České republiky
CBS	Centrum biblických studií
CMS	Centrum medievistických studií
CTS	Centrum teoretických studií
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
ETF	Evangelická teologická fakulta
FF	Filozofická fakulta
FHS	Fakulta humanitních studií
FLÚ	Filosofický ústav
FSV	Fakulta sociálních věd
FÚUP	Fond účelově určených prostředků
GA ČR	Grantová agentura České republiky
GWZO	Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des Östlichen Europa
HÚ	Historický ústav AV ČR
IPS	Institut politologických studií
KKS	Kabinet pro klasická studia
KNAV	Knihovna Akademie věd ČR
KVTS	Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPS	Mezinárodní poradní sbor
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MUNI	Masarykova univerzita
MÚA	Masarykův ústav a Archiv AV ČR
OAF	Oddělení analytické filosofie
OAFE	Oddělení aplikované filosofie a etiky
OKID	Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku
OL	Oddělení logiky
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OPFVG	Oddělení politické filosofie a výzkumu globalizace
OSASM	Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení
OSKF	Oddělení současné kontinentální filosofie
OU	Ostravská univerzita
PPPLZ	Program podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů

PřF	Přírodovědecká fakulta
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
SLÚ	Slovanský ústav AV ČR
SOÚ	Sociologický ústav AV ČR
TA ČR	Technologická agentura České republiky
UAI	Union Academique Internationale
ÚČL	Ústav pro českou literaturu AV ČR
ÚDU	Ústav dějin umění AV ČR
UHK	Univerzita Hradec Králové
ÚI	Ústav informatiky AV ČR
UK	Univerzita Karlova
UP	Univerzita Pardubice
UPOL	Univerzita Palackého v Olomouci
ÚSD	Ústav soudobých dějin AV ČR
ÚVGZ	Ústav výzkumu globální změny
ÚŽFG	Ústav živočišné fyziologie a genetiky
VŠE	Vysoká škola ekonomická v Praze
ZČU	Západočeská univerzita

